Sahara preistorică

Pentru egiptenii antichităţii, Sahara era o reprezentare a răului. Un tărâm al libienilor înfometaţi. Romanii considerau această populaţie o bandă de „oameni neîmblânziţi". Despre Sahara nu se ştia mare lucru până în secolul XIV. Despre cei care o populau, despre cultura lor. În 1845, trupele coloniale franceze au semnalat un sit rupestru la Tiut, în Atlasul saharian. Savanţii epocii care nu cunoşteau picturi rupestre comparabile – Altamira din Spania nu fusese încă descoperită – au făcut recurs la mitologie şi la toate studiile legate de Sahara pentru a încerca să pătrundă misterele acestor picturi. Documentele consultate relevau faptul că, în urmă cu 40.000 de ani, Africa de Nord era populată de homo sapiens. De la Atlantic la deşertul Libian şi de la Mediterană la sud de Sahara. În urmă cu 20.000 de ani, a început o perioadă de hiperaridităte care a durat 10.000 de ani. Sub dunele de nisip actuale au fost găsite urme de dune fosile. O dată cu întoarcerea musonului în Sahara, în urmă cu peste 10.000 de ani, grupuri de vânători-culegători au venit (revenit?) în Sahara instalându-se mai ales în jurul munţilor centrali saharieni când s-au refăcut şi lacurile alimentate de ploi abundente.

Silueta Marelui Zeu din Sefar înaltă de 3 metri

O dansatoare aparţinând grupului „Capete rotunde"

Au fost exhumate o serie de schelete umane datând din această perioadă. Într-unul dintre morminte s-au aflat trei adulţi, doi copii şi un nou-născut. Unul din schelete prezenta tegumente care atestau non-apartenenţa la populaţia de culoare neagră. Toate erau impregnate cu vopsea de culoare ocru şi roşie şi kaolin care s-au regăsit şi în picturile rupestre. Se pare că amestecul de populaţii s-a datorat supravieţuirii descendenţilor aterienilor până în momentul reapariţiei ploilor. Arta acestei populaţii e puternic marcată de prezenţa unei figuri feminine gravate. O femeie cu picioarele desfăcute, exhibând sexualitatea. Alte imagini reprezintă personaje, jumătate bărbat, jumătate animal. În neolitic, în urmă cu 5000 de ani î.Ch., o nouă populaţie se instalează în Sahara. Este vorba de protoberberi, strămoşi ai berberilor. Picturile rupestre ale acestora relevă fastul ornamentelor corporale, costumele şi arta coafurii. Altele, scene de luptă sau animale – elefanţi, hiene, gheparzi, girafe, struţi etc. Necropolele şi mormintele reflectă culturi regionale care le-ar putea prefigura pe cele ale triburilor şi confederaţiilor tuaregilor. În cursul mileniului II î.Ch., Sahara e din nou bântuită de secetă. Prin anii 1500 î.Ch. apar imagini reprezentând care trase de doi sau patru cai. Amprente artistice ale paleoberberilor pe care i-a descris în scrierile sale – şi pe care i-a numit libieni – istoricul Herodot.

Dans executat de aşa numiţii „Capete rotunde" în urmă cu 10.000 de ani în situl Sefar

DORIN MĂRAN

Splendorile naturii

Peştera liliecilor de la Gura Dobrogei

Suntem în Dobrogea, mai precis în comuna Târguşor din judeţul Constanţa. Calea de acces cea mai utilizată pentru a ajunge la peşteră este drumul ce merge în lungul Văii Vistorna, afluent drept al Văii Casimcea, până la izvorul numit Cişmeaua Gura Dobrogei din dealul drept al văii. Distanţa de la gara Târguşor până la izvor este de circa 4 km. O dată ajunşi la izvor, urcăm pe cărarea ce înconjoară un impresionant „abris sous roches" până la intrarea principală a peşterii, săpată la înălţimea de 45 m deasupra talvegului văii. *Peştera liliecilor de la Gura Dobrogei* este săpată în banda de calcare jurasice ce străbate centrul Dobrogei în direcţia vest-est. Prima semnalare despre această peşteră a fost făcută de Vasile Pârvan în anul 1926 pentru ca în 1964 D. Patrulius să studieze fosilele din argila de umplutură a peşterii provenită din sfărâmarea de-a lungul timpului a blocurilor de calcar. Cercetările arheologice de mai târziu întreprinse de C.S. Nicolaescu-Plopşor au dus la descoperirea de material de cultură neolitică, romană, greacă şi cercheză.

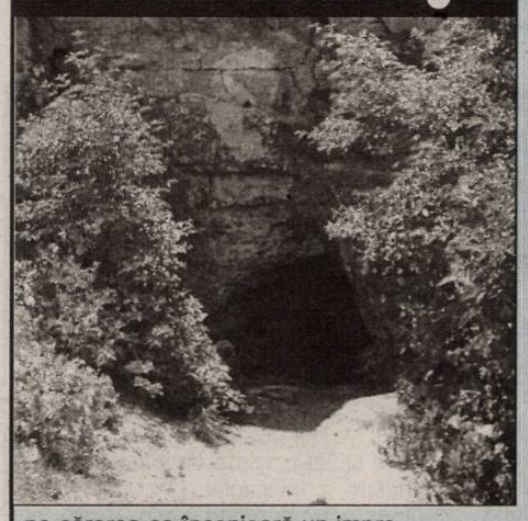

Studiul complex al peşterii a fost făcut de M. Dumitrescu, T. Orghidan şi J. Tanasachi (1958); de M. Dumitrescu şi T. Orghidan în 1965; de P. Samson şi C. Rădulescu în 1976 care au scos la iveală, din săpăturile efectuate în avenul de la intrarea II, o bogată faună de fosile de rozătoare şi insectivore din Mindelul superior şi resturi ale industriei umane din Paleoliticul inferior.

Lungimea totală a galeriilor este de 480 m. Peştera are trei intrări: *Galeria cu Fosile* orientată spre nord-sud; *Galeria cu Ceramică,* orientată spre vest-est şi ultima intrare orientată spre vest-nord-vest. *Peştera de la Gura Dobrogei* prezintă un interes deosebit atât prin fauna actuală, cât şi pentru cea fosilă. Fauna de nevertebrate este bogată şi interesantă prin speciile noi precum Lessertella dobrogica, Trechus dumitrscui şi Chthonius vandeli.

Coloniile de lilieci dau peşterii însemnătatea cuvenită. Pe timpul verii, coloniile de lilieci stau adăpostite pe tavanul peşterii.

IOANA PROCA FLORIA

Amprente ale spiritualităţii

Biserica din Domnin

Printre dealuri înverzite, lăsând în urmă hotarul Bârsei, după ce străbaţi întregul sat Domnin ajungi la biserica „Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril", adevărată bijuterie în lemn.

În pronaosul ei se află mormântul ctitorului „popa Matei", data morţii fiind însemnată clar „1758 meseţa iulie 22 zile". Pe masa de piatră a altarului există de asemenea inscriptia: „1753 luna noiembrie 8 zile acest sfânt prestol l-au cumpărat Ştefan On... pomană în veci". Respectivele însemnări dovedesc faptul că biserica exista înainte de Conscripţia din 1760-1762 care atestă existenţa acestui sfânt locaş ortodox pentru 76 familii.

Construcţia este de plan dreptunghiular cu absida decroşată, poligonală, cu cinci laturi. Iconostasul prezintă doar două intrări în altar şi o grindă împodobită cu tot felul de motive decorative sculptate în lemn. În exterior, streaşina de şiţă protejează consolele cioplite iar flesa clopotniţei se înalţă deasupra unui foişor cu două arcade. Acoperişul în pante repezi are formă semicirculară în dreptul absidei.

Uşa de la intrare în pronaos este decorată cu motivul frânghiei, care pare a fi fost unul dintre motivele preferate ale meşterului, alături de cel al rozetei, care decorează uşa naosului. Pictura, deteriorată din nefericire de ploile care au pătruns prin acoperişul nereparat la timp, a fost realizată în 1812, numele zugravului, Ioan Prodan, fiind doar sugerat de marea asemănare între icoanele de aici şi cele de la Bârsa, semnate de respectivul meşter.

Deosebit de valoroase sunt icoanele împărăteşti care îşi menţin întreaga prospeţime. Biserica din Domnin are şi câteva cărţi vechi, de mare valoare: un Octoih, tipărit în 1720 la Mănăstirea Antim din Bucureşti, un Apostol, tipărit la Mitropolia Bucureşti în 1743, şi Cazaniile din 1768, de la aceeaşi tipografie. Alături de acestea se află tipăriturile de la Blaj, printre care un Molitvelnic din 1753, o Evanghelie din 1765, un Triod din 1771.

În 1977 s-a construit în Domnin o biserică de zid, dar sătenii vor păstra veşnic în sufletele lor imaginea micuţei biserici de lemn unde s-au închinat părinţii şi bunicii lor, ocrotiţi acum de crucile de lemn, unele dintre ele la fel de bătrâne ca micul locaş de rugăciune.

IRINA STOICA

Dicţionar religios

Uspenia – denumire dată sărbătorii Adormirea Maicii de la 15 august.
Utrenier – carte bisericească; ea conţine cântările de la utrenie pe cele opt glasuri.
Vecernie – slujba de seară.
Vicar – preot sau episcop care ţine locul unui slujitor bisericesc cu grad mai înalt.

Zece zile în adâncuri

Doi tineri îndrăgostiți au hotărât să se izoleze câteva zile într-un loc ferit de priviri, claxoane, telefoane. Într-un loc în care să uite de stresul citadin și, dacă vor reuși, să intre în Cartea Recordurilor. Au ales... fundul mării, la o adâncime de 8 metri undeva în largul insulei Ponza, între Roma și Neapole.

Locul a fost amenajat cu paturi, scaune o masă, aparatură de fitness și un televizor. Cei doi, care au inspirat, firește, oxigenul din butelii în timpul experimentului, intrau din cinci în cinci ore într-un modul în care puteau respira fără măștile de oxigen, în care se puteau schimba, folosi toaleta și în care erau examinați de medici pregătiți să monitorizeze efectele mediului subacvatic asupra corpului uman. Cei doi au reușit să petreacă în mare 240 de ore. Recordul urmează să fie consemnat în Guiness Book. *(D.M.)*

Ce le trece unora prin minte?

Parcurgem o epocă a trucajelor, când însăși realitatea cotidiană pare un trucaj ieftin, deseori cinic. Campionii acestui gen de a ironiza adevărul se inspiră din unele metehne ale semenilor și uneori reușesc să ne capteze atenția cu productele lor. Una dintre șotiile fotografice alese astăzi este cea în care creaționiștii îi iau în zeflemea pe evoluționiști. Faimoasa „Eva africană" este văzută ca o maimuță cu trup de zeiță (foto 1), câștigătoare a titlului de Miss junglă. Este, dacă ne gândim mai bine, o antireclamă pentru un anumit gen de costum de baie? Oricare ar fi fost intenția autorului, este una dintre cele mai dure „palme" date concursurilor de „Miss". Unde va ajunge ingineria genetică și alambicarea savantă a embrioanelor? Iepurele cu blană de tigru (foto 2) poate fi un țel al cercetătorilor. Despre comportamentul acestui hibrid nu ni se spune nimic. Va fi feroce, va fi tot un laș? Monștrii adâncurilor sunt o mană cerească pentru eroii care ajung pe prima pagină cu tot felul de lăudorășenii. Dar și unii oameni de știință anunță, mai mult pentru propria reclamă, că au descoperit viețuitoare de legendă, pe care, apoi, nimeni nu le mai poate vedea. Este și cazul vânătorului de meduze uriașe (foto 3), care are timp și să zâmbească fotografului, pentru că dă bine pentru posteritate... Cea mai gogonată poveste este aceea a unui pește

mutant de apă dulce (foto 4), pe care un pescar nevinovat se urcă, încercând să ne aducă aminte de căpitanul Ahab și a sa Moby Dick. Este vorba, în realitate, de mutațiile genetice provocate de reziduurile chimice deversate în apele curgătoare și care, încet-încet, determină modificări ireversibile și imprevizibile faunei piscicole... Ferească Dumnezeu de mai rău! *(P.I.)*

Cine n-are Premiu Nobel, să se iubească!

Ce legătură poate fi între prestigiosul premiu științific și amorul trupesc? O explică o organizație cu siglă interesantă (OAAU) – Outdoor Advertising Association of Ukraine, care se ocupă de publicitate. Membrii ei au lansat o campanie la Kiev și în provincie, răspândind peste 800 de panouri cu mesaje provocatoare, menite – se pare – să-i scoată pe vecinii noștri din blazare și din resemnare. Țării îi lipsesc fotbaliștii, cosmonauții, Oscarurile și Nobelurile, îi mai „lipsesc" vreo patru milioane de cetățeni (și câte și mai câte, am adăuga noi), dar pentru toate cele lipsă o singură soluție pare să existe, pentru aplicarea căreia nici măcar nu trebuie să ai cine știe ce glagorie. *Kokhaimosya* este termenul imperativ ucrainian, tradus literal prin „să ne iubim", dar folosit și eufemistic, pentru „a face dragoste".

Ei, tocmai pârdalnica de limbă cu mai multe sensuri a și împărțit societatea din Ucraina în două tabere: una, a celor care s-au amuzat copios de ideea OAAU și cealaltă, a scandalizaților, în rîndul cărora s-au înscris și înalți funcționari ai statului. Mai ceva ca la televiziunile noastre, presa vecină s-a repezit să organizeze dezbateri, să convoace așa-zișii analiști care să-și dea cu presupusul, să „ia pulsul străzii" în chestiunea cu kokhaimosya și tot așa. Evident, nu au lipsit „perlele" unor politicieni. Primarul Kievului se întreba, plin de mânie proletară, ce-i aia „să ne iubim": să ne sărutăm? Aceasta se întâmpla în cadrul unei reuniuni oficiale și intempestiva intervenție o făcea pe frumoasa Iulia Timoșenko să-și înăbușe cu greu râsul; probabil, pentru că știa răspunsul la întrebare...

Până la urmă, autorii campaniei, aclamați sau blamați, au explicat că inițiativa lor nu a avut nici o nuanță obscenă ori, mai rău, pornografică, așa cum fuseseră acuzați: „Noi nu încercăm să mărim rata natalității, ci să-i determinăm pe funcționari să reflecteze în legătură cu ce pot face ei, ca să o mărească." Iar în final, OAAU a pus degetul pe o rană tare dureroasă: „Noi nu avem mecanismele necesare să rezervăm, de exemplu, nici măcar 5% din spațiile alocate țigărilor și alcoolului, pentru o publicitate socială de bună calitate." *Quod erat demonstrandum!* (A.N.P.)

Colecție inedită

Subinginerul Mihaiță Tache, responsabilul unității de creștere a fazanului, de la Ocolul silvic Ghimpați, județul Giurgiu, dispune de o colecție inedită de specii de fazani. În paralel cu creșterea fazanilor de vânătoare din speciile comun *(Phasianus colchicus)* și tenebros *(Phasianus tenebrosus)*, el se ocupă și de creșterea fazanilor decorativi. Colecția s-a realizat în decursul a 3-4 ani de achiziționare de exemplare de fazani de decor găsite la expozițiile avicole sau existente în alte unități de creșterea fazanului. În prezent, colecția este constituită din mai multe specii, din care predomină fazanul auriu *(Chrysdophus pictus)*, argintiu *(Genaeus nycthemerus)*, regal, numit și venere *(Syrmaticus reversi)* etc. Scopul acestei colecții în continuă diversificare și creștere numerică constă în asigurarea solicitărilor la export și intern, inclusiv extinderea acestor specii și în alte unități de creșterea fazanului destinat acțiunilor de populare a terenurilor de vânătoare.

Fazanii de decor sunt specii mult solicitate la creșterea în volierele din jurul clădirilor, în parcuri, în grădini zoologice, inclusiv în curtea școlilor. Coloritul atractiv al penajului, dinamica acestor păsări contribuie la diversificarea peisajului, dau o notă inedită spațiului din jurul comunităților umane și oferă preocupări deconectante în întreținerea acestor păsări. *(Dr. Vadim Nesterov)*

Cu oaia la plimbare

Animalele de companie sunt foarte la modă și mulți vor să fie și foarte originali. De aceea au renunțat la câini sau pisici și nu mai sunt interesați de hamsteri, iepuri sau broaște țestoase. O tânără din Melbourne a rezolvat problema originalității. Ea a ieșit la plimbare cu o oaie. La început a fost purtată în zgardă dar, destul de repede oaia s-a obișnuit cu oamenii și cu zgomotul străzilor și, pentru că nu a mai fost considerată de polițiști un animal periculos, merge liberă alături de stăpâna ei. Spălată, tunsă elegant pe vreme călduroasă, oaia a devenit repede îndrăgită de cei din jur și i se permite chiar să bea apă de la țâșnitorile din oraș, lucru interzis altor animale. *(I.S.)*

Partidă de box cu un rechin

Teroristul marin cu fălci de oțel se pare că începe să-și piardă din prestigiu, din moment ce un asemenea exemplar a putut fi snopit în bătaie de un surfer. Chiar dacă fiorosul animal nu măsura mai mult de un metru lungime, australianul Brad Satchell, de 44 de ani, a trăit o aventură pe care totuși nu o recomandă nici măcar amatorilor de senzații tari.

Bărbatul tocmai fusese prins de lunecarea cu „scândura" pe apă, în largul coastelor apropiate de Perth (vestul Australiei), când a zărit îndreptându-se către el un animal, despre care a crezut inițial că era o focă. Dar o focă dotată cu înotătoare triunghiulară pe spate? Era clar că nu, așa că Brad nu a mai stat pe gânduri și și-a pus în față, drept scut, planșa de surf, constatând că lighioana nu venise la el să-l întrebe ce mai face.

Dar nici nu a așteptat să vadă cât de înțelegător este rechinașul, ci pur și simplu l-a luat la bătaie, în timp ce căuta să se mențină cât mai sus, deasupra apei. Directele în plină figură (adică în bot) nu au fost deloc pe placul intrusului trezit brusc în postura de sparring-partner, așa că acesta a abandonat confruntarea după numai câteva minute.

La capătul neprevăzutei întâlniri, Brad a părăsit și el „ringul", viu și nevătămat. Întâmplarea a fost repede aflată și a prins un loc bunicel în ziarele locale și în emisiunile de știri radio, dar nimeni nu a suflat o vorbă despre starea de sănătate a învinsului. Oricum, noi ne putem întreba foarte serios dacă nu cumva și rechinii de uscat, cei bipezi, ar putea fi puși pe fugă folosind faimoasa metodă (invocată de altfel, în alt context, de un venerabil politician român contemporan): trăgându-le vreo două „peste bot" ! *(A.N.P.)*

VINERI - 21 octombrie

TVR 1

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Prieteni la masă 10.00 Cealaltă Românie (r) 11.30 1989: Sângel și catifea (r) 13.30 Desene animate 15.00 Parlamentul României 16.00 Film: „Călătorie spre centrul Pământului" (ultima parte) 16.55 Călătorie prin Ungaria 18.00 Interes general 19.00 Jurnalul TVR 20.30 Școala vedetelor 21.00 Stele... de cinci stele 22.00 Serial: „Lost: Naufragiații" 23.30 Travelling Circular 0.30 Film: „Monstru" (SUA, 2003). Cu: Charlize Theron 6.05 Serial: „Destine secrete".

PRO TV

7.00 Știrile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 10.15 Serial: „Doctorul de suflete" (ep.1) 11.15 Mama mia (r) 12.15 La Bloc (r) 13.45 Film: „Tănase Scatiu" (România, 1976). Cu: Victor Rebengiuc, Eliza Petrăchescu, Vasile Nițulescu, Rodica Tapalagă 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.45 Teo 19.00 Știrile ProTv 20.30 Stele verzi 23.00 Bune și nebune 0.00 Film: „Ali" (SUA, 2001). Cu: Will Smith, Jammie Fox 3.00 Stele verzi (r).

antena 1

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de știri 10.45 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Revanșa starurilor (r) 15.30 Serial: „Vivere" 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - Te învață ce să faci 19.00 Observator 20.30 Geniali: Draga Olteanu Matei (partea I) 23.00 Film: „Intrusul" (SUA, 2000). Cu: Al Pacino, Russell Crowe 2.30 Concurs interactiv.

PRIMA TV

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Oamenii vorbesc (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste și putere" 16.45 Guinness - lumea recordurilor 17.25 Farsele lui Jugaru (r) 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Hugo 20.00 Film: „Cum să devii newyorkez" (SUA, 1999) 22.30 Săptămâna nebună 23.15 Da sau nu (r) 0.00 Serial (r) 2.00 Guinness - lumea recordurilor 3.00 Clubul de noapte.

acasă

5.00-9.15 Reluări 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuța mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.30 Serial: „Micuțul Frijolito" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „Inocență furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Culoarea păcatului" (ultimul ep.) 22.30 Lori 4.15 Serial: „Amazoana" (r).

TVR 2

7.00 Serial: „Maria Bonita" 8.30 CeZar și tipar 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial: „Verdict: Crimă" 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Expediție în necunoscut 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Auto Club 19.00 Serial: „Moștenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 20.30 Serial: „Washington în spatele ușilor închise" 21.30 Jurnalul TVR 22.15 D'ale lu' Mitică 23.15 Serial: „Polițiștii din L.A." 0.15 Film: „Când surâde șansa" (partea a III-a) 2.00 Film: „Cușca diavolului" (SUA, 1996). Cu: Tom Berenger.

PRO CINEMA

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineață (preluare Pro FM) 10.15 Icstrim Tivi 11.00 Film (r) 13.00 Serial: „Pokemon" 14.00 Serial (r) 14.45 Serial (r) 17.00 Film: „Nu mă cheamă Rappaport" (partea a II-a) 19.00 Serial: „Cleopatra 2525" 20.00 Serial: „Corupți de libertate" 22.00 Film: „Cutia Neagră" (SUA, 1992). Cu: Robert Redford, Sidney Poitier 0.45 Serial (r).

SÂMBĂTĂ - 22 octombrie

7.00 Ceasul deșteptător 8.30 Desene animate 9.30 Mic, da' voinic! 10.00 Portativul piticilor 11.00 Satul românesc 12.00 Lumea în care trăim 13.00 Orizont 2007 14.15 O vedetă... populară 16.00 Parteneri de weekend 16.30 Cu Irina la cafea 18.00 Teleenciclopedia 19.00 Jurnalul TVR 20.00 Surprize, surprize (I) 21.10 Congratulations - Spectacol Eurovision, 50 de ani 21.20 Surprize, surprize (II) 21.55 Congratulations 23.30 Profesioniștii 0.30 Box profesionist: „Noaptea campionului" 5.35 Serial: „Destine secrete".

6.00 Film (r) 8.00 Serial: „O familie trăsnită" 8.30 Serial: „Uriașul Harry" 9.00 Desene animate 10.00 Film: „Cel mai bun stăpân din lume" (coprod., 1999) 12.00 Promotor 12.30 Magazin UCL 13.15 Bucătăria lui Radu 14.00 Serial: „Un sălbatic la New York" 15.00 Film: „Surf Ninjas" (SUA, 1994) 17.00 Tu ești, tu câștigi! 18.00 Stilul Oana Cuzino 18.30 Te vezi la Știrile ProTv 19.00 Știrile ProTv 20.30 Film: „Legea e lege" (SUA, 1998). Cu: Tommy Lee Jones 23.15 Film: „Terminatorul" (SUA, 1985).

7.30 Gillette World Sport 8.00 Desene animate 9.45 Casa de piatră 10.15 Roata de rezervă 11.00 Serial: „Nava spațială Odyssey" 12.15 Doc.: „Incredibil, dar adevărat" 13.15 Film: „Napoleon și Josephine" (ultima parte) 15.30 Geniali (r) 18.30 Săptămâna financiară 19.00 Observator 20.30 Divertisment: Animat Planet 21.00 Divertisment: Gogomanii 21.30 Film: „Scorpionul roșu: Riposta" (SUA, 1989) 23.30 Film: „Băieții din viața mea" (SUA, 2001). Cu: Drew Barrymore 1.30 Concurs interactiv.

7.30 Desene animate 8.30 Serial: „Aventuri cu Bob" 9.00 Serial: „Un taxi numit dreptate" 10.00 Orizonturi europene 10.30 Serial: „News Radio" 11.00 Sport, dietă și o vedetă 11.30 Tele RON 13.00 Viață de vedetă 13.30 Doc.: „Cele mai interesante 101 cupluri celebre" 15.30 Schimb de mame (r) 17.00 Aventurile familiei Vijelie (r) 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Hugo 20.00 Film: „Rambo 2" (SUA, 1985) 23.15 Trădați în dragoste (r) 0.00 Unde e iubirea?.

5.00-8.00 Reluări 9.15 Serial: „Uzurpatoarea" 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuța mea frumoasă" 13.00 Serial: „Sărmana Maria" 15.30 Serial: „Micuțul Frijolito" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „Inocență furată" 20.30 Serial: „Păcatele Evei" (ep.1) 23.15 Film: „Rio mă iubește!" (Brazilia, 2002) 1.15 Povești adevărate (r) 2.15 Serial.

8.30 Universul cunoașterii 9.00 Arca lui Noe 10.00 Natură și aventură 10.30 Oala sub presiune 12.00 Televiziunea, dragostea mea 13.00 Agenția de plasare 14.25 Serial: „Aventuri secrete" 15.00 Fotbal: FC Național - Farul 17.00 Via sacra 17.40 Puls 2005 19.00 Doc.: „Frida Kahlo - Arta care șocheaza" 20.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 20.30 Serial: „Amy" 21.30 Jurnalul TVR 22.00 Serial: „Lady Randolph Churchill" 23.00 Film: „Red Rock West" (SUA, 1992). Cu: Nicolas Cage 0.50 Serial: „Nemuritoarea" 1.40 Muzică la maxim.

6.00 Apropo Tv 10.20 Serial: „Pokemon" 11.00 Descoperă România 11.30 Serial: „Viața la Casa Albă" 12.30 Doc.: „Cupluri celebre la Hollywood" 14.00 Film (r) 16.00 Serial: „Cheers" 17.00 Film: „Blestemul Panterei Roz" (Anglia, 1983) 19.00 Serial: „Telefonul de la miezul nopții" 20.00 Film: „Liceenii Rock'n Roll" (România, 1990) 22.15 Serial: „Mintea unui bărbat însurat" 23.15 Serial: „Saturday Night Live" 0.15 Serial: „Prima invazie".

DUMINICĂ - 23 octombrie

7.00 Universul credinței 8.30 Desene animate 9.25 Box profesionist (r) 11.00 Ulița spre Europa 11.30 Viața satului 13.00 Agenda politică 14.15 Dănuțz s.r.l. 16.00 Cealaltă Românie 17.00 Tezaur folcloric 19.00 Jurnalul TVR 20.00 Minutul 91 20.15 Fotbal: Rapid București - Steaua București 23.30 Garantat 100% 0.30 Film: „Muzica destinului" (SUA, 1998). Cu: Jude Law 3.50 Stele... de cinci stele (r) 5.20 Universul credinței (r).

6.30 Film (r) 8.00 Serial: „O familie trăsnită" 8.30 Serial: „Uriașul Harry" 9.00 Desene animate 10.00 Provest 11.00 Parte de carte 12.00 Profeții despre trecut 13.05 Serial: „Xena, Prințesa războinică" 14.00 Apropo Tv 15.00 Film: „Drumul spre victorie" (SUA, 1981). Cu: Michael Caine, Sylvester Stallone 17.15 Mama Mia 18.15 La servici 19.00 Știrile ProTv 20.15 Film: „Intenții ucigașe" (SUA, 2002) 22.15 Vacanța Mare 23.30 Fete cu lipici 1.15 Film: „Intenții ucigașe" (r).

7.00 Concurs interactiv 8.00 Desene animate: Animax 10.00 Film: „Aventurile lui Huck Finn" (SUA, 1993) 12.00 Serial „Dispariții" 13.15 Misiunea Casa 14.00 Serial: „Febra împerecherii" 14.30 Serial: „V.I.P." 15.30 Duminica în familie 18.30 7 zile 19.00 Observator 20.15 Divertisment: Piața Divertis 21.30 Divertisment: Geniali (ultima parte) 23.30 Observator 0.00 Recursul etapei 2.00 Serial: „Push, Nevada" (ultimul ep.) 2.45 Film: „Ca-n epoca de piatră" (SUA, 2002).

7.30 Desene animate 8.30 Serial: „Aventuri cu Bob" 9.00 Serial: „Un taxi numit dreptate" 10.00 Casa noastră 11.00 Levintza prezintă 11.30 Tele RON 13.00 Viață de vedetă 13.30 Pet Show 14.00 Mereu prieteni (r) 16.00 Cronica cârcotașilor (r) 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Hugo 20.00 Aventurile familiei Vijelie 21.00 Supernanny 22.30 Film: „Mary Reilly" (SUA, 1996). Cu: Julia Roberts 1.00 Unde e iubirea?.

5.00 Povești adevărate (r) 6.00 Serial (r) 8.00 Profilul unui idol: Christian Castro 9.15 Serial: „Uzurpatoarea" 11.00 Serial: „Al șaptelea cer" 12.00 Acasă în bucătărie 13.00 Serial: „Sărmana Maria" 15.00 Christina Show 16.00 Corazon latino 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „Inocență furată" 20.30 Serial: „Păcatele Evei" 21.30 Film: „Graba strică treaba" (Columbia, 1997). Cu: Matthew Perry 0.00 Cristina Show (r).

8.30 Medalion folcloric 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar 10.30 Info...baza în direct! 11.00 H... ora prichindeilor 12.00 Două roți 13.00 Atenție, se cântă! 14.00 Casa ta 14.35 Poftă bună! 15.15 Serial: „Louis și Clark - Noile aventuri ale lui Superman" 16.25 Femei fatale (ep.1) 17.00 Serial: „Verdict: Crimă!" 18.00 Serial: „Farmece" 19.00 Doc.: „Cine l-a ucis pe Rasputin?" 20.00 Atlas 20.30 COOLmea distracției 21.30 Jurnalul TVR 22.00 Serial: „Lege și ordine" 23.00 Film: „Legea pământului" (SUA, 1999). Cu: Charlize Theron, Michael Caine.

6.00 Apropo Tv 9.15 Serial: „Pokemon" (r) 10.15 Film (r) 13.00 Film (r) 15.00 Lumea Pro Cinema 16.00 Serial: „Verdict: crimă!" 17.00 Film: „Lawrence al Arabiei" (partea a II-a) 19.00 Serial: „Telefonul de la miezul nopții" 20.00 Film: „Rocky IV" (SUA, 1985) 22.00 Serial: „Mintea unui bărbat însurat" 23.00 Serial: „Prima invazie".

CHARLIZE THERON
– vineri, 0.30 –

ALAIN DELON
– joi, 23.15 –

JULIA ROBERTS
– duminică, 22.30 –

ETHAN HAWKE
– joi, 22.00 –

DREW BARRYMORE
– sâmbătă, 23.30 –

MATTHEW PERRY
– duminică, 21.30 –

DEMI MOORE
– luni, 20.15 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

LUNI - 24 octombrie

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Prieteni la masă 10.00 Surprize, surprize (r) 12.30 Teleenciclopedia (r) 13.30 Desene animate 15.00 Pro Patria 15.30 Kronica 16.55 Doc.: „Hemingway în Cuba" 18.00 Sănătate pentru toți! 19.00 Jurnalul TVR 20.15 Prim-plan 21.00 Iartă-mă! 22.30 Reflector 23.30 Nocturne 0.30 Serial: „Spionii" 1.30 Cealaltă Românie (r) 3.30 Prieteni la masă (r) 5.50 Serial: „Destine secrete".

7.00 Știrile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 10.15 Serial (r) 11.15 La servici (r) 12.15 Bucătăria lui Radu (r) 13.45 Zâmbete într-o pastilă 14.00 Film: „Drumul spre victorie" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.45 Teo 19.00 Știrile ProTv 20.15 Film: „Striptease" (SUA, 1996). Cu: Demi Moore, Burt Reynolds 22.15 La Bloc 23.45 Serial: „Dispăruți fără urmă" 0.45 Icstrim tivi 2.30 Film (r).

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de știri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Divertisment: Animat Planet (r) 14.15 Divertisment: Piața Divertis (r) 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - Te învață ce să faci 19.00 Observator 20.30 Film: „Misiunea" (SUA, 1997). Cu: Aidan Quinn, Donald Sutherland 23.00 Observator 0.00 Film: „Lovitură mortală" (SUA, 1994) 2.00 Concurs interactiv.

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Doc.: „Imagini extraordinare" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Casa noastră (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste și putere" 16.45 Oamenii vorbesc 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Da sau nu 20.00 Poliția în acțiune 21.00 Trădați în dragoste 22.00 Trăsniți în N.A.T.O. 22.30 Focus Plus 23.15 Pro Sport Show 2.00 Guinness - lumea recordurilor 3.00 Clubul de noapte.

5.00 Povești adevărate (r) 6.00 Serial (r) 6.45 Acasă în bucătărie (r) 8.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuța mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuțul Frijolito" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „Inocență furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Păcatele Evei" 22.30 De 3 x femeie 4.15 Serial: „Amazoana".

7.00 D'ale lu' Mitică (r) 8.30 CeZar și tipar 9.30 Poftă bună! (r) 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial: „Farmece" (r) 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Zona de conflict 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Zestrea românilor 19.00 Serial: „Moștenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film: „Iubiri și secrete" (partea a III-a) 0.15 Serial: „Inspectorul Linley".

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineață (preluare Pro FM) 10.15 Lumea ProCinema (r) 11.00 Film (r) 13.00 Serial: „Pokemon" 14.00 Serial: „Viața la Casa Albă" 15.00 Serial (r) 17.00 Film: „O noapte furtunoasă" (România, 1943). Cu: Alexandru Giugaru, Radu Beligan 19.00 Serial: „Cleopatra 2525" 20.00 Serial: „Dosarele X" 22.00 Film: „Supraviețuitorii" (SUA, 1993).

MARȚI - 25 octombrie

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Prieteni la masă 10.00 Sănătate pentru toți! (r) 11.00 Iartă-mă! (r) 13.30 Desene animate 15.00 Alege viața! 15.30 Legendele automobilismului 16.00 Kronika 16.55 Baschet: Asesoft Ploiești - Cholet Basket 19.00 Jurnalul TVR 20.15 Prim-plan 21.00 Doc.: „812 - Șoimii Carpaților 22.15 Documentar 23.30 Memorialul durerii 0.30 Serial: „Spionii" 4.00 Film: „O altă viață" (SUA, 1995) 5.55 Serial: „Destine secrete".

7.00 Știrile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 10.15 Serial: „Doctorul de suflete" 11.15 Serial (r) 12.15 La Bloc (r) 13.45 Zâmbete într-o pastilă 14.00 Film: „Foc din cer" (SUA, 2001). Cu: John Schneider 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.45 Teo 19.00 Știrile ProTv 20.15 Film: „Jaful" (coprod., 2002). Cu: Stephen Dorff, Natasha Henstridge 22.15 La bloc 23.45 Serial: „Walker, polițist texan" 2.00 Film (r).

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de știri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Divertisment: Geniali (r) 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - Te învață ce să faci 19.00 Observator 20.15 Divertisment: Din dragoste 22.00 Serial: „Secretul Mariei" 23.00 Observator 0.00 Film: „Arta de a înșela" (SUA, 1989). Cu: John Ritter, Vincent Gardenia 2.00 Concurs interactiv.

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Oamenii vorbesc (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste și putere" 16.45 Oamenii vorbesc 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Da sau nu 20.00 Film: „Frankenstein" (SUA, 1994). Cu: Robert De Niro 22.30 Focus Plus 23.15 Da sau nu (r) 0.00 Serial (r) 2.00 Guinness - lumea recordurilor 3.00 Clubul de noapte.

5.00 Povești adevărate (r) 6.00 Serial (r) 9.15 De 3 x femeie (r) 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuța mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuțul Frijolito" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „Inocență furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Păcatele Evei" 22.30 De 3 x femeie 4.15 Serial: „Amazoana".

7.00 Serial: „Maria Bonita" 8.30 CeZar și tipar 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial (r) 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Mărturii 19.00 Serial: „Moștenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 20.30 Doc.: „Mistere și mituri ale sec. al XX-lea" 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film: „Romeo și Julieta" (M. Britanie, 1994) 0.05 Serial: „Stargate: Atlantis" 2.00 Film: „Întâlnire fatală" (SUA, 1994).

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineață (preluare Pro FM) 10.15 Doc.: „Cupluri de la Hollywood - Brad Pitt și Jennifer Aniston" 11.30 Film (r) 13.45 Serial: „Pokemon" 14.45 Serial (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Film: „Lumina din adâncuri" (Germania, 2003) 19.00 Serial: „Cleopatra 2525" 20.00 Serial: „Echipa de elită" 22.00 Film: „Ultima noapte senină" (SUA, 1992) 0.30 Documentar (r).

MIERCURI - 26 octombrie

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Prieteni la masă 10.00 Generația contra (r) 11.00 Cu Irina la cafea (r) 12.30 Travelling circular (r) 13.30 Desene animate 15.00 Oameni ca noi 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Conviețuiri 16.55 Doc.: „Istoria Imperiului Britanic" 18.00 Puncte pe ARTA lumii 19.00 Jurnalul TVR 20.15 Prim-plan 21.00 Ochiul magic 22.00 Serial: „CSI - Crime și investigații" 23.30 Reconstituire... la secundă 0.30 Serial: „Spionii" 1.30 Puncte pe ARTA lumii (r) 5.50 Serial: „Destine secrete".

7.00 Știrile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 10.15 Serial: „Doctorul de suflete" 11.15 Serial (r) 12.15 La Bloc (r) 13.45 Zâmbete într-o pastilă 14.15 Film: „Protectoarea" (SUA, 1992). Cu: Farrah Fawcett 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.45 Teo 19.00 Știrile ProTv 20.15 Film: „Sechestrați în larg" (SUA, 1992). Cu: Steven Seagal 22.15 La Bloc 23.45 Serial: „Fastlane: Cursa vieții și a morții".

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de știri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Divertisment: Din dragoste (r) 15.30 Serial: „Vivere" 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - te învață ce să faci 19.00 Observator 20.15 Divertisment: Ziua Judecății 22.00 Serial: „Secretul Mariei" 23.00 Observator 0.00 Serial: „Alias" 1.00 Serial: „Spitalul bântuit" 2.00 Concurs interactiv.

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Oamenii vorbesc (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste și putere" 16.45 Oamenii vorbesc 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Da sau nu 20.00 Cronica cârcotașilor 22.00 Trăsniți în N.A.T.O. 22.30 Focus Plus 23.15 Da sau nu (r) 2.00 Guinness - lumea recordurilor 3.00 Clubul de noapte.

5.00 Povești adevărate (r) 6.00 Serial (r) 8.00 Serial (r) 9.15 De 3 x femeie (r) 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuța mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuțul Frijolito" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „Inocență furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Păcatele Evei" 22.30 De 3 x femeie 4.15 Serial: „Amazoana".

7.00 Serial: „Maria Bonita" 8.30 CeZar și tipar 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial (r) 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Zona de conflict 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Minorități sub trei dictaturi 19.00 Serial: „Moștenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 21.00 Omul între soft și moft 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film: „Povestea unui star: Jayne Mansfield" (SUA, 1980) 0.05 Serial: „American Gothic" 2.05 Film: „Joaca de-a viața" (SUA, 1993).

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineață (preluare Pro FM) 10.15 Doc.: „Cupluri de la Hollywood - Brad Pitt și Jennifer Aniston" 11.30 Film (r) 13.45 Serial: „Pokemon" 14.45 Serial (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Film: „Lumina din adâncuri" (Germania, 2003) 19.00 Serial: „Cleopatra 2525" 20.00 Serial: „Echipa de elită" 22.00 Film: „Ultima noapte senină" (SUA, 1992) 0.30 Documentar (r).

JOI - 27 octombrie

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Prieteni la masă 10.00 Interes general (r) 11.00 Mic, da' voinic! (r) 11.30 Ochiul magic (r) 12.30 Profesioniștii (r) 13.30 Desene animate 15.00 ...Sed lex! 15.30 Akzente 16.55 Doc.: „Istoria Imperiului Britanic" 17.50 Doc.: „Mont Blanc, un munte ucigaș?" 19.00 Jurnalul TVR 20.15 Prim-plan 21.00 Film: „Pink Floyd: Zidul" (M. Britanie, 1982) 23.30 Teatru TV: „Tinerețe fără bătrânețe și merele de aur" 3.55 Film: „Rădăcinile răului" (SUA, 1992) 5.50 Serial: „Destine secrete".

7.00 Știrile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 10.15 Serial: „Doctorul de suflete" 11.15 Stilul Oana Cuzino (r) 11.45 Te vezi la Știrile ProTv (r) 12.15 La Bloc (r) 13.45 Zâmbete într-o pastilă 14.00 Film: „O mie de eroi" (SUA, 1992) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.45 Teo 19.00 Știrile ProTv 20.15 Film: „Capcana flăcărilor" (SUA, 2000) 22.15 La Bloc 23.45 Serial: „Doi bărbați și jumătate" 1.30 Film (r).

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de știri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Divertisment: Ziua Judecății (r) 15.30 Serial: „Vivere" 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - te învață ce să faci 19.00 Observator 20.15 Divertisment: Revanșa starurilor 22.00 Serial: „Secretul Mariei" 23.00 Observator 0.00 Serial: „Alias" 1.00 Serial: „Spitalul bântuit" 2.00 Concurs interactiv.

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Oamenii vorbesc (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste și putere" 16.45 Oamenii vorbesc 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Da sau nu 20.00 Mereu prieteni 21.30 Farsele lui Jugaru 22.00 Trăsniți în N.A.T.O. 22.30 Focus Plus 23.15 Da sau nu (r) 0.00 Serial (r) 2.00 Guinness - lumea recordurilor 3.00 Clubul de noapte.

5.00 Povești adevărate (r) 6.00 Serial (r) 8.00 Serial (r) 9.15 De 3 x femeie (r) 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuța mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuțul Frijolito" 17.30 Povești adevărate 18.30 Serial: „Inocență furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Păcatele Evei" 22.30 De 3 x femeie 4.15 Serial: „Amazoana".

7.00 Serial: „Maria Bonita" 8.30 CeZar și tipar 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial: „Verdict: Crimă" 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Cronica unei veri 19.00 Serial: „Moștenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniții din Queens" 20.30 Doc.: „Cruciații" 21.00 Bugetul meu 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film: „Scorpio" (SUA, 1973). Cu: Burt Lancaster, Alain Delon 0.20 Serial: „Martorul tăcut" 2.15 Film: „Secvență de final" (SUA, 1993).

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineață (preluare Pro FM) 10.15 Serial (r) 11.30 Film (r) 13.45 Serial: „Pokemon" 14.45 Serial (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Film: „Colț Alb" (SUA, 1991) 19.00 Serial: „Cleopatra 2525" 20.00 Serial: „Monk" 22.00 Film: „Zi de instrucție" (SUA, 2001). Cu: Denzel Washington, Ethan Hawke 0.45 Serial: „Revoltă la Varșovia" 2.15 Lumea Pro Cinema.

Cu blândeţe, despre...

Sindromul post-pensionare

Imediat ce ies la pensie (dacă ajung la vârsta respectivă), majoritatea românilor cad într-o extremă opusă bucuriei reale de a trăi. Există o perioadă de criză, cunoscută şi semnalată de medici şi de psihologi, când individul de vârsta a treia care nu mai are un loc de muncă se simte marginalizat, inutil sau – cum s-a imprimat într-o mentalitate păguboasă şi periculoasă – bun doar să-şi plimbe nepoţii şi să stea la cozi. În plus, aceleaşi persoane îşi aduc aminte de toate bolile reale ori închipuite şi bolile chiar încep să-şi facă prezenţa în trupul şubrezit de deceniile de muncă. Medicamentele luate „cu pumnul" nu mai sunt o preocupare pentru alţii, ele devin un fel de pai de care se agaţă cel ce, dintr-o dată, se simte de-a dreptul bătrân. Oare chiar aşa să fie? Nicidecum, spun specialiştii în terapii blânde, care ştiu bine că un pensionar poate rămâne încă mulţi ani la fel de activ ca la 40 de ani. Dar nu depinde numai de el.

Dependenţa – un pericol generalizat

Simptome aparent minore, cum sunt scurtele eclipse de memorie ori dezinteresul pentru hrană, au un sens profund în viaţa vârstei a treia. Aceste persoane nu sunt neapărat obosite sau deprimate, ci au devenit dependente. Ceea ce înseamnă că nu mai au deplina capacitate de a-şi asuma în mod autonom gesturile cotidianului: spălatul, mâncatul, prepararea hranei, îmbrăcatul, ieşitul la plimbare sau la cumpărături şi aşa mai departe. Multe dintre aceste probleme pot fi însă compensate. În primul rând, prin realizarea unor schimbări în măsură să asigure independenţa şi autonomia în viaţa cotidiană a vârstnicilor. Aceasta însă cu acordul lor, deoarece în caz contrar apare riscul foarte serios de conflicte cu anturajul şi, mai ales, urmarea va fi că persoanele respective nu se vor folosi de ajutorul ce li se oferă. Confortul fizic este strâns legat de cel psihic. Subiectul nu trebuie să ajungă la a constata sau a bănui că familia şi toţi cei din jur îl consideră un om neputincios, greoi, neajutorat. De aceea, eventualele mici încetineli în mişcări şi alte asemenea aspecte ce ţin de mobilitatea corpului trebuie să fie tratate ca şi cum nici nu ar exista.

Confortul psihic este esenţial

Are o importanţă foarte mare aproprierea afectivă de care vârstnicul are nevoie în mod deosebit. A fi înconjurat cu dragoste – poate aceasta este expresia cea mai potrivită în asemenea cazuri. Atâta timp cât se află în viaţă, omul trebuie convins că întotdeauna a se îmbrăca frumos, curat, a afişa o înfăţişare cât mai agreabilă, a se hrăni aşa cum i-o cere organismul nu reprezintă nici un fel de extravaganţă. De aici – ergoterapeuţii şi specialiştii în geriatrie accentuează permanent ideea – porneşte şi echilibrul interior al organismului, încărcarea lui pozitivă cu energie, prin intermediul trăirii intense a fiecărei mici bucurii cotidiene. Abia atunci când vârstnicul nu-şi mai poate duce singur la bun sfârşit treburile, se impune un ajutor susţinut, prin preluarea de către alte persoane a sarcinilor curente: gătit, spălat, curăţenie etc. Totodată, acum se poate vorbi şi despre o supraveghere atentă, în special a modului de hrănire şi de respectare a regulilor de viaţă sănătoasă.

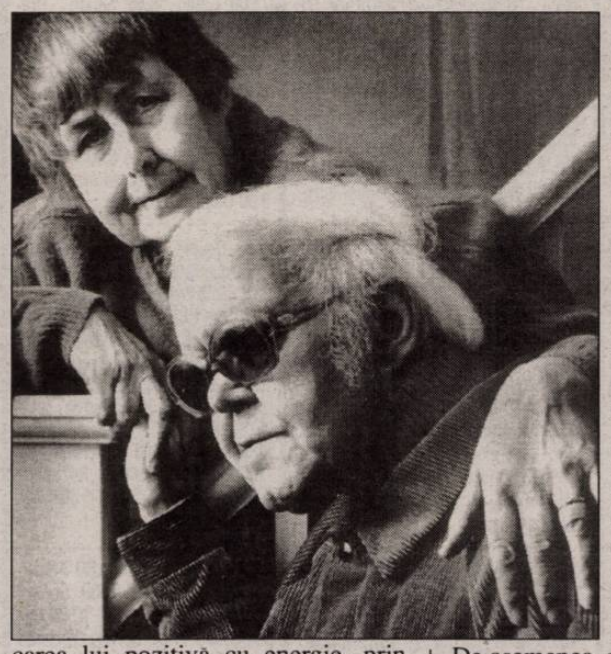

Mereu împreună

Să nu uităm că vârstnicul, în caz că nu mai are soţul/soţia alături, are nevoie sporită de a nu se simţi singur. Şi nu neapărat pentru a i se găti sau a i se aduce acasă cumpărăturile necesare traiului. De aceea, el trebuie măcar vizitat cât mai des posibil, iar dacă familia e departe se poate găsi o persoană plătită pentru aceasta. Oricine i-ar fi alături, va avea grijă de hrana persoanei îngrijite, în special dacă aceasta resimte lipsa apetitului, de hidratarea corespunzătoare (pe vreme caldă, cel puţin 1,5 l de lichid pe zi), de confortul termic, de mişcarea zilnică etc. Aerisirea încăperii în care locuieşte vârstnicul trebuie să se facă în mod regulat, ţinându-se cont şi de evitarea curentului de aer, capabil să genereze îmbolnăviri spontane. De asemenea, problema hidratării nu se pune doar pe caniculă, pentru că o dată cu înaintarea în vârstă, senzaţia de sete se atenuează, problemă remediabilă atât prin consumul de apă, cât şi prin duşuri sau măcar prin spălarea mâinilor. Îmbrăcămintea adecvată momentului este şi ea la fel de importantă pentru evitarea momentului amintit mai sus, de consum de medicamente în cantitate mare. Ultima soluţie care se impune, dacă altfel problemele vârstnicului nu au putut fi rezolvate, este internarea într-o instituţie specializată în îngrijirea persoanelor de vârsta a treia.

Astrologie medicală

20-26 octombrie

20.10. –Atenţia principală e bine să fie îndreptată astăzi către articulaţii, în special ale membrelor inferioare, deoarece există riscul apariţiei sau al agravării unor probleme specifice. De aceea, trebuie evitată umezeala, ca şi temperaturile scăzute, iar pentru o mai bună funcţionare, să se facă exerciţii de flexibilitate şi de încălzire. Nu sunt recomandate tratamentele cu bioenergie.

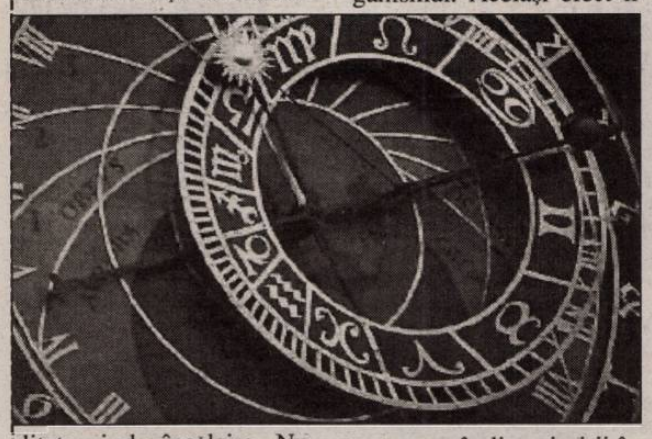

21.10. –Astăzi este o zi cu un risc mai ridicat de contractare a unor afecţiuni ale aparatului respirator şi în special la nivelul căilor respiratorii superioare. Pe lângă protecţia care se impune în această situaţie, este recomandat consumul de ceaiuri de plante medicinale adresat zonei gâtului. De asemenea, se pot face băi fierbinţi şi masaj de detensionare a muşchilor.

22.10. – O zi favorabilă îngrijirii părţii psihice. Sunt indicate plimbările în natură (silvoterapia este una dintre cele mai bune metode de relaxare a mentalului şi totodată de tonifiere) şi chiar alergările uşoare, însă fără a forţa organismul. Acelaşi efect îl pot avea, în lipsa ieşirii în aer liber, terapia cu muzică şi cu arome de plante.

23.10. –Ne referim astăzi la alimentaţie, în general, sugerând o dietă bogată în proteine, dar fără grăsimi (cel mai indicat este să se consume peşte, eventual soia, dar şi ciuperci), fără exces de sare şi de condimente, fără alcool şi cafea. Ziua este favorabilă şi unei cure de scădere în greutate, la persoanele care au nevoie de aşa ceva.

24.10. –Mai multă mişcare şi un plus de activitate fizică ajută astăzi la tonifierea organismului. În continuare, e bine să se acorde atenţie deosebită sistemului respirator şi se poate realiza curăţarea de mucozităţi, folosindu-se compresele calde, cu o ţesătură de lână, puse pe piept şi pe spate. Nu sunt recomandate intervenţii chirurgicale în zona toracelui.

25.10. – Sistemul digestiv poate crea probleme imprevizibile, motiv pentru care se recomandă o dietă de cruţare, pe cât posibil cu mai multe fibre, acestea ajutând la curăţarea intestinului de reziduuri. Este şi o perioadă când, la persoanele sensibile pe zona amintită, se pot reactiva gastrite mai vechi şi chiar ulcere. Nu trebuie suprasolicitată nici inima.

26.10. – Ziua de astăzi este favorabilă mişcării cu efort fizic avansat. Se pot aborda activităţi ca înotul, ciclismul, lucrul cu greutăţi, gimnastica aerobică. O eventuală şedinţă la sala de gimnastică se poate încheia cu un masaj relaxant şi tonifiant, apoi cu un duş alternativ, cald/rece. Nu se recomandă consumul de medicamente cu efect puternic şi cel de somnifere.

Să vă treziţi bine!

Dimineaţa, la trezire, nu întotdeauna avem acea poftă de viaţă şi buna dispoziţie necesare începerii unei zile pline de realizări. Există însă remedii pentru toate. De exemplu, un exerciţiu matinal în trei timpi, pentru eliminarea din corp a tensiunilor acumulate în cursul nopţii.

☛ ***Întindeţi-vă!*** Se zice că nu-i frumos să te întinzi, să căşti... Aşa este, dar cu o precizare: să n-o faci în public. Altfel, e chiar foarte sănătos, aşa că dimineaţa, după ce aţi deschis bine ochii, e bine să vă aşezaţi „turceşte" (pe pat sau direct pe podea), ţinând spatele drept. Luaţi un prosop, rulaţi-l pe lungime şi ţineţi-l de capete cu câte o mână, bine întins. Pe fiecare inspiraţie, ridicaţi braţele deasupra capului, neomiţând să întindeţi bine prosopul.

☛ ***Deschideţi-vă toracele!*** La figurat, evident. Pe expiraţie, îndoiţi uşor braţele, pentru a face ca prosopul să coboare încet, mai întâi în spatele capului, pe ceafă, apoi de-a lungul spinării. Dacă totuşi nu reuşiţi să duceţi această mişcare până la capăt, e mai bine să nu forţaţi.

☛ ***Mlădiaţi-vă!*** Ei da: flexibilitatea corpului este extrem de importantă pentru sănătatea întregului organism. Aşadar, inspiraţi, ridicaţi braţele la verticală, apoi coborâţi-le încet în faţă, expirând. Mişcarea se va face de cinci ori, iar întregul exerciţiu nu va dura mai mult de cinci minute.

Cei care au posibilitatea s-o facă, pot adăuga şi un mod de tonifiere a organismului extraordinar de eficace. Când roua încă stăruie pe iarbă, nu ezitaţi să ieşiţi afară cu picioarele goale, călcând astfel direct pe firele ude, pe care le veţi simţi transmiţându-vă direct din energia lor şi din cea a pământului. Se poate vorbi, în cazul respectiv, şi despre masajul tălpilor efectuat în mod natural sută la sută, însă trebuie precizat că metoda este specifică adepţilor ayurveda – străvechea medicină tradiţională indiană.

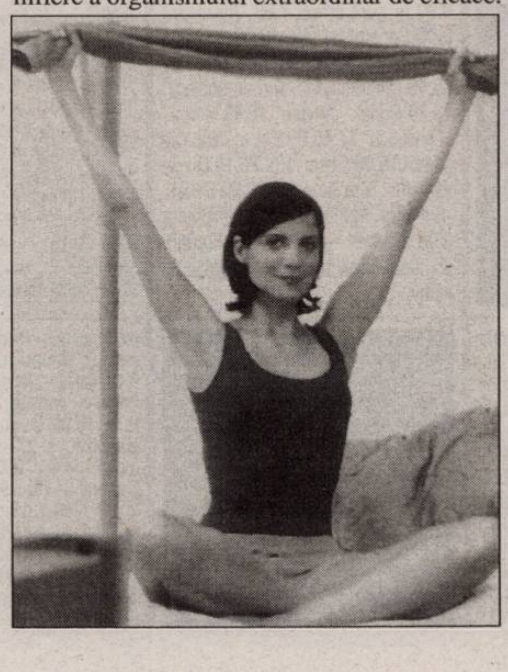

CALENDARUL PLANTELOR

24-30 OCTOMBRIE

Motto: *„Uneori, e mai uşor să previi o afecţiune medicală, decât să o tratezi, iar cu plantele medicinale poţi face acest lucru."*

Într-o zi m-am trezit într-o dispoziţie nu foarte bună, din simplul motiv că afară era foarte înnorat, şi pentru o clipă mi-au trecut prin minte gânduri rele faţă de toată natura aceasta. Dar mi-a venit mintea cea de pe urmă (cum se zice în popor) şi mi-am dat seama că noi nu am putea trăi fără tot ce ne înconjoară. Să ştiţi că unele plante pot străluci mai frumos în lumina albastră a cerului, decât în cea puternică şi aurie a soarelui. V-am oferit acest exemplu cu natura, tocmai pentru a vă convinge că întodeauna există şi o parte bună a lucrurilor, aşa cum există şi jumătatea plină a paharului, chiar şi a celui cu ceai....

IARBA MARE
Inula Helenium

◆ Plantă ierboasă, viguroasă, înaltă de până la 2 m, cu frunze mari, ca o floarea-soarelui în miniatură.
◆ Se utilizează rădăcinile (Radix inulae).

◆ Specie de lumină şi semiumbră, cu cerinţe ridicate faţă de umiditate. O putem găsi în zonă de deal şi în cea inferioară de munte, la margini de păduri şi pe lângă pârâie, în judeţele cu dealuri, ale Moldovei, Munteniei şi Olteniei.
◆ Rădăcinile se scot cu cazmaua, se spală imediat şi se îndepărtează părţile seci.
◆ Acţionează ca antitusiv şi antiseptic general al căilor respiratorii, diuretic, dezinfectant, depurativ, coleretic-colagog, sedativ nervos, hipnotic, cicatrizant.
◆ Se recomandă în bronşite cronice, tuse, limbrici, afecţiuni renale, hipoaciditate, diskinezie, insomnii, boli de piele, eczeme.
◆ Decoct (1 lingură la cană) care se bea zilnic.
◆ Pulbere (2-10 g în 24h).
◆ Comprese pe răni.
◆ Spălături capilare cu decoct (2 linguri la cană).
◆ Intră în formula ceaiului antibronşic.
◆ A nu se confunda cu Telekia speciosa (Lăptucul oii), cu port asemănător şi din aceleaşi zone ecologice.

DENIS GIURGIU

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Lupta cu examenele

Un student (norocos) a dat numai 31 de examene în cinci ani de studiu. Numărul de examene dintr-un an a fost mereu mai mare decât în anul precedent. La absolvire, studentul a constatat că în anul al cincilea a dat de trei ori mai multe examene decât în anul întâi. El vrea să-şi aducă aminte câte examene a trecut în anul doi. Puteţi să-l ajutaţi?

Câţi spun „braşoave" ?

Din întâmplare, la o masă sunt aşezate cinci persoane care spun unul şi acelaşi lucru: „Ambii mei vecini, din dreapta şi din stânga, sunt mincinoşi!" V-aţi dat seama, desigur, că este o masă rotundă. Culmea acestei întâmplări este că fiecare persoană ştie precis dacă vecinii săi sunt sau nu maniaci ai balivernelor. Puteţi face „recensământul" celor care se „bărbieresc"?

Clubul plictiselii

Într-o bună zi, Gigi n-are ce face şi taie colţurile unui cub de lemn care-l agasa. Câte colţuri şi câte laturi are noul poliedru? Gigi s-a plictisit numărând, dar dumneavoastră?

Mutări cu apă

Într-un vas avem 26 litri de apă, iar în altul avem 7 litri. Dacă adăugăm aceeaşi cantitate de apă în ambele vase, vom avea de 3 ori mai multă apă în primul vas decât în al doilea. Câtă apă am adăugat?

Testul

În cadrul unui test sunt 30 de întrebări. Un răspuns corect aduce 7 puncte, iar unul greşit scade punctajul cu 12 puncte. Un elev a făcut 77 de puncte. De câte ori a greşit?

La pescuit

Dinu prinde 8 peşti, Radu 4 şi Ion 7. Într-o oră, Ion prinde 42 de peşti. Câţi peşti au prins toţi trei într-o oră?

Trei mateloţi la berărie

Trei lupi de mare servesc câte o sticlă cu bere la un local. Chelnerul încasează 30 de lei şi-i duce patronului. Acesta, om foarte corect, îi dă 5 lei chelnerului pentru a-i da înapoi mateloţilor. Dar chelnerul nu e la fel de corect şi nici nu ştie cum să împartă 5 lei la trei persoane; atunci returnează 3 lei şi păstrează pentru el 2 lei. Drept bilanţ, se poate spune că fiecare marinar a plătit 10 lei şi a primit înapoi câte 1 leu, deci fiecare a cheltuit 9 lei. În total, asta face 27 de lei. 2 lei sunt la chelner, deci în total sunt 27 + 2 = 29 de lei. Unde s-a pierdut un leu?

Rubrică realizată de
PAUL IOAN

Soluţia «SUDOKU» jocul săptămânii – 15

4	5	7	1	2	9	3	6	8
6	9	3	5	8	7	2	4	1
2	1	8	4	3	6	5	9	7
8	2	4	3	9	5	1	7	6
1	6	9	2	7	4	8	5	3
3	7	5	6	1	8	9	2	4
7	3	1	9	4	2	6	8	5
9	8	6	7	5	3	4	1	2
5	4	2	8	6	1	7	3	9

Soluţia «Lupta cu examenele»: *În anul doi a dat 5 examene. Prin studierea posibilităţilor care să respecte enunţul, rezultă că în anul doi a dat 5, în anul trei a dat 6, iar în anul patru a dat 8 examene.*

Soluţia «Câţi spun „braşoave"?»: *Oricâte ipoteze ai construi, nu se poate afla câţi mincinoşi stau la aceea masă.*

Soluţia «Clubul plictiselii»: *Dacă v-ai pierdut răbdarea, aflaţi că noul poliedru are 36 de colţuri şi 18 laturi.*

Soluţia «Mutări cu apă»: *2,5 litri de apă.*

Soluţia «Testul»: *7 greşeli.*

Soluţia «La pescuit»: *114 peşti.*

Soluţia „Trei mateloţi la berărie": *Patronul rămâne cu 30 – 5 = 25 de lei, deci clienţii au cheltuit 25 de lei plus cei 3 lei returnaţi de chelner, adică 25 + 3 = 28 de lei. Chelnerul şi-a oprit 2 lei, iar 28 + 2 = 30 de lei. Paradoxul provine din afirmaţia greşită conform căreia fiecare dintre mateloţi a cheltuit câte 9 lei.*

Integramă de GHEORGHE POPESCU

PREZUM-ŢII

TARE VECHI / CO-MUTATOR		VLĂSTAR AL COROANEI / CATRAFUSE		COPAC CU PERJE / ELENA BAICU		EVA POP / DOTAT TEHNIC		PEŞTI CU ICRE NEGRE / MAI MEREU		ARSĂ PE RUG / SAU	
BIR DAT TURCILOR / SACRIFICAT LA ŞAH							ASPRE / LIDERI AI ARMATEI				
				LOVIT ÎN PLIN / TIPĂREŞTE CĂRŢI							
FEMEI RELE DE GURĂ / SUNET LA CEAS					FUG LA GREU / MAT					UNELE DE DATĂ RECENTĂ	
			NUMAI / VASE CAZONE CU HRANĂ					GLAS DE BROASCĂ / BĂTUTE DE LA TUŞĂ			
	FEMEIE DIN CAIRO / CÂNDVA										
		FIR / CÂINELE DELTEI				URCAT / LOPEŢI ÎN BARCĂ					SALTĂ MAŞINA
ÎN OCOL! / SE OPUNE TIRANIEI / TOARTĂ									MIEZ DE NUCĂ! / PITIC		
					GAIŢĂ DE MUNTE / 12 LUNI						
PRES ŢĂRĂNESC / SPECIFICE MAMEI				MAI MARII FLOTEI							
							TRAGEDIE ÎN VALURI				

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „JOCURI"

Orizontal: T - P - C - B - C - V - NEFOLOSITORI - MILOSI - EROI - SPRE - TRASNIT - LENT - ESEU - O - FUS - ASTI - LER - I - CALA - APEL - RT - MEDITATII - APARITII - MS - TREN - TACANIT - ATEI - RETINE - UNITATI - ATAT.

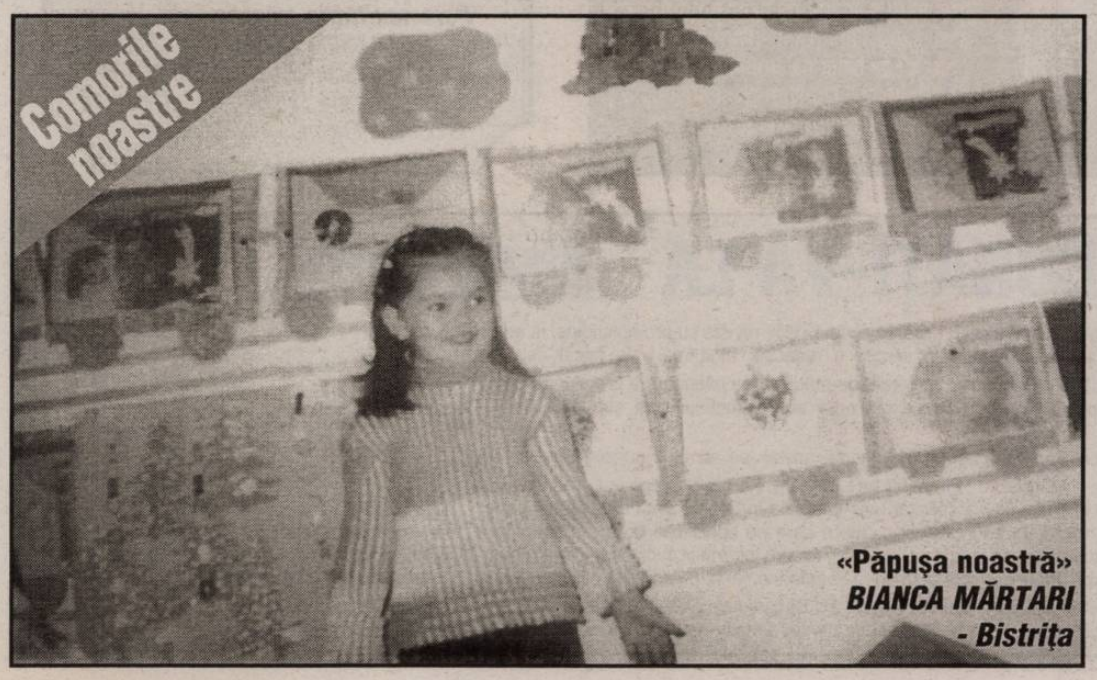

«Păpuşa noastră»
BIANCA MĂRTARI
- Bistriţa

Verificaţi-vă cunoştinţele
Nunţi

1. Ce poet român, reprezentant de seamă al poeziei transilvănene, a scris poezia „Nunta în codru"?
2. Ce compozitor rus a compus muzica baletului „Nunta" a cărui premieră a avut loc la Paris, la 13 iunie 1923?
3. Ce mare prozator român a scris „Nunta domniţei Ruxandra"?
4. Cine a compus muzica operetei „N-a fost nuntă mai frumoasă"?
5. Ce proeminent critic şi prozator din secolul trecut a scris romanul „Cartea nunţii"?
6. Ce mare pictor italian din şcoala veneţiană a pictat monumentala pânză „Nunta din Cana", aflată la Muzeul Luvru, Paris?
7. Ce cunoscut regizor polonez a realizat, în 1972/1973, filmul „Nunta"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Curcubeul este un fenomen optic format dintr-un ansamblu de arce concentrice alăturate, colorate în culorile spectrului solar. 2) Curcubeul se formează datorită descompunerii razelor solare în picăturile de apă din atmosferă. 3) Zeiţa greacă a curcubeului se numea IRIS. 4) Tabloul „Curcubeu deasupra unui peisaj muntos" a fost realizat de pictorul romantic german Caspar David Friedrich (1776-1840). 5) Volumul „Sărbători itinerante" din care face parte şi poezia „Curcubeu la metru" a fost scris de Marin Sorescu. 6) Filmul „Curcubeul" a fost realizat, în 1944, de regizorul ucrainean Mark Donskoi (1901-1981). 7) Planta numită „Curcubeu" este o plantă erbacee din familia Cariofilaceelor.

Poşta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „La circ" apărute în numărul 39 al revistei noastre am primit: ■ ***7 răspunsuri corecte:*** *Prof. Maria Iova,* Constanţa; *Florentina Gorea,* Topliţa; *Elena Ispas,* Piatra Neamţ; *Maria Besciu,* Bucureşti; *Ion Ciocşan,* Pucioasa şi *Prof. Marin Ştefan,* Şimleul Silvaniei. ■ ***6 răspunsuri corecte:*** *Angela Toma,* Bucureşti; *Rus Vid Ioan,* Craiva şi *Mihai Waspusch,* Bucureşti. ■ ***5 răspunsuri corecte:*** *Monica Vlad,* Timişoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Ion Dinu,* Târgovişte; *Mircea Stan,* Piteşti şi *Radu Ciobanu,* Bucureşti.

PRELICZ IOSEF, *Fălticeni:* Aveţi dreptate. Fizicianul francez Gabriel-Jonas Lippman a primit Premiul Nobel în 1908 şi nu în 1902. Pot greşi chiar şi sursele noastre de informare. Facem cuvenita rectificare cerându-ne scuze şi mulţumindu-vă pentru atenţia cu care ne citiţi.

Aşteptăm în continuare scrisorile dumneavoastră şi eventualele sugestii în ceea ce priveşte temele. *(Irina Stoica)*

La o cană cu vin

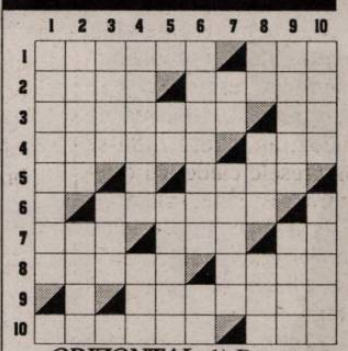

ORIZONTAL: 1) Băutură alcoolică tare obţinută prin distilarea vinului – Puterea lui se compară de unii cu tăria vinului. 2) Erou al războiului la vechii greci – Petrecere cu multă băutură. 3) Însoţitoarele zeului Bachus, venerat de romani ca divinitate a vinului şi a viţei de vie – Lovit la cap! 4) Liric rus, autor al poeziei „Toamna" (Serghei) – Vin tare (fig.). 5) A doua notă – Aceasta (pop.). 6) A pregăti un bar cu vinuri variate. 7) Semne fără margini! – Podgorie – Conjuncţie. 8) Băutură alcoolică din fructe care acompaniază adeseori vinurile – Pictor român, autorul tabloului „La culesul viei" (Theodor). 9) Soi de viţă, originară din Franţa, cu boabe mici, albe şi rotunde. 10) Soi de vin alb, superior, asociat cu Muscatul – Grăsime ovină.

VERTICAL: 1) Vin roşu superior, obţinut din strugurii mici, cu boabe negre. 2) „...dintre vii" renume dat podgoriei Odobeşti din jud. Vrancea (pl.) – Vin care nu a început încă să fermenteze, sevit toamna cu pastramă. 3) Nici (înv.) – Vin şi pleacă serbaţi cu multe cani de vin. 4) Autoarea versurilor „Şi nu ştiu cine râde cristalin / Cu toţi ciocniră şi băutură vin" (Magda) – Cam (pop.). 5) Cununi! – Formatul boabelor de struguri din soiurile de „coarnă". 6) Grasa de..." celebra varietate de viţă de vie cu struguri cu boabe dese, galben-verzui, cu pete ruginii, din care se produce un vin alb delicios – Iluminatul la început! 7) Curmătură – Cel al judeţului Vrancea poartă o emblemă cu viţa de vie. 8) Conţinutul unei supe – A petrece la un pahar – Albit de vreme. 9) Om de cultură român, care ne-a mărturisit: „Dacă beau o singură dată vin de Huşi, nu pot uita acest izvor de apă vie" (Mihai) – Mediu unde se cultivă viţa de vie (pl.). 10) Rezerva din cramă – Masă de gală servită cu vinuri alese.

DICŢIONAR: ARES, EMN, NECE, CAN. *(Gheorghe Câmpeanu – Focşani)*

Soluţia careului (La o cană cu vin): CONIAC - URS - ARES - OSPAT - BACANTE - LO - ESENIN - SEC - RE - O - ASTA - N - ASORTA - D - EMN - VIE - SI - TUICA - AMAN - S - ALIGOTE - OTONE - SEU.

PROBLEMA DE AZI:
Albul mută şi câştigă

ŞAH
Studiu - H. Rinck, 1907

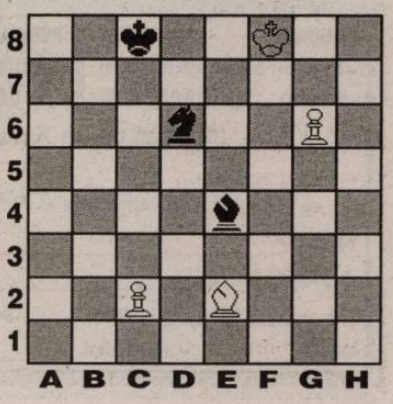

DEZLEGARE:
1. g7 Nd5 (1...Nh7 2. Nd3) 2. c4! Cc4 3. Nf3! Ne6 4. Ng4 cu câştig.

© GHEORGHE POPESCU
– maestru F.I.D.E.

Colțul fiarelor cu motor

Mașini mici pentru femei fine

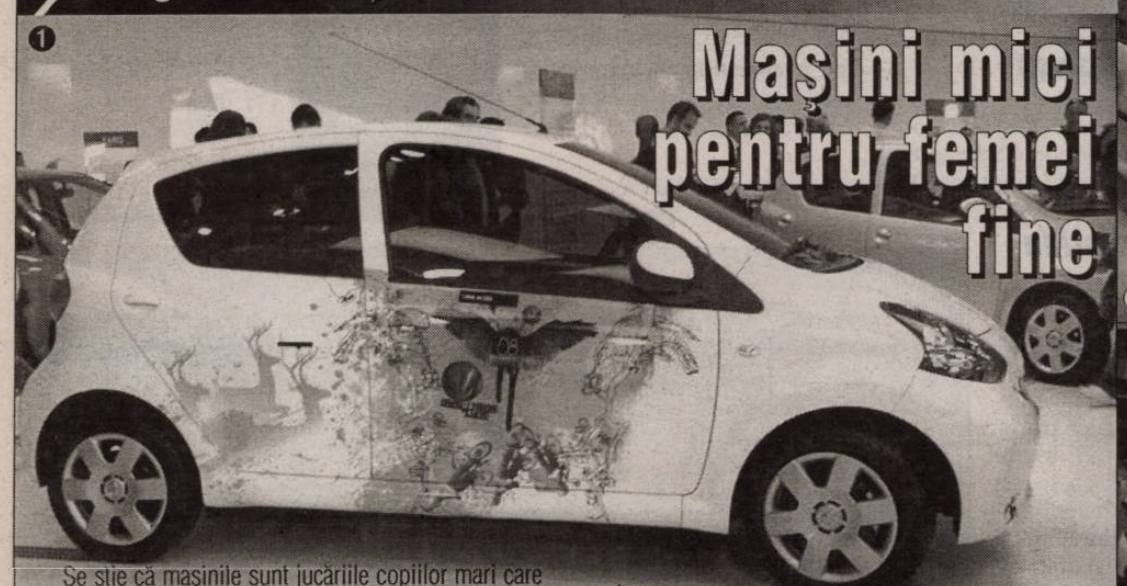

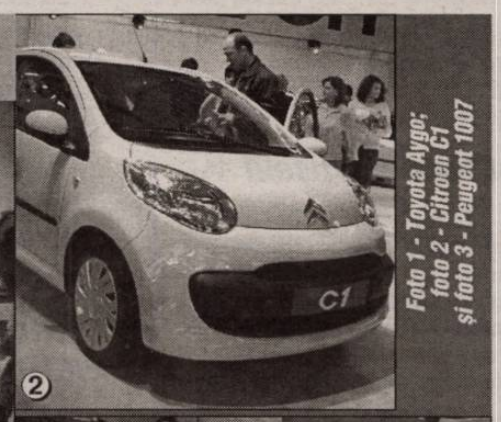

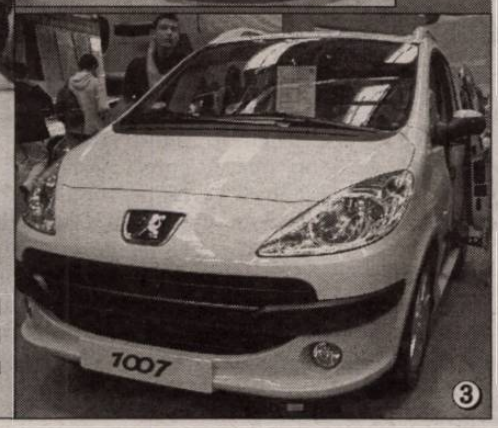

Foto 1 - Toyota Aygo; foto 2 - Citroen C1 și foto 3 - Peugeot 1007

Se știe că mașinile sunt jucăriile copiilor mari care sunt bărbații, dar marile companii producătoare de automobile nu ignoră nici plăcerea femeilor de a conduce. Așa că ele scot pe piață modele cu volum mic, nu foarte puternice, care să le poată adăposti pe tinerele șoferițe și, eventual, poșetele lor. Dincolo de glumă, treaba e serioasă și vizitatorii ultimei ediții a Salonului Internațional Auto de la București (care și-a închis porțile la sfârșitul săptămânii trecute) au putut admira ultimele creații în acest domeniu. *(Fotografii de Camelia Vătășoiu)*

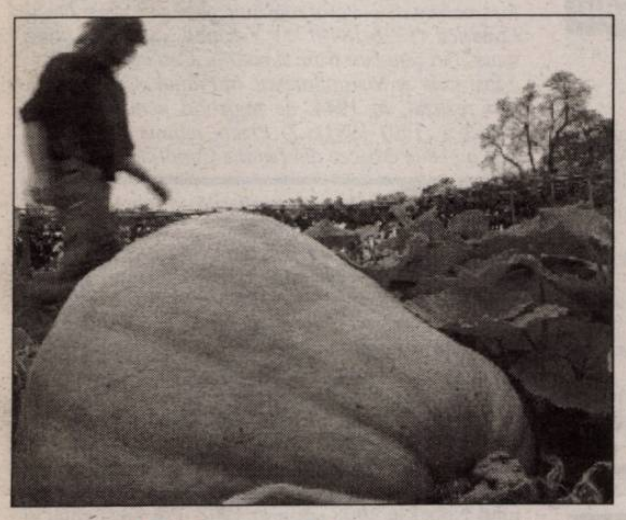

Dovleac gargantuesc

Scriam săptămâna trecută despre recordul european al unui student german din Bavaria care a recoltat un dovleac de 559,5 kilograme, AFP anunță performanța unui american din statul Washington care se spune că și-a păstrat titlul de cel mai mare plantator de dovleci din SUA și asta datorită unui exemplar care la cântarul oficial s-a dovedit că atârnă 557,47 kg. Performanța a fost înregistrată cu ocazia concursului anual de la Half Moon Bay, din California. Cu puțin înainte de sărbătoarea Halloween, Joel Holland, un pompier pensionar în vârstă de 56 de ani, agricultor amator, și-a egalat recordul din 2004, învingându-i pe toți ceilalți 50 de concurenți prezenți în orășelul de lângă Los Angeles. Câștigătorul unui premiu de 6.145 dolari, fiind plătit cu cinci dolari pe livră (11 dolari pe kilogram), Joel Holland a atribuit victoria sa pământului de răsadniță special amestecat cu îngrășăminte în cantitate mare, udărilor regulate și „polenizării meticuloase la mână".

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

- Petru Rareș, un strălucit Mușatin
- De la hipnoză, la autohipnoză
- Astrologia, cu spatele la zid
- „Leagănul vieții", un uriaș cimitir lichid
- Peninsula „fantomelor"

Orb, dar maniac al vitezei

Unii iubesc femeile, alții viteza. Printre cei care iubesc viteza atunci când se află la volan se numără, de curând, și un britanic, tată a doi copii, care are însă un handicap serios: este orb. Și cu toate acestea, ca să dovedească lumii că lipsa vederii nu este un handicap atât de mare încât să-l împiedice să conducă o mașină cu viteză maximă, Mike Newman, în vârstă de 43 de ani, a dorit să devină prima persoană fără vedere care să depășească la bordul unei mașini viteza de 200 mile/h, adică 320 km/h. La volanul unui BMW model M5, e drept, proiectat special pentru această încercare, Mike Newman a reușit un record de doar 167 mile/h, adică

270 km/h, dar asta doar pentru că n-a avut suficient spațiu pe pista Elvington Airfield din York. Probabil că omul nu va renunța la dorința lui și va încerca să-și depășească noul record.

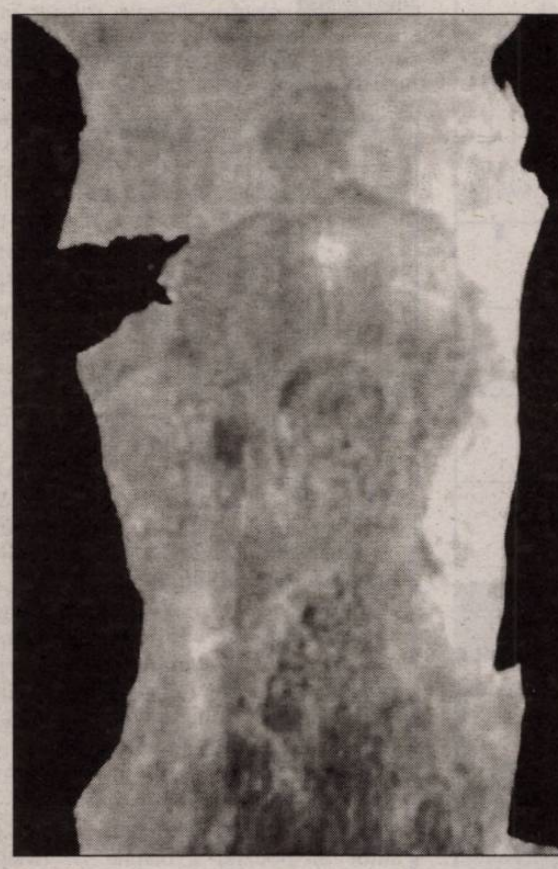

Vizitatorii preotului mort

America de Sud este locul unde se întâmplă tot felul de lucruri misterioase, unele de-a dreptul paranormale. Ultima „întâmplare" de acest gen s-a petrecut în Chile, unde pe zidul unei biserici a apărut imaginea unui preot care ține un copil în brațe. Nimic n-ar fi ciudat dacă, din întâmplare, preotul respectiv n-ar fi murit de o bună bucată de timp. Curioși din toată țara se bulucesc la biserica Christo Rey de Tome din Santiago, fiind convinși că pe perete apare figura preotului Hurtado recunoscut pentru grija lui pentru copiii nevoiași încă de pe vremea când trăia și care urmează a fi canonizat la sfârșitul lunii de către Papa Benedict al XVI-lea. Conform presei locale, figura preotului a apărut pe perete în urmă cu șase săptămâni. Comentariul unui alt preot de la biserica amintită este destul de sibilinic: „Nu știm ce se întâmplă, nu putem fi siguri sută la sută, dar imaginea apare de nicăieri".

HOROSCOP

24 – 30 octombrie

BERBEC (21.03-20.04): Luni sau marți veți primi o veste excelentă de la un membru al familiei. Pe de altă parte, curba financiară staționează la un nivel satisfăcător.

TAUR (21.04-21.05): Curba psihicului prezintă oscilații periculoase. Se pare că ați primit o veste mai puțin plăcută din mediul profesional, cu privire la o afacere.

GEMENI (22.05-21.06): Curba financiară are o scădere lentă dar sigură, astfel încât este cazul să vă luați aspre măsuri de siguranță. În dragoste pot apărea scântei.

RAC (22.06-22.07): Cu toate eforturile dv., nu veți putea evita unele disensiuni profesionale sau în familie. Din fericire, spre finele intervalului veți primi bani.

LEU (23.07-22.08): Curba afectivității este acum cea mai zglobie, ea având un maxim joi sau vineri. Este posibil ca o nouă legătură sentimentală să aprindă bujori în obraji.

FECIOARA (23.08-21.09): Nici un nor nu umbrește constelația dv. în această perioadă. Va fi, deci, o săptămână fastă, când toate curbele astrale principale vă vor răsfăța.

BALANȚA (22.09-22.10): Confortul psihic se poate strica marți sau miercuri, când un conflict profesional vă aruncă într-o situație delicată. Nu vă dați bătut, dacă aveți dreptate!

SCORPION (23.10-21.11): Curba financiară prezintă oscilații alarmante, semn că depășiți nepermis de mult unele cheltuieli. Oricum, clipele de tandrețe compensează amărăciunea.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Liniște și pace în constelația dv., dar nici nu vă veți îmbunătăți situația financiară. Va fi o săptămână monotonă, fără sare și piper – dacă astrele nu mint.

CAPRICORN (21.12-19.01): Curba financiară urcă vioaie spre un maxim de toată frumusețea – joi sau vineri. Se pare că o afacere recentă merge ca pe roate și dă roade bogate.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Două vești bune vă vor întâmpina în acest interval. Prima veste provine din sfera financiară, iar cea de-a doua dintr-o poveste siropoasă de dragoste.

PEȘTI (19.02-20.03): Curba financiară are un maxim marți sau miercuri. Se pare că vă veți plăti o mare parte din datorii și vă veți permite o investiție de suflet, mult amânată.

Personalitățile săptămânii: *Veronica Porumbacu, Dimitrie Cantemir, Ion Pribeagul, Duiliu Zamfirescu; Georges Bizet, Pablo Picasso, Johann Straus-fiul, Theodore Roosevelt, Erasmus din Rotterdam.*

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	3,5 LEI (35.000 LEI VECHI)	❑ 3 LUNI	11,5 LEI (115.000 LEI VECHI)	❑ 5 LUNI	18,5 LEI (185.000 LEI VECHI)
❑ 2 LUNI	7 LEI (70.000 LEI VECHI)	❑ 4 LUNI	15 LEI (150.000 LEI VECHI)	❑ 6 LUNI	23 LEI (230.000 LEI VECHI)

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, județul _____.

ABONAȚI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Prețul abonamentului contractat direct la redacție, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a prețului revistei.
- Cheltuielile poștale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacție.
- Nu aveți decât să trimiteți printr-un mandat poștal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 013701] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi prețurile în talonul alăturat) și puteți beneficia de toate avantajele enunțate. În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal. Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 021/317.89.65
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimițând, pe adresa redacției (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (120 $ sau 100 euro, un abonament pe un an, 60 $ sau 50 euro, un abonament pe șase luni).

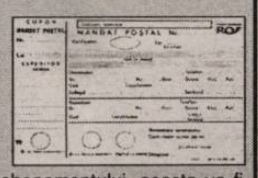

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacției la Tel./Fax: 317.89.66; 317.89.65, zilnic între orele 10⁰⁰ – 14⁰⁰

Biblioteca Județeană MUREȘ

SERIE NOUĂ - 752 • ANUL XLVIII • 27 OCTOMBRIE 2005 • 16 PAGINI • 1 LEU (10.000 LEI VECHI) Nr. 43 (2502)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ **Dragostea este o poezie care sună bine, dar n-are înţeles.**
(Honoré de Balzac)

■ **Educaţia este acel ceva care te ajută să asculţi în liniște orice prostie, fără să te enervezi.**
(Robert Frost)

■ **Cine face numai ce vrea face rareori ce trebuie.**
(Oxenstierna)

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Arta dirijării energiilor

Idei utile

Decor exotic

SUDOKU
jocul săptămânii – 17

		5		4			2	
8			7			6		
	2				3			9
		6	5		4		1	
2								6
	4		2		1	8		
3			1				7	
		9			8			3
	1			7		5		

Regula e simplă: orice rând, orice coloană şi orice pătrat de 3x3 căsuţe trebuie să conţină, o singură dată, fiecare cifră cuprinsă între 1 şi 9.

Soluţia în numărul viitor

TV

Cea mai actualizată prezentare a programelor

■ Pro TV ■ TVR 1 ■ Antena 1 ■ Prima TV ■ TVR 2 ■ Acasă ■ Pro Cinema

Japonezii dovedesc că sunt cei mai competitivi în lumea conceptelor electrice

ELIICA, MAŞINA DE MÂINE?

Multă vreme, maşinile electrice au rămas în umbra maşinilor cu benzină, din cauza performanţelor slabe pe şosea. Viteză mică, capacitate mică, alimentări frecvente. Dar încercările de a construi o maşină electrică performantă, în stare să înlocuiască maşinile clasice într-un viitor nu foarte îndepărtat, mai ales în contextul epuizării rezervelor mondiale de petrol, nu bat pasul pe loc. Iată că acum cercetătorii japonezi vin şi pun pe piaţa automobilelor un produs care poate umple de invidie pe orice posesor de maşină cu benzină. Este vorba despre conceptul numit Eliica (prescurtarea de la Electric Lithium-Ion battery Car), un prototip de berlină electrică, dotată cu opt roţi, în stare să atingă o viteză de 370 km/h. Maşina, prezentată săptămâna trecută la Salonul Automobilistic de la Tokyo, al cincilea proiect al Universităţii Keio, este produsul conlucrării dintre specialişti de la Universitatea Keio din Tokyo, guvernul japonez şi un grup de întreprinderi private. Acest automobil-concept este succesorul automobilului KAZ (Keio Advanced Zero-emission), de la care a împrumutat platforma cu opt roţi. Eliica are un demaraj extraordinar, ea putând atinge 100 km/h în doar 4,2 secunde şi 160 km/h în 7 secunde, performanţe cu care se pot lăuda foarte puţine maşini care încă folosesc clasicele motoare pe benzină. Chiar şi în privinţa vitezei maxime, cea de 370 km/h, Eliica este cea mai rapidă maşină din lume, evident, cu excepţia maşinilor de curse, deşi designerii ei susţin că în condiţii corecte ar putea atinge chiar 400 km/h. „Combustibilul" prototipului Eliica este compus din baterii lithiu-ion care alimentează câte un motor electric amplasat pe fiecare roată, ceea ce elimină elementele de transmisie cu care sunt echipate maşinile convenţionale. Cele 8 motoare electrice au o putere de 60 kW fiecare, împreună producând echivalentul a 800 cai putere, iar timpul de reîncărcare al bateriilor este de 10 ore. Testele de şosea au fost efectuate şi în următorii ani va fi fabricată o serie restrânsă pentru fericiţii cumpărători dispuşi să plătească 217.000 euro pentru un exemplar. Bani mulţi, dar consolarea este că nici maşinile alimentate cu hidrogen, şi ele o versiune pentru maşinile de mâine, nu costă mai puţin.

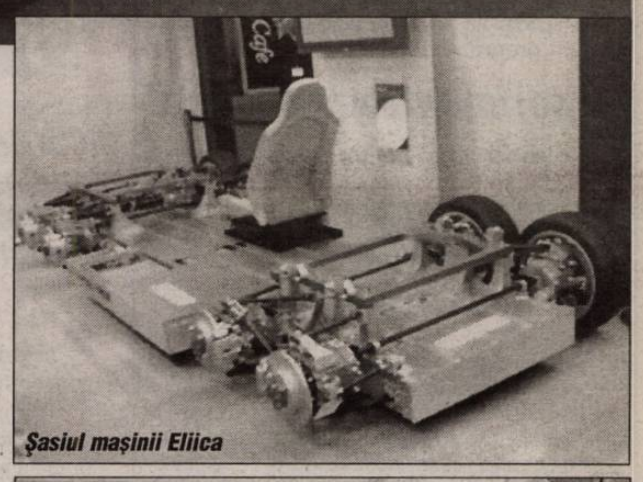

Şasiul maşinii Eliica

Eliica prezentată pe 20 octombrie 2005 la Tokyo

TOPOARE VECHI DE PESTE 3000 DE ANI

Descoperirile arheologice din ţara noastră cunosc o dezvoltare impresionantă în ultimii ani, motiv pentru care nici revista noastră nu a ocolit acest subiect. Recent, o nouă descoperire a fost anunţată, de data aceasta informaţiile venind de la Muzeul Judeţean din Satu Mare.

Conducerea muzeului a anunţat joia trecută că recent, mai mulţi specialişti arheologi au reuşit descoperirea unor vestigii inedite în localitatea Giorocuta. Este vorba despre şase obiecte din bronz datând din secolul al XII-lea î.Hr.. Totul a început acum câţiva ani, atunci când un localnic din Supuru de Sus a descoperit, în timp ce prăşea porumbul, un topor primitiv din bronz. Pornind de la descoperirea acelui celt de bronz (topor), în urmă cu 3-4 ani, arheologii Muzeului Judeţean au descoperit în zona indicată, cu detectorul de metale, alte cinci piese. Ele se aflau pe locul numit Huta, situat la circa 1 km sud de marginea satului Giorocuta, spre satul Corund. Locul se prezintă sub forma unui platou larg de 150-200 m, aflat la poalele dealului Secatura, care urmăreşte buza terasei pârâului Maja. Cu acea ocazie au mai fost descoperite un topor celt mic, o seceră cu limbă la mâner, şi o brăţară. Referitor la motivele care au dus la îngroparea intenţionată a acestor piese de bronz se poartă încă vii discuţii. Micul grup de arme, unelte şi podoabe de la Giorocuta, chiar dacă nu este deosebit de bogat, este important tocmai din acest punct de vedere. „Din poziţia în care au fost descoperite piesele, dar şi tratamentul pieselor (scoateri din uz prin ruperi şi îndoiri intenţionate) se poate presupune că este vorba despre o depunere în pământ ca ofrandă adusă divinităţilor. Izvoarele scrise din Orient şi din Grecia miceniană şi arhaică ne indică prescripţii religioase precise în acest scop", a declarat Liviu Marta, arheolog la Muzeul Judeţean, conducătorul echipei căreia îi aparţine noua descoperire.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

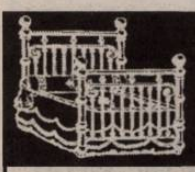

PATUL LUI PROCUST

Ştiţi ce puncte forte aveţi?

Dacă nu ştiaţi sau dacă vreţi să aflaţi care sunt punctele dumneavoastră forte, atunci de un real ajutor este cartea *Descoperă-ţi punctele forte cu Testul Clifton (StrengthsFinder)* de Marcus Buckingham şi Donald O. Clifton, care a fost lansată de curând la Editura ALLFA.

Cartea are la bază Testul Clifton, care poate fi accesat pe Internet şi care a fost făcut, până în prezent, de peste 1,5 milioane de persoane din întreaga lume. Acest instrument Gallup este disponibil în 14 limbi, inclusiv în limba română, pe site-ul www.strengthsfinder.com.

Programul constă în 34 de „teme" principale cu mii de combinaţii posibile şi dezvăluie cea mai bună modalitate de a transforma aceste teme într-un succes personal şi un succes în carieră. Pentru a elabora acest program, Gallup a întreprins o minuţioasă şi îndelungată investigare a profilului psihologic a peste două milioane de persoane, cu scopul de a permite cititorilor să-şi identifice şi să-şi perfecţioneze aceste teme.

Astăzi, clienţii Gallup folosesc Clifton StrengthsFinder pentru a identifica talentele angajaţilor şi pentru a-i ajuta să înţeleagă şi să-şi maximizeze aceste talente, transformându-le în puncte forte.

Fiecare carte conţine un număr unic de identificare, care vă permite să accesaţi testul Clifton pe Internet. Acest interviu de pe Web vă analizează reacţiile instinctive şi, imediat după aceea, vă prezintă cele cinci teme care vă sunt proprii.

Experimentează Coreea!

În calitate de Invitat special de anul acesta al Târgului Internaţional de Carte de la Frankfurt, Coreea are intenţia de a oferi publicului european o imagine distinctă a ceea ce înseamnă literatura contemporană coreeană, dar nu numai. Motto-ul ales în acest an este **„Experience Korea" („Experimentează Coreea").** Publicul poate, prin intermediul evenimentelor care sunt prevăzute, să-şi facă o idee despre ceea ce înseamnă pictatul hârtiei, dansul contemporan, filmul, hip-hopul sau benzile desenate coreene. Nu se mizează însă pe aspectul „exotic" al acestei culturi, ci pe aspectele comune civilizaţiilor coreeană şi europeană. Literatura coreeană este prezentată în contextul epocii informaţionale; de altfel, *logo*-ul Coreei la această manifestare este unul simbolic, cu trimitere directă la tehnologia informatică: „Enter (Key) Korea", în vreme ce 100 dintre cele mai importante cărţi coreene pot fi accesate electronic de către vizitatori, în cadrul proiectului *„Ubiquitous Books" – „Cărţi ubicue"*. O prezentare absolut normală pentru o ţară în care 70% din populaţie are acces la Internet şi piaţa cărţilor electronice este în continuă dezvoltare. 62 de scriitori coreeni participă la „Litera TOUR", o suită de lansări de carte, lecturi publice şi şedinţe de autografe. Unii dintre autorii coreeni prezenţi la Frankfurt sunt deja cunoscuţi publicului european, acesta este cazul lui **Hwang Sok-Yong**; de pildă, inclus de revista literară franceză *Lire* în topul celor mai importanţi scriitori ai ultimului deceniu. Interesant este faptul că în ţara noastră, singurul proiect literar de „descoperire a Coreei" aparţine *Editurii Paralela 45*, care intenţionează să aducă pe piaţă, până la sfârşitul anului în curs, două cărţi: e vorba despre *Aripi* şi un volum de *Nuvele* ale scriitorului coreean **Hwang Sun Won.**

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

CAMELIA D., Braşov:

...Sunt din zodia Balanţei şi aş dori să ştiu care este influenţa zodiei părinţilor pentru copii, indiferent în ce zodie s-au născut aceştia. Vreau să vă povestesc un caz al unei bune prietene din Germania, care are o familie fericită şi care cred că reprezintă un record. Acum douăzeci de ani s-a căsătorit cu un bărbat din Rac, ea fiind tot din Rac. În decurs de zece ani au avut trei copii şi, culmea!, toţi trei s-au născut în zodia Racului. Această coincidenţă a făcut-o să citească unele reviste despre astrologie, să vadă dacă nu cumva acesta este un semn aparte (...) Ea ştia că cei născuţi în zodia Racului sunt oameni foarte sensibili şi atraşi de arte. A citit undeva că Racii sunt persoane care se pot afirma, atenţie!, în următoarele domenii: pictură, arhitectură, design şi jurnalistică. Ei, bine, toţi trei copiii au diverse talente din aceste ramuri şi se pare că toţi vor urma câte o carieră care are tangenţă cu arta (...) Eu aş dori să ştiu şi dacă femeile din zodia Balanţei sunt sortite să aibă o a doua căsătorie după vârsta de 40 de ani, adică vârsta de echilibru, cum se spune. Vă mulţumesc!"

Racii au vocaţie artistică

– Stimată doamnă ***Camelia,*** mai întâi aş vrea să vă răspund cu privire la tendinţele unor zodii de a „acumula" o anume vocaţie pentru nativii săi. Una dintre aceste zodii este Racul, zodie de Apă, foarte sensibilă, despre care se spune că „favorizează" oameni cu talente artistice şi culturale. Ideea a fost lansată în anii 70 ai secolului trecut şi s-a bazat pe o analiză a lui Gustave Mertier, sociolog şi astrolog francez. Câţiva ani mai târziu, un alt sociolog pasionat de astrologie, Dieter Henrez din Austria, a avansat aceeaşi idee, referindu-se la toate zodiile de Apă – adică şi la Scorpion şi Peşti. În ceea ce priveşte influenţa părinţilor, este foarte limpede că astrologia de astăzi nu mai are cum s-o ocolească – de la descoperirea codului genetic, în anii 50 ai veacului XX. Mai bine de patru mii de ani, astrologii nici n-au luat în seamă faptul că orice fiinţă este strâns legată de înaintaşi şi au tratat-o ca şi cum ar fi un exemplar unic şi izolat al lumii. Aceasta este încă o greşeală flagrantă a astrologiei, pe care noi am semnalat-o în revista „Magazin" de-a lungul anilor. Pe de altă parte, coincidenţa zodiilor este, după opinia mea, doar o... coincidenţă. Probabil că întâmplarea joacă un rol decisiv, căci asemănările cu părinţii sunt oricum incluse în comportamentul şi în capacitatea intelectuală a nativilor.

Un detaliu deloc minor

– Stimate domnule ***Mircea T.,*** sunt de acord că viaţa sexuală a unui cuplu nu este un detaliu minor, însă nu pot accepta că astrologia poate merge atât de departe încât să „ghicească" probleme de acest gen ale unui cuplu. Compatibilităţile despre care se face vorbire la această rubrică se referă la caracter şi la temperament.

RADU IANIERI

MIRCEA T., Ploieşti:

„...Citesc de mult această rubrică şi m-am hotărât să vă scriu, pentru că am o problemă care ţine se sinceritate: atunci când se spune despre afinităţile dintre zodii, se înţelege că este vorba şi despre compatibilităţile sexuale? Întrebarea mea este cât se poate de legitimă, pentru că doar în foarte puţine emisiuni, şi acelea difuzate la ore imposibile, se vorbeşte despre faptul că iubirea poate fi un dezastru pentru cei care nu au şi o viaţă sexuală normală (...) Abia după ce constată că s-au îndrăgostit iremediabil unul de altul, femeia şi bărbatul trec la viaţa sexuală (...) Nu ştiu dacă noile curente susţin în mod corect că este bine ca viaţa sexuală să fie începută înainte de căsătorie, dar aş dori să ştiu dacă astrologia poate prevedea şi un astfel de aspect."

ANCHETA săptămânii

Prima experienţă sexuală...

Cât de important e acest eveniment intim în viaţa adolescenţilor? Există rezerve legate de vârsta la care se produce debutul în sexualitate? Emoţii, teamă, curaj, dorinţă de nestăvilit, prudenţă? Prejudecăţi?

▶ La 17 ani? Cred că e prea devreme pentru stilul meu de viaţă. Pentru concepţiile mele învechite. E un moment prea important, care trebuie pregătit îndelung. N-o faci cu oricine. Trebuie să ai un prieten la care să ţii foarte mult şi care să-ţi dovedească faptul că el merită să fie primul, iar relaţia să prindă cheag câţiva ani, nu să fie una superficială. *(Roxana Chiriac, 17 ani)*

▶ Din punctul ăsta de vedere, mă consider precoce. S-a întâmplat la 15 ani, după o petrecere, cu o fată nu prea cuminte, mai în vârstă ca mine. Ocaziile au fost din ce în ce mai rare aşa că nu mă pot lăuda cu izbânzi. *(Doru Mihai, 17 ani)*

▶ Deocamdată, stau pe tuşă. Aş vrea să fiu îndrăgostit când se va produce acest eveniment, pentru că aşa, din joacă, pot să merg pe „centură". *(Andrei, 17 ani)*

▶ S-a întâmplat de curând. Puteam să am astfel de experienţe mai devreme, dar nu cu cine trebuia. Acum pot să spun că am nimerit pe cine trebuie. Mai multe detalii nu pot să vă dau.*(Alex, 18 ani)*

▶ Nu mi-am început viaţa sexuală, din ambiţie. Dar nu pot spune că nu sunt ispitită. Ştiu că la un moment dat ambiţia se va topi ca un fulg de zăpadă şi că-mi voi pierde capul. Pentru că, de obicei, la vârsta asta, prima experienţă sexuală se întâmplă când îţi pierzi capul. *(Adriana Paula Balaban, 18 ani)*

▶ Se poate produce oricând. Nu vârsta e importantă. Şi, uneori, nici partenera. Dacă te simţi bine, OK. Dar totul depinde de cât de libertin eşti. De cât preţ pui pe chestia asta. Am o vârstă la care sexul e important şi în privinţa asta nu am prejudecăţi. *(Tudor Damaschin, 18 ani)*

▶ La 17 ani şi jumătate. Nu e nimic grav, atâta vreme cât există iubire. Mai ales că eram de aproape doi ani împreună. Vreau să continuăm relaţia, dacă se poate, până la capăt. Nu sunt o puştoaică visătoare. Simt că iubirea asta va învinge. *(Corina, 18 ani)*

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Indecizii matrimoniale

Există numeroase cupluri cu o „vechime" apreciabilă, care ezită să pecetluiască relaţia lor în faţa ofiţerului stării civile. Femeile se întreabă adesea de ce partenerii lor nu se decid să facă acest pas important. Motivele sunt multiple. Unii bărbaţi aşteaptă să apară în viaţa lor o femeie mai atrăgătoare şi, pe acest fond, apare ezitarea de a-şi cere iubita de nevastă. Alţii, divorţaţi, se tem să nu parcurgă o nouă căsătorie sortită eşecului, şi, ca urmare, îşi prelungesc aşteptarea până în momentul în care sunt convinşi că se află pe calea cea bună. Există şi o categorie de bărbaţi care nu vor să renunţe la libertinaj. Caută noi aventuri, pe care au grijă să le camufleze. Sau bărbaţi care nu vor să-şi „oficializeze" responsabilităţile, mai ales atunci când partenera lor are un copil. Şi exemplele pot continua. Inutil să menţionăm că aceleaşi motive le pot împiedica şi pe femei să accepte varianta matrimonială.

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
PAUL IOAN – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Adrian-Nicolae Popescu
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 317.89.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 317.89.65, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: RO78 CBIT 4210 1003 5700 1000 (LEI)
• RO44 CBIT 4210 1003 5700 2000 (USD)
• RO10 CBIT 4210 1003 5700 3000 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 317.89.66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 317.89.63;
DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România
Fax: 317.89.66

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art. 205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Cutremur de Marte

Cercetătorii de la NASA au observat o serie de schimbări geologice şi termice la suprafaţa „Planetei Roşii", intervenite în ultima perioadă, fapt ce ar putea să însemne că aici au avut loc mişcări similare cutremurelor terestre. Modificările evocate se situează pe o dună de nisip şi la Polul Sud al planetei, unde s-a redus su-

prafaţa depozitelor îngheţate, de oxid de carbon. Toate aceste dovezi înregistrate în ultimii trei ani dezvăluie o planetă mult mai activă decât credeau numeroşi oameni de ştiinţă – afirmă specialiştii NASA, lansând ideea unor posibile schimbări climatice aflate în curs de desfăşurare. De ce cutremure? Pentru că pe imagini primite de la sonda spaţială Mars Global Surveyor apar zeci de stânci care au lăsat urme clare de rostogolire pe pantele unei coline. Or, mişcarea respectivă era posibilă doar în cazul unor vânturi extrem de violente sau determinată de un seism. Totuşi, explorarea planetei Marte se află abia la început.

„Grădinile diavolului", cultivate de furnici

De peste 800 de ani, în pădurea amazoniană au fost observate zone în care nu cresc alte plante, decât arborele *Duroia hirsuta*, toate celelalte specii dispărând în câteva zile. Băştinaşii au considerat că este vorba despre spirite malefice implicate în fenomen şi au denumit zonele respective „grădinile diavolului". Nu a fost şi

opinia cercetătorilor, care au făcut o constatare extrem de interesantă. Arborele amintit este populat de specia de furnici *Myrmelachista schumanni*, dotate cu un simţ al proprietăţii ieşit din comun. Imediat ce regina unei colonii se instalează într-un anumit loc, furnicile lucrătoare construiesc cuiburi doar pe ramurile de D. hirsuta şi, în acelaşi timp, atacă toate celelalte specii de plante, prin injectare de acid formic, un veritabil ierbicid natural. Testele efectuate de cercetători au demonstrat că speciile de arbori „străini" plantate în „grădinile diavolului", protejate fiind de atacul furnicilor, s-au dezvoltat normal, pe când cele neprotejate au fost necrozate după cinci zile. M. schumanni este singura specie de furnici care îşi conservă astfel mediul de existenţă. *(A.N.P.)*

Uneori este considerată o simplă figură de stil, alteori face obiectul unor anecdote care o minimalizează. Multă vreme, cercetătorii au neglijat şi ei acea muzică a cuvintelor, care vibrează în interiorul cutiei noastre craniene, atunci când – de exemplu – citim în gând, fără voce tare. Totuşi, aşa-numita voce interioară a omului pare să aibă chiar un rol esenţial în înţelegerea unui text şi în plus facilitează înţelegerea a ceea ce citim.

Sunetul vocii interioare

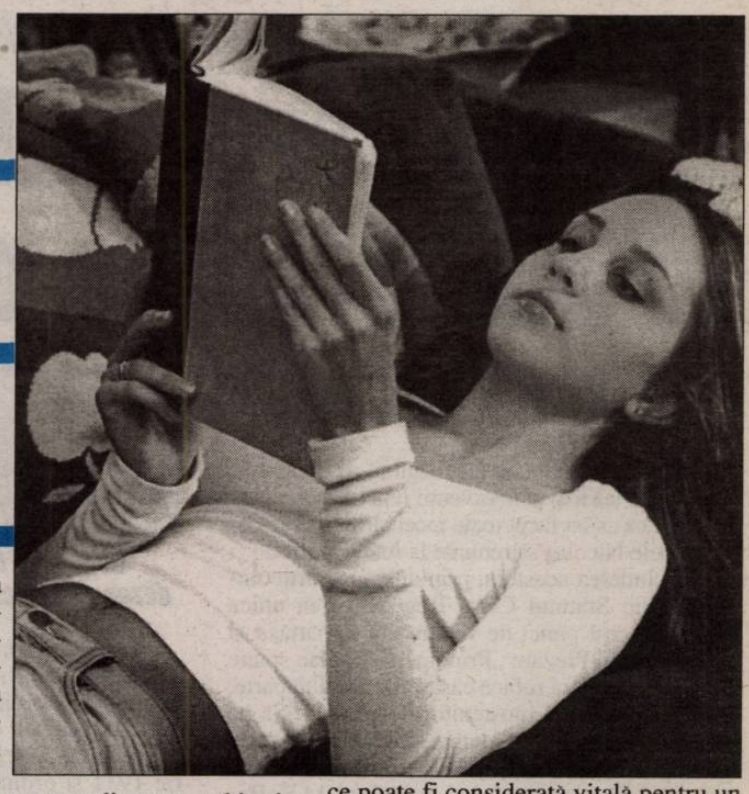

Legea stăpânirii lecturii

Există ţări occidentale unde însuşirea informaţiilor necesare bunei instruiri şi educaţii este reglementată prin lege. Pedagogi, psihologi şi neurologi conlucrează la extinderea celor mai potrivite metode de învăţare, pornind de la ceea ce deja este considerat un element-cheie: vocea interioară. Într-o etapă de cercetări incipientă, oamenii de ştiinţă au considerat-o un efect fonologic marginal, derivat din obişnuinţa căpătată în copilărie, de a citi cu voce tare. Era însă o substimare perpetuată în timp, din primele veacuri d. Ch. Începând cu sec. al VI-lea, se vorbea despre condiţionări exterioare, de ordin practic (călugării copişti erau obligaţi să lucreze în tăcere), filosofic (lectura individuală e mai propice meditaţiei) şi tehnic (introducerea, în sec. al VII-lea, a unui spaţiu între cuvinte uşurează lectura silenţioasă). Dar toate aceste explicaţii ascund esenţialul: dacă lectura silenţioasă e atât de răspândită, motivaţia constă, înainte de toate, în eficacitatea sa.

Demonii şi călugărul Richalm

În sec. al XIII-lea, călugărul cistercian Richalm afirma că demonii îl forţau să citească textele sfinte cu voce tare, smulgându-i astfel marele beneficiu al înţelegerii interioare şi al spiritualităţii. Cititorul experimentat înţelege deci mai bine ceea ce citeşte „în minte", decât dacă ar face-o cu voce tare, aşa cum procedează (firesc, de altfel) cititorii debutanţi. Abia în anul 2001, două cercetătoare în psihologie din Canada au demonstrat că lectura silenţioasă nu se dezvoltă decât după cea sonoră, preluând teoria sociologului sovietic Lev Vygotsky (1896-1934). De altfel, este vorba despre acelaşi proces; mai întâi citim cu voce tare pentru alţii, apoi în tăcere pentru noi şi astfel se creează un mecanism al lecturii oralizate. Totuşi, aşteptările iniţiale nu s-au confirmat (acelea ca un copil de 9 ani să înţeleagă mai bine citind în gând, iar unul de 7 ani citind cu voce tare). Se întâmplă exact invers: cei de 9 ani au înregistrat un scor de lectură inferior la cititul în tăcere. Ceea ce înseamnă că trei-patru ani de lectură nu sunt suficienţi pentru „interiorizarea" vocii intime.

Pseudo-cuvinte, sunete virtuale

Imageria cerebrală a permis înţelegerea fenomenului amintit. Lectura silenţioasă nu e deloc o simplă copie, în mintea noastră, a celei cu voce tare. În creierul nostru se petrece un fel de transformare a percepţiei noastre, de care profită cititorii cu experienţă. Ea înseamnă ceea ce psihologii numesc accesul la forma sonoră a cuvintelor. Un exemplu îl oferă diverse teste realizate pe subiecţi cu pregătire medie. Aceştia consumă mai mult timp pentru a încerca să înţeleagă cuvinte inventate, cu formă puţin asemănătoare cu cea a unui cuvânt real, decât în cazul altor pseudo-cuvinte, mai apropiate de acesta. Alte teste au indicat clar că lectorii experimentaţi „traduc" instinctiv cuvintele scrise, în sunete virtuale sinonime cu cele care ar fi auzite, dacă ar citi cu voce tare. Aceeaşi idee explică şi de ce persoanele care nu ştiu sau nu pot să folosească vocea interioară sunt defavorizate la capitolul lectură. De pildă, surzii învaţă destul de greu să citească. Iar o altă concluzie este că nu trebuie să (mai) tratăm cuvintele ca pe nişte imagini şi nimic mai mult.

Genii cu probleme...

Semnul grafic şi sunetul reprezintă elementele unei simbioze aproape perfecte. O demonstrează cazurile unor celebrităţi ale culturii universale, care au avut handicapuri legate de fenomenul în discuţiue. Genialul Beethoven se ştie că a început să-şi piardă auzul începând de la 27 de ani; o problemă ce poate fi considerată vitală pentru un compozitor de talia lui. Totuşi, el a compus în continuare capodopere, ajutându-se tocmai de vocea interioară capabilă să-i înlănţuiască în minte notele muzicale, în armonii deosebite. Unii biografi ai compozitorului afirmă chiar că surditatea a fost favorabilă activităţii sale. Şi scriitorul Gustave Flaubert avea dificultăţi de citit, fiind dislexic. De aceea, avea obiceiul să-şi citească textele cu voce foarte puternică, într-o cameră specială, pentru a le putea evalua apoi calitatea. Pentru unii psihopedagogi, valorificarea importanţei vocii interioare rămâne însă discutabilă, întrucât contribuie la deteriorarea ortografiei, deja generalizată. Dar, cum instruirea copiilor se află într-un declin global, a vorbi despre învăţământ legându-l doar de o metodă de lucru nu pare a avea relevanţă. Nu ne rămâne decât să cultivăm în cercurile proprii gustul pentru lectură şi tentaţia descoperirii muzicii cuvintelor, din creierul nostru, primele elemente capabile să ridice nivelul de civilizaţie.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Actualitate astronautică

China se avântă în spaţiu, Franţa lansează Syracuza 3A

După încheierea misiunii spaţiale Shenzhu VI la capătul a cinci zile de zbor, China a anunţat că va iniţia, începând cu 2007, o serie de ieşiri în spaţiu ale taikonauţilor, reconfirmând ambiţiile sale în domeniul cuceririi spaţiale. Între 2009 şi 2012 vor fi efectuate operaţiuni de întâlnire cu alte vehicule spaţiale, obiectivul Chinei fiind acela de a-şi construi o staţie spaţială permanentă proprie. Prima etapă a programului de zbor cu echipaj uman a fost încheiată o dată cu misiunea Shenzhu VI, care a costat 110 milioane de dolari. Cea de a doua etapă va fi marcată de realizarea unei rachete de trei ori mai puternică decât Longue Marche 2F, cea care a permis lansarea în spaţiu a misiunii Shenzu VI, de perfectarea tehnologiilor necesare activităţilor extravehiculare, de realizare a unui set de experienţe spaţiale ştiinţifice. Misiuni cu taikonauţi, din care nu vor lipsi şi femeile. China şi-a exprimat intenţia de a utiliza zborurile spaţiale în scopuri ştiinţifice, pacifiste şi de a colabora cu alte ţări în acest sens. Să nu pierdem din vedere faptul că orice program spaţial are şi aplicaţii militare potenţiale.

În aceeaşi săptămână, societatea europeană Arianespace a lansat din Kourou (Guyana Franceză) satelitul francez de comunicaţii militare Syracuza 3A. Un eveniment crucial pentru forţele armate ale căror capacităţi de comunicaţie sunt revolute. Noul satelit, cu o durată de viaţă teoretică de 12 ani, va permite mărirea capacităţilor de comunicaţii militare şi va asigura legături de o discreţie desăvârşită, protejate perfect în condiţii de bruiaj. Lansarea reuşită a satelitului Syracuza 3A „marchează o nouă etapă semnificativă în dezvoltarea capacităţilor militare ale Franţei", a declarat reprezentantul Delegaţiei generale pentru înarmare. Noul satelit destinat exclusiv utilizării militare e aşteptat cu nerăbdare de trupele NATO care îl vor putea utiliza împreună cu alţi doi sateliţi europeni, Skynet 5 (englez) şi Sicral (italian), la începutul anului viitor. La câteva luni după ce va deveni operaţional, va intra în funcţiune cel de-al doilea satelit, Syracuza 3B, iar în 2010 cel de-al treilea, Syracuza 3C.

Pentru Arianespace, lansarea a constituit un dublu succes, având în vedere faptul că racheta Ariane 5 a transportat de fapt doi „pasageri", cel de-al doilea fiind satelitul american de televiziune directă, Galaxy 15, aparţinând Panamsat, cel de-al douăzecilea satelit încredinţat Societăţii europene Arianespace de către Panamsat. În ultimii 25 de ani, Arianespace a lansat 226 de sateliţi, ceea ce constituie un record mondial. Doar în acest an au fost lansaţi, cu Ariane şi cu un lansator rus Soiuz, 4 sateliţi, urmând ca până la sfârşitul anului să mai aibă loc două lansări şi încă şase anul viitor.

Programul Siracuza a mobilizat cooperarea a două mari companii, Alcatel Alenia Space (franco-italiană) pentru construcţia satelitului şi Grupul electronic de apărare Thales pentru realizarea reţelei şi a staţiilor terestre. Costul întregului program Syracuza 3 se ridică la 1,4 miliarde de euro pentru partea spaţială şi la 1,3 miliarde de euro pentru studiile de recepţie terestre.

DORIN MĂRAN

Poluarea luminoasă

Peste 20 de ani, s-ar putea ca generaţiile ce vor veni să nu mai poată admira un cer nocturn întunecat, plin de stele. Este concluzia foarte concentrată a unor cercetări aprofundate, asupra efectelor nefaste pe care iluminatul urban excesiv le are deja asupra faunei şi florei terestre. Sintagma „poluare luminoasă" nu este deloc exagerată, fenomenul intrând în atenţia mai multor asociaţii internaţionale, în primul rând de astronomi amatori, specialişti care ştiu foarte bine ce înseamnă un cer înstelat. Un exemplu de nocivitate a iluminatului excesiv îl reprezintă pârtiile de schi folosite şi pe timp de noapte, în zone unde nu doar pădurea, ci şi animalele ei nu mai beneficiază de succesiunea naturală zi-noapte. Astfel, perturbarea ritmului biologic poate duce la transformări care să fie fatale pentru unele specii, ca şi – într-o anumită măsură – pentru om. Aceasta, deoarece modificarea forţată a ceea ce înseamnă natură nu poate să aibă, în timp, decât efecte negative. *(A.N.P.)*

Mascarada Consiliului de Coroană de la 9 aprilie 1937

Carol al II-lea îl alungă pe Principele Nicolae cu mâna politicienilor 2

de Mihaela VERZEA

Iubirea „interzisă" a Principelui Nicolae pentru o femeie din afara familiilor domnitoare a determinat o măsură radicală, susţinută cu fervoare de capii politici: înlăturarea din rândul familiei regale. Opoziţia lui Corneliu Zelea Codreanu şi a apropiaţilor săi nu a avut ecoul dorit. După numai câteva zile de la hotărâre, fostul principe i-a scris fratelui său, arătându-i că se supune urmărilor de-a dreptul umilitoare la care era constrâns. Un episod istoric care nu şi-a stins semnificaţia, în timp.

Argetoianu, Mareşalul Prezan, Vaida-Voevod sunt de partea Regelui

Pe durata şedinţei Consiliului de Coroană, Carol al II-lea a avut intervenţii repetate, prin care sublinia că „s-au făcut toate încercările" pentru ca Principele Nicolae să renunţe la Ioana Dolete.

Excluderea acestuia, prin aplicarea articolului 13 din Statutul Casei Regale, părea unica soluţie. Acest punct de vedere era împărtăşit şi de Mareşalul Prezan: „Principele Nicolae spune categoric că-şi va reface căsătoria. De altă parte, el ar putea deveni moştenitorul Tronului. Să ne dăm seama unde am ajunge. Mă pronunţ categoric pentru aplicarea art. 13... Trebuie să avem grija liniştii, prestigiului şi autorităţii M.S. Regele faţă de ţară. Mă unesc cu Argetoianu: chiar dacă Regele ar greşi, noi trebuie să-l acoperim".

Octavian Goga şi-a exprimat o opinie similară: „Noi trebuie să fim intratabili. Fiecare apariţie a Doletei alături de Principele Nicolae, mai ales în prezenţa ofiţerilor, ştirbeşte prestigiul Dinastiei. Avem o lege care trebuie aplicată. M.S Regele a avut bunătatea să tolereze până acum abaterea de la lege. S-a făcut rău ţării şi Dinastiei. Toleranţa nu mai poate dăinui... Regret sincer toate cele petrecute! E un vlăstar al Dinastiei noastre. Dar în materie de stat, actele chirurgicale sunt cele mai bune".

„Echivocul nu se mai poate păstra. Se impune aplicarea art. 13", spunea cu acelaşi prilej Ion Mihalache. Mulţumind regelui pentru încrederea arătată sfetnicilor săi, Grigore Iunian opina: „Nu e admisă nici o ezitare". Aceeaşi atitudine era afişată de C.I.C. Brătianu (Dinu): „E un caz penibil. M.S. Regele nici n-ar avea nevoie de consultare... Măsurile de luat sunt pentru prestigiul Coroanei... M.S. Regele trebuie felicitat pentru hotărârea de a se aplica legea".

Interesant că o poziţie mai puţin radicală a fost adoptată de incriminatul Grigore Filipescu: „Discutăm cazul cu nesfârşită durere. Principele Nicolae a simţit întotdeauna în unison cu poporul român. Ne plecăm înaintea voinţei prinţului. Aplicăm art. 13 cu durere". Gheorghe Brătianu se arăta foarte îngrijorat de consecinţele acestui act, care urma să afecteze prestigiul Dinastiei, indiferent de maniera de soluţionare.

După ce toate personalităţile politice şi-au spus cuvântul, Regele Carol al II-lea concluziona: „Înţeleg că nu a fost uşor. Dar constat că în momente grele, factorii răspunzători sunt gata să dea o mână de ajutor suveranului lor, care în interese superioare de stat e silit să ia măsuri dictate de lege, chiar în contra fratelui de sânge".

Dincolo de aşa-zisul „aviz unanim", Alexandru Vaida-Voevod se întreba ce se va întâmpla în cazul în care se va produce o nenorocire, iar Principele Nicolae va fi singura opţiune. Nicolae Iorga semnala o altă problemă care putea fi determinată de situaţia în care Mihai nu va avea copii. Deţinând controlul guvernului şi fiind în totalitate supus regelui, Gheorghe Tătărescu afirma: „Teama de că se poate întâmpla în viitor nu ne poate opri să soluţionăm astăzi chestiuni importante pentru Dinastie şi Stat".

Generalul Cantacuzino-Grănicerul dezaprobă decizia Consiliului de Coroană

Într-adevăr, la 10 martie 1935, Partidul „Totul Pentru Ţară" s-a înscris la tribunal, Mişcarea legionară revenind pe scena politică, după o absenţă cauzată de interzicerea Gărzii de Fier prin decizia Consiliului de Miniştri din 2 ianuarie 1931 şi ordinul Ministerului de Interne din martie 1932. Totuşi, dincolo de aceste reglementări, Garda de Fier îşi va continua activitatea sub denumirea de Gruparea **Corneliu Codreanu** până în decembrie 1933, când formaţiunea a fost dizolvată de guvernul I.G. Duca. Măsura a fost urmată de interzicerea presei legionare şi arestarea mai multor persoane din conducerea mişcării. În semn de răzbunare, I.G. Duca va fi asasinat pe peronul gării din Sinaia, la 29 decembrie 1933, de către legionarul Nicolae Constantinescu, Corneliu Zelea Codreanu explicând ulterior motivul actului criminal: *„Fenomenul cazual al morţii lui Duca nu este complotul, ci provocările, nedreptăţile şi încălcările de legi ale acestuia ca şef de guvern"*, (Corneliu Zelea Codreanu, *„Însemnări de la Jilava")*.

Revenind la momentul martie 1935, şef al Partidului „Totul Pentru Ţară" a fost numit Generalul Cantacuzino – Grănicerul. Autoritatea absolută era exercitată însă de Corneliu Zelea Codreanu, „singurul şef suprem" al mişcării.

Generalul Cantacuzino – Grănicerul semna circulara din 11 aprilie 1937, exprimându-şi dezaprobarea faţă de decizia Consiliului de Coroană ţinut cu două zile înainte.

În primul rând, critica neconvocarea sa de către rege, în condiţiile în care la Palat fuseseră chemaţi toţi şefii de partide: Nicolae Iorga (Partidul Naţionalist Democrat), Alexandru Vaida-Voevod (Frontul Românesc), Constantin Argetoianu (Partidul Agrar), Octavian Goga (Partidul Naţional Creştin), Ion Mihalache (Partidul Naţional Ţărănesc), Grigore Iunian (Partidul Ţărănesc Radical), C.I.C. Brătianu (Partidul Naţional Liberal), Grigore Filipescu (Partidul Conservator), Gheorghe Brătianu (Partidul Naţional Liberal – „georgist"), mareşalii Alexandru Averescu şi Constantin Prezan, miniştrii: Gheorghe Tătărescu, în calitate de prim-ministru, Ion Inculeţ – vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, Dr. C. Angelescu – Ministrul Educaţiunii Naţionale, V. Antonescu – Ministrul Afacerilor Străine, Ion Nistor – Ministrul Muncii, General P. Angelescu – Ministrul Apărării Naţionale, V. Sassu – Ministrul Justiţiei, R. Franasoviciu – Ministrul Lucrărilor Publice şi Comunicaţiilor, V. Pop – Ministrul Industriei şi Comerţului, Victor Iamandi – Ministrul Cultelor şi Artelor, Dr. I. Costinescu – Ministrul Sănătăţii Publice, M. Cancicov – Ministrul Finanţelor, M. Negiura – Ministrul Cooperaţiei.

Şeful Partidului „Totul Pentru Ţară" îşi manifesta ostilitatea faţă de Grigore Filipescu. Sesizăm o inadvertenţă, în sensul că deşi era catalogat ca fiind lipsit de partid, Grigore Filipescu era preşedintele Partidului Conservator. Formaţiunea fusese creată în urma Congresului din 18 martie 1932, când Liga „Vlad Ţepeş", fondată de acelaşi om politic la 30 iunie 1929, se transformă în Partidul Conservator. Nemulţumirea sa era însă provocată de convocarea unui partid

Regele Carol şi Principele Nicolae

mult mai slab reprezentat şi agreat de societatea românească. Mişcarea legionară avea o popularitate în creştere, la acel moment, drept dovadă, câteva luni mai târziu, în urma alegerilor electorale din decembrie 1937, aceasta a obţinut un număr de 478.378 de voturi, respectiv un procent de 15,58%.

Nicolae Iorga – singura voce echilibrată din Consiliul de Coroană

La 10 aprilie 1937, Carol al II-lea semna decretul prin care Principele Nicolae era înlăturat din rândul familiei regale. Autorităţile militare au emis în aceeaşi zi un alt decret prin care se stabilea că *„înceta de a mai face parte din cadrele armatei şi, în consecinţă, pierdea toate drepturile şi prerogativele gradelor şi funcţiunilor avute în aeronautică şi marină".*

La aceeaşi dată, profesorului Nicolae Iorga îi era adresată o scrisoare semnată de fostul principe Nicolae, în care acesta îşi manifesta gratitudinea: „Pentru sfaturile ce-mi daţi, cât mai ales pentru loialitatea cu care mi-aţi luat apărarea în Consiliul de Coroană ţinut ieri 9 crt. am regăsit în dvs. cu această ocazie, ca în toate împrejurările grele prin care a trecut Dinastia, sufletul ales şi spiritul de dreapta care v-au călăuzit totdeauna în luarea hotărârilor grele care decideau soarta instituţiilor ţării noastre".

Circulara – Comunicat a Partidului „Totul Pentru Ţară" nu a avut însă urmări semnificative, societatea românească acceptând fără prea multe comentarii decizia Consiliului de Coroană din 9 aprilie 1937.

Principele Nicolae se supune Actului de la 9 aprilie 1937

De altfel, tonul scrisorii adresate de Nicolae, pe 15 aprilie 1937, fratelui său, demonstrează supunerea nemijlocită a acestuia la reglementările actului din 9 aprilie:

„Sire,

Luând cunoştinţă de înalta Hotărâre a Majestăţii Voastre luată după Consiliul de Coroană din 9 aprilie 1937, declar că mă supun urmărilor ei.

În executarea acestei înalte hotărâri, îmi iau obligaţiunea, pe cuvânt de onoare, să îndeplinesc fără nici o abatere următoarele angajamente:

1. Să părăsesc ţara în termen de 8 (opt) zile de la data prezentei declaraţii şi să-mi stabilesc reşedinţa pentru timp de cel puţin 1 (un) an ... ...[spaţiile goale urmau a fi completate de regele Carol al II-lea]. În cazul când voi crede necesar, să iau în acest interval de timp o altă reşedinţă în străinătate, să cer înscris autorizarea prealabilă a Majestăţii Voastre. Declar că înţeleg deja acum să nu solicit autorizarea pentru o reşedinţă în Regatul Unit al Marii Britanii sau în Statele Unite ale Americii. Înapoierea şi stabilirea mea în ţară vor fi supuse prealabilului consimţământ al Majestăţii Voastre. Domiciliul meu legal va fi permanent la Domeniul Broşteni, judeţul Baia, sau sediul Administraţiei Centrale a Domeniului la Bucureşti.

2. În timpul şederii mele în străinătate, cât şi în timpul şederii mele în ţară, nu mă voi deda la nici o manifestaţie publică de orice fel; nu voi întreţine legături cu persoane politice din ţară sau străinătate; nu voi participa direct sau indirect la vreo acţiune politică, nu voi conferenţia, nu voi scrie, nu voi inspira şi nu voi acorda nici un interviu, sunt obligat a dezminţi neîntârziat orice asemenea interviuri sau declaraţii ce mi s-ar atribui. În genere, mă voi abţine de la orice act de critică, de polemică sau de propagandă de orice natură, precum şi de la orice act care ar putea să determine, să inspire sau să susţină un curent de opinie în orişice domeniu dăunător ţării.

3. Nu voi acorda sprijinul sau concursul meu nici unei instituţii cu caracter public, de orice natură (culturală, artistică, ştiinţifică, de asistenţă socială), fără prealabila aprobare a Majestăţii Voastre. Obligaţiunile de la punctele 2 şi 3 vor fi executate şi de persoanele din anturajul meu.

4. În afară de actele pe care le implică administrarea patrimoniului meu, nu voi participa la nici o întreprindere financiară, comercială, industrială şi în genere la orice întreprindere lucrativă, fără prealabila aprobare a Majestăţii Voastre.

5. Lichidarea chestiunilor materiale ca urmare a plecării mele din ţară se va face obligatoriu, pe baza propunerilor ce am făcut şi prezentat în scris, aşa cum va decide Majestatea Voastră.

6. Voi primi permanent anticipat lunar, cu începere de la 1 aprilie 1937, suma de lei 500.000 (cinci sute de mii), pe care guvernul ţării o pune la dispoziţia mea, sumă care pe timpul şederii mele în străinătate mi se va transforma în valută străină la paritatea de azi a leului faţă de aur.

7. Orice abatere din parte-mi la vreunul din aceste angajamente va pune în mişcare automat dreptul de sancţionare al Majestăţii Voastre, care va lua hotărârile ce va crede de cuviinţă şi va îndritui guvernul să oprească plata şi transferul sumelor ce mi s-au recunoscut.

Am redactat, am scris şi am semnat această declaraţie la Snagov, azi 15 aprilie 1937."

Protestul Mişcării legionare nu a influenţat cu nimic acţiunile regelui Carol al II-lea. Principele Nicolae era condamnat de Consiliul de Coroană pentru căsătoria sa cu o femeie din afara familiilor domnitoare, ardoarea acestei măsuri, după 6 ani de toleranţă, fiind cauzată şi urgentată de ruptura provenită, la începutul anului 1937, între Carol al II-lea şi Corneliu Zelea Codreanu, cel care îi refuzase orgoliosului suveran colaborarea.

(Text preluat din revista „Historia")

Petru Rareş, un strălucit Muşatin

Fiu natural al lui Ştefan cel Mare, Petru Rareş (1487-1546) a avut două perioade de domnie, ambele la fel de zbuciumate: 1527-1538 şi 1541-1546. Petru Rareş l-a urmat la tron pe Ştefan cel Tânăr şi prin toate acţiunile lui militare şi diplomatice a continuat politica de neatârnare a Moldovei şi de creştere a prestigiului ţării sale în rândul Cancelariilor europene, specifică Muşatinilor.

În eforturile sale de a opri înaintarea turcilor, Petru Rareş efectuează incursiuni de cucerire, recucerire şi consolidare a cetăţilor din Carpaţi şi de la Nistru, încheind înţelegeri cu Polonia şi Ungaria. În anul 1530 îl instalează pe tronul Ţării Româneşti pe ginerele său, Vlad (1530-1532), devenind astfel o autoritate şi în aceste regiuni româneşti. Din acest motiv, Petru Rareş este numit de unii istorici drept "precursor al lui Mihai Viteazul". În anul 1538 este obligat să cedeze în faţa unui complot intern, condus de boierii Trotuşanu şi Mihnea, refugiindu-se în Transilvania. Revine pe tron în 1541, cu ajutorul Înaltei Porţi, învingându-l pe domnul Alexandru Cornea. Dar Petru Rareş a rămas în continuare fidel ideilor de rezistenţă europeană unită împotriva otomanilor. Şi asta mai ales datorită faptului că Dieta de la Speier, din 1541, declarase o nouă cruciadă, cu acordul papei Paul III. Numai că realitatea a arătat că disensiunile dintre conductorii creştini şi indecizia unor capete încoronate au compromis această iniţiativă. De altfel, domnitorul moldovean nu a primit sprijinul mult aşteptat nici de la ţarul Ivan IV şi nici de la Carol Quintul... Cronicarul Grigore Ureche spunea despre Petru Rareş că „era cu adevărat ficior al lui Ştefan vodă cel Bun, că întru totul semăna cu tătâne-su, că la războaie îi mergea cu noroc... lucruri bune făcia, ţara şi moşia sa ca pe un păstor bun socotâia..." *(Paul Ioan)*

„Cazul Primăverii" suscită un interes excepţional pentru opinia publică românească, pentru că oricare dintre noi poate fi ţinta unor hoţi, la noi acasă

Cum este posibil ca, în mod public, să se facă uz de conceptul de legitimă apărare, atunci când desfăşurarea unei infracţiuni nu este încă elucidată şi care, prin specificul ei, nu are decât una din părţile direct implicate în stare să depună mărturie?

Toată viaţa suntem în legitimă apărare, dar...

Conflictul dintre un intrus şi proprietarul reşedinţei violate este mult mai complex decât ne-am aştepta. Presupun că nu cunosc nici un detaliu al cazului pomenit, dar aflu – din unele emisiuni – fluviu televizate – că ar fi vorba despre „legitimă apărare". Patima cu care se emiteau opinii cu privire la omorul (accidental sau deliberat) din cartierul Primăverii m-a determinat să fac un elementar gest de bun simţ comun, şi anume să mă interesez despre legitima apărare în legislaţia unor ţări din Europa şi din SUA, dar şi într-un caz în care s-a aplicat legitima apărare în România, conform articolului 44 Cod Penal, introdus prin legea 169/2001. Este lesne de înţeles că în ţările occidentale legea cu pricina este detaliată şi sunt acoperite marea majoritate a circumstanţelor în care un intrus (infractorul) este în relaţie directă cu proprietarul (cel care se apără). Interesul milioanelor de proprietari din România este uriaş, căci, spre deosebire de alte cazuri, cel din cartierul Primăverii este cap de afiş, întrucât implică o persoană publică, însă puţină lume ştie că există precedente în ţara noastră. Iată care sunt principiile esenţiale ale legitimei apărări în concepţia occidentală, aşa cum pot fi găsite pe Internet de către oricine vrea să emită o opinie pe un post de televiziune şi nu numai.

Mare grijă pentru viaţa intrusului!

Propria apărare şi apărarea altora (numiţi alter ego sau terţi) pot include violenţa şi chiar moartea. Statutul legal diferă între diverse jurisdicţii (occidentale şi din SUA – n.n., P.I.), dar este în general acceptat faptul că *„gradul violenţei folosite în legitimă apărare trebuie să fie comparabil cu ameninţarea căreia îi face faţă cel atacat, astfel încât forţa mortală trebuie folosită în situaţii de pericol «extrem». De exemplu, în majoritatea jurisdicţiilor, este ilegal să ucizi un hoţ mărunt care nu pare a reprezenta un pericol fizic".*

Concepţia occidentală merge şi mai departe. Se spune în argumentarea legitimei apărări că este acceptată legal această atitudine dacă cel agresat nu are suficiente şanse să fugă (să scape de agresiune). Abordarea realistă a legitimei apărări se referă la faptul că proprietarul poate trage primul (ataca primul) dacă s-a atins situaţia în care nu mai există nici o speranţă de diminuare a conflictului sau de fugă. Dacă violenţa este inevitabilă, atunci este clar că proprietarul are mult mai multe şanse să supravieţuiască dacă trage (atacă) primul, pentru a dobândi superioritate în propria reşedinţă. La rândul său, apărarea legitimă a altora respectă aceleaşi norme, iar proprietarul trebuie să folosească forţa într-o manieră potrivită situaţiei. Dar apărarea legitimă a altora se face numai dacă aceştia (alţii) nu comit în acele momente o ilegalitate.

În *Marea Britanie*, cel care se apără trebuie să creadă că atacul intrusului este iminent. Factorul timp este esenţial, în sensul că atacatul nu are timp să se retragă (să fugă) şi deci să evite violenţa – fapt pe care trebuie să-l demonstreze în instanţă. Totuşi, susţin experţii britanici, proprietarul (atacatul) nu este obligat să părăsească o anume locaţie a sa, chiar dacă este prevenit că va sosi un atacator. Un alt factor esenţial al legitimei apărări din Marea Britanie este cel al răspunsului proporţional şi de aceeaşi natură, pe care îl dă atacatul, atacatorului. Forţa nu trebuie folosită în exces, dar în cazul iminenţei atacului, acţiunile sunt proporţionale cu pericolul.

Şi în SUA se acceptă folosirea forţei de către atacat (proprietar) pentru a-şi ocroti propria persoană. Este acceptată rănirea mortală a atacatorului dacă atacatul consideră în mod raţional că este în pericol de moarte. Şi în SUA se specifică posibilitatea retragerii (fugii), fără ca acest lucru să fie obligatoriu dacă atacatul nu are această şansă. Dar, în general, atacatul nu este obligat să se retragă în încăperile din propria casă – din dormitor în bucătărie, apoi în living, apoi în baie etc.

În Suedia, capitolul 24 din Codul Penal are mai multe justificări ale legitimei apărări care nu este considerată ilegală. Iată-le: 1. Proprietarul este în pericolul iminent al unui atac criminal; 2. Proprietarul, prin ameninţare sau violenţă, îşi recuperează bunurile furate în perioada cât infractorul este în acţiune; 3. O persoană încearcă să intre într-o casă, o cameră, o ambarcaţiune etc. 4. O persoană refuză să părăsească reşedinţa după ce i s-a spus să o facă. În legislaţia suedeză există conceptul de *„forţă impusă de pericol"*. Şi la suedezi se vorbeşte despre posibilitatea ca atacatul (proprietarul) să evite confruntarea cu atacatorul prin retragere. *„Pierderea vieţii sau leziuni pe viaţă rareori sunt justificate prin legitimă apărare, în afară de cazul când cel care se apără nu era ameninţat să sufere aceleaşi consecinţe ale confruntării."* Legea suedeză mai precizează că nu este justificat ca oprirea unui intrus să fugă cu bunuri furate să se facă prin omor, „căci lucrurile nu au aceeaşi valoare ca viaţa unui om". După cum se observă, principiile occidentale sunt astfel concepute încât să nu se ajungă la omor „gratuit". Să mai observăm că legea nu ţine seama de starea emoţională a celui care surprinde un intrus pe proprietatea sa.

Un caz românesc şi unul britanic

În anul 2001, în judeţul Galaţi a fost judecat un caz de legitimă apărare, a cărui prezentare are următoarea precizare: „Lovirea repetată, cu urmări mortale, a unei persoane care a pătruns noaptea în locuinţa făptuitorului, prin escaladare şi efracţie, şi a lovit cu bâtul în cap pe cel aflat în încăpere, constituie act de legitimă apărare, potrivit art.44, alin.2/1, Cod Penal. Faptul că victima (intrusul) a fost lovită şi pe când încerca să se retragă, şi după ce scăpase bâtul din mână este irelevant, de vreme ce pericolul nu a încetat, ea (persoana intrusului) putându-se înarma din nou cu unul din parii aflaţi la îndemână". Intrusul intrase în dormitorul proprietarului şi-l lovise în cap, apoi proprietarul l-a lovit cu latul unei securi şi l-a urmărit în curte, unde l-a lovit din nou în mod repetat, după care a anunţat poliţia. Iniţial, proprietarul a fost condamnat, însă Curtea Supremă de Justiţie l-a achitat în 2003.

În Marea Britanie, a făcut (şi încă face) vâlvă cazul lui Tony Martin, care a surprins în casa sa doi indivizi. Într-o noapte a anului 1999, Martin a surprins în locuinţa sa doi hoţi. Şi-a luat arma (deţinută ilegal) şi a ucis un intrus, pe celălalt rănindu-l. Iniţial a fost condamnat pe viaţă, apoi la zece ani de detenţie. După trei ani a fost eliberat condiţionat. Hoţul supravieţuitor a primit trei ani, dar nu a executat nici măcar doi ani...

Cred că aceste principii ale legitimei apărări vor surprinde pe mulţi cititori, dar iată cât de complicată este interpretarea legii pentru cel care iniţial nu are nici o vină, ci doar ghinionul de a fi fost ales drept victimă de către hoţ.

PAUL IOAN

Să vorbim corect!

Aşa cum ne arată dicţionarele, substantivul ITINERAR are sensul fie de „Drum pe care se desfăşoară o călătorie, cu indicarea localităţilor parcurse; marşrut" fie „Indicator care cuprinde staţiile şi orele de plecare şi de sosire ale unui vehicul pe un parcurs".

Cuvântul, în general cunoscut, este folosit în contextul potrivit dar, din nefericire, forma sa este de multe ori schimonosită. Sunt întâlnite uneori, atât jalnicul „întinerar", cât şi preţiosul „itinerariu".

Dacă „întinerar", greşeală înrudită de aproape cu „delicvent", se poate întâlni în vocabularul unor persoane cu şcoală puţină, „itinerariu" este folosit şi de persoane educate.

Greşeala se datorează atât dorinţei de a te exprima „mai altfel", cât şi necunoaşterii. Aceşti vorbitori consideră „itinerariu" forma corectă, asociind-o cu substantive tip „acvariu". În realitate, după cum am subliniat mai sus forma corectă este „itinerar", terminaţia fiind, ca la alte substantive neutre, „-AR": „ierbar", „documentar", „orar" şi multe altele iar pluralul este „itinerare" şi nu „itinerarii". Greşeala poate fi evitată alegând, în vorbire, „drumul drept", respectiv cel indicat de dicţionar. *(I.S.)*

Pe lângă drum...

Mare ameninţare

„Leagănul vieţii", un uriaş cimitir lichid

◆ Încălzirea globală modifică structura chimică a apelor oceanice ◆ Numeroase specii marine vor dispărea într-un timp-record ◆ Viitorul planetei se află în mâinile omului!

Un fenomen cunoscut de mulţi ani şi comentat astăzi de cercetători pentru public vine ca o lovitură de graţie dată încrederii majorităţii oamenilor, că viitorul nostru se va schimba în bine: emisiile de bioxid de carbon (CO_2) rezultate în urma activităţilor umane acidifică puternic apa oceanelor, adică a două treimi din suprafaţa Terrei, mediu care joacă un rol capital în evoluţia climei. De la aprinderea aragazului şi răsucirea cheii în contactul automobilului, până la nenumăratele activităţi industriale, tot ce facem eliberează în atmosferă CO_2. Din acestea, 800 gigatone rămân stocate în aer, în timp ce 37.000 gigatone ajung în oceane, moleculele acestui gaz fiind foarte solubile în apele sărate, împreună cu care dau naştere unor importante reacţii chimice, fizice, biologice şi geologice.

Bilanţul este şocant: jumătate din CO_2 produs de om de la începutul erei industriale (peste 120 miliarde de tone de carbon) se găseşte în ocean, ritmul de acumulare atingând 25 milioane de tone pe zi. O masă colosală, care în urmă cu numai două secole se afla în măruntaiele planetei noastre, sub formă de cărbune, petrol şi gaze naturale. Această metamorfozare a unui dr. Jekyll atmosferic într-un mr. Hyde acvatic a urcat deja nivelul aciditătii oceanului cu 10%, faţă de anul 1800. Iar cercetătorii afirmă că nu e decât un „uşor" declin pentru mediul respectiv, întrucât până în 2100 fenomenul se va amplifica de patru ori, în raport cu cel de astăzi. Să ne gândim că – evaluat doar pentru zona Mării Nordului – trasformarea amintită depăşeşte în amploare ceea ce s-a întâmplat în ultimele 25 milioane de ani!

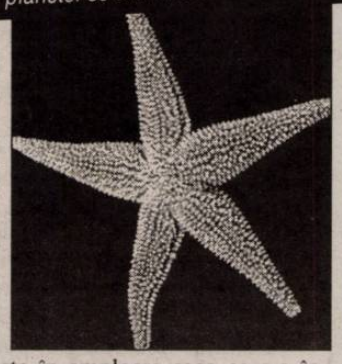

Afectarea tuturor organismelor care populează oceanele este un lucru cert. Şi se porneşte de la plancton, primul element al unui lung lanţ trofic care de foarte multe ori îl include şi pe om. Cel mai grav va fi însă pentru vieţuitoarele cu schelet calcaros, extrem de numeroase. Astfel, moluştele bivalve de tipul scoicilor, echinodermele (ariciul de mare), dar şi coralii sunt ameninţate cu dispariţia. Dacă ne referim doar la scoici, trebuie menţionat că se estimează o rată a mortalităţii de 100%. Teste realizate în laborator, cu diverse specii introduse în apă oceanică, în condiţiile ce vor apărea între anii 2050 şi 2100, au dat rezultate pesimiste: la toate au apărut anomalii ale scheletelor, unele rămânând chiar totalmente lipsite de acestea.

Noi specii la orizont? E foarte probabil, dacă ne gândim la structura amintitului lanţ trofic. Zooplanctonul, care se hrăneşte cu planctonul vegetal, joacă un rol ecologic (şi economic) considerabil şi, la rândul său, alimentează importante specii de peşti. Şi nu numai peşti: pteropodele au un rol-cheie în alimentaţia balenelor şi a altor animale, cum sunt pinguinii sau albatroşii. Dar sunt foarte vulnerabile, întrucât cochilia lor de aragonit este mai uşor solubilă decât cea de calcit. Ceea ce înseamnă că şi cetaceele, şi păsările de mare vor avea existenţa pusă sub semnul întrebării. Cât despre perspectivele reale şi realiste de remediere a acestor grave ameninţări, ele ţin de voinţa umană, de a transpune în practică rapid ideea de reducere drastică a emisiilor de CO_2. Pe de altă parte, se discută şi despre un proces ireversibil, câtă vreme valorile acidificării oceanelor, ce vor fi atinse la sfârşitul acestui secol, nu au echivalent de-a lungul erelor geologice, iar viteza de poluare prin activităţi umane depăşeşte de până la 100 de ori puterea de regenerare a naturii! Natură care, probabil, va fi capabilă să „producă" noi specii, adaptate unor condiţii de viaţă nocive. Dar, oare, atunci va mai fi îngăduită şi prezenţa omului în preajma lor?

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

De la hipnoză, la autohipnoză

O stare modificată a conştiinţei (sau a existenţei). Este definiţia restrânsă a stării (transei) hipnotice. Ramificaţiile acestei definiţii sunt multiple. În starea hipnotică se poate ajunge prin intermediul unui specialist sau prin autosugestii. Acesta îi recomandă, de obicei, pacientului să-şi fixeze atenţia asupra unui obiect fix sau mobil. Transpunându-l într-o stare specială a conştiinţei, specialistul poate interveni asupra psihicului pacientului, atenuându-i durerile fizice sau eliminând simptomele unor boli, mai ales de natură psihică (angoase, fobii, tulburări emoţionale, coşmaruri, obsesii, dileme existenţiale etc.) S-a demonstrat prin intermediul encefalogramelor faptul că în timpul transei hipnotice, frecvenţa undelor cerebrale este cuprinsă între 4 şi 14 Hz.

În această stare particulară, creierul uman are acces lărgit la resurse interioare. Ceea ce nu poate înţelege, simţi, interpreta, în stare de veghe normală,

devine accesibil în transa hipnotică. Pacientul îşi descoperă noi resurse interioare şi îşi consolidează încrederea în sine, controlul asupra corpului şi spiritului. Sportivii, de pildă, îşi pot îmbunătăţi performanţele prin hipnoză. Viitoarele mame se pot pregăti pentru o naştere uşoară. Iar bărbaţii „complexaţi" îşi pot îmbunătăţi performanţele sexuale.

Un caz deosebit

J.P., un belgian în vârstă de 54 de ani, operat de două ori de hernie, a fost pensionat. Era incapabil să meargă, din cauza durerilor. Analgezicele nu-şi mai făceau efectul scontat. Recurge la un hipnoterapeut. Mecanismele de producere a durerii sunt inhibate. J.P. îşi însuşeşte câteva metode de autohipnoză. Elimină trei pătrimi din analgezice şi se pune pe picioare. Fără cârje!

Autohipnoză. Cum procedăm?

Oricine poate recurge la autohipnoză. În prima etapă trebuie să ne asigurăm confortul necesar; un ambient plăcut, liniştit şi în care să ne simţim în siguranţă. Instalaţi confortabil într-un fotoliu, fixăm un punct (de pildă flacăra unei lumânări) până în momentul în care privirea se înceţoşează, ochii obosesc şi pleoapele se închid.

Această stare poate fi indusă în mai multe moduri. Putem urmări mişcările unui pendul sau cele de rotaţie ale unui mic obiect prins de o aţă pe care o manevrăm cu mâna sau ne concentrăm asupra vârfului unui deget al mâinii întinse până în momentul în care braţul oboseşte şi ochii se închid.

Aceste procedee au ca scop fixarea atenţiei noastre asupra unui singur stimul. După o anumită perioadă, aproximativ 15 minute, dobândim o linişte interioară şi o senzaţie reconfortantă de securitate. Indispensabile următoarei etape, în care vom încerca să ne ameliorăm sau să ne eliminăm stările de angoasă, fobiile etc. sau durerile fizice. Singuri sau cu ajutorul unui specialist.

DORIN MĂRAN

E bine de ştiut

Vine curând iarna, cu stări gripale şi răceli care atacă toate vârstele – de la sugari, până la persoanele în etate. Ce-i de făcut? Puţini dintre noi vor să prevină aceste stări şi mai ales să se trateze cu atât de cunoscuta zeamă de lămâie.

Originară din India, lămâia este fructul folosit în bucătărie la realizarea unei largi varietăţi de preparate, sosuri, sucuri, prăjituri. Este fructul care posedă reale calităţi terapeutice în tratarea unei serii largi de afecţiuni. Calităţile lămâii sunt atât de preţioase şi de cunoscute în toată lumea. În primul rând, zeama de lămâie are acţiuni fluidizante asupra sângelui prea vâscos, fără însă a împiedica procesul de coagulare. Astfel, sub efectul sucului de lămâie, sângele devine mai fluid, circulă mai uşor prin vasele de sânge şi face să scadă tensiunea arterială. Mai mult, s-au obţinut rezultate spectaculoase atunci când reumatismul

Lămâia şi calităţile ei terapeutice

articular a fost tratat cu zeamă de lămâie. Iată de ce recomandăm includerea lămâii în meniul zilnic al persoanelor care au, fie şi numai din când în când, dureri reumatice. Bogată în acid citric, ce are rol deosebit în absorbţia calciului prin intestin şi în procesul de osificare, lămâia este miraculoasă. Tot ea face ca aciditatea gastrică să scadă în cazul gastritelor hiperacide. Datorită conţinutului său bogat în vitamina C, lămâia are rol bactericid şi antiseptic, întărind sistemul imunitar, mai ales în bolile cauzate de virusuri şi de bacterii. Dintre acestea sunt recunoscute gripa şi răcelile cauzate de vremea rece a iernii. Adeseori, aceste îmbolnăviri sunt însoţite de dureri ale organismului. Artroza genunchiului şi cea a zonei cervicale sunt mai frecvente atunci când ne paşte o gripă. Spargeţi un ou, puneţi-l într-o cană, acoperiţi-l cu zeamă de lămâie şi lăsaţi-l câteva ore (8-10) la macerat. Dimineaţa, strecuraţi lichidul şi beţi-l, fără a-l îndulci cu zahăr ori cu miere. Ţineţi cura aceasta cu ou o săptămână, apoi reluaţi-o la fiecare două luni.

Dacă aveţi unele afecţiuni hepatice, cardiovasculare, gută, reumatism care se agravează, în eventualitatea declanşării unei gripe sau chiar a unei simple răceli, puneţi o lămâie tăiată mărunt în 300 ml apă, fierbeţi amestecul într-un vas acoperit 20 de minute, pe foc domol, după care beţi-l, treptat, într-o zi.

Dacă vă încearcă dureri în gât şi guturai, tăiaţi în felii fine două lămâi, puneţi-le într-un litru de apă şi lăsaţi-le să fiarbă timp de 10 minute, pe foc domol. Îndulciţi cu miere, după gust, şi beţi această băutură în mai multe reprize pe zi.

Dacă vă dor picioarele, ţineţi-le într-un lighean cu apă fierbinte (37º), în care aţi dizolvat un pumn mare cu sare de bucătărie. După 10 minute faceţi o frecţie bună cu zeamă de lămâie, puneţi-vă ciorapi călduroşi şi băgaţi-vă în pat.

Dacă vă supără o laringită, puneţi într-un pahar cu apă călduţă 2-3 linguri cu zeamă de lămâie. Faceţi cu aceasta gargară şi înfăşuraţi-vă gâtul cu un fular cald.

Dr. VALERIU MANTA

Idei utile

Decor exotic

După ce toată vara florile din grădină sau din balcon v-au răsfăţat cu parfumul şi culorile lor, a venit deja timpul să le asiguraţi protecţia necesară faţă de temperaturile scăzute. Plantele decorative din ghivece, cu frunze spectaculoase, îşi vor relua locurile preferate, în interior, creând o ambianţă exotică. Dar, asiguraţi-le umiditatea necesară, plasându-le mai departe de sursele de căldură. Pentru a-şi păstra frumuseţea frunzelor, plantele decorative – ferigile, philodendronul, plantele agăţătoare – nu trebuie fertilizate excesiv toamna şi iarna. În anotimpul friguros este suficientă fertilizarea o dată la 2-3 luni. Plasaţi-le însă într-un loc luminos şi asiguraţi-le umiditatea necesară.

În schimb cerinţele de fertilizare ale plantelor cu flori – violete africane, Impatiens New Guinea, trandafirul japonez etc. – sunt mai mari, pământul acestora trebuind fertilizat lunar. De asemenea, au nevoie de multă lumină şi aer umed.

Poinsetia sau „Steaua Crăciunului", ca şi „Cactusul de Crăciun", preferă locuri luminoase, dar nu excesiv, o temperatură ambiantă de cel mult 23ºC, fertilizare lunară cu îngrăşământ pentru cactuşi şi udare sporadică.

Muşcatele şi cerceluşul intră în repaus pe perioada iernii, aşa încât vor fi păstrate într-un loc întunecos, unde temperatura să nu coboare sub 0ºC. Se udă din când în când iar în februarie trebuie transplantate într-un pământ nou. Tot atunci, ghivecele cu plante vor fi plasate într-un loc însorit şi călduţ.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Arta dirijării energiilor

Specialiştii în Feng Shui sunt convinşi că asocierea culorilor, a texturilor şi a formelor trebuie să respecte reguli precise, care favorizează energiile benefice. Principiul funcţionează în alegerea obiectelor de îmbrăcăminte, dar şi în amenajarea şi decorarea locuinţei. Mai mult, fiecare nativ are o culoare specifică, pe care ar trebui să se bazeze amenajarea locuinţei, astfel încât să fie favorizată circulaţia energiei.

Adoptând o anumită culoare, fiecare şi-ar putea rezolva anumite probleme personale prin dirijarea energiilor: cele negative sunt disipate, iar cele favorabile sunt făcute să dureze. Moştenind de veacuri aceste principii misterioase, asiaticii ştiu cum să mânuiască aceste energii, astfel încât aplicând un Feng Shui personalizat, ei îşi pot stăpâni destinul şi propria energie.

Primul pas în descifrarea acestor reguli îl constituie identificarea cifrei Kna. Fiecărei cifre Kna îi corespunde un element care va fi considerat cel al naşterii dumneavoastră. Pentru a afla această cifră, adunaţi ultimele două cifre ale anului naşterii, succesiv, până ajungeţi la o singură cifră, apoi adăugaţi cifra 5. Pentru bărbaţi, calculul se face astfel: ultimele două cifre ale anului naşterii se adună până se obţine una singură, apoi aceasta se scade din 10.

Dacă aveţi cifra Kna 1, vi se potrivesc nuanţele de albastru şi negru şi formele cu colţuri rotunjite. Cei cu cifrele 2, 5 sau 8 sunt elemente de pământ; li se potrivesc culorile galben, bej şi ocru, iar ca formă, pătratul.

Nativii cu cifra Kna 6 sau 7 sunt elemente de metal; li se potrivesc albul şi argintiul, iar formele specifice sunt rotunde.

Nativilor cu cifrele 3 şi 4, elemente de lemn, li se potrivesc verdele şi maronul şi formele dreptunghiulare.

Dacă aveţi cifra natală 9, sunteţi un element de foc şi vi se potrivesc culorile roşu sau galben viu, iar forma caracteristică este triunghiul. Sunteţi un temperament puternic, detestaţi rutina, plictiseala şi dispuneţi de o imaginaţie debordantă. În privinţa ţinutei, nu ar trebui să uitaţi niciodată să purtaţi un accesoriu roşu sau galben. Verdele smarald şi maronul vă încarcă energetic. Sunt culorile care vă remontează din punct de vedere psihic şi, potrivit ideilor Feng Shui, vă sunt favorabile pentru a atrage banii. Evitaţi negrul şi albastrul, culori care vă obosesc. În privinţa bijuteriilor, pietrele strălucitoare şi în special rubinul vă vor conferi distincţie şi strălucire. Formele care vi se potrivesc cel mai mult pentru bijuterii sau poşete sunt cele triunghiulare.

Cei cu cifrele natale 2, 5 sau 8 au un temperament echilibrat. Culorile care vi se potrivesc (galbenul, bejul şi ocrul), utilizate în accesorii ca mici pete de culoare, au rolul de a echilibra aspectul. Dacă vă simţiţi fără energie, purtaţi haine de culoare roşie. Este culoarea care vă avantajează şi pe plan financiar. Pentru a vă relaxa, purtaţi alb. Vibraţiile degajate de această culoare vă vor ajuta să descifraţi mai exact evenimentele derulate în jurul vostru. Negrul şi albastrul vă conferă autoritate. În privinţa materialelor, vi se recomandă imprimeuri cu figuri geometrice sau în carouri. În privinţa bijuteriilor, vi se potrivesc mai puţin cele din aur sau argint, în schimb pietrele preţioase vă pun în valoare. Evitaţi formele rotunde, iar la poşete preferaţi formele pătrate.

Element de metal, cei cu cifrele natale 6 sau 7 sunt siguri pe ei, uneori agresivi. Vă plac metalele preţioase şi ţinutele extravagante. Albul este culoarea personală. Dacă vă simţiţi obosite sau pentru a atrage banii, purtaţi galben, oranj sau ocru. Albastrul şi negrul sunt culorile care îi calmează pe cei stresaţi. Evitaţi roşul. În privinţa bijuteriilor, optaţi pentru coliere din pietre rotunjite, încrustate în aur sau argint.

Nativii cu cifra Kna 1, element de apă, sunt intuitivi şi sensibili. Culorile personale sunt albastrul marin şi negrul. Albul, auriul, argintiul sau albastrul electric vă remontează când obosiţi. Dacă doriţi să vă destindeţi, purtaţi verde sau maron, culori care calmează. Evitaţi gabenul, oranjul şi ocrul, culori care nu vi se potrivesc şi care vă iau energia. În privinţa bijuteriilor, vi se potrivesc cele din metal şi pietre în culorile negru şi albastru închis.

Dacă aveţi cifrele natale 3 sau 4, sunteţi element de lemn; vă plac noutăţile, adoraţi ţinutele originale şi culorile vesele. Verdele, în toate nuanţele, este în acord perfect cu caracterul dv. Pentru a vă regăsi calmul, adoptaţi în ţinută tonuri de negru şi albastru închis. Galbenul vă redă încrederea în propriile forţe. Evitaţi albul, auriul şi argintiul. Ca bijuterii, vi se potrivesc perlele şi cele exotice, iar formele ideale pentru poşete sau accesorii sunt cele dreptunghiulare.

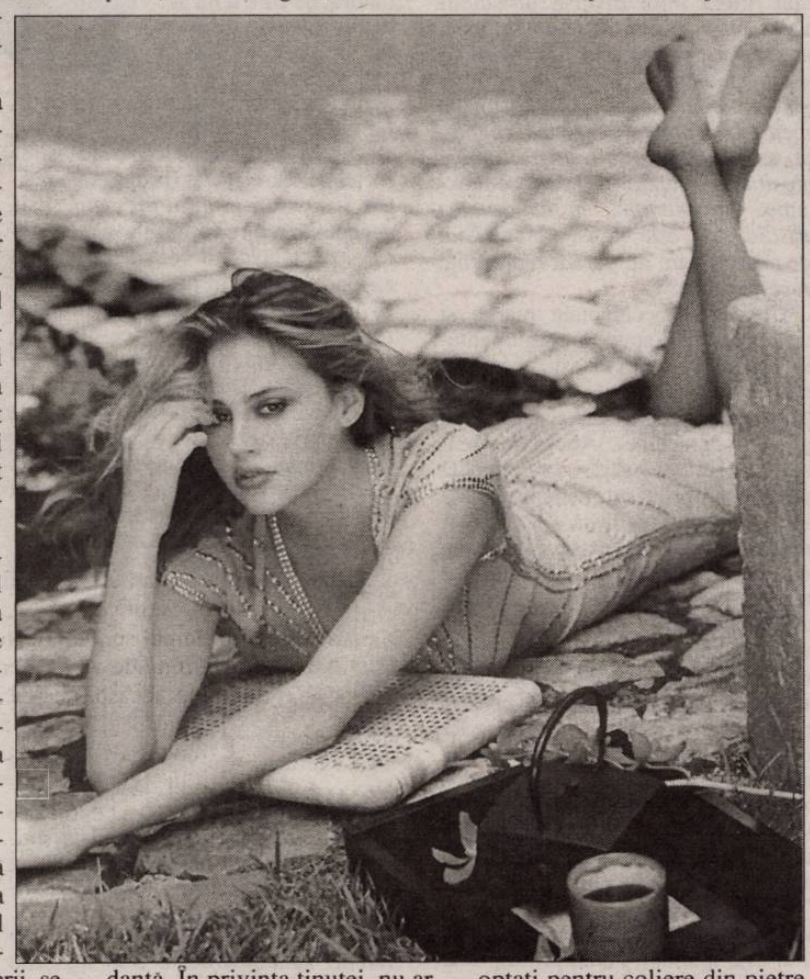

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Gastronomice

Din nou, câteva reţete de sezon, de la doamna Matilda Schuster-Tudoriu, din Cluj-Napoca.

Gogoşari cu conopidă şi fructe

*Se aleg **gogoşari** mari, cărnoşi, bine înroşiţi, proaspăt culeşi şi nevătămaţi. Se spală bine, se scoate cotorul cu seminţe, se mai taie puţin din gogoşar. Se înţeapă fiecare gogoşar, cu un ac, de 7-8 ori, ca să pătrundă oţetul. Se rup buchetele de **conopidă** şi se umple fiecare gogoşar. Se aşază ordonat în borcane de 5 kg. Printre gogoşari se pun sferturi dintr-o **pară** tare de iarnă şi ciorchini de **struguri**. Se pun 1-2 linguri **boabe de muştar** şi fâşii de **hrean**. Se fierbe în clocot **oţet de vin de 9º** (1 litru oţet + 3 litri apă), 2 linguri cu **sare** la litrul de lichid, **foi de dafin, boabe de piper**. După ce oţetul a dat în clocot, îl dăm deoparte să se răcorească puţin. Se pun cuţite sub borcanul de sticlă, se adaugă 1 lingură de **conservant**. Se pune capacul borcanului sau se leagă cu două rânduri de celofan şi o folie de plastic. Se înveleşte borcanul într-o pătură şi se lasă până a doua zi. Se pune la rece.*

Ardei graşi pentru iarnă

*Se aleg **ardei graşi** mai subţiri, verzi, foarte proaspeţi. Se spală, se scot cotorul cu seminţe şi şuviţele albe. Se dă un praf de **sare** şi se lasă până a doua zi, într-un vas de plastic. Se curăţă 1-2 rădăcini de **hrean**, se taie şuviţe. Se pun în fiecare ardei câteva şuviţe de hrean. La fundul borcanului aşezăm **frunze de vişin, mărar** şi **cimbru uscat**. Aşezăm ardeii, unul peste altul, până umplem borcanul de 3 litri sau borcane de 800 g. Se fierbe în clocot apă cu puţină sare şi cu zeama pe care au lăsat-o ardeii. Se toarnă lichidul fierbinte în borcan. Borcanul se aşază pe patru lame de cuţit, să nu plesnească. Lichidul se toarnă încet şi câte puţin, până acoperă ardeii. Borcanele se capsează sau se leagă cu două rânduri de celofan umezite cu apă şi puţin albuş de ou. Se leagă cu sfoară subţire, strâns foarte bine. Se acoperă cu o pătură groasă, până a doua zi.*

Zarzavat pentru ciorbe

1 kg ardei gras, ½ kg morcov, ¼ kg pătrunjel, ½ kg păstârnac, 2 kg roşii, 2 legături pătrunjel verde, 1 ţelină mare, frunze de ţelină, sare, conservant.

Legumele se spală, se curăţă şi se rad pe răzătoarea cu găuri mari. Ardeii se spală, se taie pe jumătate, se scot seminţele şi se taie cubuleţe. Verdeaţa se spală, se lasă la scurs într-o sită. Se taie roşiile cubuleţe. Se pun toate legumele într-un vas, se amestecă cu sare după gust şi cu o lingură de conservant. Se amestecă totul bine. Se aşază în borcane de 800 g sau 400 g, sau în sticle cu gura largă. Se capsează sau se leagă cu celofan. Se sterilizează, se lasă în apă până a doua zi. Se şterg, se aşază în cămară. Se foloseşte iarna, o lingură sau două, se leagă la loc. Ţine foarte bine, fără a se mucegăi.

Operăm sau nu afecţiunile ORL?

O dată cu vremea rece şi umedă, revin deseori în forţă afecţiuni devenite comune, în special la copii. Infecţiile ORL recidivante pot ajunge astfel la situaţia în care să se pună problema unei intervenţii chirurgicale. Întrebarea este dacă e chiar bine să se facă sau nu. Şi, dacă da, în ce condiţii.

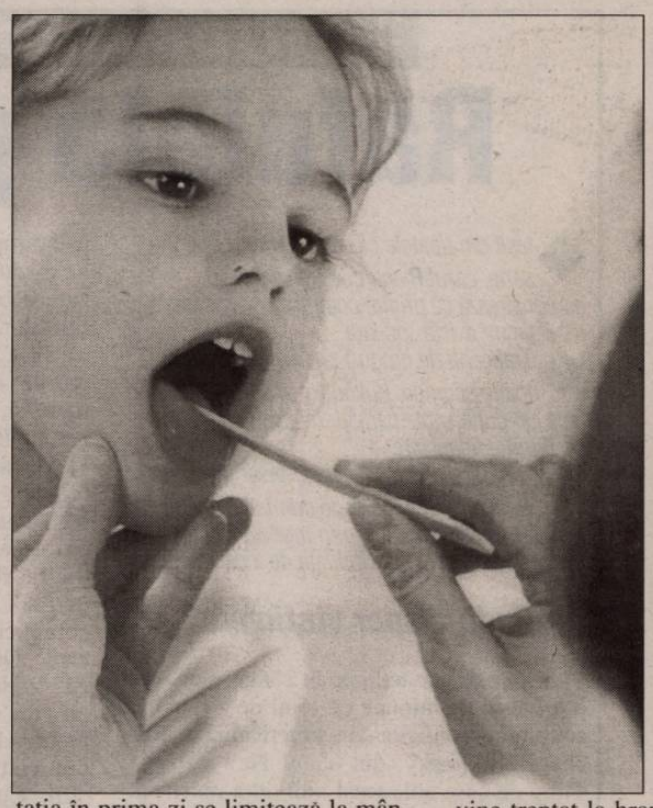

VEGETAŢIILE (POLIPII) se formează în spatele cavităţii nazale, ca o aglomerare de ţesuturi bogate în limfocite, care fabrică anticorpi pentru a lupta împotriva infecţiilor. Până la vârsta de 7 ani, creşterea lor este normală, dar se pot transforma în sursă de microbi, dacă nu-şi îndeplinesc rolul. Sforăitul, dormitul cu gura deschisă şi apneele sunt semne ale unor obstrucţii nazale permanente. În acest caz, se recomandă operaţia, ca şi în otitele infecţioase sau seroase regulate sau în rinofaringitele recurente nevindecate prin tratament obişnuit. Operaţia se practică de la vârsta de 1 an, până la 6-7 ani, cu condiţia ca greutatea copilului să fie de cel puţin 8 kg. Acesta este supus unei anestezii generale, intervenţia propriu-zisă durând numai câteva minute. Externarea se poate face în aceeaşi zi, iar durerile sunt moderate şi recuperarea rapidă. Eficacitatea se ridică la circa 80%.

Ca măsuri de luat în convalescenţă, se recomandă statul acasă şi evitarea şcolii sau a grădiniţei timp de 3-4 zile. Alimentaţia în prima zi se limitează la mâncăruri reci sau puţin încălzite, dar poate reveni la normal din ziua următoare.

AMIGDALELE formează, în fundul cavităţii bucale, o barieră naturală împotriva virusilor şi a bacteriilor. Dacă se inflamează, nu mai pot îndeplini această sarcină, generând totodată dificultăţi de înghiţire şi de respiraţie. Operaţia se va face în caz de inflamaţii frecvente, de flegmon sau de amigdalită cronică, dar poate ajuta şi atunci când copilul este permanent obosit, suferă de tulburări sau de apnee în timpul somnului, sforăie. Nu există o limită de vârstă pentru a lua această decizie, momentul fiind ales în funcţie de obstrucţia gâtului. Cel mai frecvent, între 3 şi 6 ani se extrag amigdalele, dar în situaţii de excepţie se poate realiza operaţia şi la 18 luni. Spitalizarea poate dura câteva zile, întrucât în prima noapte se impune supravegherea medicală iar durerea postoperatorie – în general, destul de puternică – durează câteva zile, fiind tratată cu antalgice.

Aflată în legătură cu angina, amigdalita nu mai reprezintă astăzi o problemă majoră, deoarece – angina tratându-se cu mai mare eficacitate decât în urmă cu numai 20-30 de ani – nu întotdeauna se pune problema extragerii amigdalelor. În cazul operaţiei, micul pacient va lipsi de la şcoală cel puţin o săptămână. Meniul trebuie adaptat situaţiei. În prima zi, copilul va fi hrănit cu hrană rece (lapte, creme şi spume, îngheţată). În a doua zi, hrana va fi rece sau încălzită, pasată sau bine frecată (lactate, compoturi, carne tocată). Începând din ziua a treia, se revine treptat la hrana solidă (jambon, carne tocată, pui, orez, paste făinoase, legume tocate etc.). Timp de cel puţin zece zile, se va evita ceea ce irită gâtul: biscuiţi uscaţi, coajă de pâine, dulceţuri, miere, peşte, chips,

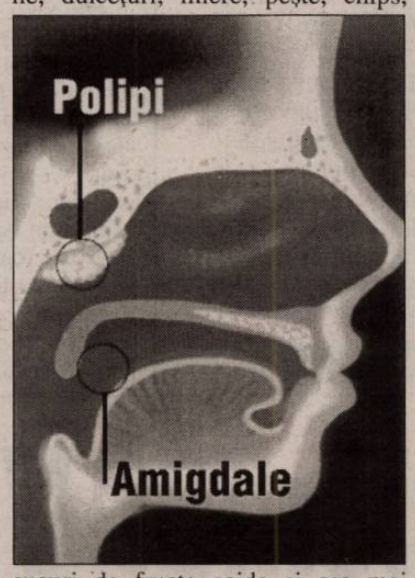

sucuri de fructe acide şi aşa mai departe.

Mai trebuie adăugat un amănunt important: în cazul deciziei de a se recurge la intervenţia chirurgicală, atât părinţii, cât şi personalul medical trebuie să-l pregătească pe micul pacient, pentru a depăşi fără probleme majore etapele principale ale spitalizării: recoltarea de sânge, intrarea în blocul operator, anestezia, până la simptomele şi reacţiile postoperatorii.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

CE ESTE „BOALA SĂRUTULUI”?

O tânără de 17 ani din Bucureşti, care doreşte să-şi păstreze anonimatul, ne-a lansat o mică provocare, pe un subiect de real interes, atât pentru adolescenţi şi tineri, cât şi pentru părinţii acestora: există o „boală a sărutului”? Şi dacă da, cum poate fi recunoscută şi tratată?

Răspunsul este afirmativ, cu precizarea că maladia respectivă se numeşte de fapt mononucleoză, în principiu este benignă, dar îl poate ţine la pat pe bolnav chiar şi mai mult de o lună. Ea este provocată de un virus (EBV) şi se transmite, într-adevăr, prin salivă, în timpul sărutului. Contaminarea poate surveni însă şi în urma contactului cu obiecte atinse de saliva infectată sau, mai rar, prin transfuzie de sânge. După incubaţia de 1-4 săptămâni, apar primele simptome: ganglioni umflaţi, dureri de gât, febră, dureri musculare. Uneori, la un prim examen medical diagnosticul este de angină, întrucât simptomele sunt asemănătoare, dar persistenţa acestora şi starea de slăbiciune extremă vor schimba situaţia. Analiza sângelui permite de altfel detectarea anticorpilor anti-EBV.

Un tratament sută la sută eficace, îndreptat împotriva mononucleozei, nu există încă, dar se pot combate unele simptome: durerea de gât, cu antalgice; febra, cu antipiretice; deglutiţia dureroasă, cu corticoide. În privinţa oboselii, aceasta va dura cel puţin o lună, motiv pentru care se recomandă cât mai multă odihnă şi recuperarea lecţiilor la domiciliu. De asemenea, părinţii trebuie să asigure o alimentaţie echilibrată, cu multe vitamine şi, pe de altă parte, să se interzică efortul fizic şi activităţile sportive. În cazuri foarte rare, complicaţiile se pot concretiza în afecţiuni nervoase sau meningite. Categoria de vârstă cea mai afectată este cea de 15-25 de ani, motiv pentru care e bine să existe o comunicare corespunzătoare în familie şi o informare corectă în legătură cu posibilele boli ale adolescenţei.

Remedii naturale

Floarea cerului senin

INUL nu este numai o plantă textilă foarte importantă, ci are şi numeroase alte întrebuinţări, între care şi în fitoterapie. Mult timp, seminţele sale s-au folosit în alimentaţia animalelor, apoi au fost trecute şi în hrana oamenilor, dar pentru o categorie – s-ar putea spune – puţin elitistă. Studiile medicale au identificat trei calităţi importante ale seminţelor de in: fitoestrogen, acid gras esenţial şi fibră alimentară. Toate, cu importante efecte pozitive asupra sănătăţii. Fitoestrogenii sunt compuşi vegetali cu structură asemănătoare cu cea a estrogenului, principalul hormon secretat de ovare. De aceea, consumul de seminţe de in poate juca un rol important în prevenirea problemelor de sănătate aflate în legătură cu menopauza, reprezentând o soluţie de înlocuire a terapiei tradiţionale cu hormoni. În acelaşi timp, ele acţionează asupra factorilor de risc în maladiile cardio-vasculare, reducând colesterolul „rău” şi mărind nivelul celui „bun”. Totodată, pot reduce riscurile de osteoporoză, de cancer la sân şi de prostată.

Acizii graşi esenţiali (omega 3 şi omega 6) intervin în numeroase procese metabolice, participă la formarea ţesuturilor organice, a membranelor celulare, a creierului şi a sistemului nervos, ajută la reglarea majorităţii proceselor biochimice din organism (reglează tensiunea arterială, contribuie la elasticitatea arterelor şi la dezagregarea plăcuţelor sangvine, au acţiune antiinflamatoare). Seminţele de in pot fi de ajutor în tratarea artritei, a psoriazisului şi a maladiei lui Crohn.

Fibrele alimentare solubile şi insolubile reprezintă circa 23% din compoziţia seminţelor de in, acţionând în organismul uman asupra nivelului de zahăr şi de colesterol din sânge. De asemenea, facilitând tranzitul intestinal, ajută la prevenirea constipaţiei şi a diverticulitei şi reduce cancerele intestinale. Utilizarea în alimentaţie a seminţelor de in se face după fărâmarea sau măcinarea acestora, prin adăugarea în supe, în iaurt sau în salate (2-3 linguriţe). Pentru a le face mai uşor de asimilat, ele pot fi puse seara în apă şi consumate a doua zi. Prin urmare, nu e întâmplător faptul că nutriţioniştii aşază seminţele de in alături de produsele alimentare provenite din mare, în ce priveşte avantajele pentru organismul uman.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

COMPRIMATE

MUŞTELE considerate domestice, adică cele care ne dau târcoale, fără însă să ciupească, deşi aparent sunt inofensive, pot fi totuşi importanţi agenţi de transmitere a *campylobacteriozei*, prima cauză a gastroenteritei în Europa. Două studii recente au constatat o periodicitate a epidemiei, în mod ciudat comparabilă cu dinamica populaţiilor de muşte. Numărul lor creşte puternic primăvara, pentru a începe să scadă treptat, o dată cu sfârşitul zilelor frumoase. Mai mult decât atât, cercetătorii consideră că aceleaşi muşte ar putea fi implicate şi în alte infecţii, în primul rând alimentare.

SPITALIZĂRILE, în proporţie de 3-5%, au la origine evenimente grave care au legătură cu îngrijirea sănătăţii! Este un paradox numai în aparenţă, dacă ne gândim doar la bolile dobândite sau agravate în mediul spitalicesc (aşa-numitele maladii nosocomiale), între care se pot întâlni pneumonia nosocomială, infecţii şi chiar HIV/SIDA. Totuşi, se apreciază că aproape jumătate din asemena regretabile cazuri ar putea fi evitate, luându-se măsuri de igienă mai ferme şi în conformitate cu situaţiile impuse de condiţiile de tratament şi de spitalizare actuale. Să nu uităm că, în România, subfinanţarea sistemului sanitar şi managementul deficitar fac ca în numeroase spitale pacienţii să-şi aducă medicamente, seringi, pansamente şi – în orice caz – hrană.

Vitaminoterapie & mineraloterapie

MANGANUL

Folosirea simultană a vitaminelor, a mineralelor şi a altor medicamente poate provoca neplăceri. De aceea, este necesar să consultaţi un medic specialist, un dietetician sau un nutriţionist, înainte de a urma un astfel de tratament.

Manganul este un element indispensabil, fiind un oligoelement cu rol în îndeplinirea multor funcţii ale organismului.

■ ***Doza zilnică recomandată*** este de 2-5 mg.

■ ***Surse:*** Tot alimentele constituie sursa principală de mangan: sucul de ananas, legumele verzi, cerealele integrale, nucile, seminţele, legumele uscate, frunzele de ceai.

■ ***Rol:*** Manganul participă la sinteza colagenului, substanţa răspunzătoare de regenerarea pielii. Colagenul este un material de natură conjunctivă, rezistent, care serveşte la formarea diferitelor ţesuturi din corp, cum ar fi oase, cartilagii. Manganul are rol în prevenirea artrozei. • El participă la metabolismul glucidelor, steroizilor şi al câtorva hormoni. • Asigură echilibrul anumitor funcţii neurologice, cum este memoria. • Activează producerea laptelui matern. • Eliberează organismul de agenţii poluanţi, graţie proprietăţilor sale antioxidante.

■ ***Dereglări cauzate de deficitul de mangan:*** La anumite persoane, la care nivelul de mangan era situat sub limita de jos, s-au observat probleme legate de sistemul osos. • O carenţă poate provoca alergii, dureri articulare, palpitaţii, tahicardie, agitaţie şi uneori sterilitate. • Capacitatea organismului de a elimina surplusul de glucoză se diminuează când există o lipsă de mangan, de asemenea scade şi producţia de insulină.

■ ***Dereglări cauzate de consumul excesiv de mangan:*** Riscul toxicităţii este inexistent, totuşi dacă se exagerează, pe termen lung dozele ridicate pot provoca hipertensiune.

■ ***Sfaturi utile:*** Dacă se exagerează cu suplimente de calciu şi fosfor, se diminuează efectele manganului. • Fumătorii şi marii consumatori de alcool trebuie să-şi supravegheze aportul de mangan.

GHEORGHE GIURGIU

CUM SCRIAU OAMENII CELEBRI

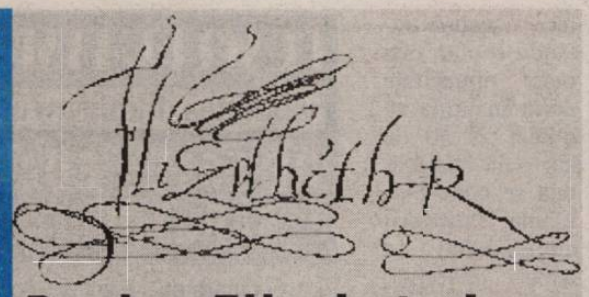

Regina Elisabeta I a Angliei şi a Irlandei

Această titulatură aparţine unuia dintre cele mai importante capete încoronate engleze, ţinând de dinastia Tudorilor. Semnătura atât de „înflorită" a Elisabetei I denotă cât de importantă era propria-i persoană pentru supuşii care urmau să-i citească documentele. O asemenea iscălitură impresionează şi te face să te simţi umil în faţa reginei.

Într-adevăr, orgoliile extrem de puternice care reies din iscălitura atât de studiată a reginei sunt justificate de cei patruzeci şi cinci de ani de domnie glorioasă, în care Anglia a devenit principala putere navală a lumii. Se poate desluşi cum celebra regină a caligrafiat literă cu literă (aproape toate sunt majuscule), fără să se grăbească, şi apoi a desenat arabescuri multiple în jurul numelui. Adoraţia de care s-a bucurat acest monarh – care a domnit între 1558 şi 1603) – a fost excepţională. Pentru gloria ţării sale, Elisabeta I a apelat şi la patriotismul unui renumit corsar, Francis Drake (pe care l-a ridicat la rangul de „sir"), care a umilit flota spaniolă (a participat la înfrângerea „Invincibilei Armade"). Pare uşor caricaturală semnătura reginei, dar dacă ne gândim că ea a stabilit naţiei o nouă religie – anglicanismul (1559) –, a fondat „Compania Indiilor Orientale" şi a contribuit la dezvoltarea culturii şi a artei în Anglia, atunci „lucrătura" caligrafiei ei ne pare justificată.

ISTORII CRIMINALE DE EXCEPŢIE

Răfuială printre ucigaşi

Ieşit din tiparele clasice ale ucigaşilor în serie, cazul Richard Kuklinsky demonstrează că printre complicii la asasinate repetate nu există „onoare"

Traficanţi de droguri şi de medicamente foarte scumpe, Kuklinsky şi asociaţii săi au ucis cel puţin şapte bărbaţi, motivaţia fiind câştigurile financiare

O particularitate a acestui dosar înfiorător este tehnica folosită de criminali, pentru derutarea anchetatorilor, prin îngheţarea victimelor şi eliminarea posibilităţii de a data fapta

Unde dispar victimele?

Expresia „a acţiona cu sânge rece" se potriveşte de minune cu felul de a fi şi cu acţiunile criminale ale americanului Richard Kuklinsky, din statul New Jersey. Timp de şase ani, acest individ a reuşit să păcălească poliţia, prin metodele sale de conservare a cadavrelor – pentru care a fost poreclit „Omul de gheaţă" – şi prin eliminarea oricărui martor. În cele din urmă, Kuklinsky a trecut şi la suprimarea complicilor.

Aşa cum se spune în mod curent, Kuklinsky se născuse cu o minte criminală. Încă de tânăr îi plăceau personajele lumii interlope şi, până să-şi încropească o afacere personală, se familiarizase cu crimele altora şi cu sălile de judecată. Astfel, Kuklinsky s-a specializat în a deveni martorul unor criminali, făcând declaraţii false în instanţă (sperjur). Acest gen de infracţiune este foarte bine răsplătit şi „Omul de gheaţă" a reuşit să strângă capital pentru afaceri dubioase. La început s-a ocupat pe scară largă de traficul de casete porno, apoi a trecut la droguri şi la medicamente psihotrope, foarte scumpe şi foarte căutate de o anumită parte a populaţiei americane care ocoleşte calea legală, cea a obţinerii reţetelor.

Prin anii '80 ai secolului trecut, lucrurile mergeau ca pe roate şi, pentru că afacerile ilegale înfloreau, Kuklinsky şi-a atras mai întâi un complice, apoi încă unul. În acest fel, cazul devine o excepţie de la regulă, întrucât ucigaşii în serie nu au complici. Tehnica prin care „Omul de gheaţă" îşi elimina cumpărătorii en gros (căci numai aşa lucra) era atragerea lor din colţuri diferite ale ţării. Cumpărătorul venea întotdeauna cu mulţi bani asupra sa, iar Kuklinsky făcea schimbul în mod corect. Apoi, îşi urmărea clientul şi îl ucidea prin împuşcare. Corpul neînsufleţit era pus într-o pungă de plastic şi „coletul" era depozitat într-un frigider uriaş de la domiciliul lui Kuklinsky, aflat în afara zonei urbane din New Jersey. Ulterior, după o perioadă variabilă, cadavrul era aruncat departe de locul tranzacţiei, uneori în alt stat. Medicii legişti care au analizat primele şapte victime au fost uimiţi să găsească cristale de gheaţă în interiorul corpurilor. În acest fel, nici locul crimelor şi nici data aproximativă nu mai erau posibil de aflat. Cu toate aceste precauţii extraordinare, Kuklinsky a început, după cinci-şase ani de „activitate", să comită greşeli din ce în ce mai mari.

Agentul sub acoperire – cheia succesului

Atunci când un criminal lucrează cu ajutorul unor complici, lăcomia triumfă în cele din urmă. Astfel, prima greşeală pe care a făcut-o „Omul de gheaţă" a fost suprimarea unui complice, prin împuşcare. Numai că trupul acestuia nu a suferit acelaşi tratament şi au putut fi stabilite locul şi data faptei. Pe de altă parte, s-au găsit martori care l-au văzut pe complice în compania „onorabilului" domn Kuklinsky. A doua greşeală uriaşă comisă de asasin a fost următoarea: mare pasionat de maşini, el a păstrat într-un depozit secret maşina unui client ucis. În primele zile ale anchetei, acea maşină a fost descoperită şi în acel moment acuzatorii ştiau că au de-a face cu un feroce criminal, deşi alte probe majore nu existau. „Omul de gheaţă" spusese că găsise maşina abandonată pe autostradă. Poate că acest „congelator" ar fi scăpat cu o pedeapsă minoră dacă, în anul 1986, un detectiv nu ar fi devenit agent sub acoperire. Acesta a intrat în anturajul lui Kuklinsky, pretextând că vrea să cumpere droguri. Cu toată inteligenţa criminală de care dăduse dovadă până atunci, asasinul în serie a fost păcălit. El nu lucra în cadrul vreunei familii mafiote şi astfel vigilenţa sa a fost dată peste cap. Deşi reţinut la vorbă, la un moment dat Kuklinsky a început să se laude cu isprăvile sale şi agentul, purtând microfon secret, l-a dat pe mâna anchetatorilor. Acuzat de mai multe crime la finele lui 1986, Richard Kuklinsky a fost condamnat pe viaţă.

Romantismul Vestului sălbatic

Unul dintre cei mai renumiţi graficieni americani ai momentului, Virgil C. Stevens, şi-a câştigat reputaţia prin întoarcerile sale în timp, pe vremea confruntărilor dintre coloniştii albi şi pieile-roşii sau indienii nativi ai Americii de Nord. Cu toate că posibilităţile deschise de talentul de desenator în peniţă al lui Stevens sunt multiple, artistul a preferat să studieze viaţa indienilor din rezervaţii şi să afle dacă poveştile scrise de albi despre strămoşii lor sunt adevărate.

Unul dintre triburile studiate de Virgil Stevens a fost cel al apaşilor-mescalero. Pe lângă relatările bătrânilor, care îmbină tradiţiile de luptă cu pacifismul specific unor triburi care au dorit să colaboreze cu albii –, artistul a studiat şi istoria zbuciumatului secol XIX, când expansiunea coloniştilor spre „Vestul sălbatic" s-a accentuat o dată cu descoperirea râurilor aurifere (pe la jumătatea veacului XIX). Două concluzii pilduitoare ale acestor investigaţii se detaşează. În primul rând, violenţa triburilor indiene nu a fost deloc atât de feroce precum se descrie în romanele de aventuri care vor să facă din băştinaşii Americii de Nord „războinici neobosiţi". A doua concluzie a fost aceea conform căreia mândria de a fi băştinaş al unui continent atât de generos nu a dispărut. Stilul de viaţă se transmite copiilor şi orgoliile de indian american reies din lucrările lui Stevens.

Fata şi câinele

Dragoste necondiţionată

„Albii au învăţat multe de la noi, spune o femeie apaş-mescalero, în primul rând să respecte natura". Dar Stevens a constatat, pe lângă acest adevăr indubitabil, că viaţa alături de animalele folositoare gospodăriei a fost o mare cucerire comportamentală a albilor. În acest context, se detaşează cultul calului, prietenul de drum lung al colonistului, şi câinele, „cel care ascultă stelele când tu dormi" – cum spune o veche zicală indiană. Pe de altă parte, ataşându-se de tradiţiile indienilor din rezervaţii, Stevens insistă în unele lucrări asupra vestimentaţiei specifice. Astfel, vom remarca la o fetiţă care se joacă în compania unui miel că are la gât un medalion cu semnul care-i va purta noroc toată viaţa şi în care sunt prinse câteva fire dintr-o „iarbă fermecată" (faimoasa „pungă a identităţii" din romanele lui Karl May, care, dacă este pierdută de posesor, duce la discreditarea şi alungarea acestuia din comunitate). La rândul ei, femeia apaş-mescalero poartă în perioada sărbătoririi roadelor toamnei o bluză şi o rochie păstrate din adolescenţă pentru astfel de ocazii. Stevens o surprinde dansând alături de legume puse la uscat şi de un ghiveci cu o plantă medicinală care menţine bunăvoinţa zeilor faţă de familia respectivă. Poate că cea mai impresionantă demonstraţie a legăturii dintre animale şi omul alb care trăieşte în mijlocul naturii este „Dragostea necondiţionată", în care o fetiţă a unui colonist îmbrăţişează un cal, cu un gest de adoraţie... Din păcate, America descrisă de Virgil Stevens nu mai este de găsit decât în romane.

Fetiţă jucându-se cu un miel

Femeie apaş-mescalero

Pagină realizată de PAUL IOAN

Știați că...

◆ *...ametistul este o varietate de cuarț de culoare*

violet? Este folosit ca piatră semiprețioasă.

◆ *...carpenul este un arbore înalt de până la 28 metri, cu lemnul tare și alb, scoarță subțire și frunze ovale? Lemnul său rezistent se folosește, printre altele, la confecționarea rindelelor și a calapoadelor.*

◆ *...fierul de călcat electric a fost inventat la New-York, la 6 iunie 1882, de către Henry W. Seely? A fost*

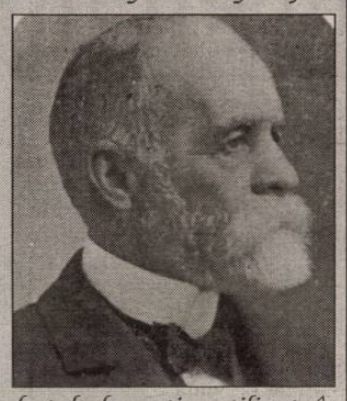

destul de puțin utilizat în epocă, deoarece foarte puține case erau racordate la rețeaua electrică.

◆ *...fibrele optice au fost inventate în 1955 de profesorul englez Narinder S. Kapany? Ele au numeroase aplicații în transportul informațiilor (telex, cablu de televiziune etc.), în medicină și în multe alte domenii.*

◆ *...prin zonă endoreică se înțelege o regiune fără legătură cu Oceanul Planetar*

prin ape curgătoare? Cea mai mare regiune endoreică este Asia Centrală.

◆ *...Scopas a fost un sculptor și arhitect grec originar din Paros? A trăit între 420-350 î.Ch. și s-au păstrat foarte puține dintre lucrările sale.*

◆ *...conducătorul unei unități de cavalerie cazăceasca se numea sotnic? El avea în subordine 100 de călăreți.*

Știați că...

Metroul din Moscova

Una dintre cele mai somptuoase stații ale metroului moscovit – Komsomolskaya

Traficul rutier în marile orașe a constituit o problemă încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea. De aceea, în asemenea aglomerări urbane s-a încercat depășirea acestei situații prin construirea unor drumuri sub pământ. Primul metrou a fost realizat la Londra în 1863, urmat de cel din New York, în 1868. La Paris, prima linie a fost inaugurată la 19 iulie 1900. În aceeași perioadă, ideea a fost lansată la Moscova. Consiliul Municipal susținea necesitatea metroului, dar avea de înfruntat opoziția Societății Arheologice Imperiale Rusești și a arhiepiscopului Moscovei. Ei se temeau că o construcție de acest fel ar avea efecte negative asupra fundațiilor bisericilor și ale altor clădiri vechi. Susținătorii progresului au fost nevoiți să renunțe la idee, care a fost preluată după Revoluție și Primul Război Mondial.

În 1931, a fost aprobat un plan de construcție a metroului. Acesta urma să aibă șase rute radiale în perechi și legături între linii care să ușureze transbordarea. Lucrările au fost efectuate sub conducerea directă a viitorului lider sovietic Nikita Hrușciov, estimându-se că au fost angajați 70.000 de oameni.

Primul tronson dat în folosință se întindea între Sokolniki, la nord-est, și Piața Krinskaia, la sud-vest, cu o ramificație spre Smolensia Rinok.

Pentru construirea tunelului au fost aplicate două metode. Prima constă în săparea unui larg canal deschis. Aici se montau liniile, se construiau peroanele și toate accesoriile și apoi întreaga lucrare era acoperită. Cealaltă metodă era construirea în adânc folosind un puț de acces și un scut pentru săparea tunelului.

Constructorii au avut însă de întâmpinat probleme serioase, indiferent de metoda folosită. Muncitorii s-au izbit de straturi de humă și calcar și chiar nisipuri mișcătoare, care reprezentau un real pericol de inundații. Aveau de luptat și cu frigul iernii iar materialul scos la suprafață trebuia aruncat repede, pentru că altfel ar fi înghețat și n-ar mai fi fost posibilă transportarea lui.

Stația Mayakovskaya, construită în stil Art Deco și proiectată de Alexei Dușkin

Lucrarea a fost terminată cu mari eforturi, dar rezultatul a fost o reală capodoperă, cel puțin în părțile inferioare ale sistemului. Dimensiunile sunt monumentale, stațiile sunt minunat ornamentate iar sălile dintre peroane, imense, ca întreaga lucrare, expun statui și sunt luminate de candelabre de cristal. Pereții sunt acoperți cu marmură de culoare roz, mai rar neagră, împodobiți cu basoreliefuri eroice, mozaicuri, gravuri, motive florale și geometrice, din stuc. Peroanele, late și drepte, se întind pe o lungime de 150 de metri, adică sensibil mai mare decât a celor din Londra.

Metroul a fost terminat în 1954 și continuă să se extindă, noile galerii fiind însă mai modeste decât tronsonul inițial. Multe dintre motivele arhitecturale și artistice ale primului tronson au fost dedicate eroismului poporului în Marele Război de Apărare a Patriei. Impresionantă este stația Komsomolskaia, terminată în 1952, operă a arhitecților V. Kokovin, A. Zaboltnaya și A. Schusev, proiectantul Mausoleului lui Lenin.

Există și pe alte meleaguri stații de metrou impresionante, cum ar fi Madeleine din Paris, amintind cunoscutul serial Star Trek. Nimic nu egalează însă măreția, eleganța și lumina interioară a metroului moscovit, concurând cu cele mai frumoase construcții din orașul care n-a putut fi cucerit de nimeni, de-a lungul zbuciumatei sale istorii.

Insula minaretelor

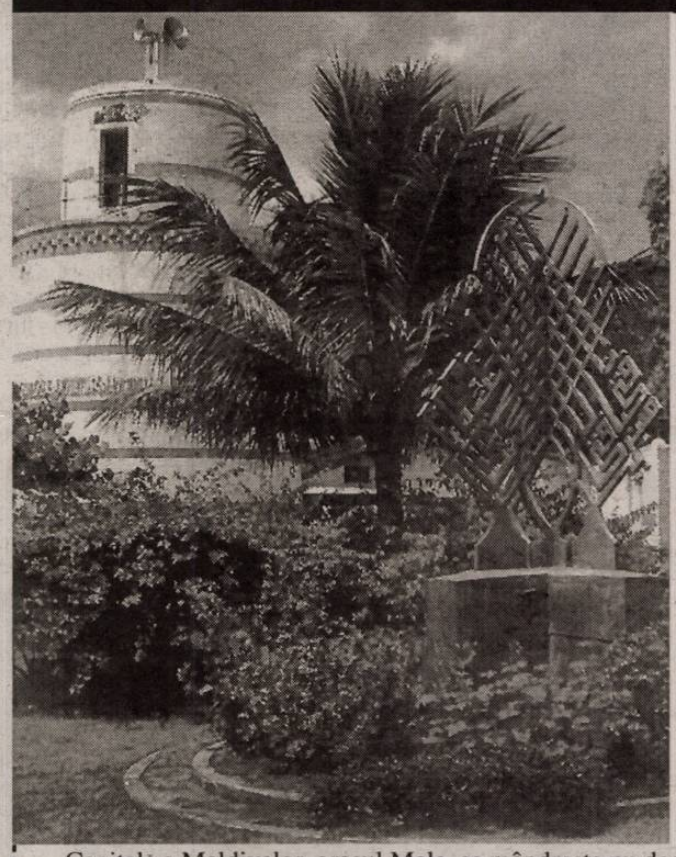

Capitală a Maldivelor, orașul Male, se mândrește nu doar cu frumusețile naturale, ci și cu mulțimea elegantelor minarete înălțate și aici, ca pretutindeni în insule. Unul dintre acestea este cel construit de sultanul Ibrahim Iskanhar în 1675.

Simboluri ale umanității

Fama

Este un personaj simbolic, o divinitate romană a zvonului public. Ea întruchipează în primul rând răspândirea vorbelor de necontrolat iar Ovidiu o consideră mesagerul adevărului, dar și al minciunii, care de multe ori nu pot fi deosebite. Este înfățișată ca un monstru zburător, îngrozitor, cu mulți ochi, multe urechi și mai ales multe guri. Prin aceste guri limbile flecăresc tot timpul. Are aripi și mai ales o trâmbiță care o ajută la împrăștierea tuturor neadevărurilor. Locuiește într-un palat de bronz cu câteva mii de uși, prin care intră și ies vorbele.

Monumentul vânătorilor

Reședință a județului Prahova, municipiul Ploiești se mândrește cu o serie de monumente apropiate de sufletul locuitorilor și nu numai de al lor. Unul dintre acestea este „Monumentul vânătorilor", operă a sculptorului Ioan Georgescu. A fost ridicat în memoria eroilor prahoveni căzuți în timpul Războiului de Independență (1877-1878).

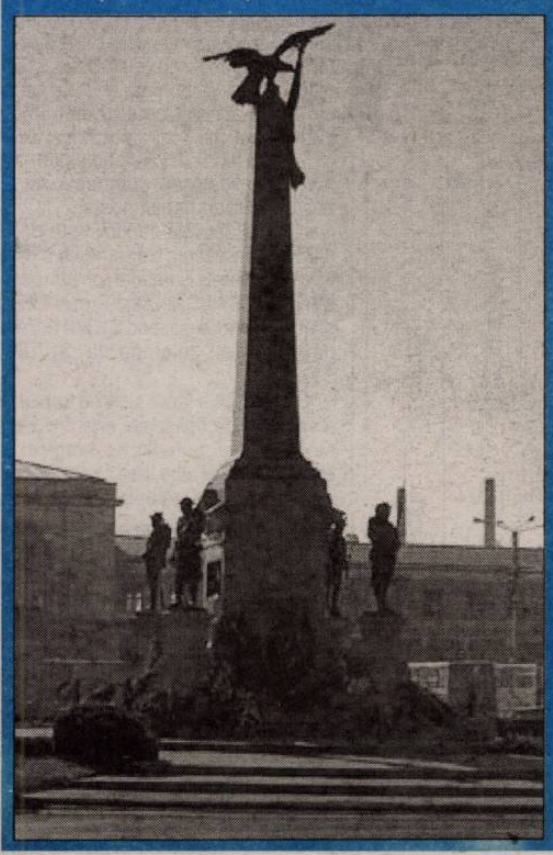

Pagină realizată de **IRINA STOICA**

Supercivilizaţii în Cosmos

Inteligenţa superioară de lângă noi

Existenţa supercivilizaţiilor, chiar în preajma noastră, este – aşa cum am arătat – extrem de probabilă. Manifestările lor sunt invizibile pentru un om trecut prin şcoală, deoarece el nu acceptă ca real decât ceea ce vede prin ochii metodei ştiinţifice. Există însă nenumărate mărturii că se întâmplă şi „altceva". Mărturiile în acest sens devin treptat atât de multe şi de consistente, încât va veni un moment când ele nu vor putea fi trecute cu vederea, nici de către cei mai sceptici.

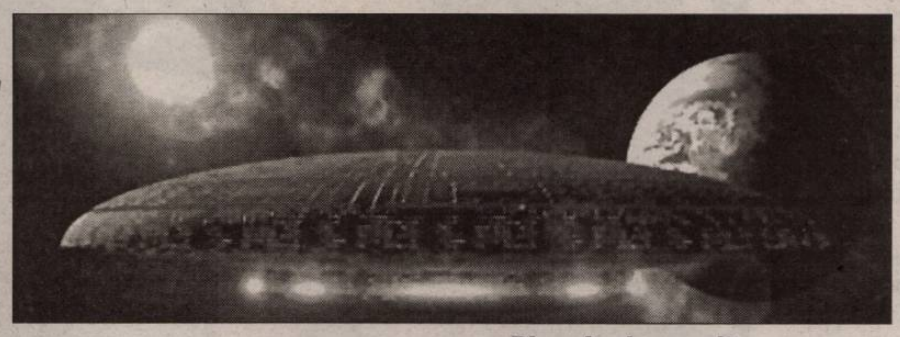

Dincolo de graniţe...

Dacă există un alt Univers, similar cu al nostru, aceasta înseamnă că ar putea fi o infinitate. Acceptând că Universul nostru s-a născut printr-un „Big Bang", ar trebui poate să acceptăm şi existenţa unui „Big Crunch", prin care lumea se va sfârşi, să zicem peste 100 miliarde de ani. Este oare suficient acest răstimp pentru ca o inteligenţă născută în interiorul unui astfel de Univers să găsească o scăpare din strânsoarea lui? Dacă da, ar trebui să acceptăm existenţa unei Inteligenţe Superioare, mult mai veche decât Universul nostru. Am putea avea astfel în jurul nostru o ierarhie de supercivilizaţii şi de inteligenţe, potenţial fără sfârşit în spaţiu şi în timp.

Posibilităţile şi obiectivele unei ierarhii nesfârşite de supercivilizaţii se află mult dincolo de înţelegerea noastră. Între altele, în limitele gândirii raţionale, mintea omenească nu ar fi capabilă să facă distincţia dintre acţiunile unei astfel de supercivilizaţii şi ceea ce noi cunoaştem drept sacru, sfânt, divin. Dar, dacă nu avem nici un mijloc de a distinge între două concepte, va trebui să acceptăm că (cel puţin pentru noi) nu avem decât două nume diferite pentru acelaşi concept. În cazul nostru, nu suntem în stare să facem distincţia dintre „Inteligenţele Superioare ale unei supercivilizaţii aflate în vârful ierarhiei" şi „Divinitate". În consecinţă, pentru noi, aceste „Inteligenţe Superioare" sunt doar un alt nume pentru Divin.

Nevoia de smerenie

Desigur, ipoteza supercivilizaţiilor este doar una dintre cele pe care le putem face, între limitele minţii noastre. O alta ar putea fi că lumea în care trăim, întregul Univers observabil, este o realitate virtuală (precum în filmul „Matrix" şi clonele sale) în care „pixelii" sunt poate cuantele, iar legile naturii şi constantele universale le-a stabilit un Programator. Ne putem atunci întreba cine este Constructorul acestei realităţi virtuale şi dacă nu cumva dorinţa noastră de a descoperi structura „universului subcuantic" echivalează de fapt cu găsirea acelui constructor... Unii se întreabă chiar dacă nu cumva toată existenţa noastră e doar un joc, precum în versiunile actuale ale realităţii virtuale, un joc în care noi suntem doar pioni. Sau poate suntem şi jucători care, jucând bine un timp, vor putea accede la nivelurile superioare.

Oricum ar fi, raţional este să lăsăm la o parte superbia celui ce „ştie el ce ştie" şi mărginirea celui cu „aşa ceva nu poate exista, pentru că e imposibil". Să nu ne imaginăm că generaţia noastră a şi rezolvat majoritatea marilor probleme, deci că ştim ce fenomene se pot produce şi care nu. Să fim rezonabili şi să acceptăm limitele noastre. Vor exista probleme nerezolvate şi peste un secol, şi peste un mileniu. Iar cele dezbătute în acest serial s-ar putea – din păcate – să se găsească printre ele...

DAN D. FARCAŞ

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi cu arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA i-a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă, la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 22,5 lei (225.000 lei vechi). Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 013701. Pentru alte detalii puteţi telefona la 317.89.66 şi 317.89.65.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____
ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____
ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____
sc. ___, et. ___, ap. ___, sector ___, localitate _____
cod _____, judeţul _____.
M/43

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: *numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.*

Fenomene inexplicabile

Pe urmele lui Matusalem

◆ *Ceea ce ştiinţa încă nu poate pune în practică – prelungirea vieţii spre vârste seculare – reprezintă un secret al unui număr redus de yoghini indieni*

◆ *Până în anul 1989, într-o zonă sudică a Indiei a trăit un yoghin despre care oficialităţile spun că împlinise 150 de ani, iar rudele sale afirmă că avea cel puţin 250 de ani!*

◆ *Există „hrană" în radiaţiile cosmice? Poate spiritul transforma energia solară în energie necesară vieţii celulelor corpului uman?*

Controlul senzaţiei de foame

Ceea ce reuşesc unii yoghini indieni vine în totală contradicţie cu anumite reguli („legi") ale procesului normal de îmbătrânire. Încetinirea metabolismului este un fenomen pe care omul l-a observat în natură şi pe care a încercat să-l reconstituie pentru propriile sale interese. Cum reuşesc vieţuitoare precum broasca ţestoasă gigantică să trăiască peste 150 de ani, iar altele, precum leoparzii, de exemplu, nu depăşesc 15 ani? Nu este o simplă diferenţă legată de modul de hrănire şi reproducere, de mediul fiecăruia, căci existenţa lor diferă cu un ordin de mărime.

Un interviu excepţional luat unei femei-yoghin indiene, Giri Baba, care nu s-a hrănit timp de 56 de ani, arată că exerciţiile mentale prin care senzaţia de foame este eliminată reprezintă una dintre condiţiile pe care medicina modernă le pune în faţa stopării îmbătrânirii. Acea femeie nu s-a hrănit, spunea ea, „decât cu lumina soarelui şi cu puţină apă". La rândul lor, oamenii de ştiinţă afirmă că prin hrană, omul introduce în organism doi „duşmani", despre care yoghina nu ştie nimic: radicalii liberi şi caloriile. Radicalii liberi sunt compuşi cu înveliş electronic incomplet şi care tind să se ataşeze de alţi compuşi ai celulelor vii, afectându-le durata de existenţă. La rândul lor, caloriile hrănesc anumite celule, care dezvoltă (activează) compuşi care devin toxici tocmai pentru celulele care i-au generat. Cu alte cuvinte, şi radicalii liberi, şi caloriile sunt acceleratori ai procesului de îmbătrânire. Iar prin lipsa hranei, yoghinii antrenaţi în acest sens micşorează viteza îmbătrânirii.

Împotriva radicalilor liberi există deja compuşi (enzime) care le „derutează" activitatea. Dar cum poate fi potolită foamea fără hrană sau fără hrană consistentă? Se pare că în laboratoare secrete ale unor state foarte dezvoltate se fac experimente cu oameni care nu se hrănesc în mod normal (este citată şi NASA în unele surse, dar nu este o informaţie confirmată). Rezultatul? Omul poate trăi fără hrană sau cu hrană neglijabilă un timp nedeterminat de lung. Secretul acestui fenomen este controlul senzaţiei de foame. Şi cum altfel poate fi păcălită foamea decât prin meditaţie. Mai pe şleau spus, prin mutarea atenţiei sufletului de la necesităţile corpului. Atenţia se deturnează prin concentrare asupra altor lucruri. Care anume? Acesta este marele secret.

Trăia pe vremea Revoluţiei franceze...

Despre uluitoarea performanţă a yoghinului Devraha Baba s-au scris mai multe cărţi şi s-au făcut numeroase reportaje, în ultimii săi ani de viaţă. Tehnica meditaţiei prin care acesta şi-a alungat definitiv senzaţia de foame a învăţat-o de la alt yoghin, care a trăit peste 20 de ani pe o platformă înălţată la trei metri de la sol – asemănător tehnicii stâlpnicilor din istoria creştinismului. Numai că Devraha Baba primea apă, în răstimpuri, de la localnici. Cât de adevărată este afirmaţia conform căreia acest om împlinise deja, în 1989, 250 de ani?

Deşi pare o poveste de adormit copiii, în acest secol XX au existat câţiva oficiali care s-au interesat de acest supralongeviv de pe malul râului Yamuna. După măsurătorile lui Devraha, trecuse de 200 de ani pe la mijlocul veacului trecut. La audierile pe care

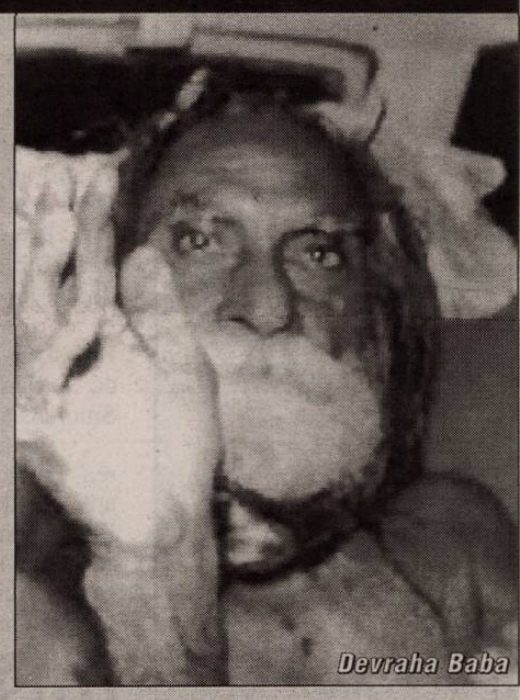

Devraha Baba

autorităţile indiene locale le-au desfăşurat, rudele îndepărtate ale acestui yoghin au mărturisit că existenţa „unchiului" lor se măsura în „generaţii", aşa cum au moştenit de la înaintaşii lor (rudele proveneau pe linia surorilor lui Devraha). Întrebate ce înseamnă pentru această familie „generaţie", răspunsul a fost incredibil: „o generaţie înseamnă 50 de ani şi Devraha Baba s-a întâlnit cu a şasea generaţie" (în anii 80 ai secolului XX – n.n., P.I.). La fel de spectaculoase au fost şi mărturiile altor yoghini longevivi (dar care nu au depăşit 150 de ani), care au cunoscut povestea lui Devraha în secolul XIX şi începutul secolului XX. Conform afirmaţiilor făcute de aceştia şi păstrate de autorităţile locale, prin anii 20 Devraha ar fi avut deja 200 de ani...

Care este adevărul? Noţiunea de şarlatanie nu există pentru yoghinii indieni. În Cartea Recordurilor nu sunt trecute persoanele cu vârste dubioase sau doar pe bază de mărturii. În faţa acestui fenomen, nu ne rămâne decât o certitudine: meditaţia şi abstinenţa pot face minuni. Ieşirea din normalitate poate conduce la recorduri de poveste şi nimeni din societatea modernă nu e dispus să verifice autenticitatea imposibilului.

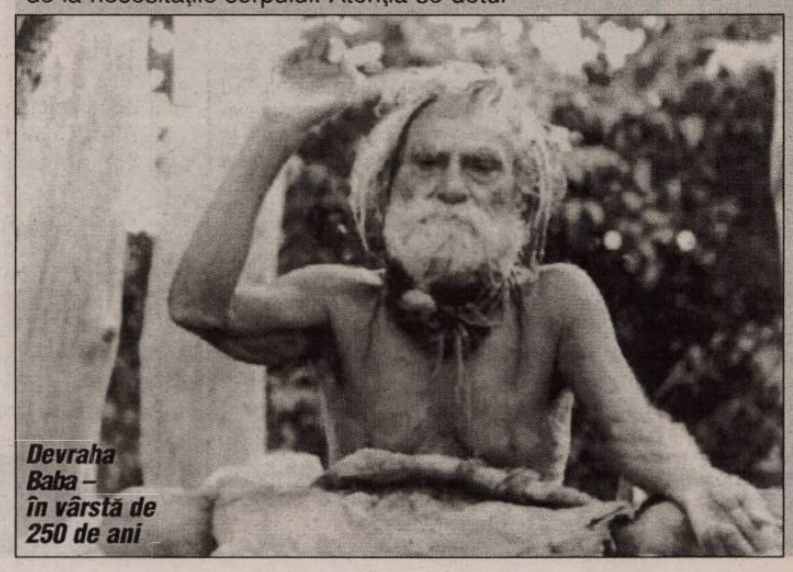

Devraha Baba – în vârstă de 250 de ani

PAUL IOAN

Peninsula „fantomelor”

Un spaţiu seducător şi terifiant în acelaşi timp, din Siberia orientală. În care întâlneşti lanţuri de munţi, vulcani, păduri de răşinoase pline de vânat, vegetaţie de tundră, gheţari, gheizere, izvoare termale. O peninsulă cu o mică densitate demografică ce se întinde pe o suprafaţă de 350.000 km². 80% din populaţie e de origine rusă, restul e compusă din diverse grupuri etnice siberiene. Peninsula e străbătută de râul Kamceatka, cel mai important ca mărime, care se varsă în Marea Bering. Apele râului, ale afluenţilor săi şi ale mării sunt o adevărată mană cerească pentru locuitorii peninsulei, peştele fiind cea mai importantă sursă de hrană. Alături de vânat: urşi albi, cerbi, mufloni, foci... Nu lipsesc nici culturile de legume şi de cereale. Subsolul peninsulei ascunde zăcăminte importante de petrol, cărbune, aur, sulf, mică... Ceea ce singularizează această regiune sunt însă vulcanii activi de o mare diversitate de tipuri, gheţarii şi lacurile care formează un peisaj dinamic de o mare frumuseţe. În 1740, un naturalist german, Georg Wilhelm Steller, soseşte în Kamceatka (Rusia). O peninsulă frământată din timpuri imemoriale de activitatea vulcanilor. Localnicii, i-au explicat naturalistului „tâlcul” acestora. Erupţiile erau provocate de gomuli, fantome ascunse în adâncul craterelor. În momentul în care erau înfometate, acestea ieşeau la suprafaţă, străbătând mările şi oceanele în căutarea balenelor pe care le capturau cu degetele lor uriaşe în formă de lance. Apoi se întorceau pe uscat, aprindeau ruguri din care se ridicau nori de fum până în înaltul cerului şi frigeau carnea balenelor.

Torente de grăsime se scurgeau pe pământ. Pământul se cutremura şi oasele de balenă zburau în aer. Aceste fenomene încetau doar în momentul în care gomulii deveneau mai buni. Steller îi întreabă pe itelmeni de unde ştiau toate astea. I-au spus că au descoperit oase de balenă pe versanţii muntoşi. Pe de altă parte, câţiva dintre ei, mai curajoşi, ar fi coborât în craterul vulcanului, pentru a arunca o privire. Acolo ar fi descoperit sălaşul monştrilor. Peninsula Kamceatka rămâne în continuare o regiune instabilă şi incendiată. O fâşie de pământ de 1.200 km lungime supusă deselor erupţii vulcanice. Din lanţul de 120 de vulcani, 29 sunt activi. Cel mai mare dintre ei deversează aproximativ 55 milioane de tone de bazalt în fiecare an. În apropierea sa, aerul şi apele sunt încărcate de sulf.

În 1956, unul dintre vulcani a înregistrat o erupţie de proporţii. În mai puţin de două zile, norii de cenuşă au ajuns în Alaska iar peste alte două zile au fost detectaţi şi în Insulele Britanice. Explozia a culcat la pământ copacii pe o distanţă de 25 de km. Erupţiile au continuat periodic, dar cu o intensitate inferioară.

DORIN MĂRAN

Bule de gaz dintr-un lac termal

Un vulcanolog acoperit de aburii de sulf ai vulcanului Mutnovsky

Kluchesvkoy, cel mai activ vulcan din peninsulă

Descoperiţi România!

SIBIU – un oraş medieval

Oraş transilvan ce poartă amprenta de burg medieval, Sibiul este una din localităţile în care, o dată ajuns, eşti tentat să-ţi prelungeşti trecerea. Situat pe locul unor aşezări omeneşti din neolitic şi păstrând sub vatra oraşului de astăzi urmele vechii cetăţi romane Cedonia, Sibiul a fost atestat documentar, sub numele de Cibinium, în secolul al XII-lea. Acest nume a fost luat de la râul Cibin, care coboară din munţii cu aceeaşi denumire şi ale căror culmi se zăresc spre nord-vestul oraşului. În secolul al XIV-lea, Sibiul era unul din importantele centre meşteşugăreşti. Documente ce datează din anul 1376 menţionează că aici ar fi existat circa 19 bresle, ai căror membri se ocupau cu 25 de meserii. Spre sfârşitul secolului al XIV-lea, când pericolul turcesc era din ce în ce mai accentuat, locuitorii Sibiului au decis să-şi construiască o cetate puternică. Ziduri masive de cărămidă roşie înconjoară „oraşul de sus”, care a primit numele de „oraşul roşu”. Sibiul, de-a lungul anilor, a jucat un rol însemnat şi pe tărâm cultural. Documentele menţionează încă din sec. al XIV-lea existenţa unei biblioteci (mai precis o colecţie de manuscrise), care, pe parcurs, s-a îmbogăţit cu multe alte tipărituri. Spre sfârşitul secolului al XVIII-lea, guvernatorul Transilvaniei, Samuel Brukenthal, a început să-şi adune colecţiile de tablouri, antichităţi şi cărţi, pe care le va expune în muzeul ce-i poartă şi acum numele, muzeu deschis în 1817. Tot în plan cultural, la Sibiu a fost înfiinţată Asociaţia transilvană pentru literatura şi cultura poporului român (ASTRA). Această societate de cultură a contribuit la răspândirea culturii în rândul maselor. Demn de amintit din activitatea ASTREI este domeniul etnografiei şi folclorului, precum şi înfiinţarea muzeului ASTRA, care între timp a fost contopit cu muzeul Brukenthal. Oraşul cunoaşte o vie activitate culturală desfăşurată de Teatrul de Stat, de Filarmonică, de Teatrul de Păpuşi şi de Casa de Cultură. Important nod de comuncaţii – la răspântia căilor ferate şi a şoselelor ce leagă, prin pasul Turnu Roşu, Transilvania de sudul ţării, şi a celor ce duc de la Braşov la Arad şi spre Cluj, precum şi spre numeroase aşezări de pe platoul Târnavelor – Sibiul poate fi numit în zilele noastre un mare centru turistic, cu numeroase locuri demne de vizitat, cu împrejurimi pitoreşti, cu sate în care folclorul, portul popular şi ocupaţiile străvechi sunt păstrate cu toată prospeţimea. Nu poţi trece mai departe fără să vizitezi Turnul Sfatului (construit în sec. XIII-XIV), Biserica parohială catolică, Scara Fingerling (Pasajul scărilor) ce leagă „oraşul de sus” de cel de „jos”, Catedrala ortodoxă, construită după modelul bisericii Sf. Sofia din Constantinopol dar şi Zidul interior al cetăţii, unde se pot admira trei dintre cele 40 de turnuri ale Sibiului de altădată.

Sibiul este locul unde se poate pleca în excursii având împrejurimi deosebit de pitoreşti: Dumbrava, Răşinari, Păltiniş, Băile Ocna Sibiului sau Sălişte. Vizitaţi acest oraş românesc şi, cu siguranţă, veţi reveni.

IOANA PROCA FLORIA

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Ciolanu

Situată în apropiere de Buzău, Mănăstirea Ciolanu a înflorit pe locul unei mai vechi sihăstrii din timpul lui Vlad Călugărul. În 1493 s-a ridicat aici o biserică de lemn, iar în a doua jumătate a secolului al XVI-lea Doamna Neaga, soţia lui Mihnea Turcitul, înalţă biserica de zid închinată Sfântului Mare Mucenic Gheorghe.

Locaşul, în formă de cruce, are o turlă mare, octogonală pe naos, două turle mici, înfundate pe pronaos, pridvor închis şi plafon pictat.

La sfârşitul secolului al XVII-lea şi începutul celui de al XVIII-lea schitul este părăsit şi întregul aşezământ se ruinează. Situaţia se remediază după 1750, când boierul Dumitru Ciolanu dăruieşte locaşului o moşie, datorită acestei danii importante fiind considerat ctitor al mănăstirii care i-a preluat şi numele. Tot acum este înfiinţată aici o legătorie de cărţi a tipografiei care funcţiona pe lângă Episcopia din Buzău. Biserica a fost pictată în câteva rânduri, în secolul al XIX-lea lucrările fiind executate de elevi ai şcolii de zugravi de pe lângă Episcopia Buzăului şi restaurate în 1982-1984 după stricăciunile pricinuite de cutremurul din 1977. În 1828, episcopul Chesarie hotărăşte ridicarea unei biserici de zid, cu hramul „Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel”.

Biserica, tot în formă de cruce, are abside largi iar pereţii sunt străpunşi de ferestre prelungi, cu grilaje metalice. O arcadă susţinută de două coloane desparte naosul de pronaos, iar catapeteasma de lemn este frumos sculptată, ca întreg mobilierul de altfel. Atât uşa de la intrare, cât şi fereastra au ancadramente ornamentale iar pridvorul, parţial deschis, este susţinut de 10 coloane de piatră. Un brâu zimţat împarte exteriorul în două registre inegale, partea de sus fiind împodobită cu firide pictate. Turla mare, deschisă, are o formă hexagonală şi este luminată de patru ferestre prelungi. Deasupra pronaosului există alte două turle, mai mici.

În 1830, biserica este pictată de Nicolae Teodorescu Pitarul, iniţiatorul şcolii de zugravi de pe lângă Episcopie. Distrusă parţial în urma unui incendiu în 1854, lucrarea este refăcută de acelaşi pictor în 1862. În 1934, fresca este acoperită cu o pictură în ulei realizată de Nicolae Solescu, ultimul reprezentant al şcolii respective. Tâmpla bisericii păstrează însă o parte importantă din pictura din 1830 şi trei icoane pictate în 1886 de Gheorghe Tattarescu. Biserica se mândreşte de asemenea cu câteva icoane vechi aduse de la Muntele Athos şi de la Istanbul şi cu o icoană mai veche de trei secole, realizată în stil bizantin şi reprezentându-l pe Marele Mucenic Gheorghe. Amândouă bisericile pot fi considerate adevărate comori de artă, datorită picturilor, mobilierului, cărţilor vechi şi obiectelor de cult. Trapeza, pictată în 1858 de un ucenic al lui Nicolae Teodorescu, expune în câteva vitrine diferite piese de mare valoare.

Mănăstirea Ciolanu păstrează ca sfinte moaşte un deget al Sfântului Mare Mucenic Haralambie, prăznuit de Biserica noastră la 10 februarie, iar în apropierea ei se află tabăra de sculptură de la Măgura, îmbinându-se, o dată în plus, dragostea pentru cele sfinte şi pentru frumuseţile dăltuite de om.

IRINA STOICA

Bunica parașutistă

Thelma Tillery, o bătrână în vârstă de 85 de ani din Kearney, Nebraska, a hotărât în urmă cu câteva luni să facă un pas uriaș în viața sa. Fusese întotdeauna o femeie plină de viață, dornică să trăiască spectaculos. A practicat o serie de sporturi și a reușit să-și întrețină până la această vârstă, nu doar un tonus puternic, ci și un corp sănătos și energic. Întotdeauna își

dorise să sară cu parașuta, dar ocaziile au ocolit-o. Întâmplarea a făcut să cunoască un instructor de parașutism care lucra în aeroportul din Kearney. Nu i-a fost ușor să-l convingă că e capabilă să facă acest gest extrem. După câteva luni de instrucție, a sosit și ziua cea mare. Thelma Tillery a sărit cu parașuta, în tandem, în apropierea aeroportului, aterizând fără probleme. „Toți cei care sunt curioși să trăiască această unică experiență, ar trebui s-o facă. E extraordinar să plutești în aer, la mare înălțime. Mai ales la o vârstă la care nu mai aștepți nimic important de la viață", a declarat temerara octogenară presei. *(D.M.)*

Ce le trece unora prin minte?

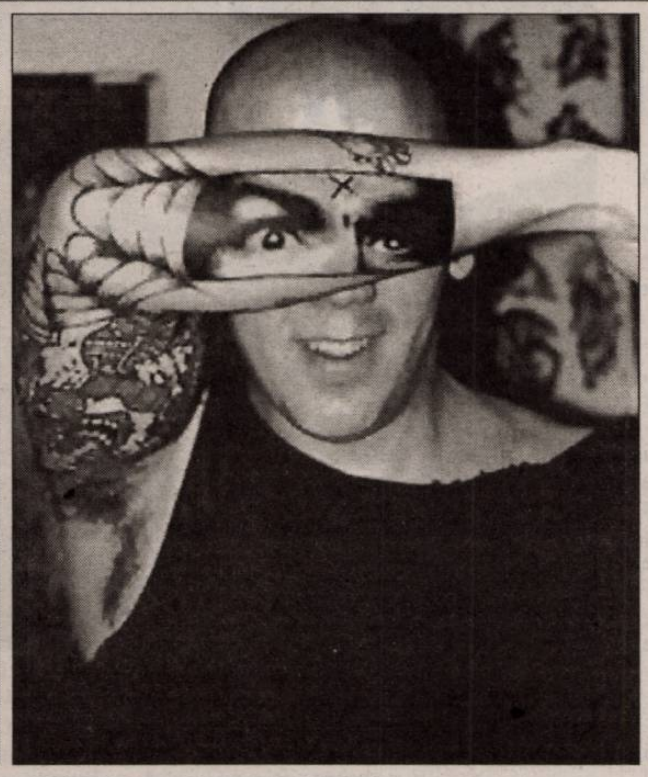

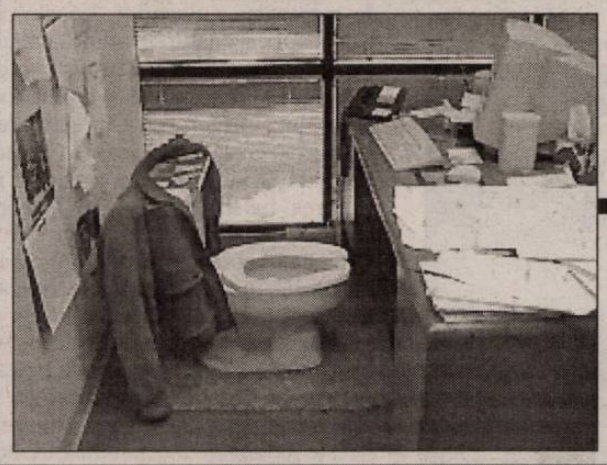

◆Ce se mai poate inventa în materie de tatuaj așa-zis artistic? După ce s-au înmulțit persoanele care n-au mai lăsat nici un milimetru pătrat de piele netatuată (există și câteva cazuri de tatuaj pe cerul gurii, de ce vă mirați?), a sosit moda tatuajelor care sugerează fenomene optice „fantastice". Un exemplu ilustru în acest sens îl reprezintă mâna tânărului din imaginea alăturată (care este la zi cu toate analizele). Pentru a crea iluzia că mâna sa este transparentă, el și-a tatuat imaginea deformată a ochilor, astfel încât parcă există o lentilă pe antebraț. Moda tatuajelor cu iluzii a debutat cu desenele care ajustează trupul femeilor, dar acestea nu puteau fi admirate decât vara. Mai există și tatuajele care îmbunătățesc geometria feței și mărimea urechilor...

◆Corida cu un cocoș aruncat de un mucalit din tribunele arenei nu pare deloc plină de primejdii pentru toreador. De fapt, un șugubăț a încercat să vadă dacă roșul îl înfurie pe cocoș. Nici pomeneală! Pasărea n-a vrut deloc să atace și alerga de mama focului spre mult-visatul coteț plin de găini obediente. Se pare că, dacă în pauzele unei coride autentice toreadorii vor să se relaxeze, trebuia să găsească o altă culoare pentru a-i enerva pe cocoși.

◆O glumă mai mult sau mai puțin sărată – asta decideți dumneavoastră – au făcut colegii unui funcționar care stă la birou câteva ore nemișcat. A transforma obișnuitul scaun într-o instalație completă de toaletă este o invitație la sedentarism dus pe cele mai înalte culmi. Imaginea nu este deloc simpatică, dar ideea în sine ar conveni multor patroni. Pauzele sunt incluse în programul de lucru zilnic, însă acesta ar fi un mod (total neelegant) de a combate abuzurile. Mai trebuie și ca funcționarii să fie de acord, dar în primul rând ideea ar da mari bătăi de cap instalatorilor, care ar fi nevoiți să facă mii de modificări în distribuția apei menajere. Deci inovația este sortită eșecului, rămânând doar o glumă fotografică. *(P.I.)*

Microbiști fără frontiere

Dacă oamenii de știință ar studia în profunzime resorturile intime ale fanatismului suporterilor sportivi, ar descoperi, mai mult ca sigur, multe amănunte necunoscute despre ființa umană. De la a simpatiza un jucător sau o echipă și a fi mândru că te afli de partea învingătorilor, până la a înjura și a lovi cu ură de moarte susținătorii adversarilor, se pare că distanța e foarte mică și cărarea ușor de străbătut. Iar dovezi avem cu duiumul: exploziile de bucurie cu manifestații stradale pașnice, dar și încăierări soldate cu morți și răniți. De fapt, cu ce e mai bună, din acest punct de vedere, societatea de astăzi, față de cea de acum două milenii, care se hrănea cu pâine și circ?

O confirmare în plus a celor spuse mai sus au adus-o câteva zeci de turiști din Gambia, aflați... în avion, tocmai deasupra statului sud-american Peru. Nu mică le-a fost mirarea lucrătorilor de la aeroportul Piura, când aparatul respectiv a lansat o cerere de aterizare de urgență, din cauza lipsei de combustibil. Așa cum se procedează în asemenea cazuri, s-au luat toate măsurile de siguranță, pompieri și medici precipitându-se către pistă, pentru a-i ajuta pe pasagerii aflați în dificultate. Dar și mai mare le-a fost surpriza gazdelor, când din avion au coborât peste două sute de suporteri africani, dotați cu toate accesoriile necesare – drapele, bannere, pancarde – veseli nevoie-mare. Stupefacția nu a dispărut decât după ce s-a aflat că ideea cu pana de benzină fusese o stratagemă aleasă de gambieni, pentru a ateriza pe teritoriul peruan, acolo unde se desfășura Campionatul Mondial de fotbal pentru jucători sub 17 ani și unde reprezentativa Gambiei urma să întâlnească echipa Qatarului. Problema era că avionul nu avea autorizație să survoleze spațiul aerian al Perului și că echipajul pur și simplu minți se. Totuși, tocmai fiindcă a minți e omenește, exuberanții suporteri au fost invitați să completeze câte un formular de emigrare, apoi au fost conduși la stadionul „Miguel Grau", unde au asistat la victoria favoriților lor. Până la urmă, totul s-a lăsat cu o simplă amendă, ceea ce ne face să întrezărim, într-o asemenea escapadă pașnică suportericească, o posibilă soluție și pentru revitalizarea fotbalului românesc. Cu voie de la Nașu', desigur! *(A.N.P.)*

O știucă mare amatoare de șampanie

Trei scafandri polonezi au fost surprinși când turnau șampanie pe gâtul unui știuci uriașe, pe care o forțau să bea, după ce o „instalaseră" într-un ciubăr cu puțină apă. Acuzați de cruzime împotriva animalelor, ei au declarat că au găsit știuca zbătându-se pe mal, li s-a părut deprimată și s-au gândit să-i ridice moralul.

Autoritățile, chemate urgent, sunt de părere că cei trei au vrut să omoare peștele, căruia totuși i-au dat drumul în apă și care se pare că s-a simțit cât se poate de bine. Știuca s-a întors de câteva ori la mal, martorii oculari presupunând că mai dorea puțină șampanie. *(I.S.)*

Bancomat cu capul tare

Trei indivizi purtând cagule pe față au încercat într-o noapte să sustragă un bancomat dintr-o bancă din orașul Gand (Elveția) după ce au furat un vehicul Nissan „Double Cab" dintr-un garaj al pompierilor. Unul dintre aceștia, un român sadea, a fost prins de poliție la scurt timp după tentativa de jaf. Celorlalți doi li s-a pierdut însă urma. Hoții au acționat într-o manieră forte. Primul lucru pe care l-au făcut a fost să spargă vitrina, după care au legat cu un cablu de oțel aparatul de distribuit bancnote pe care au încercat să-l tragă cu vehiculul. Eforturile lor au fost zadarnice. La câteva minute după această manevră, prin apropiere și-a făcut prezența o mașină a poliției, ceea ce i-a determinat pe hoți s-o ia la goană. Românul, în vârstă de 34 de ani, a fost prins după o urmărire care a durat aproximativ o jumătate de oră. Cei doi complici au fost identificați și dați în urmărire generală. *(D.M.)*

Patruped înscris în cursa electorală!

Dragii noștri aleși (ai poporului, adică) nu trebuie să se lase induși în eroare de titlul acestui articol și – Doamne, ferește! – să se simtă cumva jigniți, pentru că nu ne referim la ei. Deși, se știe, zănaticul împărat roman Caligula a avut ideea de-a dreptul bestială să-și onoreze calul cu funcția de senator; iar noi, se zice, suntem urmași ai romanilor...

Povestea reală pe care v-o prezentăm în rezumat se referă la cel puțin interesanta inițiativă a unui neo-zeelandez din Insula Wanaka, pe numele său Peter Rhodes. El a avut ideea de a-și înscrie câinele, pe terrierul Toby, în cursa electorală pentru legislative. În registrul oficial, candidatul aparent independent figura sub numele Toby Russell Rhodes, născut pe 4 iulie 1977 (dată rezultată prin echivalarea vârstei de 4 ani canini în „ani umani") și având meseria de „exterminator de rozătoare"; adică un fel de lucrător la deratizare.

E adevărat, contrar uzanțelor, candidatul Toby nu s-a repezit în zorii zilei la secția de votare, cu ziariștii ciorchine după el, pentru a-și etala caninii pe micul ecran, întrucât în Noua-Zeelandă votul, pur și simplu, nu este obligatoriu. În schimb, dacă Toby nu a intrat în cabina de vot, stăpânul său s-ar putea să intre într-o cabină mult mai bine păzită, după ce organizatorii alegerilor au sesizat poliția, pentru că acesta ar fi comis mai multe delicte. Să mai zică cineva că e profitabil să faci politică în ziua de azi! *(A.N.P.)*

VINERI - 28 octombrie

TVR 1

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Prieteni la masă 10.00 Cealaltă Românie (r) 11.30 Memorialul durerii (r) 13.30 Desene animate 15.00 Parlamentul României 16.00 Film: „Mark Twain" (SUA, 2002, partea I) 16.55 Istoria Imperiului Britanic 18.00 Interes general 19.00 Jurnalul TVR 20.30 Şcoala vedetelor 21.00 Stele... de cinci stele 22.00 Serial: „Lost: Naufragiaţii" 23.30 Travelling Circular 0.30 Film: „Iubiri şi câini" (Mexic, 2000) 4.30 Ochiul magic (r) 6.10 Serial: „Destine secrete".

PRO TV

7.00 Ştirile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.15 Serial: „Doctorul de suflete" 11.15 Mama mia (r) 12.15 La Bloc (r) 13.45 Zâmbete într-o pastilă (r) 14.00 Film: „Lecţia de supravieţuire" (SUA, 1987). Cu: Kevin Bacon 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Film: „Minţi diabolice" (SUA, 2002). Cu: Sandra Bullock 23.30 Bune şi nebune 0.30 Film (r) 3.30 Bune şi nebune (r).

antena

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de ştiri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Revanşa starurilor (r) 15.30 Serial: „Vivere" 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - Te învaţă ce să faci 19.00 Observator 20.30 Film: „Detectiv fără voie" (SUA, 1999). Martin Lawrence 22.30 Film: „Fidelitate" (SUA, 1999) 1.30 Concurs interactiv.

PRIMA TV

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Oamenii vorbesc (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste şi putere" 16.45 Guinness - lumea recordurilor 17.25 Farsele lui Jugaru (r) 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Hugo 20.00 Film: „Te iubesc până la moarte" (SUA, 1990). Cu: Kevin Kline 22.00 Trăsniţi în N.A.T.O. 22.30 Săptămâna nebună 23.15 Da sau nu (r) 0.00 Serial (r) 2.00 Guinness - lumea recordurilor 3.00 Clubul de noapte.

acasă

5.00-9.15 Reluări 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuţa mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuţul Frijolito" 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Inocenţă furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Trupul dorit" 22.30 De 3 x femeie 4.15 Serial: „Amazoana" (r).

TVR 2

7.00 Serial: „Maria Bonita" 8.30 CeZar şi tipar 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial: „Verdict: Crimă" 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Expediţie în necunoscut 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Auto Club 19.00 Serial: „Moştenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 20.30 Serial: „Washington în spatele uşilor închise" 21.30 Jurnalul TVR 22.15 D'ale lu' Mitică 23.15 Serial: „Poliţiştii din L.A." 0.15 Film: „Al şaselea simţ" (SUA, 1999). Cu: Bruce Willis, Haley Joel Osmet 2.50 Film: „Crime şi focuri de artificii" (SUA, 1997). Cu: Billy Zane.

PRO CINEMA

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineaţă (preluare Pro FM) 10.15 Icstrim Tivi 11.00 Documentar 12.00 Documentar 13.00 Serial: „Pokemon" 14.00 Serial (r) 14.45 Serial (r) 17.00 Film: „Atac împotriva lui Rommel" (SUA, 1971). Cu: Richard Burton 19.00 Serial: „Cleopatra 2525" 20.00 Serial: „Corupţi de libertate" 22.00 Film: „Stigmata" (SUA, 1999). Cu: Patricia Arquette 0.15 Serial (r).

SÂMBĂTĂ - 29 octombrie

7.00 Ceasul deşteptător 8.30 Desene animate 9.30 Mic, da' voinic! 10.00 Portativul piticilor 11.00 Satul românesc 12.00 Lumea în care trăim 13.00 Orizont 2007 14.15 O vedetă... populară 16.00 Parteneri de weekend 16.30 Cu Irina la cafea 18.00 Teleenciclopedia 19.00 Jurnalul TVR 20.00 Surprize, surprize 23.30 Profesioniştii 0.30 Film: „Facerea de bine!" (coprod., 2002). Cu: Samuel L. Jackson, Milla Jovovich 4.00 Reflector (r) 5.35 Serial: „Destine secrete".

7.00 Film (r) 8.00 Zâmbete într-o pastilă (r) 8.30 Serial: „Uriaşul Harry" 9.00 Desene animate 10.00 Film: „Lecţia de supravieţuire" (r) 12.00 Promotor 12.30 Magazin UCL 13.15 Bucătăria lui Radu 14.00 Serial: „Un sălbatic la New York" 15.00 Film: „Singuraticul" (SUA, 1984) 17.00 Tu eşti, tu câştigi! 18.00 Stilul Oana Cuzino 18.30 Te vezi la Ştirile ProTv 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Film: „Wild Wild West" (SUA, 1999). Cu: Will Smith, Salma Hayek, Kevin Kline 22.45 Film: „Afaceri necurate" (coprod., 1998).

7.30 Gillette World Sport 8.00 Desene animate 9.45 Casa de piatră 10.15 Roata de rezervă 11.00 Serial: „Nava spaţială Odyssey" 12.15 Doc.: „Incredibil, dar adevărat" 13.15 Film: „Iarna Leului" (SUA, 1997, partea I). Cu: Patrick Stewart, Glenn Close 15.30 Serial: „V.I.P." 16.30 Divertisment: Cei mai frumoşi ani 18.30 Săptămâna financiară 19.00 Observator 20.30 Divertisment: Animat Planet 21.00 Divertisment: Gogomanii 21.30 Film: „Alertă de gradul zero" (SUA, 2000) 23.30 Film: „Clubul inimilor zdrobite" (SUA, 2000) 1.30 Concurs interactiv.

7.30 Desene animate 8.30 Serial: „Aventuri cu Bob" 9.00 Serial: „Un taxi numit dreptate" 10.00 Orizonturi europene 10.30 Serial: „News Radio" 11.00 Sport, dietă şi o vedetă 11.30 Tele RON 13.00 Viaţă de vedetă 13.30 Doc.: „Cele mai interesante 101 cupluri celebre" 15.30 Schimb de mame (r) 17.00 Aventurile familiei Vijelie (r) 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Hugo 20.00 Film: „Rambo 3" (SUA, 1988) 23.15 Trădaţi în dragoste (r) 0.00 Film erotic: „Plăceri secrete".

5.00-8.00 Reluări 9.15 Serial: „Uzurpatoarea" 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuţa mea frumoasă" 13.00 Serial: „Sărmana Maria" 15.15 Serial: „Micuţul Frijolito" 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Inocenţă furată" 20.30 Serial: „Trupul dorit" 22.30 Aracely Arambula la Otro Rollo 0.00 Serial: „Uzurpatoarea" (r) 1.45 Poveştiri adevărate (r).

8.30 Universul cunoaşterii 9.00 Arca lui Noe 10.00 Natură şi aventură 10.30 Oala sub presiune 12.00 Televiziunea, dragostea mea 13.00 Agenţia de plasare 14.25 Serial: „Aventuri secrete" 15.00 Fotbal: FCM Bacău - CFR Cluj 17.00 Via sacra 18.00 Serial: „Miracole" 19.00 Doc.: „Alexandria: Imperiul regăsit" 20.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 20.30 Serial: „Amy" 21.30 Jurnalul TVR 22.00 Serial: „Petru cel Mare" 23.00 Film: „Tenebrele nopţii" (SUA, 1982). Cu: Meryl Streep, Roy Scheider 0.45 Serial: „Albastrul oceanului" 1.40 Muzică la maxim.

6.00 Apropo Tv 10.00 Serial: „Pokemon" 10.30 Descoperă România 11.15 Documentar 12.15 Documentar 13.00 Film (r) 15.00 Serial (r) 16.00 Serial: „Cheers" 17.00 Film: „Fiul Panterei Roz" (SUA, 1993). Cu: Claudia Cardinale 19.00 Serial: „Telefonul de la miezul nopţii" 20.00 Film: „Liceenii în alertă" (România, 1993) 22.00 Serial: „Mintea unui bărbat însurat" 23.15 Serial: „Saturday Night Live" 0.15 Serial: „Prima invazie".

DUMINICĂ - 30 octombrie

7.00 Universul credinţei 8.30 Desene animate 9.25 Şcoala vedetelor (r) 11.00 Ulişa spre Europa 11.30 Viaţa satului 13.00 Agenda politică 14.15 Dănuţ s.r.l. 16.00 Minutul 91 • Fotbal: Farul Constanţa - Rapid 19.00 Jurnalul TVR 20.00 Film: „Milady" (corpod., 2004) 22.25 Doc.: „Leonardo DiCaprio" 23.30 Garantat 100% 0.30 Film: „Numărul câştigător" (SUA, 2003). Cu: Julian Sands 3.00 Stele... de cinci stele (r) 5.20 Universul credinţei (r).

7.00 Film (r) 8.30 Serial: „Uriaşul Harry" 9.00 Desene animate 10.00 Provest 11.00 Parte de carte 12.00 Profeţii despre trecut 13.05 Serial: „Xena, Prinţesa războinică" 14.00 Apropo Tv 15.00 Film: „Hoţul şi puştiul" (SUA, 1993) 17.15 Mama Mia 18.15 La servici 19.00 Ştirile ProTv 20.15 Film: „Naşul stresat" (SUA, 2002). Cu: Robert De Niro, Billy Crystal 22.15 Vacanţa Mare 23.30 Fete cu lipici 1.15 Film: „Naşul stresat" (r).

7.00 Concurs interactiv 8.00 Desene animate: Animax 10.00 Film: „Rata de milioane" (SUA, 1971) 12.00 Serial „Dispariţii" 13.15 Misiunea Casa 14.00 Serial: „Febra împerecherii" 14.30 Serial: „V.I.P." 15.30 Duminica în familie 18.30 7 zile 19.00 Observator 20.15 Divertisment: Piaţa Divertis 21.30 Film: „Vizitatorii în America" (coprod., 2001). Cu: Jean Reno 23.30 Observator 0.00 Recursul etapei 2.00 Serial: „Moştenirea Raului" (Canada, 1995).

7.30 Desene animate 8.30 Serial: „Aventuri cu Bob" 9.00 Serial: „Un taxi numit dreptate" 10.00 Casa noastră 11.00 Levintza prezintă 11.30 Tele RON 13.00 Viaţă de vedetă 13.30 Pet Show 14.00 Mereu prieteni (r) 16.00 Cronica cârcotaşilor (r) 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Hugo 20.00 Aventurile familiei Vijelie 21.00 Supernanny 22.30 Film: „Chemarea strămbunilor" (SUA, 1992). Cu: Val Kilmer.

5.00 Poveştiri adevărate (r) 6.00 Serial (r) 8.00 Reţeta de Acasă (r) 9.15 Serial: „Uzurpatoarea" 11.00 Serial: „Al şaptelea cer" 12.00 Acasă în bucătărie 13.00 Serial: „Sărmana Maria" 15.00 Christina Show 16.00 Corazon latino 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Inocenţă furată" 20.30 Serial: „Trupul dorit" 21.30 Film: „Posesiune" (coprod., 2002). Cu: Gwyneth Paltrow 0.00 Serial (r).

8.30 Medalion folcloric 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar 10.30 Info...baza în direct! 11.00 H... ora prichindeilor 12.00 Două roţi 13.00 Atenţie, se cântă! 14.00 Casa ta 14.35 Poftă bună! 15.15 Serial: „Louis şi Clark - Noile aventuri ale lui Superman" 16.20 Femei fatale 17.00 Serial: „Verdict: Crimă!" 18.00 Serial: „Farmece" 19.00 Doc.: „Cine l-a ucis pe Ivan cel groaznic" 20.00 Atlas 20.30 Festivalul Callatis (r) 21.30 Jurnalul TVR 22.00 Serial: „Lege şi ordine" 23.00 Film: „Sclavul din vis" (SUA, 1995).

6.00 Apropo Tv 9.15 Serial: „Pokemon" (r) 10.15 Film (r) 13.00 Film (r) 15.00 Lumea Pro Cinema 16.00 Serial: „Verdict: crimă!" 17.00 Film: „Lawrence al Arabiei" (partea a III-a) 19.00 Serial: „Telefonul de la miezul nopţii" 20.00 Film: „Rocky V" (SUA, 1990). Cu: Sylvester Stallone 22.15 Serial: „Mintea unui bărbat însurat" 23.00 Serial: „Prima invazie".

JULIAN SANDS
– duminică, 0.30 –

ANGELINA JOLIE
– marţi, 20.00 –

HALEY JOEL OSMET
– vineri, 0.15 –

TIFFANI-AMBER THIESSEN
– joi, 20.15 –

JEAN RENO
– duminică, 21.30 –

GWYNETH PALTROW
– duminică, 21.30 –

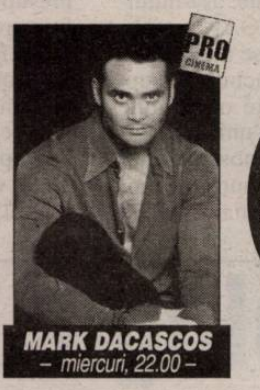

MARK DACASCOS
– miercuri, 22.00 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

LUNI - 31 octombrie

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Prieteni la masă 10.00 Surprize, surprize (r) 12.35 Teleenciclopedia (r) 13.30 Desene animate 15.00 Pro Patria 15.30 Kronica 16.55 Circul Soarelui 18.00 Sănătate pentru toţi! 19.00 Jurnalul TVR 20.15 Prim-plan 21.00 Iartă-mă! 22.30 Reflector 23.30 Nocturne 0.30 Serial: „Spionii" 1.30 Sănătate pentru toţi (r) 3.30 Prieteni la masă (r) 5.50 Serial: „Destine secrete".

7.00 Ştirile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.15 Serial (r) 11.15 La servici (r) 12.15 Bucătăria lui Radu (r) 13.45 Zâmbete într-o pastilă 14.00 Film: „Hoţul şi puştiul" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile ProTv 20.15 Film: „Seducători şi mortali" (SUA, 2004) 22.15 La Bloc 23.45 Serial: „Dispăruţi fără urmă" 0.45 Icstrim tivi 2.30 Film (r).

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de ştiri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Divertisment: Piaţa Divertis (r) 15.15 Serial: „Vivere" 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - Te învaţă ce să faci 19.00 Observator 20.30 Film: „Trenul cu bani" (SUA, 1995). Cu: Wesley Snipes, Jennifer Lopez, Woody Harrelson 23.00 Observator 0.00 Film: „Personalitate multiplă" (SUA, 1987) 2.00 Concurs interactiv.

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Doc.: „Imagini extraordinare" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Casa noastră (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste şi putere" 16.45 Oamenii vorbesc 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Da sau nu 20.00 Poliţia în acţiune 21.00 Trădaţi în N.A.T.O. 22.00 Trăsniţi în N.A.T.O. 22.30 Focus Plus 23.15 Pro Sport Show 2.00 Guinness - lumea recordurilor 3.00 Doc.: „Dosarele FBI" 4.00 Clubul de noapte.

5.00 Poveştiri adevărate (r) 6.00 Serial (r) 6.45 Acasă în bucătărie (r) 8.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuţa mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuţul Frijolito" 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Inocenţă furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Trupul dorit" 22.30 De 3 x femeie 4.15 Serial: „Amazoana" (r).

7.00 D'ale lu' Mitică (r) 8.30 CeZar şi tipar 9.30 Poftă bună! (r) 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial: „Farmece" (r) 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Zona de conflict 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Zestrea românilor 19.00 Serial: „Moştenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film: „Iubiri şi secrete" (ultima parte) 0.15 Serial: „Inspectorul Linley".

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineaţă (preluare Pro FM) 10.15 Lumea ProCinema (r) 11.00 Film (r) 13.00 Serial: „Pokemon" 14.00 Doc.: „Misterele planetei albastre" 15.00 Serial (r) 17.00 Film: „De-aş fi Harap Alb" (România, 1965) 19.00 Serial: „Cleopatra 2525" 20.00 Serial: „Dosarele X" 22.00 Film: „Camera morţii" (SUA, 1996). Cu: Chris O'Donnell, Gene Hackman 0.00 Cristi Tabără pe ei.

MARŢI - 1 noiembrie

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Prieteni la masă 10.00 Sănătate pentru toţi! (r) 11.00 Iartă-mă! (r) 13.30 Desene animate 15.00 Alege viaţa! 15.30 Legendele automobilismului 16.00 Kronika 16.55 Rudele diavolului 18.00 Generaţia contra 19.00 Jurnalul TVR 20.15 Prim-plan 21.00 Film: „Driblează ca Beckham!" (M. Britanie, 2002) 23.40 Memorialul durerii 0.40 Serial: „Spionii" 4.05 Film: „Alţi prieteni" (SUA, 1995) 5.55 Serial: „Destine secrete".

7.00 Ştirile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.15 Serial: „Doctorul de suflete" 11.15 Serial (r) 12.15 La Bloc (r) 13.45 Zâmbete într-o pastilă 14.00 Film: „Condamnat la amurg" (SUA, 1996) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile ProTv 19.45 Film: „Inelul Nibelungilor" (Germania, 2004, partea I) 21.45 UEFA Champions League: Real Betis - Chelsea 0.15 Rezumat Champions League.

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de ştiri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Serial: „Întâmplări hazlii" 14.15 Serial: „Lege şi ordine: Brigada specială" 15.15 Serial: „Vivere" 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - Te învaţă ce să faci 19.00 Observator 20.15 Divertisment: Din dragoste 22.00 Serial: „Secretul Mariei" 23.00 Observator 0.00 Film: „Călătorie de coşmar" (SUA, 2000). Cu: Eric Roberts 2.00 Concurs interactiv.

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Oamenii vorbesc (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste şi putere" 16.45 Oamenii vorbesc 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Da sau nu 20.00 Film: „Lara Croft: Tomb Raider" (SUA, 2001). Cu: Angelina Jolie, John Voight 22.00 Trăsniţi în N.A.T.O. 22.30 Focus Plus 23.15 Da sau nu (r) 0.00 Serial (r) 2.00 Guinness - lumea recordurilor 3.00 Clubul de noapte.

5.00 Poveştiri adevărate (r) 6.00 Serial (r) 9.15 De 3 x femeie (r) 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuţa mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuţul Frijolito" 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Inocenţă furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Trupul dorit" 22.30 De 3 x femeie 4.15 Serial: „Amazoana" (r).

7.00 Serial: „Maria Bonita" 8.30 CeZar şi tipar 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial (r) 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Mărturii 19.00 Serial: „Moştenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 20.30 Scotland Yard 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film: „Suspecţii" (Italia, 2004, partea I) 0.05 Serial: „Stargate: Atlantis" 2.00 Film: „Profetul libertăţii" (Austria, 1998).

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineaţă (preluare Pro FM) 10.15 Cristi Tabără pe ei 13.45 Serial: „Pokemon" 14.45 Documentar 17.00 Film: „Ciprian Porumbescu" (România, 1972) 19.00 Serial: „Doctorul de suflete" 20.00 Serial: „În cel mai rău caz" 21.00 Serial: „Jack, agent secret" 22.00 Film: „Lovitura mortală" (SUA, 1990) 0.00 Cristi Tabără pe ei.

MIERCURI - 2 noiembrie

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Prieteni la masă 10.00 Generaţia contra (r) 11.00 Cu Irina la cafea (r) 12.30 Travelling circular (r) 13.30 Desene animate 15.00 Oameni ca noi 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Convieţuiri 16.55 Doc.: „Irak, război cu orice preţ" 18.00 Puncte pe ARTA lumii 19.00 Jurnalul TVR 20.15 Prim-plan 21.00 Ochiul magic 22.00 Serial: „CSI - Crime şi investigaţii" 23.30 Reconstituire... la secundă 0.30 Serial: „Spionii" 1.30 Puncte pe ARTA lumii (r) 5.50 Serial: „Destine secrete".

7.00 Ştirile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.15 Serial: „Doctorul de suflete" 11.15 Apropo Tv (r) 12.15 Zâmbete într-o pastilă 14.00 Film: „Inelul Nibelungilor" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile ProTv 19.45 Film: „Inelul Nibelungilor" (partea a II-a) 21.45 UEFA Champions League: Juventus Torino - Bayern München 0.15 Rezumat Champions League 2.30 Film (r).

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de ştiri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Divertisment: Din dragoste (r) 15.15 Serial: „Vivere" 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - te învaţă ce să faci 19.00 Observator 20.15 Divertisment: Ziua Judecăţii 22.00 Serial: „Secretul Mariei" 23.00 Observator 0.00 Serial: „Alias" 1.00 Serial: „Spitalul bântuit" 2.00 Concurs interactiv.

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Oamenii vorbesc (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste şi putere" 16.45 Oamenii vorbesc 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Da sau nu 20.00 Cronica cârcotaşilor 22.00 Trăsniţi în N.A.T.O. 22.30 Focus Plus 23.15 Da sau nu (r) 0.00 Serial (r) 2.00 Guinness - lumea recordurilor 3.00 Clubul de noapte.

5.00 Poveştiri adevărate (r) 6.00 Serial (r) 8.00 Serial (r) 9.15 De 3 x femeie (r) 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuţa mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuţul Frijolito" 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Inocenţă furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Trupul dorit" 22.30 De 3 x femeie 4.15 Serial: „Amazoana" (r).

7.00 Serial: „Maria Bonita" 8.30 CeZar şi tipar 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial (r) 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Zona de conflict 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Minorităţi sub trei dictaturi 19.00 Serial: „Moştenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 21.00 Omul între soft şi moft 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film: „În umbra puterii" (Germania, 2003) 0.05 Serial: „American Gothic" (ultimul ep.) 2.05 Film: „Cavalerii de fier" (coprod., 1995).

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineaţă (preluare Pro FM) 10.15 Cristi Tabără pe ei (r) 11.30 Film (r) 13.45 Serial: „Pokemon" 14.45 Serial (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Film: „Fericire cu buzunarele goale" (SUA, 1982) 19.00 Serial: „Doctorul de suflete" 20.00 Serial: „Echipa de elită" 22.00 Film: „Kickboxer 5: Ultima răzbunare" (SUA, 1994). Cu: Mark Dacascos 0.30 Cristi Tabără pe ei.

JOI - 3 noiembrie

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Prieteni la masă 10.00 Interes general (r) 11.00 Mic, da' voinic! (r) 11.30 Ochiul magic (r) 12.30 Profesioniştii (r) 13.30 Desene animate 15.00 ...Sed lex! 15.30 Akzente 16.55 Doc.: „Familia lui Saddam" 18.00 Jurnalul TVR 18.45 Fotbal: Levski Sofia - Dinamo 21.00 Dănuţ s.r.l. 21.30 Fotbal: Sampdoria - Steaua 0.15 Circul Soarelui 0.30 Serial: „Spionii" 3.25 Film: „Ca-n viaţă" (SUA, 1995) 5.00 Memorialul durerii (r) 5.55 Serial: „Destine secrete".

7.00 Ştirile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.15 Serial: „Doctorul de suflete" 11.15 Stilul Oana Cuzino (r) 11.45 Te vezi la Ştirile ProTv (r) 12.15 Zâmbete într-o pastilă 14.00 Film: „Inelul Nibelungilor" (SUA, 1992) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile ProTv 20.15 Film: „Împotriva tuturor" (SUA, 1995). Cu: Tiffani-Amber Thiessen 22.15 La Bloc 23.45 Serial: „Doi bărbaţi şi jumătate" 1.30 Film (r).

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de ştiri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Divertisment: Ziua Judecăţii (r) 15.15 Serial: „Vivere" 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - te învaţă ce să faci 19.00 Observator 20.15 Divertisment: Revanşa starurilor 22.00 Serial: „Secretul Mariei" 23.00 Observator 0.00 Serial: „Alias" 1.00 WRC - Etapa Spania 2.00 Concurs interactiv.

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Oamenii vorbesc (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste şi putere" 16.45 Oamenii vorbesc 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Da sau nu 20.00 Mereu prieteni 21.30 Farsele lui Jugaru 22.00 Trăsniţi în N.A.T.O. 22.30 Focus Plus 23.15 Da sau nu (r) 0.00 Serial (r) 2.00 Guinness - lumea recordurilor 3.00 Clubul de noapte.

5.00 Poveştiri adevărate (r) 6.00 Serial (r) 8.00 Serial (r) 9.15 De 3 x femeie (r) 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuţa mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuţul Frijolito" 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Inocenţă furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Trupul dorit" 22.30 De 3 x femeie 4.15 Serial: „Amazoana" (r).

7.00 Serial: „Maria Bonita" 8.30 CeZar şi tipar 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial: „Verdict: Crimă" 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Cronica unei veri 19.00 Serial: „Moştenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 20.30 Doc.: „Cruciaţii" 21.00 Bugetul meu 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film: „Tâticul" (SUA, 1991). Cu: Patrick Duffy 0.10 Serial: „Martorul tăcut" 1.35 Serial (r) 2.00 Film: „Madam" (SUA, 1993).

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineaţă (preluare Pro FM) 10.15 Cristi Tabără pe ei (r) 11.30 Film (r) 13.45 Serial: „Pokemon" 14.45 Serial (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Film: „Numai nuntă să nu fie" (SUA, 1999) 19.00 Serial: „Doctorul de suflete" 20.00 Serial: „Monk" 22.00 Film: „O lume perfectă" (SUA, 1993). Cu: Kevin Costner 1.00 Film: „Ameninţare nucleară" (SUA, 1999) 2.45 Film (r).

Salvarea coloanei vertebrale şi a rinichilor

Tratamentele medicale şi terapiile complementare, luate individual, se adresează în principiu unei singure afecţiuni sau unui număr restrâns. Există însă şi remedii blânde care au efecte extinse asupra întregului organism, determinând vindecări şi ameliorări într-o gamă largă de patologii, fără ca – pe de altă parte – să aibă efecte secundare adverse. De altfel, aceasta este viziunea de bază a metodelor terapeuticii naturale: să privească omul ca pe un tot unitar, ce nu trebuie demontat în „piese", iar tratamentele să se adreseze cauzelor bolilor, şi nu efectelor nefaste ale acestora.

Dr. Grigore Şeremet

De la remediile tradiţionale himalayene, la cele moderne

Principiile succint enunţate mai sus coordonează şi activitatea profesională a medicului *Grigore ŞEREMET*, o mai veche cunoştinţă a cititorilor „Magazinului". În acest material, domnia-sa revine cu prezentarea unui dispozitiv extrem de simplu, dar care dă rezultate excelente în numeroase maladii şi mai ales în eliminarea pietrelor la rinichi şi în remedierea problemelor întregii coloane vertebrale: aşa-numita CENTURĂ SALVATOARE, realizată exclusiv din produse naturale.

Dintr-un anumit punct de vedere, un astfel de remediu are o vechime considerabilă. De pildă, unii călugări din zona himalayană cunosc de mult timp efectul curativ al purtării unor brâie dotate cu mici buzunare, în care introduc anumite plante tămăduitoare. În tradiţia românească, medicina populară recomanda purtarea brâului căptuşit cu blană de iepure, în cazul afecţiunilor zonei lombare. În ce priveşte centura doctorului Grigore Şeremet, ea este realizată după acelaşi principiu. Suportul din bumbac este dotat cu patru buzunare, în fiecare introducându-se câte o plăcuţă care are în compoziţie ceară curată, propolis şi alte produse apicole prelucrate după o tehnologie specială, parafină medicală şi componente organice care alcătuiesc aşa-numita matrice informaţională. Nimic din toate acestea nu dăunează organismului uman, astfel că se recomandă folosirea centurii la orice vârstă, efectul terapeutic maxim obţinându-se în primii 5 ani de purtare.

„Pietre", spondiloză, hipertensiune, prostatită...

Aplicarea centurii are efectul de reducere considerabilă a durerilor coloanei vertebrale şi a altor regiuni afectate, de regulă după 5-7 zile, ele dispărând treptat la capătul a circa o lună. Durata unui tratament eficace presupune însă între 3 şi 12 luni de folosire, după care centura se poate purta în scop profilactic, întrucât ea nu numai că stimulează fărâmiţarea şi eliminarea pietrelor, a nisipului, a microcristalelor (fără dureri, cum se întâmplă în cazul terapiei cu ultrasunete), ci şi împiedică formarea altor calculi. Mai concret, metoda tratării litiazei renale şi a celei biliare constă în aplicarea brâului cu plăcuţele în dreptul organului afectat, timp de minimum trei luni. După 2-3 săptămâni, durerile dispar iar prin urină se elimină nisipul, sărurile de oxalaţi, uraţi şi alte microcristale. Temporar, la unii pacienţi se agravează durerile în regiunea lombo-sacrală, dar aceasta înseamnă de fapt derularea procesului de vindecare, când trebuie redusă cantitatea de alimente solide, în favoarea ceaiurilor şi a sucurilor.

Pentru tratarea spondilozei, a artrozei etc. cu sindrom algic radiant, brâul se aplică pe regiunea cervicală, toracală, lombară sau lombo-sacrală, efectele pozitive apărând după primele 7 zile. Pe regiunea toracală sau pe cea cervicală se lucrează şi în caz de hipertensiune sau de cardiopatie ischemică, situaţie în care, la început, tensiunea va oscila, dar se va normaliza după 2-3 săptămâni. De asemenea, centura şi-a dovedit acţiunea pozitivă în tratarea colecistitei, a pancreatitei, a anexitei, a prostatitei şi în paralel a dat reacţii curative în lanţ: dezintoxicare, dispariţia balonărilor abdominale, a constipaţiei şi în general a problemelor legate de funcţionarea intestinelor, mâinile şi picioarele expuse la frig nu mai sunt atât de vulnerabile, afecţiunile aparatului genital se ameliorează, ca şi cele hemoroidale, funcţiile corpului se îmbunătăţesc.

Natura curată – un tămăduitor perfect

Afirmam despre „centura salvatoare" că este foarte uşor de folosit şi de întreţinut. Pentru eficacitate maximă, ea trebuie purtată cât mai mult timp fără întrerupere, scoţându-se doar atunci când pacientul face baie. În ideea uşurării aplicării ei pe suprafeţe de corp mai mici, cum este gâtul, dr. Şeremet a realizat recent o variantă redusă, numită centură cervicală, capabilă să elimine şi durerile de cap, ameţelile, depresiile şi alte asemenea afecţiuni ce ţin de zona superioară a organismului. Din vasta cazuistică legată de acest remediu sută la sută natural, am reţinut în mod special ponderea ridicată a vindecării litiazelor renale sau biliare şi a problemelor coloanei vertebrale (cu efecte pozitive în întregul organism, ştiut fiind faptul că aceasta are influenţă asupra tuturor celorlalte părţi ale corpului). Astfel, îl putem aminti pe bistriţeanul Ion Măgădan (53 ani), vindecat de urolitiază şi de spondiloză lombară. Un alt bărbat, de 62 de ani, din Bucureşti, a avut la vezica biliară o piatră de 22 mm, redusă după trei luni la 1,33 mm, iar un altul (56 ani), programat pentru operaţie de spondiloză cu hernie de disc cervical, nu a mai avut nevoie de intervenţia chirurgicală, în plus scăpând şi de dureri, de ameţeli, de insomnie şi de alte probleme de sănătate.

Pentru procurarea „centurii salvatoare" şi pentru alte detalii, dr. Grigore Şeremet poate fi contactat la Centrul Medical „BioApiMed" din Bucureşti, str. Cobadin nr. 1, bloc P19A, scara 1, ap. 3, sectorul 3; telefon 021-421.13.63 şi tel. mobil 0721.44.72.82.

CALENDARUL PLANTELOR

31 OCTOMBRIE - 6 NOIEMBRIE

Motto: „Uneori, e mai uşor să previi o afecţiune medicală, decât să o tratezi, iar cu plantele medicinale poţi face acest lucru."

M-am gândit că ar fi de un real folos să vă reamintiţi de excursiile din timpul verii. Nu doar din punct de vedere „teoretic" ci chiar şi practic. Vara este o plăcere să aduni plante şi să te transformi într-un farmacist natural. Dar şi acum, când a venit vremea rece, mai putem face acest lucru, mai greu, e drept, dar putem şi asta este cel mai important. N-ar fi plăcut să mergem undeva, la munte, să admirăm ultimele fire de iarbă verde? Ba nu, aş rectifica, nu iarbă ci licheni. Ştiţi care: porţiunile acelea asemănătoare muşchilor despre care am aflat în timpul şcolii, în primele ore de botanică. De altfel, lichenul de piatră poate fi folosit ca plantă medicinală şi chiar există afecţiuni serioase pe care le putem trata cu ajutorul acestuia.

Lichen de piatră
Cetraria Islandica

◆ Lichenul de piatră sau de Islanda, cum se mai numeşte, are talul în formă de tufă mică, cu lobi divizaţi în două şi răsuciţi, brun-verzui pe faţa superioară, mai deschişi pe faţa interioară.

◆ Pentru tratamente, se utilizează talul.

◆ Este răspândit pe stânci şi pe platourile din zona alpină, uneori în jnepenişuri, îndeosebi pe Muntele Mic, în Banat, Ţarcu, Godeanu, Masivul Retezat, Munţii Făgăraş, Parâng, în zona Sibiului şi în judeţele Maramureş, Bistriţa-Năsăud, Covasna, Harghita, Mureş, Suceava.

◆ Talul se desprinde uşor de pe substrat. Acolo unde este abundent, poate fi adunat chiar cu grebla.

◆ Conţine mucilagii, acizi lichenici, principii amare.

◆ Acţionează ca emolient al căilor respiratorii şi digestive, antitusiv, tonic aperitiv, antivomitiv, febrifug, stimulează secreţia biliară şi pancreatică.

◆ Se recomandă în bronşite, laringite, traheite, anorexie, atonie gastrică, afecţiuni hepatice, insuficienţă hepatică, vomă, migrene, rău de mare, greaţă după anestezie, stări febrile.

◆ Decoct (1 linguriţă la cană, la care se adaugă un vârf de cuţit de bicarbonat de sodiu) care se bea rece, cu înghiţituri mici, în caz de vomă şi cald pentru celelalte recomandări.

DENIS GIURGIU

Astrologie medicală

27 octombrie - 2 noiembrie

27.10. –O stare de agitaţie, de nervozitate mai accentuată şi uneori chiar nemotivată este de aşteptat astăzi, motiv pentru care se recomandă foarte mult calm în tot ce se întreprinde, pornindu-se de la principiul binecunoscut „gândeşte de trei ori şi acţionează o dată". Evitaţi situaţiile conflictuale şi chiar conducerea automobilului, dar nu încercaţi să vă calmaţi cu medicamente, ci cu ceaiuri şi cu muzică terapeutică.

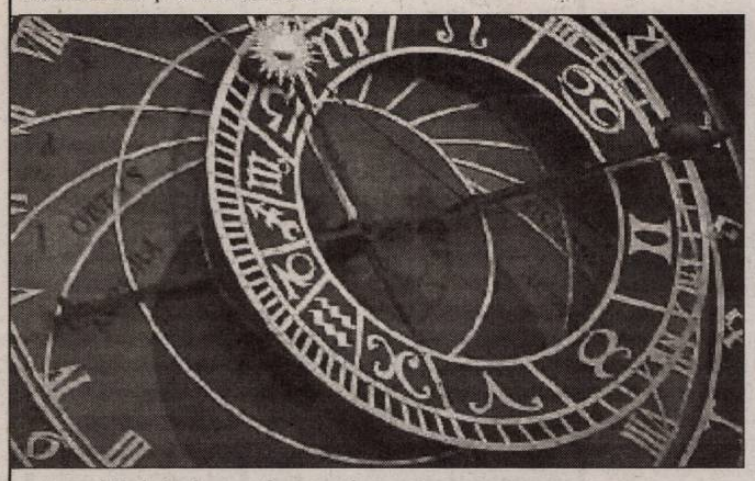

28.10. –Poate că sub efectul zilei precedente, se întrevede o senzaţie de oboseală cronică, de care se poate scăpa prin strategia paşilor mici. Mai întâi, alungând din minte gândurile negative şi înlocuindu-le cu altele, optimiste, luminoase. Chiar dacă nu e o zi caldă şi însorită, închipuiţi-vă că soarele vă îmbrăţişează, transmiţându-vă vitalitate. Urmează relaxarea întregului corp şi 15-30 minute de repaus total.

29.10. – Fie că vă simţiţi mai întâriţi fizic şi mental, fie că persistă măcar o nuanţă de stres, e bine ca astăzi să vă concentraţi atenţia asupra sistemului digestiv şi a organelor şi glandelor ce asigură metabolismul nostru: ficat, bilă, pancreas. În primul rând, alimentaţi-vă echilibrat şi fără produse care ştiţi că vă agresează organismul (grăsimi, prăjeli şi rântaşuri, condimente, alcool, mâncăruri cu chimicale ş.a.m.d.).

30.10. – În legătură cu sugestiile pentru ziua precedentă, se recomandă şi azi un regim alimentar de curăţare şi de detoxifiere a tractului intestinal. Pe lângă hrana adecvată şi aportul sporit de lichide (apă curată, sucuri naturale, ceaiuri de plante medicinale), se poate începe terapia cu argilă. Aceasta, şi pentru curăţarea celorlalte organe din cavitatea abdominală, unde există probleme.

31.10. – Există semne că sunt favorizate astăzi unele afecţiuni de natură psihică: nevroze, depresii. Împotriva lor, se recomandă un galop de sănătate în mijlocul naturii. O drumeţie sau o plimbare, obligatoriu într-o zonă cu copaci (în principiu, ideal ar fi să ajungeţi la munte, într-o pădure de răşinoase), apoi un ceai cald de plante medicinale, muzică de relaxare şi aromaterapia vor remedia situaţia.

01.11. – Mare grijă cu articulaţiile, în special la nivelul membrelor inferioare. Persoanele cu antecedente reumatice prezintă un risc sporit de a resimţi vechile dureri. Sunt recomandate băi calde cu săruri sau cu extracte de plante, exerciţii specifice pentru flexibilitatea articulaţiilor şi masaj relaxant. Nu se recomandă folosirea de somnifere şi de medicamente cu efect puternic.

02.11. – Astăzi sunt favorizate procedurile de curăţare a sinusurilor şi a căilor respiratorii superioare. Se pot aborda cele cu apă şi e bine ca un duş fierbinte să nu lipsească, încheindu-se cu un jet scurt rece, doar pe tălpi. De asemenea, apare un semnal special pe regiunea maxilarelor: chiar dacă nu aveţi probleme certe, e de folos cel puţin un control de rutină la medicul stomatolog.

Remedii naturale vs. Parkinson

Maladia Parkinson, care se instalează pe nesimţite, dar odată intrată în corp evoluează cu paşi mici şi siguri, are o serie întreagă de manifestări extrem de neplăcute, în afara binecunoscutului tremurat. Dacă nici medicina alopată nu acţionează cu uşurinţă în preîntâmpinarea efectelor bolii, există o serie de remedii blânde, în măsură să diminueze „pe bucăţi" simptomele.

În multe situaţii, constipaţia provoacă probleme persoanelor cu Parkinson, pentru rezolvarea cărora se recomandă consumul zilnic de iaurturi ce conţin probiotice active. Acizii graşi esenţiali, deficitari la bolnavii respectivi, se găsesc în uleiul de in şi în cel de seminţe de luminiţă (Oenothera biennis); se consumă o lingură din aceste produse, în fiecare zi. Tot legat de alimentaţie, e bine să se consume multe verdeţuri, în funcţie de sezon: spanac, urzici, salată verde sau un extract obţinut din sucul de orz verde. De asemenea, se recomandă şi algele marine (se pot procura din magazinele de produse naturale), care sunt capabile să încorporeze metalele grele acumulate în organism şi să le elimine, întrucât acestea accentuează simptomele bolii. Pentru o stare cât mai bună a bolnavului de Parkinson, se impune un regim cu puţine proteine, dar cu multe legume şi fructe, bogat în lichide, de preferat sucuri naturale obţinute din fructe şi infuzii sau decocturi.

Luminiţă (Oenothera biennis)

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Umor SF

Jurassic, mon amour

Gata, ne luăm tălpăşiţa. Primul eşantion de terrieni va pleca spre Constelaţia Lebedei. Adio, Pământ poluat, cu strat de ozon făcut şvaiţer, cu găini nebune şi vaci sonate, cu plante răstălmăcite genetic, cu peşti puţind radioactiv, cu păduri transformate-n traverse... Ne mutăm pe rând, prin tragere la sorţi, acolo unde ne-au spus rânjind specialiştii. De ce rânjind? Pentru că pe planeta cu condiţii similare, cea mai apropiată, evoluţia a ajuns la Jurassic. Aşa că, decât cu un glob dat peste cap, mai bine cu un dinozaur la uşă. De aceea, planeta salvatoare a fost numită „Ghici cine scapă la cină?"

Fac parte din primii o sută de emigranţi. Cu limba de pantofi şi pasta de dinţi la mine, m-am urcat optimist alături de ceilalţi, cu gândul că vom popula cei dintâi o planetă mai puţin sclifosită. La bord ni s-au pus filme despre brontozauri şi manierele lor contondente, despre tot felul de huidume solzoase, flămânde toată ziulica şi fără urmă de simţ civic. Dacă strămutarea reuşea, toţi terrienii veneau după noi sau după ce a mai rămas din noi. Prevăzătoare, doamnele şi-au luat cu ele spreiuri paralizante şi umbrele ascuţite. Mulţi domni, printre care şi io, am fost mai subtili: muzică de Bach pentru anestezierea bestiilor fomiste, convinşi de oamenii de ştiinţă că nici o altă armă nu ne scapă pielea. Ce mai, eram un fel de carne de tun!

Iată-ne ajunşi pe „Ghici cine scapă la cină". Verdeaţă proaspătă peste tot şi aer curat, să tot respiri cu gura larg deschisă şi cu nările proptite-n vânt. Nimeni nu băga în seamă movilele de baligă de stegozaur şi de pterodactili sau iazurile constituite din urină sălcie, care-ţi coclea ceara din urechi. Căci atunci când un tiranozaur îşi dă drumul la vezică, poţi să tragi un pui de somn până se opreşte. Dar să nu fim cârcotaşi, căci totul este natural şi asta ne bucură peste măsură. Cum s-ar zice printre cunoscători: „e greţoase, da' al dracului de biodegradabile".

În prima seară nu s-a-ntâmplat nimic alarmant. Ne-am făcut colibe, conform instrucţiunilor din prospecte şi, ca să nu facem impresie proastă pe o planetă nouă, ne-am culcat imediat după telejurnalul recepţionat de pe Terra. Peste noapte, nici un răget, nici un muget, nici un duduit de dinozaur. Probabil că, în felul lor, aşa ne spuneau bun venit. Dar a doua zi, să te ţii alergătură! Da' de unde! Doamnele au pus de-o cafea, noi ne-am aprins o ţigară şi toţi, cu lunetele la ochi, aşteptam prima vizită. Cineva ne spusese că atacă în haită. Alţii spuneau că numai unii sunt carnivori, dar mai periculoşi sunt ierbivorii, că ăia te diseacă din curiozitate şi apoi te lasă nebandajat... Mai trece o zi, mai trec două, şi nici urmă de dinozaur.

Am început că explorăm planeta „Ghici cine scapă la cină", aşa cum am fi făcut pe Terra, pe un nou continent. Nici vorbă de reptile gigantice, doar niscaiva mamifere timide, care, după ce ne amuşinau cizmele scâlciate de atâta umblet, ne lăsau în pace. Seful eşantionului de terrieni era îngândurat. Să fi greşit planeta? S-au ascuns prin peşteri şi ne spionează metehnele? Cineva, o rudă îndepărtată a lui Steven Spielberg, ne-a propus să căutăm cuibare de dinozaur, poate dăm de unul pus la clocit. Dar altcineva ne-a spus că Soarele clocește pentru ei, fiind de felul lor părinţi denaturaţi... Treceau săptămânile şi ne simţeam lipsiţi de orice primejdie. Aşa că ne-am decis să facem industrie – ca să putem polua fără să stea careva cu gura pe noi –, să facem agricultură numai cu transgenice (doar-doar urmaşii noştri vor avea şase degete la picioare) şi, mai presus de toate, să facem alegeri. Cu zâmbetul pe buze, am ales ca formă de stat tirania, că e mai comod şi nu ne mai cheamă nimeni la urne toată viaţa. Toate oalele se sparg într-un singur cap, da' unul tare.

Când se-mplini anul de colonizare a planetei „Ghici cine scapă la cină", ne-am hotărât să mai luăm legătura cu Pământul, aşa, din curtoazie. Lucrurile mergeau atât de bine pe planeta de rezervă, încât uitasem de unde am plecat. Tiranul puse mâna pe telefon şi-l întrebă pe terrianul-şef: „La noi nu-i pas de dinozaur. Ce mai e pe la voi?" De pe Terra, glasul sugrumat de emoţie întrebă la rându-i: „Ce le-aţi făcut, că au emigrat la noi?"

PAUL IOAN

Soluţia «SUDOKU» jocul săptămânii – 16

8	5	1	7	6	9	4	3	2
2	6	3	1	4	5	8	9	7
7	9	4	8	2	3	1	6	5
4	7	2	9	1	6	3	5	8
1	3	5	2	7	8	9	4	6
6	8	9	5	3	4	7	2	1
9	1	7	3	5	2	6	8	4
3	2	6	4	8	1	5	7	9
5	4	8	6	9	7	2	1	3

Verificaţi-vă cunoştinţele

Masca

1. Ce se înţelege în vorbirea curentă prin mască?
2. Două dintre cele nouă muze din mitologia greacă erau prezentate fiecare purtând câte o mască, una comică şi alta tragică, simbolizând artele pe care le patronau. Cine erau ele?
3. Ce personaj din istoria Franţei a fost supranumit „Omul cu masca de fier"?
4. Cine a scris romanul „Masca de fier"?
5. Ce pictor belgian (1898-1967) a pictat tabloul „Marele război", reprezentând o femeie în alb cu pălărie şi umbrelă de dantelă, având faţa mascată de o uriaşă floare albastră?
6. Ce compozitor italian este autorul operei „Măştile"?
7. Cine a realizat în 1944 filmul „Masca lui Dimitrios"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Poezia „Nunta în codru" a fost scrisă de George Coşbuc (1866-1918). 2) Muzica baletului „Nunta" a fost compusă de Igor Fiodorovici Stravinski (1882-1971). 3) „Nunta domniţei Ruxandra" aparţine lui Mihail Sadoveanu (1880-1961). 4) Muzica operetei „N-a fost nuntă mai frumoasă" este creaţia compozitorului Nicolae Kirculescu (1903-1985). 5) Romanul „Cartea nunţii" a fost scris de George Călinescu (1899-1965). 6) „Nunta din Cana" a fost pictată de Paolo Veronese (1528-1588). 7) Filmul „Nunta" a fost regizat de Andrej Wajda.

Poşta cititorilor

Pentru întrebările din numărul 40 al revistei, întrebări cu tema „La cules de vii", am primit:

◆ 7 răspunsuri corecte: *Elena Ispas – Piatra Neamţ, Maria Besciu – Bucureşti; Prof. Marin Ştefan – Şimleul Silvaniei* şi *Mihai Waspusch – Bucureşti.*

◆ 6 răspunsuri corecte: *Florentina Gorea – Topliţa; Monica Vlad – Timişoara* şi *Corina Simion – Sibiu.*

◆ 5 răspunsuri corecte: *Ion Dinu – Târgovişte; Mircea Stan – Piteşti* şi *Mircea Ioan – Bucureşti. Mihai Waspusch – Bucureşti.* Este adevărat că şi Toulouse-Lautrec are un tablou intitulat „Circul", dar fiind menţionat şi anul creaţiei, şi muzeul în care este expus, răspunsul corect era cel din revistă. Vă mulţumim pentru cuvintele frumoase adresate întregului colectiv.

Aşteptăm în continuare scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

Comorile noastre

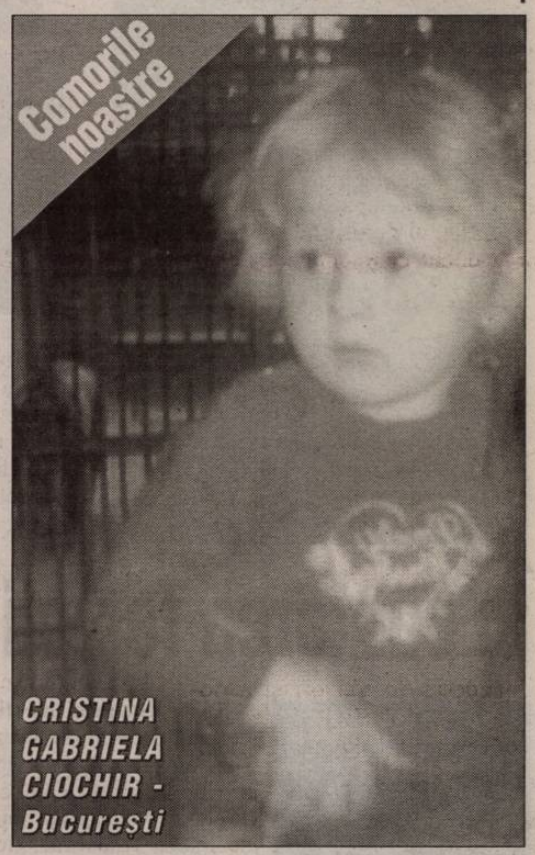

CRISTINA GABRIELA CIOCHIR - Bucureşti

Integramă de GHEORGHE POPESCU

EXTENSII

SUPLĂ ŞI PISICOASĂ		DASCĂL		COADĂ LA ROCHIE		FOLOSINŢĂ		PUŞI PE JAR		TRUBADUR LA UŞA FURNICII	
E CAM BĂNUITOR		FILE ALE MOLDOVEI		CUCI!		LUPUL PĂSĂRILOR		JEEP ROMÂNESC		VIN ACRU	
PÂRGHIE LA MAŞINĂ								TRANŞE FINANCIARE											
JETON								CUTIE CU TOCURI											
				CEI MICI DRAGI BUNICILOR															
				AUTENTIC															
NĂTÂNGE										CURG DIN ZDRENŢE									
MICĂ PASĂRE										CINSTITE									
						CÂINE DE PRIPAS ÎN DELTĂ								HRANĂ PENTRU VITE					
						ALUAT													
	MORAL						ARBORE RIVERAN										BARCĂ SPORTIVĂ		
	ACOPERIŢI DE NEA						VENTILAT												
		CÂMPURI MUNCITE									ÎN TUCI								
		VAI DE EL									BĂRCUŢE CU PÂNZE								
ÎN OCNĂ!								CIUR											
VASE DE CAFEA																			
A ÎMBINA								ARMELE ARICIULUI											
		BUNI POVESTITORI																	
		COADĂ DE NISETRU!																	
GRĂDINĂ DE IARNĂ						ALEA													
ASCUNSE																			
										ÎNCHEIE O ENUMERARE									

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „PREZUMŢII"

Orizontal: A - P - P - E - S - E - INTRERUPATOR - TRIBUT - DURE - PION - NIMERIT - CATE - LASI - I - TIC - DOAR - OAC - A - EGIPTEANCA - CO - ATA - SUIT - DEMOCRAT - UC - MANER - ALUNAR - TOL - AMIRALI - MATERNE - INEC.

PROBLEMA DE AZI:
Negrul mută şi câştigă

ŞAH

Belenki - Pirogov, 1958

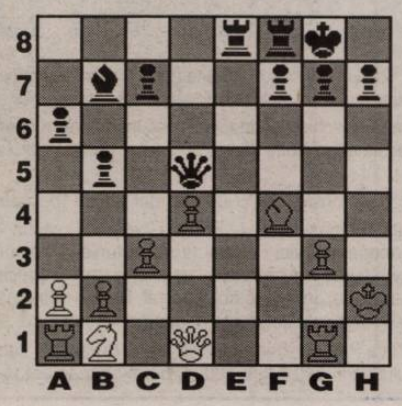

DEZLEGARE:

1... Te1!! 2. De1 (dacă 2. Te1 Dg2x; 2. c4 Tg1 3. cd5 Td1 - +)
2... Dh5 mat.

© GHEORGHE POPESCU
– maestru F.I.D.E.

Toamnă

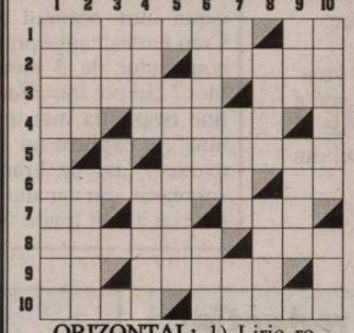

ORIZONTAL: 1) Liric român contemporan, autorul poeziei „Noiembrie încearcă" (Nicolae) – Puţin umed de la brumă! 2) Măcel – A ridica pe cineva în slavă. 3) Autorul piesei corale „La toamnă recruţii pleacă" (Constantin) – Peşte mic. 4) De la o toamnă la alta – Din repertoriul compozitorului Elly Roman am ales melodia „... de toamnă". 5) Scriitor român din creaţia căruia menţionăm titlul „Păhărelul de nectar" (Valeriu). 6) Personalitate marcantă a literaturii noastre, autorul poeziei „Început de toamnă" (Eusebiu) – Primele la şnec! 7) Pronume personal – Băgate în linuri! – Personaj feminin din drama „Echinocţiu de toamnă" de Dimitrie Roman. 8) Arbori de pădure – Diminutiv de la Florica. 9) Sfârşit de toamnă! – Soi de struguri cu boabe mici, din care se obţine un vin de calitate superioară. 10) Timp umed, caracteristic toamnelor târzii – Soţul Casandrei din romanul „Rotirea anotimpurilor" de Ada Orleanu (Anton).

VERTICAL: 1) Clasic al literaturii noastre, autorul poeziei „Noiembrie", unde scrie: „Plouă de sus.../ Toamna ironică/ Îmi scrie-o cronică/ Cât un Larousse" (George). 2) Pictor român, autorul tabloului „Toamna" (Theodor) – Prelucrează aurul. 3) Preş – „Un... în furtună", volum de proză semnat de Dumitru Almaş. 4) Locul către care se îndreaptă ţăranii toamna pentru a-şi vinde produsele agricole – Nu e bun de treabă. 5) „Octombrie-a lăsat pe.../ Covoare galbene şi roşii" scrie George Topârceanu în poezia „Octombrie". 6) „...cea şireată", poveste de Ioan Slavici în care eroina „îşi umplu vasele cu vin şi vărsă ce-a rămas prin pivniţă" – Individ. 7) Puţină răcoare! – Din loc în loc (fem.) – 13 octombrie! 8) Liric din ţara noastră prezent în acest context cu poezia „Poveste de toamnă" (Tiberiu) – Personaj masculin din romanul „Şoimii" de Mihail Sadoveanu, care „c-o mână îşi ştergea ochii şi cu alta întindea cofaielul" cu vin (Frunză). 9) Plină de apă – Liric transilvănean, autorul unui „Cântec de toamnă" (Emil; 1886-1954). 10) Bătrânul căruţaş din nuvela „O viaţă pierdută" de Ioan Slavici, care pleacă de acasă când „Soarele tomnatec se ridica din dosul caselor" – Râuri.

DICŢIONAR: ACA. *(Vasile Ifrim – Moviliţa, Vrancea)*

Soluţia careului (Toamna): TATOMIR - UM - OMOR - LAUDA - PALADE - TAR - AN - SEARA - I - R - O - ANANIA - CAMILAR - SN - EU - NU - ANA - ARTARI - ICA - NA - PINOT - P - URAT - STATE.

Ce se mai vinde bine în lume

Umbrele bătăliei de la Trafalgar

La Londra, cu ocazia aniversării a două sute de ani de la bătălia navală de la Trafalgar, în care flota britanică a zdrobit-o pe cea franco-spaniolă, Casa Christie's a organizat o licitaţie unde s-a vândut, cu 66.000 lire sterline (97.020 euro), un bicorn al lui Napoleon, confecţionat din piele de castor. N-a fost singura piesă scoasă la licitaţie. Cu aceeaşi ocazie, o medalie de aur atribuită unui căpitan englez, după celebra bătălie, a fost vândută cu preţul record de 248.800 lire sterline (365.736 euro). Este vorba despre „cea mai importantă medalie din istoria militară

britanică, vândută vreodată la o licitaţie", după cum a mărturisit purtătorul de cuvânt al Casei Christie's. Căpitanul Henry era mâna dreaptă a amiralului Nelson în timpul bătăliei navale de la Trafalgar şi comandantul flotei britanice. Atunci, în 1805, o escadră comandată de Nelson a pus în derută „armada" franco-spaniolă din sudul Spaniei. Trafalgar a confirmat supremaţia maritimă britanică, punând Anglia la adăpost de o invazie plănuită de Napoleon. Umbrele acestei faimoase bătălii revin din trecut, fiind scoase la mezat.

Noroc cu carul

Mai câştigă omul la loterie, dar nici chiar aşa. Peste un locuitor din statul american Oregon, norocul a dat chiar cu carul. Pentru prima oară în istoria Statelor Unite, un singur cetăţean a pus mâna pe o sumă atât de mare de bani la super-loterie, practic un adevărat record: este vorba despre nici mai mult, nici mai puţin decât 340 milioane dolari! Până acum recordul de bani câştigaţi a fost de 363 milioane dolari, dar atunci, în anul 2000, suma a mers în buzunarele a doi fericiţi câştigători. Organizatorii acestei loterii numite Powerball, care se desfăşoară în 29 de state americane, nu a dezvăluit numele câştigătorului, ei comunicând doar faptul că se ştie că omul a completat formularul undeva, în statul Oregon. Fiscul, însă, căruia nu-i scapă nimic, este deja pe urmele lui: după impozitare, norocosul nu va rămâne „decât" cu 164,6 milioane dolari. Buni şi aştia...

Femei celebre în rochii provocatoare

Lumea bună se strânge la Monaco, atunci când e vorba despre un spectacol de caritate. La o recentă asemenea manifestare, nevasta „galacticului" Beckham, Victoria, zisă şi Posh, a luat minţile celor prezenţi, apărând într-o rochie extrem de provocatoare. Şi cum nu era făcută de ea, să spunem că fosta cântăreaţă de la Spice Girls a

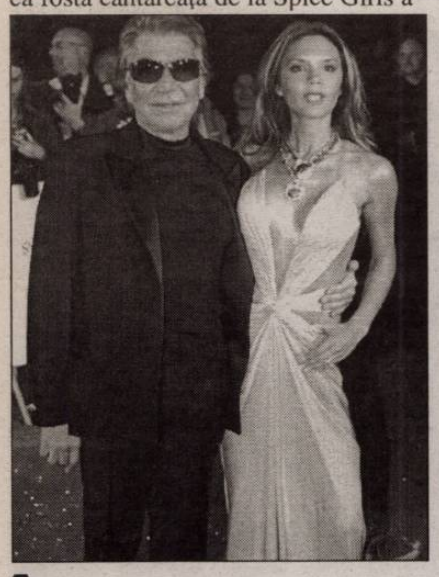

purtat o rochie în două culori, turcoaz şi verde, aparţinând designer-ului Robert Cavalli.

La Paris, de data aceasta, nici Sharon Stone nu s-a lăsat mai prejos.

Prezentă la deschiderea unui nou magazin Louis Vuitton de pe Champs-Elysée, actriţa a venit îmbrăcată într-un elegant stil franţuzesc, rochie-mantou şi pălărie. Nimic provocator în asta, numai că un apropiat a declarat pentru publicaţia New York Post că actriţa în vârstă de 47 de ani nu purta nimic pe dedesubt! Probabil că aluzia făcea trimitere la scena din celebrul film din 1992, Basic Instinct, în care Sharon Stone poartă o rochie direct pe pielea goală.

Păpuşa Merkel

Nici n-a fost aleasă bine Cancelar al Germaniei, că Angela Merkel a şi intrat în legendă. Alături de păpuşa Barbie, cineva a avut ideea de a lansa pe piaţă şi păpuşa Merkel. Iată-l pe Marcel Offermann prezentând germanilor, pe data de 18 octombrie 2005, la Neuss, noua păpuşă: frumuşică şi copilăroasă.

Surpriza din baie

Să te întâlneşti cu un şarpe prin pustiurile australiene sau prin pădurile ecuatoriale nu este o noutate, dar să dai peste un boa constrictor de 3 metri în baia unui apartament din Manchester este de-a dreptul ieşit din comun. Şi totuşi, acest lucru s-a întâmplat săptămâna trecută, după cum notează publicaţia „The Mirror". Oamenii dintr-un bloc din cartierul West Didsbury ştiau că un şarpe se adăposteşte şi circulă prin ţevile de evacuare ale imobilului, fiind intr-un fel terorizaţi de acesta de trei luni, de când proprietarul său îl abandonase. Ca să nu se trezească peste noapte cu „Keith", cum era şarpele numit, în apartamente, locatarii puneau cărămizi pe capacul wc-ului. În cele din urmă, pompierii au fost chemaţi să-l localizeze şi să-l prindă pe Keith, dar unul dintre locatari, mai curajos, a reuşit să-l captureze, după ce i-a prins capul între scaunul wc-ului şi capac. Cum a reuşit să supravieţuiască un boa constrictor de 3 metri în ţevile unui bloc? „Ei pot înota foarte bine şi îşi pot ţine respiraţia mai bine de 20 de minute", a explicat un expert în animale exotice, „iar de hrănit, s-a hrănit cu şobolanii din canalul colector, unde se pare că a trăit foarte fericit".

În căutarea femeii ideale

Un pensionar din Bosnia şi Herţegovina a reuşit să dinamiteze ideea de căsnicie, după ce a declarat că a fost căsătorit de 162 de ori şi intenţionează să se mai căsătorească încă de 100 de ori. Nedeljko Ilincic, de 75 de ani, din localitatea Milosevac, zice că s-a căsătorit prima dată pe când avea doar 15 ani, cu o femeie bogată, mai mare cu 20 de ani decât el şi apoi a urmat nevastă după nevastă. Perioadele de căsnicie au diferit şi ele, uneori acestea au durat câţiva ani, alteori doar câte o săptămână. Fostul ospătar, azi necăsătorit, spune că are „pe ţeavă" două femei din care trebuie să aleagă, plus că una dintre fostele lui soţii vrea să se recăsătorească tot cu el. „Sunt încă verde şi nerăbdător şi probabil că doar alte 100 de căsătorii m-ar mai calma", zice pensionarul din Milosevac, care speră să intre în Cartea Guinness a recordurilor mondiale, cât de curând.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

■ Un premiu Pulitzer pentru o mare minciună ■ Sângele uman – depozit de substanţe toxice ■ Există arma meteorologică? ■ Irezistibila ascensiune a OMG-urilor ■ Acupunctură şi pentru animale

HOROSCOP

31 octombrie – 6 noiembrie

BERBEC (21.03-20.04): Curba financiară este acum cea mai zglobie şi urcă vesel până spre un maxim de toată frumuseţea. Probabil că veţi primi o sumă frumuşică de bani.

TAUR (21.04-21.05): Eticheta săptămânii s-ar putea numi „tristeţe". Nu sunteţi deloc în formă, vă izolaţi şi vă bântuie numai gânduri cenuşii. Veniţi-vă în fire la timp!

GEMENI (22.05-21.06): Totul vă merge din plin. În dragoste dispar toate animozităţile; joi primiţi o sumă importantă de bani, iar în carieră sunteţi mai apreciat decât oricând.

RAC (22.06-22.07): Două veşti bune vă întâmpină în această săptămână. Prima soseşte din familie, iar cea de-a doua din mediul profesional. Bugetul dumneavoastră se înzdrăveneşte.

LEU (23.07-22.08): Curba psihicului prezintă oscilaţiii periculoase, semn că aveţi tendinţa de a vă certa cu toată lumea. Probabil că vă trădează o indispoziţie cronică.

FECIOARA (23.08-21.09): Luni sau marţi veţi primi o veste financiară excelentă. Se pare că afacerea pe care o derulaţi vă aduce profituri foarte mari şi veţi face investiţii.

BALANŢA (22.09-22.10): Soarele şi Jupiter vă protejează acum şi, în consecinţă, veţi lua decizii înţelepte şi poate că veţi câştiga la loterie, căci norocul vă dă târcoale.

SCORPION (23.10-21.11): Curba afectivităţii creşte spre un maxim – miercuri sau joi –, semn că o nouă relaţie serioasă se poate înfiripa. Pe de altă parte, bugetul se subţiază.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Miercuri sau joi veţi primi o veste foarte bună despre bani, care se va confirma cât de curând. În weekend veţi avea o întâlnire parfumată.

CAPRICORN (21.12-19.01): Nu păreţi deloc sensibil la schimbările sentimentale şi asta dă mult de gândit partenerului. Aţi ghicit! Va fi o perioadă de scântei afective.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Luna şi Soarele vă sunt acum aliaţi de nădejde. Veţi lua o decizie inteligentă şi veţi face o cucerire neaşteptată, cu consecinţe imprevizibile.

PEŞTI (19.02-20.03): Monotonia primelor zile va fi spulberată de o veste profesională excelentă. Pe de altă parte, bugetul dumneavoastră devine mai dolofan, dar nu în mod spectaculos.

Personalităţile săptămânii: *Eugen Lovinescu, Onisifor Ghibu, Iulia Haşdeu, Laurenţiu Fulga, Tudor Muşatescu, Mihail Sadoveanu; Jan V.D. Vermeer, Charles Bronson, Vivien Leigh.*

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	3,5 LEI (35.000 LEI VECHI)	❑ 3 LUNI	11,5 LEI (115.000 LEI VECHI)	❑ 5 LUNI	18,5 LEI (185.000 LEI VECHI)
❑ 2 LUNI	7 LEI (70.000 LEI VECHI)	❑ 4 LUNI	15 LEI (150.000 LEI VECHI)	❑ 6 LUNI	23 LEI (230.000 LEI VECHI)

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021/317.89.65
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (120 $ sau 100 euro, un abonament pe un an, 60 $ sau 50 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 317.89.66; 317.89.65, zilnic între orele 10⁰⁰ – 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 753 • ANUL XLVIII • 3 NOIEMBRIE 2005 • 16 PAGINI • 1 LEU (10.000 LEI VECHI) Nr. 44 (2503)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ **Cărţile sunt ca nişte corăbii încărcate călătorind pe vastul ocean al vremii.**
(Francis Bacon)

■ **Învaţă-l pe copil calea pe care trebuie să meargă şi apoi... mergi tu însuţi pe ea.**
(Matthew Arnold)

■ **Acelaşi vânt care stinge lumânarea, aţâţă focul.**
(Lao Tse)

Femina club

Strălucitoarele strasuri

Dosarele frumuseţii

Tendinţe în machiaj

SUDOKU

jocul săptămânii – 18

3							5	6
	4	5	8					
1			7					
	1	9		8		3		
		3				1		
		2		5		4	8	
					4			1
					6	8	9	
9	7							4

Regula e simplă: orice rând, orice coloană şi orice pătrat de 3x3 căsuţe trebuie să conţină, o singură dată, fiecare cifră cuprinsă între 1 şi 9.

Soluţia în numărul viitor

TV

Cea mai actualizată prezentare a programelor

■ Pro TV ■ TVR 1
■ Antena 1 ■ Prima TV
■ TVR 2 ■ Acasă
■ Pro Cinema

Şi oamenii de ştiinţă se distrează

Premiile IgNobel 2005 – omagiu glumelor savante

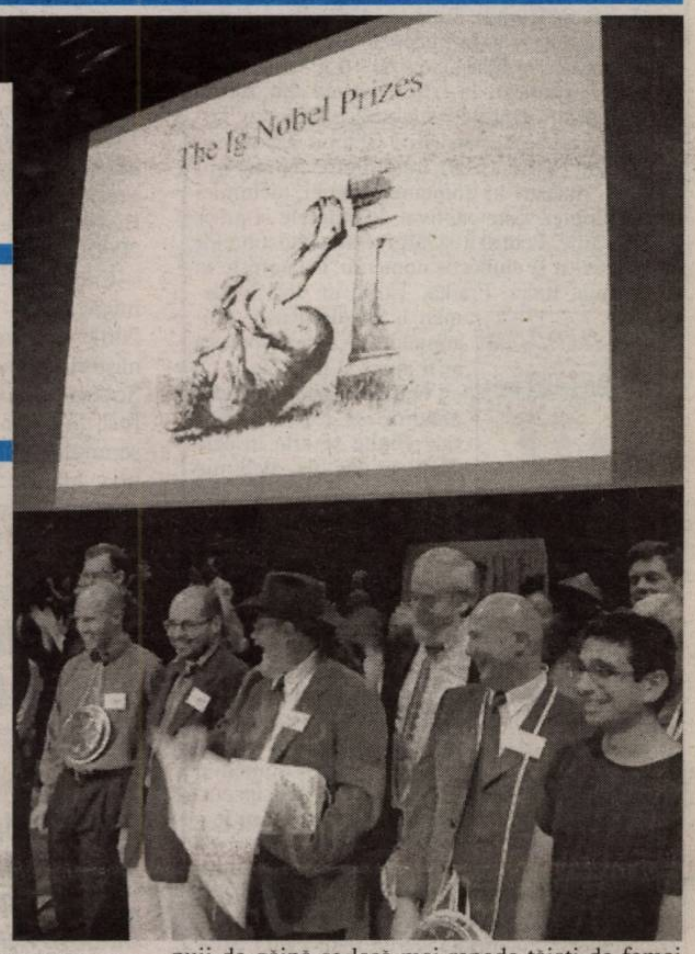

Luna octombrie a devenit deja tradiţională pentru festivitatea de decernare a Premiilor IgNobel. Aflată la a cincisprezecea manifestare – desfăşurată la Harvard Sander's Theatre, SUA –, atribuirea acestor premii ale „comicăriilor şi inutilităţilor ştiinţifice" s-a bucurat de o largă audienţă, pentru că principalul scop este cel de „a trezi zâmbete şi/sau grimase de dispreţ, fără să se considere o replică ironică la seriozitatea Premiilor Nobel.

Repartizate pe mai multe secţiuni cu denumiri cât se poate de sobre, Premiile IgNobel de anul acesta au fost selectate astfel. La categoria *istoria agriculturii*, a fost premiată lucrarea „Semnificaţiile pantalonilor care explodează ai domnului Richard Buckely". Se face referire la modificările intervenite în muncile agricole ale fermierilor neozeelandezi, în perioada dintre cele două războaie mondiale. Pentru *fizică*, a fost premiat studiul privind „Căderea picăturilor de gudron acumulat în interiorul unui coş de vapor sau locomotivă", cu precizarea că experimentul vizează o dinamică de o picătură la... nouă ani! La capitolul *Pace în lume* a triumfat lucrarea care dezvăluie „activitatea electromagnetică a creierului unei lăcuste, atunci când urmăreşte la televizor „Războiul stelelor". În ceea ce priveşte *economia planetei*, Premiul Ignobel a revenit următoarei invenţii: „Ceas care sună dimineaţa şi-şi mută locul pentru a nu fi găsit, asigurându-se astfel trezirea completă a omului şi plecarea lui la timp la serviciu".

Vii dezbateri a trezit lucrarea premiată la secţiunea *chimie*, care analizează „viteza de înot a unei persoane în apă şi în sirop". Un premiu cu foarte mulţi coautori a fost cel de la *biologie*: „Cât disconfort produce mirosirea şi catalogarea miresmelor produse de 131 de specii de broaşte care sunt stresate?" La capitolul *nutriţie* s-a evidenţiat studiul privind „evoluţia alimentelor consumate la o masă copioasă, timp de 34 de ani". Hohote de râs a trezit şi premiul oferit pentru *dinamica fluidelor*: „Care este nivelul presiunii care se produce într-un pinguin, în timpul defecării"... Toţi participanţii au fost de acord că „nivelul ştiinţific" al premiilor din 2005 l-a depăşit pe cel din anii precedenţi. Pentru curiozitatea cititorilor, vom aminti câteva dintre cele mai „palpitante" Premii IgNobel decernate înainte de 2005. *Sănătate publică*: studiu privind consumarea mâncării căzute pe jos; *inginerie*: analiza tărârii unei oi pe diverse suprafeţe; *medicină*: creierul şoferilor de taxi londonezi este mai dezvoltat decât al celorlalţi concitadini, analiza asimetriei organelor sexuale bărbăteşti în sculptura antică şi studiu privind impactul căderii nucilor de cocos în capul unei persoane adulte; *chimie*: de ce porumbeii nu se mai aşază pe una din statuile de bronz din Tokyo? *Economie*: studiu privind închirierea unei ţări întregi pentru nuntă, botez, onomastică etc. *Cercetări interdisciplinare*: de ce puii de găină se lasă mai repede tăiaţi de femei frumoase? *Pace în lume*: cum să duci o viaţă activă, utilă societăţii, după ce ai decedat şi robot-translator între câine şi om; *psihologie*: cât de mult afectează spaţiile verzi veselia copiilor de la grădiniţă?

Absurdul şi comicul îşi dau mâna pentru a scoate la iveală astfel de năstruşnicii ale unor cercetători. Cel mai important aspect al Premiilor IgNobel este faptul că ele demonstrează că oamenii de ştiinţă au un ridicat simţ al umorului.

Uşor cu fotoliul pe scări

Nu e o glumă ori o jucărie, ci o foarte interesantă invenţie numită Topchair, mai precis un scaun rulant înzestrat cu capacităţi insolite. El poate să urce şi să coboare treptele, depăşeşte obstacole înalte de până la 21 de centimetri şi chiar gropi largi de până la 25 de centimetri. Destinat persoanelor cu mobilitate redusă, Topchair este acţionat electric, beneficiind de o autonomie de deplasare care poate depăşi 30 km. Performanţele şi le datorează dublului sistem de rulare: roţi clasice pentru deplasarea normală şi şenile pentru operaţiunile mai dificile amintite. Un procesor calculează în timp real dacă diferenţele de înălţime sunt acceptabile şi dacă axa longitudinală a vehiculului e bine orientată. De asemenea, aparatul e dotat cu captatori infraroşii de proximitate. O realizare de excepţie, care va fi, în mod cert, de mare ajutor pentru multe persoane cu handicap locomotor; cu condiţia să şi-l poată cumpăra.

VA DISPĂREA IARNA?

Până în anul 2015, anotimpul tradiţional numit iarnă ar putea fi diminuat la câteva săptămâni din cauza încălzirii globale a climei. „Evenimentele reci" se vor diminua sensibil, iar vara se va prelungi în mod spectaculos. Luna septembrie a acestui an a fost, pentru teritoriul SUA, cea mai călduroasă din 1880.

Cel mai sigur şi mai îngrijorător indiciu cu privire la îndulcirea sezonului rece şi chiar la dispariţia lui totală este topirea ireversibilă a gheţarilor – altădată permanenţi – de pe masivele muntoase de pe toate continentele. La Polul Nord, gheţurile încep să se topească cu trei săptămâni mai devreme. Nu este nici o surpriză, spun specialiştii, pentru că în ultimii 50 de ani temperatura medie anuală a crescut cu 3-4 grade Celsius, iar în viitorii o sută de ani va creşte cu 4-7 grade Celsius. Populaţia de vieţuitoare polare a scăzut cu 30 la sută în ultimii 25 de ani şi fenomenul continuă.

Avertismentele date de oamenii de ştiinţă americani se asociază cu recentele atenţionări (date la o conferinţă de presă, la Montreal) ale astrofizicianului Hubert Reeves şi ale geneticianului David Suzuki. Aceştia sunt organizatorii organismului ONU numit „Equiterre" (Terra echitabilă), a cărei primă conferinţă se va ţine la 29 noiembrie. Cei doi oameni de ştiinţă au avertizat chiar asupra dispariţiei omului, pentru că un mare val de extincţie a speciilor a început deja în secolul XX.

Biblioteca Judeţeană

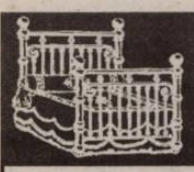

PATUL LUI PROCUST

„Ars Alchimica": bagheta magică

Philipus Theophrastus Bombast von Hobenheim, supranumit Paracelsus sau Paracelsus cel Mare, este autorul celor şapte tratate de alchimie („Ars Alchimica"). S-a născut în 1493 în apropiere de Zürich. Tatăl său l-a îndrumat spre medicină, furnizându-i primele informaţii legate de această nobilă „meserie". La 16 ani este trimis să studieze la Universitatea din Basel. Intră apoi în „graţiile" celebrului Johannes Trithemius, abatele mănăstirii Sfântul Jacob din Wurzburg (1461-1516), unul dintre cei mai importanţi maeştri în domeniul magiei, alchimiei şi astrologiei. Este captivat de ştiinţele şi practicile oculte. Pentru a-şi lărgi sfera cunoştinţelor în acest vast şi alunecos domeniu, călătoreşte în Germania, Italia, Franţa, Ţările de Jos, Danemarca, Suedia, Rusia. Documente ale epocii spun că ar fi ajuns şi în India.

O mare parte din rodul gândirii şi experienţelor sale oculte se află în cele şapte tratate de alchimie elaborate în diverse perioade ale vieţii. Scrierile sale se disting mai ales prin maniera cuprinzătoare şi concisă în care sunt expuse ideile. A fost comparat deseori cu Tales, Heraclit, Pitagora, Anaxagora sau Hipocrat. Un discipol al său spunea: „În tratatele lui Paracelsus nu există nici o neclaritate şi dacă vom urma căile pe care ni le-a arătat, avansând în acelaşi timp în domeniul ştiinţei fizice, vom descoperi cele mai însemnate comori îngropate în locurile pe care ni le-a indicat cu ajutorul baghetei sale magice".

Cartea „Ars Alchimica", publicată de editura Herald, cuprinde cele şapte tratate de alchimie şi oferă o reprezentare sugestivă, clară, a demersurilor auctoriale ale lui Paracelsus. Străduniile sale reflectă tendinţa de a ignora caracterul mistic în favoarea celui raţional şi asta într-un domeniu plin de mistere şi tenebre. Autorul s-a ocupat vreme îndelungată de tainele Cabalei, ale alchimiei şi magiei naturale, încercând să limpezească aceste fenomene. S-a revendicat într-un susţinător fidel al cercetării experimentale, criticându-i vehement şi constant pe cei care refuzau să analizeze problemele legate de aceste domenii pornind de la originea lor, pe cei care se raliau unui dogmatism inflexibil sau acceptau, lipsiţi de o atitudine critică, autoritatea unor maeştri din vechime.

„Am început să-mi desăvârşesc arta, imaginându-mi că nu există nici un profesor în toată lumea capabil să mă înveţe, fiind nevoie să capăt cu însumi cunoştinţele în acest scop. Singura carte pe care am studiat-o a fost Cartea Naturii, scrisă de degetul lui Dumnezeu", nota Paracelsus. Cercetările întreprinse de acesta în vederea obţinerii Pietrei Filosofale au sădit în el credinţa că omul reprezintă adevărata Chintesenţă. „După ce Dumnezeu a creat toate elementele, stelele şi orice alt lucru şi le-a stabilit locul după voia sa, El a trecut, în cele din urmă la crearea Omului. A extras esenţa din cele patru elemente, într-o singură substanţă. A extras, de asemenea, esenţa înţelepciunii, a artei şi a raţiunii din astre şi le-a comprimat într-o unică substanţă", mai spune autorul.

Celebrul psiholog şi psihiatru elveţian C.G. Jung scria, referindu-se la Paracelsus: „Este un creuzet alchimic în care fiinţele umane, zeii şi demonii acelei epoci uimitoare – prima jumătate a secolului al XVI-lea – şi-au vărsat esenţele lor specifice".

DORIN MĂRAN

Dialog astrologic

CAMELIA DINULESCU, Bucureşti:

„...Aş dori să aflu câteva informaţii despre zodiacul chinezesc. Mărturisesc că mă interesează mult mai mult această astrologie asiatică decât cea din Europa, pentru că o consider mai apropiată de înţelegerea noastră. De exemplu, eu ştiu că sunt născută în zodia Şobolanului, adică Săgetător, în anul 1960, dar nu ştiu ce animal are acest an (...) Având în vedere că vă scriu şi în numele unor prieteni, aş dori să specificaţi şi ultimii zece ani chinezeşti. Pe de altă parte, aş dori să ştiu care sunt compatibilităţile femeilor din zodiile europene Săgetător şi Capricorn. Este o simplă vorbă aruncată-n vânt aceea care spune că Săgetătoarele au o putere de seducţie mai puternică decât a altor femei?"

Săgetătoarele preferă bărbaţii dinamici

– Stimată doamnă ***Dinulescu,*** vă precizez pentru început care sunt anii chinezeşti începând cu 1999 şi terminând cu 2007. Iată necuvântătoarele care guvernează acei ani: 1996 – Şobolan; 1997 – Bivol; 1998 – Tigru; 1999 – Iepure; 2000 – Dragon; 2001 – Şarpe; 2002 – Cal; 2003 – Oaie; 2004 – Maimuţă; 2005 – Cocoş; 2006 – Câine; 2007 – Mistreţ. În legătură cu anul naşterii dumneavoastră, în zodia Şobolanului (Săgetător), acesta a fost Şobolan. Coincidenţa dintre semnul anului şi cel al lunii este de bun augur. În ceea ce priveşte compatibilităţile femeii din Săgetător, teoria spune că poate avea drept partener ideal Gemenii, trebuind să ocolească Taurii şi Racii. Femeile din Capricorn au afinitate maximă faţă de Peşti şi Scorpioni, având afinitate minimă faţă de Gemeni şi Leu. Referitor la puterea de seducţie a femeilor din Săgetător, există o asociere între Arcaş (Săgetător) şi Cupidon, însă cred că toate femeile ştiu să seducă la fel de eficient, în funcţie de multiple motive. Săgetătoarelor le plac bărbaţii dinamici şi nu contemplativii, asta este sigur.

Pe cine iubesc femeile din Peşti?

– Stimată doamnă ***Negru,*** după opinia foarte multor cercetători ai fenomenului astrologic, probabilitatea de confirmare a informaţiilor de această natură este de 50 la sută. Vă felicit pentru faptul că acum aveţi o relaţie fericită. Despre femeile din Fecioară, vă precizez că teoria spune că au afinitate maximă faţă de Gemeni şi Peşti, iar afinitatea minimă se manifestă faţă de Berbeci, Raci şi Vărsători. Un caz special îl reprezintă bărbaţii din Fecioară, care nu au afinitate maximă faţă de vreo zodie anume.

RADU IANIERI

MARILENA NEGRU, Ploieşti:

„...Cred că mă număr printre persoanele cărora li s-a confirmat ceea ce spune astrologia în privinţa vieţii sentimentale. Poate că e o coincidenţă sau nu, dar ceea ce aţi scris acum un an sau doi s-a îndeplinit în ceea ce mă priveşte. Trebuie să vă spun că nu am scris acestei rubrici pentru lămuriri, ci am citit ceea ce aţi răspuns altei cititoare. Spuneaţi acolo faptul că femeii din zodia Peştilor i se potriveşte bărbatul din Rac sau Scorpion, şi că ar trebui să nu aibă relaţii strânse cu cei din Leu şi Vărsător (...) Chiar aşa s-a întâmplat. Anul trecut eram încă în legătură cu un bărbat din Leu şi credeam că va fi ceva serios şi de lungă durată între noi. Dar chiar în perioada sărbătorilor de iarnă şi-a dat arama pe faţă şi am rupt orice contact cu el. Am avut mari neplăceri, deoarece devenise foarte insistent şi chiar trecuse la ameninţări. Norocul meu a fost că sunt o fire care nu fac nici un compromis (...) În perioada următoare am cunoscut, printr-o întâmplare fericită, un bărbat din Rac. Chiar în acea perioadă citeam cele ce v-am spus, la această rubrică. Mărturisesc că am fost puţin încurajată atât de ce spune teoria despre relaţia Peşti – Raci, dar mai ales de comportamentul şi caracterul acelui bărbat. Vă pot spune cu mâna pe inimă că bărbaţii din zodia Racului sunt printre cei mai sensibili. Nu trebuie să comiţi nici o nedreptate faţă de ei, întrucât ei nu sar la atac, ci suferă în tăcere, de multe ori preferând să se izoleze. De aceea vă rog să-mi precizaţi situaţia femeilor din zodia Fecioarei. Vă mulţumesc!"

ANCHETA săptămânii

Ce înseamnă să fii cool?

E pe toate buzele celor tineri alături de omniprezentul şi, deseori, obositorul „super". Conform dicţionarului, „cool" înseamnă rece, răcoros, cu sânge rece sau calm. Sensurile argotice ale cuvântului sunt însă cu totul altele. Să încercăm să le aflăm.

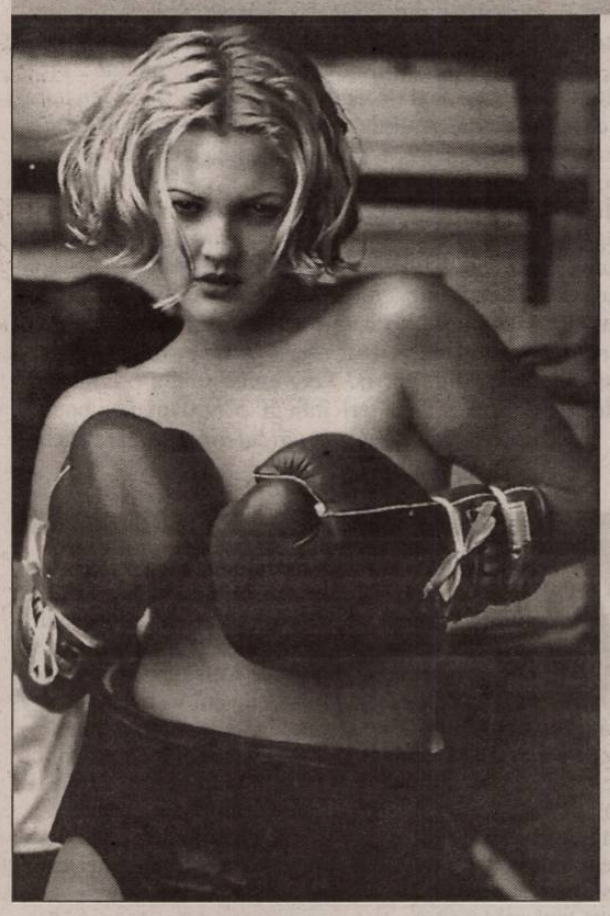

Eu înţeleg că a fi cool înseamnă să fii în centrul atenţiei, să fii mereu personajul principal, să te intereseze numai persoana ta şi să nu te contaminezi cu opiniile, cu „ticurile" celor din jur. Aşa văd eu lucrurile. Alţii, poate au altă părere. ***(Minodora, 17 ani)***

Să fii în pas cu moda, să ieşi în evidenţă prin lucruri originale, să fii puţin trăsnit, dar să fii şi conştient de ceea ce faci, să-ţi trăieşti viaţa altfel decât cei din generaţia trecută. ***(Ionela Popescu, 18 ani)***

Să fii cool poate însemna să umbli în pijama dacă asta ţi se pare interesant... E, aşa, o figură de stil. Trebuie să ai o atitudine specială care să te facă remarcat şi care să fie oarecum în concordanţă cu tendinţele cele mai originale în materie de gândire şi de comportament. ***(Aneta Ştirbescu, 18 ani)***

A fi cool înseamnă să ai încredere în propriile tale forţe, să fii rebel, energic, isteţ. Să fii cu un pas înaintea celorlalţi prin aceste calităţi. ***(Cornel Buzea, 17 ani)***

O persoană cool e o persoană în pas cu moda, respectată, despre care se vorbeşte mult. Care nu copiază pe nimeni, se bazează pe propriul cap şi pe propriile picioare. ***(Cristian Rădescu, 18 ani)***

Majoritatea persoanelor înţeleg prin acest cuvânt să fii şmecher, de gaşcă, gata să sari la gâtul cuiva în situaţii deosebite ca să arăţi că nu-ţi stă nimeni în cale (asta în cazul băieţilor), să nu faci niciodată un pas în urmă. ***(Ana Apostol, 17 ani)***

Nu înseamnă nimic! E un fel de-a spune că eşti deosebit dar fiecare e deosebit în felul său, fără să fie cool. E o prostie cât Intercontinentalul de mare care prinde la cei tineri şi fără prea multă minte. ***(Diana Tănase, 18 ani)***

Să fii popular dar toţi să te asculte! Tu să dai tonul. Să fii admirat. Invidiat. Să fii un model. Să te îmbraci şic dar nu strident. Şi, atenţie la păr! Să-i dai puţină culoare, gel dacă e cazul. Să atragi privirile când treci pe stradă. ***(Sorin Catrina, 18 ani)***

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Francezii vor să aibă câte trei copii

Peste 50% din francezii cu vârste cuprinse între 20 şi 40 de ani sunt de părere că o reformă legată de concediul postnatal acordat în momentul apariţiei celui de-al treilea copil (o reformă anunţată de guvern) ar putea determina multe cupluri să-şi mărească numărul membrilor familiei. Evident, cu condiţia acordării unei alocaţii corespunzătoare. Guvernul a avansat deja suma alocabilă. 750 euro pe lună (faţă de cei 512 euro) timp de 3 ani. Cele mai multe adeziuni au venit, firesc, din partea viitoarelor mame. Sondajele au fost efectuate telefonic şi au vizat un eşantion reprezentativ de 1.000 de persoane. Îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă şi a educaţiei copiilor constituie o priorităţe a politicii guvernului în sfera politicii familiale.

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
PAUL IOAN – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Irina Stoica
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 317.89.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 317.89.65, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: RO78 CBIT 4210 1003 5700 1000 (LEI)
• RO44 CBIT 4210 1003 5700 2000 (USD)
• RO10 CBIT 4210 1003 5700 3000 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 317.89.66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 317.89.63;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România Fax: 317.89.66

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art. 205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Predicții pesimiste

Chiar dacă meteorologii au ajuns să nu mai stăpânească întru totul tehnicile prognozelor generale, mai ales pe termen lung, nu e încă nevoie de oracole, pentru a se schița imaginea Terrei în viitorul mai mult sau mai puțin îndepărtat. Expertul american Max Mayfield, de

la Centrul de supraveghere a uraganelor, a folosit date statistice, dar și elemente concrete de actualitate, pentru a anticipa o serie de evenimente climatice deloc liniștitoare. Astfel, în următorii 10-20 de ani, numărul uraganelor va crește considerabil, din cauza unei faze de activitate ciclonică accentuată, înregistrată în Oceanul Atlantic. Rita a fost al 17-lea uragan din acest sezon, cele mai multe înregistrându-se în 1933 (21); repertorierea lor a început în 1851. Mayfield a mai adăugat că se vor mai forma furtuni tropicale, care vor atinge așa-numite zone vulnerabile, din sudul până în nordestul SUA. Pentru o cât mai mare exactitate a previziunilor, în prezent sunt de mare ajutor captatoarele, computerele și modelele informatice.

Amprente cerebrale

Ați uitat (sau ascundeți) un amănunt secret din viața dumneavoastră? Există o metodă eficace de „scotocire" prin creier, pentru a pătrunde în camara cu amintiri pierdute. Un neurolog american a folosit electroni plasați pe creierul unui acuzat, pentru a-i „citi" activitatea cerebrală, în timp ce i se prezentau detalii ale unei crime pe care numai autorul le putea cunoaște. Într-un asemenea caz, neuronii nu pot minți, ei modificând activitatea generală a creierului, câtă vreme elementele respective există impregnate în memorie. Datorită metodei respective, a putut fi condamnat un bărbat la 15 ani după comiterea unui asasinat și – la polul opus – un altul a fost pus în libertate, după ce petrecuse 23 de ani în închisoare, fără a fi fost vinovat. Singura problemă pare a fi aceea că, în caz că mai multe persoane au asistat la o crimă, e greu de stabilit exact cine a comis-o. Pentru asemenea situații, încă se vorbește despre interogatoriile „cu mușchi". *(A.N.P.)*

De la ștergătorul de tablă, la turbina eoliană

Inventika 2005 – sub semnul „eco"

Știe că vine de la *ecologie, economie* sau *a economisi,* acest prefix transformat într-un imperativ al mult-frământatei epoci contemporane și-a pus amprenta asupra majorității invențiilor prezentate în cadrul salonului de profil al Târgului Internațional București, din octombrie a.c. Am remarcat și prezențe noi (cu o participare internațională mai degrabă simbolică), dar și persoane ori chiar realizări ale acestora pe care le-am cunoscut în anii trecuți, semn că – deși făcute publice și apreciate în mod frecvent, în special la saloane și la târguri de inventică din străinătate – România mai are încă de străbătut ceva drum, până să-și asume responsabilitatea recunoașterii neformale a meritelor numeroșilor săi inventatori. Trecuți prin cea mai exigentă „sită", aceștia pot constitui de altfel o redutabilă elită a cercetării individuale autohtone, alături de cea a institutelor și instituțiilor mari.

*

Problema combustibililor este una dintre cele mai disputate în lumea întreagă, iar inventatorii români nu ezită să propună alternative mai curate, mult mai ieftine, cu tehnologii de realizare mai simple, chiar dacă uneori ideile se opresc – din cauza, omniprezentă la noi, a lipsei banilor – la stadiul de proiect pe hârtie, de machetă sau, în cazuri mai fericite, de prototip. Inginerul *Ion Popescu* din Râmnicu Vâlcea a prezentat la „Inventika 2005" *Centrala electrică eoliană,* invenție prezentată în alte 50 de țări sub titlul *Turbină de vânt cu ax vertical (vezi schița).* „După realizarea prototipului la scară industrială, această centrală va funcționa în toată lumea!" – a declarat pentru cititorii „Magazinului" inventatorul vâlcean, argumentându-și convingerea și cu distincțiile internaționale primite. Potrivit domniei-sale, turbina eoliană cu ax vertical este categoric superioară giganților deja clasici, cu două pale, deoarece produce cuplu util pe 270 grade față de direcția vântului, fiecare paletă fiind oscilantă și cu autoexpunere la curentul de aer, de două ori. În plus, pe verticală se pot adăuga mai multe trepte de putere, astfel că puterea obținută ar ajunge la ordinul megawaților sau chiar al zecilor de megawați. Un amănunt la fel de important pentru noi: elementele componente se pot fabrica în țară.

Protecția mediului și sănătatea, domenii strâns legate între ele și puternic influențate de exploatarea și utilizarea combustibililor fosili și a celor neconvenționali, reprezintă alte preocupări majore ale inventatorilor români. În acest sens, ne-am propus să rezervăm spații separate realizărilor ce poartă girul unor nume celebre, precum cel al d-nei Marioara Godeanu sau Ioan Dorobanțu, ori care au numeroase succese recunoscute pe plan intern și internațional, cum sunt Asociația Inventatorilor Chimiști (CHIMINVENT) din Brazi, Prahova, coordonată de dr. ing. Constantin Andrei, sau Fundația Universitară PROINVENT, condusă de prof. univ. dr. Petre Gladcov. Însă nici inventatorii care astăzi lucrează aproape exclusiv pe cont propriu nu trebuie uitați. Dr. chim. Nadia Nicolau-Daghie a prezentat la „Inventika" o formulă îmbunătățită a pâsturii „Nidapol", cu care a obținut rezultate semnificative în anemii hipocrome, bolile ficatului, contracararea efectelor tratamentelor specifice cancerului (citostatice, cobaltoterapie etc.), astenii fizice și intelectuale, energizarea organismului și altele. O interesantă invenție este „Grătarul ecologic" al ing. Aurel Tudorică (absolvent a două facultăți, dar... șomer, după cum ne-a mărturisit). Instalația nu produce fum, realizează autoaprinderea moleculelor de gaze nearse, nu presupune contact între gazele arse și produsele preparate, iar componentele sale sunt din inox alimentar.

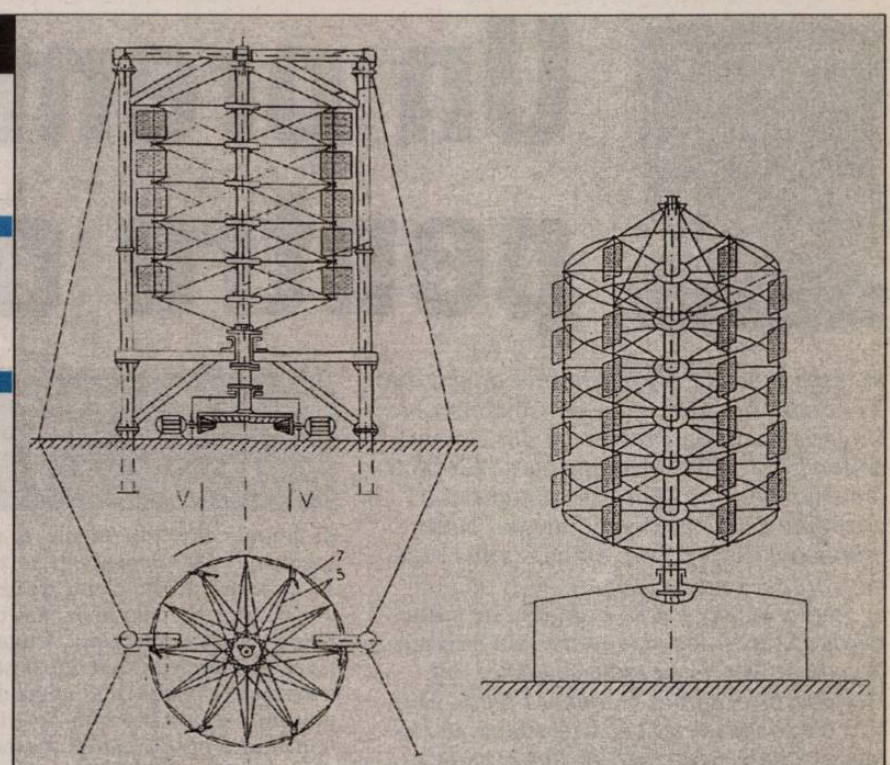

Preocupări pentru ecologie există, practic, în orice domeniu, calitatea și economisirea apei de consum curent revenind frecvent în atenția inventatorilor români, absolut justificat. Vom reveni cu materiale mai ample legate de această problemă. Amintim aici doar apa sărăcită în deuteriu, obținută la Râmnicu Vâlcea și invenția „Piesă de scurgere ecologică", a lui Ion Vâlcu: un gen de robinet care închide și deschide apa la comandă, eliminând timpii morți și reducând totodată consumul cu peste 85%! În mod firesc, am spune, „Inventika 2005" a inclus și realizări mai „năstrușnice", cum ar fi dispozitivul pentru masaj cu mingi de tenis sau cel destinat remedierii impotenței sexuale. Iar dacă privim spre viitor cu optimism, se cuvine să amintim și participarea elevului de 12 ani, Bogdan Colpos, cu un dispozitiv pentru șters tabla, un suport pentru cretă și un pisoar cu verticalitatea reglabilă. În concluzie, potențial uman, ca întotdeauna, avem. Rămâne de văzut și în ce măsură se va veni, cu oferte pe măsură, în întâmpinarea unor asemenea provocări.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Febra aurului în insula Robinson Crusoe

Perspectiva unei uriașe comori, datând din epoca piraților, a provocat un adevărat exod în insula Robinson Crusoe din arhipelagul Juan Fernandez aflată la 600 km de coastele chiliene în care locuitorii, statul și municipalitatea își dispută „comoara" după ce o instituție a făcut publică o descoperire senzațională.

E vorba de Întreprinderea de securitate chiliană Wagner care ar fi găsit, cu ajutorul unui robot detector de metale, amplasamentul unei legendare comori adunate de pirați în secolele XVII și XVIII. O comoară constituită din... 800 tone de aur și bijuterii printre care ar figura două inele papale și o piatră prețioasă de o mare valoare cunoscută sub denumirea de „roza vânturilor". Estimată la 10 miliarde de dolari. Mica insulă Robinson Crusoe e cunoscută, mai cu seamă, datorită romanului eponim al lui Daniel Defoe. Protejată ca parc național, aceasta face parte din arhipelagul sus amintit, declarat rezervație mondială a biosferei de către UNESCO. Până acum nu a fost descoperit nici un bănuț de aur dar spiritele celor 600 de locuitori ai insulei și ai aventurierilor care au acostat pe acest petec de pământ al făgăduinței sunt deosebit de încinse. Toată lumea vorbește de aurul ascuns și se lansează în fantezii legate de modul în care îl vor valorifica. Întreprinderea de securitate Wagner nu a deconspirat locul în care ar fi fost detectată comoara. Este cunoscută doar zona. Primarul insulei și directorul turismului din arhipelag au făcut apel la calm, interzicând efectuarea săpăturilor. Singura abilitată în acest sens ar fi Întreprinderea de

securitate chiliană Wagner dar deocamdată se așteaptă avizul autorităților naționale care să-i permită să înceapă săpăturile.

Lucrurile sunt mai complicate având în vedere faptul că legislația chiliană nu e foarte clară în rezolvarea unei astfel de situații. Comoara ar putea reveni în părți egale celui care a descoperit-o și Statului sau, integral, fiscului. Este invocată cu fermitate și o lege a Monumentelor Naționale potrivit căreia aceste bunuri aparțin Statului. Avocații Întreprinderii Wagner mizează însă pe articole de lege care le-ar permite să păstreze jumătate din comoară pe care intenționează să o doneze municipalității din Juan Fernandez și unor instituții de binefacere. Întreprinderea se va mulțumi cu publicitatea făcută robotului care a detectat comoara. Primarul insulei e de părere că jumătate din comoară ar trebui să revină populației, ceea ce ar însemna câteva milioane de dolari pe cap de locuitor.

Legenda spune că uriașa comoară a fost adunată de pirații care traversau Pacificul și navigatorul spaniol Juan Esteban Ubilla ar fi ascuns-o în insulă în anul 1715. Aurul și bijuteriile au fost apoi dezgropate și ascunse în pământ într-o altă parte a insulei de către un alt navigator, englezul Cornelius Webb, într-un loc rămas necunoscut. Până în momentul în care a intrat în joc robotul detector de metale. O supoziție, deocamdată, care are toate șansele de a deveni realitate.

DORIN MĂRAN

Mâini îndemânatice

Dacă tot vorbim despre faptul că ne aflăm în relații de rudenie cu maimuțele primate, de ce nu le-am atribui și calități considerate până acum exclusiv umane? Motivul ni-l oferă chiar ele. Deja se cunoșteau cazuri de cimpanzei și de urangutani „specializați" în folosirea unor unelte ad-hoc, dar acestora li s-a alăturat recent și gorila de câmpie din Congo. O echipă mixtă de cercetători a supravegheat mai multe exemplare din specia respectivă, observând două femele în timp ce utilizau crengi de copac, în diverse scopuri. Într-o zonă inundată, o femelă a rupt o ramură dreaptă dintr-un arbore căzut la pământ, testând apoi adâncimea apei și soliditatea terenului mlăștinos, după care a încercat s-o folosească drept baston. Al doilea exemplar a așezat un buștean pe același tip de sol, servindu-se de el pentru susținere, în timp ce răsfira vegetația din jur cu „mâinile", apoi l-a transformat într-o punte rudimentară, pe care a început să pășească în poziție bipedă. Poate că nu sunt manifestări foarte spectaculoase, însă știința are mult de câștigat din cunoașterea lor. *(A.N.P.)*

Un premiu Pulitzer pentru o mare minciună

de Ana SCARLAT

*În urma hotărârii Parlamentului ungar, din 24 noiembrie 2003, de a se comemora în Ungaria pustiitoarea foamete din Ucraina anilor 1932-1933, Muzeul Casa TERORII din Budapesta a oferit celor interesați o expoziție care a prezentat imagini cutremurătoare despre, iată, o nouă crimă organizată, petrecută în sângerosul și atât de zgomotosul secol **XX**. Prilejuită de comemorare, a avut loc și o conferință internațională de istorie pe tema foametei din Ucraina. Istorici din Ucraina, Franța, Statele Unite ale Americii, Ungaria au dezvăluit rezultatele cercetărilor lor, respectiv motivațiile provocării acestei catastrofe de către conducerea de atunci a fostei URSS.*

Corespondent al ziarului „New York Times" la Moscova, Walter Duranty a câștigat premiul Pulitzer pentru ziaristică, dar s-a dovedit că multe din articolele sale erau „mincinoase".

Timp de 500 de zile, au murit câte 17 oameni pe minut

Lucrările conferinței au fost deschise de directorul general al Muzeului Casa TERORII, prof. dr. Maria SCHMIDT, care, cu obiectivitatea caracteristică omului de știință, a conturat în câteva linii directoare natura atât de nefastă a evenimentului petrecut acum 70 de ani. Sărind peste timp, domnia sa a precizat: *„Nu e vorba de secetă, cu seceta oamenii s-au confruntat și în vremurile biblice, și sub stăpânirea țarilor. Din corespondența lui Stalin cu scriitorul Mihail ŞOLOHOV, ne dăm seama că a fost vorba de o răzbunare politică împotriva unui popor, urât de Stalin. Dictatura are o lege: legea că nu există legi. Nu exista justiție. Propagandiștii lui Stalin au inventat această foamete. Acest plan diabolic a și fost depășit într-un mod stahanovist. S-a ajuns până la a fi devorați copii. Instinctul primar de supraviețuire a omului o luase razna."*

În amintirea ucrainenilor, foametea din 1932-1933 rămâne pentru totdeauna un moment dintre cele mai groaznice ale istoriei. Ea a fost provocată în urma unui calcul precis, la timpul și locul hotărât, ca urmare a faptelor săvârșite de persoane concrete. Comemorarea acestei date, pe lângă nivelul pur emoțional, incumbă azi, după cercetările recente din ultimii 15 ani, o analiză precisă, lucidă, a faptelor acelora care, sub drapelul ideologiei roșii, au plănuit o crimă cu nimic mai blândă decât camerele de gazare naziste. Iată deci datele puse la dispoziția noastră de către cercetători: foametea impusă deliberat de Stalin a bântuit între aprilie 1932-noiembrie 1933 și a avut în Ucraina 7 milioane de victime. Adică, în timpul celor 500 de zile, în satele ucrainene mureau 24.000 de oameni pe zi, 1.000 pe oră, 17 în fiecare minut. Comparând cifra pierderilor umane cu populația unor țări, cum ar fi Danemarca, Austria, Bulgaria, Ungaria, putem spune că pierderea de vieți omenești a însemnat cât exterminarea populației uneia dintre aceste țări mai mici de pe bătrânul nostru continent. Fenomenul a pustiit părțile centrală, sudică, nordică și estică ale Ucrainei, unde până în ziua de azi adevărul despre această catastrofa ajunge să fie cunoscut de populație cu dificultate.

Stalin îi ura pe ucraineni

La vremea aceea, Ucraina era terenul experimental cel mai important pentru rezolvarea problemei atât de importante a guvernului de atunci al URSS, anume „problema națională". Problema era de stringență importanță pentru conducerea imperiului sovietic. Politica regimului totalitar stalinist își propusese, printre alte deziderate, crearea unui „popor unitar" sovietic, prin topirea într-un conglomerat a tuturor popoarelor și naționalităților de pe teritoriu. În practică, asta însemna anularea fizică a tuturor celor care dovedeau cea mai mică împotrivire în fața acestei politici, bine pusă la punct. Unul din instrumentele cu care opera această politică în vederea realizării dezideratului propus a fost și teroarea. Concret: terorizarea populației prin înfometare. Regimul totalitar sovietic îi distrugea fizic pe toți cei care ar fi putut dezagrega în vreun fel puterea supremă a statului totalitar, modalitatea de existență a acestuia. Națiunea ucraineană era, numeric, a doua națiune a Uniunii Sovietice, cu o moștenire istorică și culturală uriașă, cu propriile ei tradiții în formarea statului istoric, cu o vastă și glorioasă experiență în luptele de eliberare națională și de păstrare a statalității proprii. Cu multe victorii în bătăliile purtate împotriva țarilor ruși. Drept urmare, prezenta un pericol nu oarecare pentru puterea comunistă.

Deoarece Stalin n-a putut rezolva în totalitate problema națională prin metoda „dezrădăcinării", a recurs la soluția războiului dus pe față împotriva poporului ucrainean. Pe lângă asta mai avea un deziderat important: industrializarea. Industrializarea ca atare nu are nimic condamnabil. Dezvoltarea industrială rapidă a unei țări merită oricând toată lauda. Numai că metodele de realizare a acestei industrializări au compromis complet ideea și i-au anulat orice rezultat pozitiv, deoarece s-au născut cu prețul vărsării de sânge...

Pentru valuta necesară achiziționării echipamentului industrial, Stalin avea nevoie de marfă exportabilă – în primul rând de cereale, în interesul acestei nevoi a demarat procesul colectivizării, lipsit de orice logică în practicarea agriculturii. Proces care a reușit să sărăcească rapid cele mai rentabile gospodării, cu agricultorii lor cu tot. Rezultatul a fost ruinarea pe mulți ani a producătorilor de cereale, în fața acestei politici, țărănimea ucraineană a manifestat o eroică rezistență, în decursul căreia au pierit milioane de persoane.

În documente se publică lista înalților funcționari sovietici care au provocat foametea:

–**Iosif V. Stalin** – secretarul general al Comitetului Central al Partidului Comunist al URSS, omul numărul 1 al ierarhiei comuniste.

–**Viaceslav Molotov** – președintele guvernului sovietic, al Consiliului Comisarilor Poporului. Răspundea direct de rechiziționarea cerealelor din Ucraina.

–**Lazar Kaganovici** – între 1925 și 1928 a fost secretarul Comitetului Central al Partidului Comunist din Ucraina; între 1928 și 1939, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Sovietic. Camarad fidel al lui Stalin, desemnat pentru a rechiziționa cerealele în Caucazul de Nord, tot el controla și situația din Ucraina, în special în regiunea Odessa.

–**Pavlo Postișev** – șef al Departamentului de Agitație și Propagandă și al serviciului Organizare, în ianuarie 1933, e trimis cu mandat special în Ucraina, pe post de secretar 2. Sarcina primordială cu care Stalin l-a învestit a fost *„îndeplinirea nemijlocită a planului de strângere a cerealelor"*. Ca urmare, Postișev, în numele îndeplinirii sarcinii primite de la Stalin, a devenit cât se poate de repede inițiatorul numărul 1 și diriguitorul represaliilor întreprinse împotriva țărănimii, dar și împotriva intelectualilor ucraineni.

–**Stanislav Kosior** – prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Ucraina, conducătorul de facto a Republicii Sovietice Ucrainene, între 1928-1938.

–**Vlas Ciubar** – președintele Comisarilor Poporului din Ucraina, între 1928-1934, președinte al guvernului de atunci. Conducătorul numărul 2 al Ucrainei.

–**Mendel Hataievici** – secretar 2 al Comitetului Central al Partidului Comunist Ucrainean, între 1932-1933. Avea de asemenea, „însărcinări speciale" privind colectarea de cereale.

– **Stanislav Redens** – șeful GPU din Republica Sovietică Socialistă Ucraina. El a „elaborat" primele acțiuni pentru declanșarea foametei.

– **Vsevolod Balițki** – reprezentantul GPU pe țară, mai târziu șeful acestuia în Ucraina. Practic, de numele lui se leagă majoritatea acelor dispoziții conform cărora, pe baza unor acuzații false, au fost condamnați, respectiv executați țăranii înfometați și cei care au încercat să-i ajute. A jucat un rol important și în distrugerea intelectualității ucrainene.

Persoanele enumerate mai sus au jucat diferite roluri în organizarea foametei din Ucraina. Și au făcut totul pentru îndeplinirea sarcinilor primite. În spatele foametei stătea REGIMUL, iar cei care au încercat să stăvilească teroarea au căzut victime ale ei. Așa a fost cazul comisarului poporului Micola Scripnic.

Pretextul oficial a fost seceta

Cele câteva persoane de pe această listă, fără doar și poate că nu ar fi putut întreprinde nimic fără ajutorul a milioane de camarazi de luptă, care credeau în corectitudinea faptelor lor. Unii chiar și astăzi încearcă sa prezinte foametea din 1932-1933 drept urmare a unor „cauze obiective și subiective", incluzând între acestea seceta și „excesul de zel pe plan local". Numai că faptele vorbesc despre cu totul altceva. A fost vorba de politica regimului stalinist, concepută și dusă cu bună știință.

În primul rând, seceta nu provoacă foamete decât în cazuri rare. Seceta unui sezon agricol poate agrava o anume situație, dar nu provoacă catastrofe. Niciodată, în Ucraina, seceta nu a distrus întreaga recoltă, în urma secetei, animalele și păsările domestice nu au pierit. Asta a avut loc în urma „strădaniei" celor care au rechiziționat de la oameni și ultimele boabe sau furaje. Dacă acel guvern, de atunci, ar fi fost de orientare umană, și-ar fi concentrat eforturile pentru diminuarea efectelor secetei. Pe când în acest caz, ne găsim în fața unei politici ce a dus la o tragedie de proporții uriașe. Este vorba de o catastrofă provocată în mod artificial, în acel an, Ucraina a avut recoltă de cereale, fapt dovedit prin cantitățile imense de cereale și alte produse agricole exportate de URSS în străinătate. Porturile franceze și italiene gemeau de cereale din URSS. După cum există dovezi despre hrănirea porcilor în Polonia cu morcovi furajeri din Ucraina, în perioada 1932-1933, recolta de morcovi, fusese atât de mare, încât abia avea preț. După cum nici mai multe sute de mii de tone de alimente nu ar fi putut fi duse peste hotare fără o DECIZIE POLITICĂ. Nu e vorba de simple excese de zel pe plan local. Dincolo de toate acestea, supraviețuitorii depun mărturie că în timp ce în Ucraina mureau zilnic mii și mii de oameni, distilăriile de băuturi spirtoase lucrau cu toată capacitatea, fierbând „horilca" din cerealele de o valoare inestimabilă la ora aceea. Regimul stalinist a ajuns la resursele necesare industrializării pe asemenea căi...

(Continuare în numărul viitor)

Din corespondențele de la Moscova:

„Nu există foamete și nici decese"

- *„Nu există inaniție sau foamete în Rusia și nici nu este probabil să fie"* – New York Times, 15 noiembrie 1931, pagina 1
- *„Orice relatare despre foamete în Rusia este o exagerare sau o propagandă rău-intenționată"* – New York Times, 23 august 1933
- „Inamicii și criticii din străinătate pot să spună orice doresc. Cei slabi de acasă pot să se plângă sub greutate, dar cei tineri și puterea poporului rus sunt în esență una cu programul Kremlinului, cred în el și îl susțin, oricât de grea ar fi trecerea" – New York Times, 9 decembrie 1932, pagina 6
- *„Nu poți să faci omletă fără să spargi ouă"* – New York Times, 14 mai 1933, pagina 18
- *„Nu este foamete propriu-zisă și nici decese cauzate de foamete, dar există o mortalitate foarte răspândită din cauza bolilor asociate malnutriției"* – New York Times. 31 martie 1933, pagina 13

Cine a fost Petru Pustnicul?

În anul 1094 s-a produs un eveniment pe care unii istorici îl consideră esențial pentru concretizarea ideii de cucerire a Țării Sfinte și Ierusalimului, unde era mormântul lui Iisus. Dar cât este adevăr și cât este legendă în următoarea afirmație: Petru Pustnicul din Amiens (Franța) a fost motorul primei cruciade?

Un pelerin ascetic, călugăr provenit dintr-un nobil scăpătat, străbate drumurile nesigure ale Țării Sfinte, ocupate de turcii selgeucizi. Ermitul este primit de patriarhul Ierusalimului – singura autoritate recunoscută de Sfântul Scaun de la Roma –, iar acesta îi dă o scrisoare pentru papa Urban II, prin care cerea ajutor și îi detalia persecuțiile la care sunt supuși creștinii în acea regiune. Necunoscutul, care se prezenta sub numele de Petru din Amiens (ulterior poreclit „Pustnicul"), este carismatic și este primit de papă. Citind epistola, Urban II și-a dat seama că poate deveni cel mai important om al Europei dezbinate, în care regii tind să nu i se supună, ba chiar unii vor să facă alianțe cu împăratul Bizanțului. De asemenea, ideea de cruciadă exista încă din timpul pontificatului lui Grigore VII. De ce nu ar profita papa Urban II de conjuctura atât de favorabilă, când Biserica de Răsărit avea mari probleme cu turcii selgeucizi? Persuasivul Petru Pustnicul pusese în mișcare o întreagă țesătură de interese la nivel înalt și, un an mai târziu, Conciliul de la Clermont avea să pună bazele primei cruciade. Notorietatea lui ajunsese atât de mare, încât predicile sale în favoarea cruciadei erau considerate divine. Predicatorul era adulat de mulțimi. Febra religioasă se răspândea în Europa și masacrele împotriva oamenilor nevinovați începuseră chiar pe Vechiul Continent, prin pogromuri și jafuri... Petru Pustnicul și-a pierdut urma la Constantinopol, în 1097, la fel de misterios cum apăruse în culisele istoriei. *(Paul Ioan)*

(Text preluat din revista „Historia")

Cum se explică faptul că suntem zilnic bombardaţi cu informaţii NUMAI despre decese, de cele mai multe ori în circumstanţe groaznice, şi nu despre naşteri – cu excepţia simbolicei nopţi a trecerii de la un an la altul?

De ce în analiza urmărilor unui dezastru natural contează atât de mult numărul de victime, fapt care conduce, în cele din urmă, la stabilirea unor sumbre clasamente?

Reprezintă interesul pentru moarte o obsesie majoră a subconştientului colectiv sau este un interes comercial pentru a exploata sensibilitatea publicului?

Obsesiile morbide ne macină zilnic

Vitoria Lipan nu este, totuşi, o ficţiune

Tema atât de neplăcută dar inevitabilă, uneori, a morţii mi-a fost inspirată de cititorul nostru *Mihai C. Paulişan* din Arad, care mi-a trimis o carte a domniei sale, cu acest profil şi, mai ales, teribilele comentarii şi observaţii făcute în jurul de-acum naţionalului caz din cartierul Primăverii. De asemenea, o afirmaţie remarcabilă a unui producător de filme poliţiste din Marea Britanie, şi anume: „....Spectatorul trebuie să-şi ia săptămânal porţia de cadavre...", m-a condus spre o succintă abordare a ceea ce se petrece cu omuciderea unui intrus, infractor cu cazier, pe proprietatea familiei Iovan. Dacă intrusul nu ar fi decedat, poate că acest caz nu ar fi stârnit atâtea pasiuni. Însă moartea violentă, aşa cum este ea obsesiv – aş putea spune chiar maladiv – prezentă în jurnalele de ştiri de la diverse ore, trezeşte pasiuni dintre cele mai puternice. Spectaculozitatea cazului este mult accentuată, indiscutabil, de insistenţele surorii intrusului decedat, dna Mihaela Bălănel, care se foloseşte de un canal tv (OTV), pentru a-şi asista postmortem fratele într-o tentativă de aflare a adevărului.

Una dintre cele mai penetrante întrebări pe care şi le pune dl. Mihai Paulişan în cartea sa se referă la relaţia dintre om şi divinitate în preajma morţii. Fără a intra în detalii, aş dori să afirm, înregimentându-mă în tabăra scepticilor, că dacă nu cunoaştem cum a apărut viaţa pe Terra (accidental sau nu), nici ceea ce se întâmplă după moarte cu ceea ce se numeşte suflet nu putem afla. Cu atât mai mult, nici un om nu are dreptul să curme viaţa altui om, pentru că de fapt distruge un „miracol". Viaţa este atât de preţioasă tocmai pentru că fiecare individ are o valoare care nici nu poate fi adusă în discuţie pentru a fi comparată cu orice altceva de pe lumea aceasta. În consecinţă, aluziile la celebrul personaj sadovenian Vitoria Lipan sunt aproximativ întemeiate atunci când se vorbeşte despre atitudinea dnei Mihaela Bălănel. Şi personajul real, şi cel fictiv sunt obsedate de pedepsirea făptaşului şi atât, însă ceea ce se întâmplă la talk-show-rile dlui Dan Diaconescu nu are nici o relevanţă juridică. Cu excepţia opiniilor specialiştilor din studio, totul este un spectacol captivant pentru că tema este una poliţistă, în jurul unei morţi violente în care toată lumea neavizată – dar unii cu bun simţ şi inteligenţă speculativă – îşi dă cu părerea. Anticiparea sentinţei, şi încă pe tonuri categorice, este strict amatoristică, pentru a folosi doar un eufemism.

Renaşte lupta de clasă?

Faptul că intrusul, răposatul Bogdan Iancu, aparţinea lumii interlope, este o certitudine. Dar ultramediatizarea – cu accente deseori isterice – a cazului din cartierul Primăverii are o „circumstanţă atenuantă": condiţia socială publică a proprietarului casei şi averea excepţională afişate ostentativ la televiziune, înainte de producerea omuciderii. Şi astfel, încă de la prima „înfăţişare" a invitaţilor dlui Dan Diaconescu s-a creat, în mod deliberat, o frontieră între situaţia socială a familiei decedatului şi cea a proprietarului. Există în acest context un amestec neplăcut între poziţia intelectualului foarte bogat şi cea a infractorului (pe baza cazierului), care nici măcar nu avea o garsonieră proprie şi nici o maşină proprie, necesară într-o astfel de „meserie". Aceste circumstanţe i-au condus, pe cei mai mulţi dintre cei care au comentat, către afişarea explicită a disproporţiei dintre puterea de a analiza a unui om simplu (dna Bălănel) şi a unui om instruit în facultate.

Constituirea ca parte civilă a surorii intrusului se datorează tocmai presupunerii că judecarea acestui caz ar putea fi influenţată de poziţia socială net superioară a proprietarului (nu exclud nici reclama gratuită pe care şi-o fac apărătorii dnei Bălănel). În ce caz de presupus omor în legitimă apărare s-a mai înregistrat constituirea unei părţi civile de către rudele decedatului? Cine caută pe Internet (România) poate găsi precedente de legitimă apărare, dar fără o astfel de acţiune juridică de supraveghere a anchetei criminalistice.

Duelul opiniilor încrâncenate de la OTV au, în consecinţă, un puternic substrat social. Iar prezenţa unei femei simple socialmente dar dotată cu isteţime peste medie este, după părerea mea, o greşeală. De ce? Pentru că justiţia porneşte de la prezumţia de nevinovăţie (la data scrierii acestui articol, 26.10., *nici nu există învinuit*), iar dna Bălănel porneşte de la prezumţia de vinovăţie. Dânsa se expune de bună voie unor atacuri – uneori prea vehemente şi abia mascat dispreţuitoare – tocmai pentru că pune verdictul înaintea finalizării cercetărilor şi, pe de altă parte, vrea să apere demnitatea fratelui răposat, infractor cu cazier.

Vine senzaţionalul cu nuanţe morbide în sprijinul aflării adevărului, în cazul comiterii unor omucideri, deliberate sau nu? Este sigur că dezbaterile libere scot la iveală umorile şi inventivitatea tendenţioasă a nespecialiştilor cu acces la microfon.

PAUL IOAN

Să vorbim corect!

Roz sau rozã?

Întâlnim uneori, în vorbirea curentă exprimări de tipul „Era îmbrăcată cu o rochie roză".

Această greşeală este cu atât mai neplăcută cu cât ascunde o regretabilă confuzie. Cuvântul „roză" există realmente în limbă şi este acceptat de dicţionarele academice, dar doar ca substantiv însemnând „trandafir", „şlefuire specială a diamantului" sau „fereastră circulară mare, cu vitralii, aşezată pe faţada catedralelor gotice".

Ca adjectiv, forma corectă este „roz" şi face parte din familia adjectivelor invariabile ca: grena, gri, maro, mov, bej, crem, vernil. Tot invariabile sunt şi adjectivele terminate în „ce": motrice, eficace, vivace, perspicace, sagace, care, uneori, sunt folosite în mod greşit la plural.

Aşadar purtăm o rochie roz sau o pălărie mov şi nu movă. *(I.S.)*

Sângele uman – depozit de substanţe toxice

Nu mai puţin de 76 de substanţe toxice cutreieră prin corpul nostru o dată cu fluxul de sânge ■ Poluanţi chimici invizibili au fost detectaţi în organismul uman, punând sub semnul întrebării ideea de sănătate ■ De la pesticide, la materiale plastice, zeci de produse specifice societăţii contemporane provoacă boli şi mutaţii ■ Alertă de gradul zero: emblemele civilizaţiei moderne ascund ameninţări majore la adresa vieţii omului!

ORGANIZAŢIA ECOLOGISTĂ WORLD WILDLIFE FUND (WWF) nu umblă cu menajamente, pentru că nu mai e loc pentru aşa ceva: „Ce-aţi spune dacă aţi afla că aveţi în corp o mulţime de produse toxice? Nu v-ar conveni? Ei, bine, e prea târziu, deoarece deja sunteţi contaminat!" sau „Credeţi că ingredientele care compun bunurile de consum cotidian sunt sigure? Că aceste substanţe au fost supuse analizelor? Deloc!". Încă de acum doi ani, WWF a lansat campania *Detox*, după ce s-a realizat analiza sângelui mai multor zeci de parlamentari europeni. Diagnosticul a fost şocant: organismul bravilor reprezentanţi ai UE includea, în medie, 76 de substanţe chimice fără nici un fel de legătură cu corpul uman şi cu sănătatea acestuia.

DUPĂ PARLAMENTARI, S-A TRECUT LA OMUL „DE RÂND", prelevându-se sânge şi de la categorii de populaţie din 13 ţări, după criteriul selectării a trei generaţii consecutive: bunică, mamă, copil. De ce astfel? Pentru a se constata dacă poluanţii identificaţi la femeia dintr-o anumită generaţie se transmit prin placentă şi prin laptele matern. Apoi, pentru a ne face să devenim cu toţii conştienţi că nimeni nu poate scăpa de contaminare, averea şi puterea, funcţia şi buncărele blindate nefiind elemente protectoare, pentru nimeni, fie că e vorba despre oameni obişnuiţi, fie că vorbim despre politicieni, bogătaşi ori vedete. Un fenomen îngrijorător, pentru că prima întrebare ce se pune este: cât de mare e pericolul?

PRIMA CONCLUZIE: SUNT FOARTE MULTE PRODUSE TOXICE, mai exact, peste 100.000 cunoscute oficial, la nivel european. Şi mai grav este că acestea se utilizează în absolut toate domeniile vieţii cotidiene. Cele mai numeroase, depistate de WWF la subiecţi, sunt pesticidele – cele mai „vestite" produse chimice, deoarece specialiştii în sănătate publică le pun în legătură cu îmbolnăviri aparent inexplicabile. Începând cu anii '40, insecticidele, anti-acarieni, substanţe pentru deratizare, antifungice sau ierbicide au favorizat dezvoltarea agriculturii intensive şi distrugerea vectorilor unor maladii infecţioase. Foarte cunoscut este DDT-ul, interzis din 1943, însă numai în ţările dezvoltate. În 1973, cel puţin 3 milioane de tone din acest produs au fost pulverizate în întreaga lume! De altfel, în Africa Centrală se utilizează şi astăzi DDT, deoarece raportul dintre calitate şi preţ pledează în favoarea sa, în legătură cu distrugerea ţânţarilor vectori ai paludismului (un milion de victime pe an). Apropiate de acesta, substanţe ca PCB sau EDF au fost interzise în Europa şi în America de Nord, abia în 1990.

O VERITABILĂ CĂMARĂ A DIAVOLULUI ascunde... la vedere (sic!) adevărate bombe chimice cu efect întârziat. *Perturbatorii endocrinieni* pot provoca malformaţii congenitale, tulburări ale aparatului genital, probleme de sănătate ale fetusului sau ale nou-născutului (în special de creştere şi de dezvoltare). Bărbaţii, respectiv masculii speciilor sălbatice sunt primii vizaţi de respectivele substanţe chimice răspândite în mediu în ultima jumătate de secol. *Organoetanii* sunt otrăvitori şi în doze minuscule. Ei atacă sistemul imunitar, provoacă malformaţii congenitale, au efect neurotoxic. În numeroase produse de consum curent există *alkyfenolii*, care perturbă dezvoltarea sexuală a anumitor specii animale, afectând producerea de spermatozoizi. La om, contribuie la distrugerea limfocitelor – celulele sangvine care identifică microbii din organism şi produc anticorpii. Britanicii au încercat să stopeze producţia lor, dar fără succes. Şi jucăriile conţin substanţe toxice foarte periculoase. În Europa Occidentală, şase *ftalaţi* au fost interzişi în fabricarea unor produse destinate stimulării creşterii dinţilor, întrucât afectau totodată ficatul, rinichii şi testiculele copiilor. Totuşi, au ajuns să polueze masiv mediul, inclusiv organismul uman. În cosmetice, în alimente, în produse de menaj, în mobilă sau în materiale de construcţii, toxinele cele mai periculoase nu ne pătrund doar în casă, ci şi în organism. Cine e responsabil pentru acest fenomen atât de periculos? Aici, orizontul se îngustează, până la limita minimă. Dar, aşa cum arătam mai sus, ameninţarea nu ocoleşte pe nimeni. Nici chiar pe magnaţii care produc poluare extremă, la scară planetară.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Irezistibila ascensiune a OMG-urilor

Organisme – animale, vegetale, microorganisme – modificate genetic. Pentru o alimentaţie mai sănătoasă? Greu de precizat. Pentru o creştere a productivităţii, cu siguranţă.

81 de milioane de hectare de pământ sunt cultivate - în întreaga lume – cu plante modificate genetic. În interesul agricultorilor şi al „uriaşilor" din industria agro-alimentară. 56% din cele 86 de milioane de hectare cultivate cu soia în întreaga lume sunt modificate genetic. Modificarea genetică a plantelor presupune datarea acestora cu noi proprietăţi. Cum ar fi, de pildă, rezistenţa la un ierbicid. Procedeul constă în implementarea unor gene aparţinând unor alte specii de plante. De-a lungul vremii, omul a selecţionat, încrucişat, a efectuat grefe în cazul plantelor sau animalelor pentru a le îmbunătăţi productivitatea, pentru a le înzestra cu o rezistenţă sporită la boli, secetă etc.

Un raport al ONU din 1990 estimează o creştere a producţiei mondiale de cereale care va depăşi cu 50% creşterea populaţiei. Ceea ce înseamnă că problemele malnutriţiei vor fi, teoretic, inexistente. Problema constă însă în repartiţia alimentelor. Iată un exemplu: Brazilia, care exportă anual 11 milioane tone de soia în vreme ce 10% din populaţia sa suferă de malnutriţie. Deşi OMG-urile reprezintă una

din priorităţi în domeniul cercetării, 40% din specialiştii europeni şi-au încetat activitatea în domeniul transgenezei în ultimii 4 ani, orientându-se spre alte discipline. Şi asta datorită finanţării nesatisfăcătoare. Un lucru e cert, OMG-urile uşurează viaţa agricultorilor şi le asigură prosperitate. O prosperitate de care beneficiază şi cei din industria agro-alimentară. În aceste condiţii de avantaje economice, deficitul finanţării devine un paradox. Transgeneza nu constituie un „dopaj" al plantelor pentru îmbunătăţirea randamentului. Acesta e asigurat de faptul că paraziţii, ierbicidele, salinitatea sau seceta provoacă mult mai puţine pagube având în vedere faptul că plantele sunt mai rezistente la factorii de agresiune.

Unele plante sunt înzestrate cu calităţi nutritive, cum ar fi „orezul aurit" îmbogăţit cu vitamina A. Se procedează, deopotrivă, la suprimarea sau adăugarea unor acizi, minerale sau proteine. Unele plante sau animale modificate genetic sunt capabile să producă molecule terapeutice. Există bacterii transgenice şi drojdii care produc insulină. Primul succes, în 1978. Într-un viitor apropiat se poate vorbi de producţia de anticorpi sau de vaccinuri (este vizată în special hepatita B). Până în prezent nu au fost detectate efecte negative asupra sănătăţii umane în urma consumului de produse obţinute din plante sau animale transgenice, dar asta nu înseamnă că riscurile sunt inexistente.

Un singur caz de reacţie alergică la un OGM comercializat a fost semnalat în SUA. Era vorba de consumul produsului „tacos", din grâu contaminat de grâu furajer. OMG-urile sunt prezente în mai toate ţările lumii, fie că e vorba de culturi, fie de produse cu ingrediente din această categorie. Unele ţări le resping cu fermitate. În Algeria, de pildă, astfel de culturi sunt interzise prin lege. În 2002, deşi confruntată cu foametea, Zambia a refuzat sprijinul alimentar american pentru că era vorba de plante transgenice. Cum recunoaştem OGM-urile? Din 2004, în Uniunea europeană etichetarea este obligatorie dacă alimentul conţine peste 0,9% OGM. Cât priveşte reticenţa sau încrederea consumatorului, un lucru e cert: acesta nu se teme de OGM.

DORIN MĂRAN

E bine de ştiut

Nodulii limfatici

Trebuie ştiut că între celulele ţesuturilor din corpul uman circulă un lichid incolor care se numeşte limfă – şi care este elementul principal ce serveşte schimbului de substanţe nutritive precum şi înlăturării produselor reziduale şi a toxinelor. O reţea capilară care „merge" pe traseul venos şi se varsă în vene colectează limfa. În această reţea limfatică sunt presăraţi aşa-numiţii noduli limfatici. Cu dimensiuni diferite, de la mărimea unei gămălii de ac, până la cea a unui bob de fasole, nodulii limfatici se află în regiunea gâtului, sub bărbie, în axile, ori pe faţa anterioară a mâinilor. Sunt însă şi noduli limfatici care sunt plasaţi în profunzime, atât în torace, cât şi în abdomen.

Principalul rol al tuturor acestor noduli este de a filtra agenţii patogeni sau alţi corpi străini din limfă. Limfocitele constituite în noduli ţin de sistemul de apărare împotriva infecţiilor în special. Semnul major al activităţii acestora este că nodulii se tumefiază, devin sensibili şi de cele mai multe ori dureroşi. Dar, atunci când se constată creşterea acestora în volum, în mai multe zone ale organismului, este mai mult ca sigur că o afecţiune este pe cale să se generalizeze.

Tot aşa este posibil ca nodulii limfatici să se evidenţieze numai într-o anumită regiune a corpului şi în astfel de cazuri, infecţia este precis localizată. Dacă procesul infecţios avansează, au loc închistări purulente ale nodulului respectiv, acesta este distrus şi puroiul pătrunde în tegumente, în adâncime. Este, de asemenea, posibil ca starea de congestie dintr-un focar infecţios să se semnaleze printr-un striu roşu aprins, cu orientarea către inimă.

Aşadar, tumefierea nodulilor limfatici nu necesită tratament, aceştia nefiind decât un simptom de boală. Dar, dacă aceştia devin prea mari şi dureroşi, un control medical se impune urgent. Când acest fenomen este însoţit şi de febră, prezentarea la medic este o mare urgenţă.

Nodulii limfatici pot să prindă şi ţesuturile adiacente şi pentru a se evita formarea unui abces incizarea acestuia este categorică. Pentru sănătatea copiilor, pentru buna lor dezvoltare, trebuie observaţi medical şi nodulii limfatici.

Dr. VALERIU MANTA

Strălucitoarele strasuri

Dacă în această vară ne-am familiarizat cu prezenţa lor mai mult sau mai puţin discretă, iată că acum strasurile dau strălucire ţinutelor feminine de dimineaţa până seara. Bluze din bumbac cu manşete-bijuterie, fuste cu cordoane strălucitoare, pulovere, rochii, veste, poşete, pantofi sau cizme, toate poartă broderii din paiete şi perle fără a ignora jocul sofisticat, strălucitor al strasurilor...

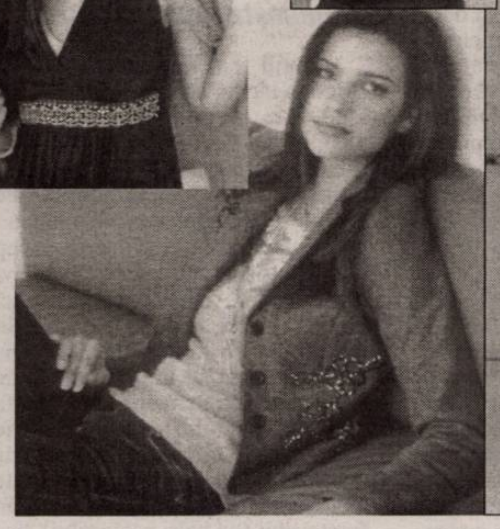

Adevărat sau fals

Îngrijorare

Da, este adevărat, specialiştii privesc cu îngrijorare vopseaua permanentă de păr. Şi aceasta după ce, potrivit unui studiu efectuat cu ajutorul a 5.000 de femei de către cercetători de la Agenţia Internaţională de Cercetări privind Cancerul, din Franţa, s-ar părea că în vopseaua de păr folosită în urmă cu 30 de ani intrau două substanţe responsabile de apariţia cancerului limfatic. Experţii sunt de părere că toate persoanele care foloseau în mod frecvent vopsea de păr în acea perioadă ar trebui să conştientizeze riscul apariţiei bolii şi să se supună unui control de specialitate. Studiul arată că riscul apariţiei cancerului este cu 20% mai mare la femeile care foloseau, în mod frecvent, vopsea de păr de culori închise, înainte de 1980.

Potrivit estimărilor, o treime dintre femeile din Europa şi America de Nord şi 10% dintre bărbaţii de peste 40 de ani apelau la produse cosmetice pentru a-şi schimba culoarea părului. Care este situaţia la ora actuală? Cercetătorul Paolo Boffetta arată că „vopseaua care se foloseşte în ultimii 25 de ani nu prezintă un risc la fel de ridicat, motiv pentru care persoanele care folosesc acum vopsea de păr nu trebuie să se alarmeze. Substanţele periculoase care intrau în compoziţia vopselelor vechi au fost eliminate." Totuşi, până la definitivarea studiilor înţelept ar fi să se renunţe la vopseaua permanentă în favoarea vopselelor nuanţatoare. Îngrijorarea specialiştilor a fost declanşată de faptul că în ultimii 20 de ani numărul persoanelor care suferă de cancer limfatic s-a dublat.

Un alt studiu efectuat de cercetători americani, de la Universitatea din California, arăta că femeile care folosesc vopsea permanentă de păr sunt predispuse la apariţia cancerului de vezică.

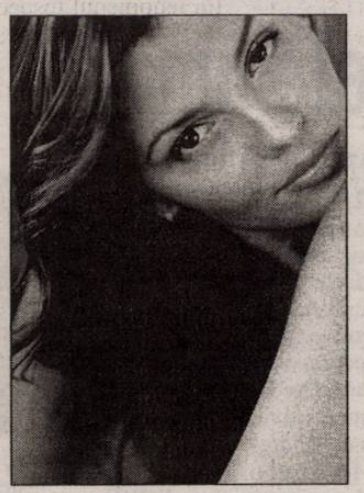

Terapie cu flori

Derivată din fitoterapie, terapia cu flori se dovedeşte a fi o metodă utilă mai ales persoanelor cu probleme emoţionale. Încă de prin anii '30, medicul englez Edward Bach, bacteriolog şi imunolog, cercetând legătura dintre stările psihice şi starea generală de sănătate a observat că unele sentimente, precum teama nejustificată, frica, senzaţia de singurătate, descurajarea, îndoiala pot fi ameliorate cu ajutorul florilor. Esenţe ale unor flori sălbatice sunt recomandate în funcţie de temperamentul, personalitatea şi starea de spirit a pacienţilor. Azi se folosesc aproape 40 de remedii pe bază de flori, sub formă de picături sau soluţii apoase, iar medicii homeopaţi spun că tratamentul cu flori este lipsit de toxicitate pentru organism şi poate fi aplicat chiar şi copiilor.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Dosarele frumuseţii

Tendinţe în machiaj

Încă această toamnă şi în iarna următoare tendinţele în machiaj vor conferi femeilor un aer de staruri hollywoodiene. Ochi scânteietori şi buze strălucitoare sunt atuurile care vor pune în valoare frumuseţea chipului. Machiajul toamnei stă sub semnul senzualităţii maxime. Un halou negru sau gri în jurul ochilor, asociat cu buze roşu intens, bine conturate, definesc machiajul modern, de un farmec hipnotic. Sunt valorizate culorile pământului, negru şi gri-antracit, în texturi delicate, cu tuşe ce dau figurii un farmec irezistibil.

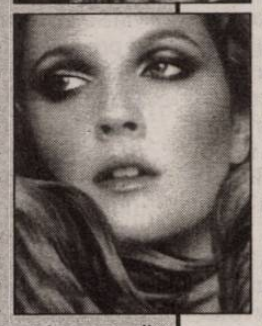

Specialiştii spun că această reinterpretare a notelor clasice face machiajul mai subtil, mai rafinat, mai uşor de realizat şi de purtat.

Pentru a pune în valoare privirea foarte seducătoare, tenul va fi mat, frumos satinat. Buzele, colorate în nuanţe transparente, au un aspect de fruct apetisant. Profund şi luminoas, violetul, cu toate tonurile sale, propulsează machiajul într-o dimensiune misterioasă. Aceasta este culoarea momentului. Ea se armonizează fie cu nuanţe de roz, fie cu albastru, romantic sau electric, dar întotdeauna plin de fantezie. Ziua este suficientă o linie subţire, în vecinătatea genelor, pentru a da luminozitate privirii, în vreme ce seara culoarea invadează pleoapa şi exteriorul ochiului, dând un aer sexy. Imperativ genele trebuie să fie foarte negre. Oricum, buzele nu mai rivalizează cu strălucirea privirii ele mizând pe discreţia unui bej-roze satinat. În final, veţi avea un look seducător, dar discret.

Gastronomice

De această dată doamna Matilda Schuster Tudoriu, din Cluj-Napoca, ne trimite câteva reţete de preparate de sezon

Salată de sfeclă roşie

1-2 sfecle roşii, 2 linguri ulei, o rădăcină de hrean, oţet diluat, o linguriţă de chimen.

Se spală sfecla, se taie capetele groase, se fierbe în coajă. Se curăţă de coajă după ce a fiert bine şi se dă pe răzătoarea cu găuri mari. Hreanul se curăţă şi se dă pe răzătoarea cu găuri mici. Se amestecă sfecla cu hreanul, cu o linguriţă de chimen, oţet diluat sau suc de lămâie. Se capsează borcanul sau se leagă cu celofan. Se ţine borcanul la rece şi folosim când avem nevoie. Se poate păstra şi 2 săptămâni. Se foloseşte la fripturi.

Salată asortată

3 cartofi, 2 morcovi mijlocii, sparanghel verde, 4 ouă, măsline, 250 g mazăre verde (din conservă), 2 sardele sau şuncă tăiată pătrăţele, pătrunjel verde, sare, piper, maioneză, oţet diluat sau suc de lămâie, 1 gogoşar roşu sau ardei capia tăiat şuviţe.

Se fierb toate legumele şi se taie cubuleţe. Ouăle se fierb tari şi se taie felii rotunde. Măslinelor li se scot sâmburii şi se taie jumătăţi. Şunca sau carnea de peşte dezosat se taie mărunt. Se adaugă sare, piper, maioneză în care se pune suc de lămâie după gust. Se aşază pe un platou sau pe salatieră şi se acoperă cu un strat gros de maioneză. Se ornează cu şuviţe de albuş fiert sau ras pe răzătoare, jumătăţi de măsline, felii de ou răscopt şi felii de gogoşar roşu, boabe de mazăre.

Supă de fasole

Fasole boabe, 1 morcov, 1 pătrunjel, 1/2 ţelină, o ceapă, verdeaţă, 1 cartof, 2,5 litri apă, puţin tarhon verde, 2 linguri ulei.

Se alege fasolea, se spală şi se pune la fiert cu o ceapă. Se rade zarzavatul pe răzătoarea cu găuri mari, se căleşte şi se pune peste fasolea din oală. Cartoful se taie separat şi se lasă să fiarbă 10-15 minute. Cine doreşte, dă totul prin sită, freacă bine cu o lingură de lemn şi o serveşte cu pâine prăjită cubuleţe. Se adaugă puţin suc de roşii, verdeaţă tocată şi puţin ulei deasupra.

Tas-chebap (tocană de berbec)

1 kg carne de berbec, 2-3 cepe, 1 păhărel cu vin, puţin cimbru, puţin suc de roşii, ulei, sare, piper.

Se opăreşte carnea cu apă clocotită în care punem puţin oţet şi o foaie de dafin. Se lasă să fiarbă până se frăgezeşte. Se pune într-o cratiţă ulei să se înfierbânte, se adaugă carnea tăiată porţii, ceapa tăiată peştişori, cimbru, sare, piper. Se lasă să fiarbă acoperit până scade puţin. Se adaugă vinul şi sucul de roşii în care s-a dizolvat o lingură cu făină. Se lasă să mai fiarbă, se dă la cuptor până scade şi s-a format un sos gros.

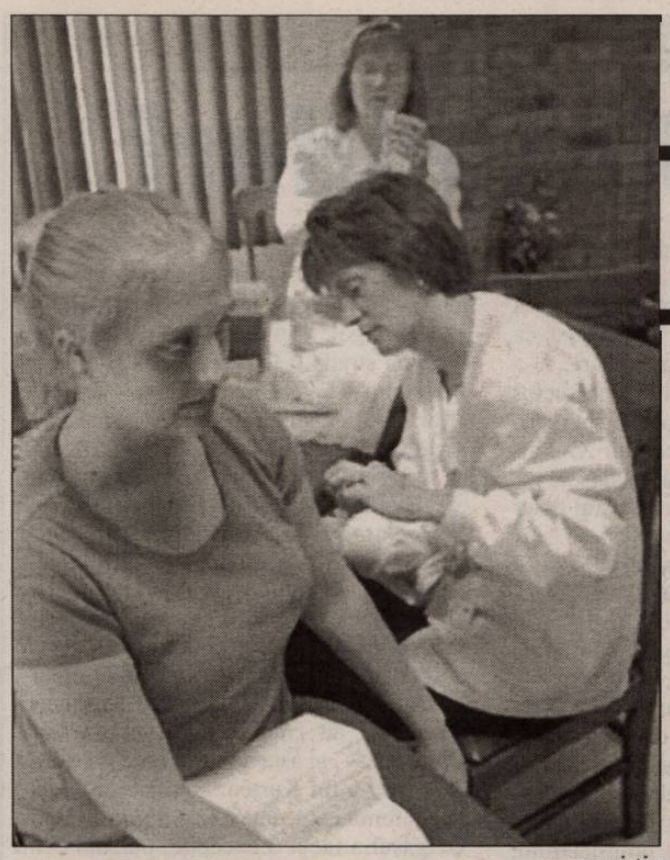

Vaccinarea antigripală nu este o joacă

Panica generată în rândul populaţiei, de lansarea ideii unei pandemii, prin combinarea virusului gripei aviare cu cel al unei gripe umane, a golit farmaciile de toate tipurile de vaccin antigripal, situaţie fără precedent, chiar în anii când se recunoştea oficial existenţa unor epidemii umane. Medicii însă atrag atenţia că protejarea individuală nu se face atât de simplu, amintita acţiune „în masă" fiind întrucâtva similară cu consumul constant de medicamente, „după ureche". La modul ideal, orice individ ar trebui să fie informat că medicul de familie este cel ce are calitatea de a evalua starea de sănătate a pacienţilor şi, în consecinţă, să le recomande sau nu acestora vaccinarea antigripală, ca şi tipul de vaccin potrivit.

Motivaţia unei asemenea proceduri este destul de complexă. În primul rând, persoanele care au deja o infecţie acută respiratorie nu trebuie vaccinate. Apoi, la cei vaccinaţi pot surveni efecte secundare, contraindicaţii certe apărând în cazul alergicilor la ouă sau la diverse preparate din carne de pasăre, al celor la care se manifestă pusee acute ale unor afecţiuni cronice ori afecţiuni acute febrile. Există şi persoane ce prezintă un risc sporit de contractare a unui virus gripal, numărul lor ridicându-se în România la peste 6 milioane.

În ce priveşte eficacitatea vaccinării antigripale, trebuie sancţionată părerea unora, că ea este relativă. Aici apare de fapt o nuanţare: după cum indică şi numele, vaccinul respectiv acţionează împotriva gripei, dar nu oferă protecţie împotriva altor infecţii acute respiratorii asemănătoare. Şi încă o precizare importantă, din păcate ignorată aproape întotdeauna, deşi are o semnificaţie aparte: încă nu s-a ajuns la performanţa anticipării începutului, a duratei, a intensităţii activităţii gripale (care poate fi epidemie), nici la prognozarea tipului de virus ce va acţiona pe o anumită arie.

Remedii naturale

Ginseng, rădăcina vieţii

Medicina afirmă un adevăr cert, şi anume acela că nu există nicăieri pe lume un panaceu universal. Totuşi, *ginsengul* are denumirea ştiinţifică *Panax ginseng,* ceea ce trimite la ideea că este o plantă bună la toate bolile. Cunoscută şi utilizată ca atare în Asia Orientală de milenii, ea a ajuns în Europa abia în 1711 şi atunci doar sub formă de... descriere. Astăzi, deşi anumite secrete ale sale încă sunt păzite cu străşnicie în ţări precum Coreea sau China, s-a răspândit în toată lumea, fie aclimatizată, fie doar prin produsele extrase din ea.

Există mai multe soiuri de ginseng, fiecare cu caracteristici şi chiar cu legende proprii. Proba timpului a demonstrat însă că planta care creşte spontan este mai eficace decât cea de cultură, iar vârsta recomandată pentru recoltarea rădăcinii (ajunsă până la 120 cm lungime şi 10 cm grosime) este de 35-40 de ani. Cele mai importante calităţi terapeutice se referă la reducerea fenomenelor de îmbătrânire, creşterea rezistenţei organismului, îmbunătăţirea considerabilă a vieţii sexuale şi a fertilităţii la ambele sexe (e, de altfel, deformată ideea că ginsengul ar reprezenta un redutabil afrodisiac şi nimic mai mult), stimularea activităţii inimii, a sistemului vascular şi a celui nervos, creşterea secreţiilor de hormoni şi de enzime, efectul antidiabetic.

Un amănunt important trebuie accentuat, şi anume că efectele remarcabile amintite mai sus se fac simţite cel mai bine la persoanele trecute, cum s-ar spune, în partea a doua a vieţii, adică la adulţi şi la vârstnici. Ginsengul se administrează de obicei sub formă de pulbere, la recomandarea medicului, dar în Orient există şi infuzii, alimente sau macerate în alcool cu această rădăcină-minune. Cât despre calităţile sale, ce par deseori supralicitate, nu trebuie uitat că o includ pe aceea rarisimă, de a nu dăuna organismului uman, indiferent de doză sau de durata curei, spre deosebire de majoritatea plantelor, care pot da şi efecte secundare. Cu toate acestea, specialiştii afirmă că încă mai există însuşiri ale „rădăcinii vieţii" insuficient cunoscute şi utilizate.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Îmbătrânim mai repede sau ni se pare?

Răspunsul este afirmativ, dacă ne referim la o existenţă subminată de stresul psihologic. Şi, din nefericire, modul de viaţă actual, în special cel din mediul urban, favorizează şi amplifică puţin câte puţin fenomenul respectiv. Pentru specialişti, rămâne încă greu de înţeles prin ce mecanisme este afectat organismul uman de stresul psihologic. Cercetări efectuate în acest sens de o echipă medicală americană au dus la constatarea că stresul cronic ne face să îmbătrânim prematur, mai precis cu circa 10 ani mai devreme!

Ca în toate procesele referitoare la evoluţia corpului uman – care nu se limitează la partea sa fizică, materială, după cum se vede – paşii făcuţi de cercetători către depistarea cauzelor „autoamputării" duratei noastre de viaţă conduc către domeniul geneticii. Astfel, s-a observat că telomerii (extremităţile vitale ale spiralei ADN-ului, plasate la capetele cromozomilor, care se scurtează o dată cu fiecare divizare a celulei, până la dispariţie) au lungimi mai reduse la persoanele supuse unui stres cotidian permanent. Poate fi vorba despre probleme familiale de durată sau temporare, însă foarte importante, despre contexte sociale speciale, legate de serviciu, despre relaţiile cu cei din jur, despre traversarea unor situaţii extreme, de genul războaielor, al atentatelor teroriste, al violurilor, al seismelor, al inundaţiilor, al accidentelor rutiere şi aşa mai departe.

Cercetătorii consideră că lungimea telomerilor „măsoară" starea de sănătate a organismului, dar şi – de exemplu – nivelul colesterolului. Totodată, ei încearcă să verifice modul în care tehnicile de relaxare şi de meditaţie reuşesc să domine fenomenul amintit, eliminând posibilitatea deteriorării cromozomilor, o dată cu ţinerea la distanţă a factorilor de stres.

Obstetrică

Nicotină şi hiperactivitate

Faptul că fumatul are efecte dezastruase asupra viitorului nounăscut, dacă mama nu renunţă din timp la ţigări, este incontestabil. Totuşi, medicii descoperă în permanenţă alte pericole abătute asupra femeii însărcinate fumătoare şi a fătului. Astfel este şi sindromul de hiperactivitate infantilă (o instabilitate psihomotorie, însoţită uneori de un deficit de atenţie), aflat în strânsă legătură cu tabagismul mamei. Potrivit observaţiilor realizate pe câteva mii de copii născuţi de femei fumătoare sau nu, tulburările amintite au apărut de două ori mai frecvent la cei ale căror mame fumează înainte de sarcină şi au continuat s-o facă şi pe parcursul acesteia. Un motiv în plus pentru femei (dar şi pentru viitorii taţi, fumători, care-i obligă pe cei din jur să-şi însuşească fără voie acest viciu în mod pasiv) să abandoneze otrava atât de costisitoare, inclusiv din punct de vedere al menţinerii sănătăţii.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

Tensiunea, vechea problemă

S-ar putea crede că toată lumea cunoaşte destul de multe anănunte despre tensiunea arterială, mai ales că astăzi, în principiu, oricine şi-o poate verifica singur, folosindu-se de mai multe tipuri de tensiometre. Totuşi, probabil se ştie mai puţin şi ce anume se poate face în scop profilactic. Este de altfel o problemă ridicată şi de cititorul nostru Marin Oancea din Craiova, oarecum contrariat de unele restricţii alimentare recomandate de medicul de familie, în cazul său fiind vorba despre o hipertonie arterială.

Să menţionăm mai întâi că tensiunea arterială normală este cea care nu depăşeşte valoarea de 140/80. Există şi o aşanumită zonă limitrofă, situată între 140/80 şi 159/90, iar afecţiunea cititorului nostru se referă la valori mai mari decât aceasta din urmă. Ea se leagă de obicei de boli grave, cum sunt: hemoragiile cerebrale, infarctul miocardic, paraliziile, insuficienţele renale etc. Foarte simplu spus, prevenirea hipertoniei arteriale înseamnă excluderea factorilor de risc şi – medicul d-lui Oancea are perfectă dreptate – alimentaţia joacă un rol primordial sub acest aspect. Aşadar, se cere evitarea consumului de produse care conţin multă sare de bucătărie (mezeluri, conserve, afumături, brânzeturi sărate ş.a.m.d.), dar şi micşorarea dozelor puse în mâncărurile gătite. La persoanele supraponderale sau obeze, e bine să se reducă numărul de calorii ingerate zilnic, eliminându-se alimentele care stimulează pofta de mâncare, dulciurile, pastele făinoase, micşorarea raţiei de pâine şi de cartofi, în schimb consumându-se multe legume şi fructe proaspete, peşte, brânză proaspătă de vaci, carne în cantitate suficientă. Un rol important îl are şi mişcarea, activitatea fizică, cel mai la îndemână fiind mersul pe jos, cel puţin o oră pe zi. Tot la capitolul restricţiilor se include renunţarea categorică la ţigări şi reducerea la minimum a consumului de alcool.

Am putea încheia succintele sugestii legate de această afecţiune, cu o scurtă referire la modul de viaţă actual. Stresul, surmenajul cronic periclitează nebănuit de mult sistemul nervos şi, în general, sănătatea întregului organism. Prin urmare, acasă, pe stradă ori la serviciu, se recomandă să ne păstrăm o stare de bună-dispoziţie şi relaţiile cu cei din jur să fie netensionate, fie şi numai pentru ca tensiunea respectivă să nu se transfere către... arterele noastre.

Vitaminoterapie & mineraloterapie

POTASIUL

Folosirea simultană a vitaminelor, a mineralelor şi a altor medicamente poate provoca neplăceri. De aceea, este necesar să consultaţi un medic specialist, un dietetician sau un nutriţionist, înainte de a urma un astfel de tratament.

Potasiul se prezintă în natură sub formă de săruri şi acţionează în principal asupra nivelului echilibrului electrolitic.

■ ***Doza zilnică recomandată*** este de 3500 mg (3,5 g).

■ ***Surse:*** Peştele, fructele (banane, caise, prune uscate), legumele (spanac, roşii, cartofi), carnea de pasăre de curte constituie cele mai importante surse de potasiu.

■ ***Rol:*** Este un regulator important al presiunii arteriale, deoarece extrage sodiul din celule, ceea ce duce la reducerea volumului de lichide din organism. • Participă la reacţiile chimice care implică proteine şi glucide (stimulând secreţia de insulină). • Activează funcţia renală. • Influenţează fenomenele electrice cardiace şi neuromusculare.

■ ***Dereglări cauzate de deficitul de potasiu:*** Alcoolicii, cei care beau multă cafea, consumatorii de dulciuri, diabeticii, cei care abuzează de diuretice şi de laxative, precum şi cei care au urmat timp îndelungat tratament cu cortizon sunt predispuşi să dezvolte carenţe de potasiu. Acest lucru creşte riscul de hipopotasemie (concentraţie scăzută a potasiului în sânge). • Carenţele de potasiu produc hipertensiune, oboseală, dereglarea ritmului cardiac, crampe musculare, chiar confuzie şi iritabilitate.

■ ***Dereglări cauzate de consumul excesiv de potasiu:*** Administrarea de doze mai mari de 5.000 mg/zi poate afecta echilibrul mineral. O doză de clorură de potasiu de 25 mg poate provoca o intoxicaţie gravă a organismului.

■ ***Sfaturi utile:*** Suplimentele de potasiu sunt total nerecomandate persoanelor care suferă de diabet sau de insuficienţă renală ori celor care iau medicamente cu acţiune diuretică sau hipertensivă.

GHEORGHE GIURGIU

Tot mai mulţi stăpâni de animale de companie şi fermieri din SUA apelează la medicii veterinari care s-au specializat într-o străveche tehnică medicală a chinezilor: acupunctura. Principiul este acelaşi ca pentru om: stimularea cu ajutorul acelor a punctelor cheie – 365 la număr – de pe traseul celor douăsprezece meridiane

Acupunctură şi pentru animale

principale ale energiei vitale („qi"). Sunt induse efecte fiziologice esenţiale pentru vindecarea sau ameliorarea unor suferinţe.

Specialişti de la mari universităţi americane studiază această alternativă pentru animalele bolnave încă din anii 70 ai secolului XX. „Clienţii au început să prefere acupunctura, spune prof. Kevin Haussler de la Cornell University, departamentul biomedicină, pentru a-şi feri animalele de terapia prin produse chimice." Într-adevăr, printre necuvântătoarele care beneficiază astăzi de acupunctură se numără, în afară de câini, pisici şi nevăstuici (animale de companie), vitele şi păsările de curte... Pare o extravaganţă, însă clientela este foarte mulţumită că boli precum cele respiratorii, renale, circulatorii etc. sunt în mod „elegant" tratate. În China, terapia în discuţie se practică din secolele II – III D.Ch.

ISTORII CRIMINALE DE EXCEPŢIE

Bestia din Düsseldorf

● *Hârtia poate cu greu să suporte descrierea monstruozităţilor germanului Peter Kurten, care, după ce îşi rănea mortal victimele, se delecta cu sângele lor*

● *Preferând fete sub doisprezece ani, Kurten a avut o „carieră" relativ scurtă faţă de alţi criminali în serie: numai nouă persoane ucise, într-un interval de un an*

● *Familist convins, asasinul părea un om respectabil, dar agresiunile sale sexuale şi căsăpirea victimelor s-au derulat până când a făcut o incredibilă greşeală*

Copilărie infernală

Portretul psihologic al lui Peter Kurten (1883-1931) cuprinde datele semnificative ale unui copil traumatizat de un tată alcoolic. Al cincilea dintr-o serie de treisprezece copii, Peter a avut parte numai de violenţă din partea unui părinte care abia reuşea să-şi întreţină familia. Din păcate pentru structura sa psihică, Peter a scăpat de bătăuşul tată abia la 14 ani, când „bătrânul" Kurten a fost închis pentru tentativă de incest.

Momentul despărţirii de tată a fost pentru viitorul abominabil criminal ca un semnal pentru a se dezlănţui. Prima agresiune sexuală, în care Peter aproape că şi-a sugrumat o colegă de clasă, s-a produs la 14 ani. Autorităţile nu au luat cum se cuvine în seamă ferocitatea acţiunii sale. Nici un psiholog nu s-a interesat atunci de antecedentele adolescentului, care era deja cunoscut pentru agresiunile asupra animalelor (lucra voluntar la hingheri) şi asupra unor tovarăşi de joacă (tentative de înecare). Şcoala nu l-a mai interesat după ce a scăpat de sadicul său tată şi, angajat ca muncitor necalificat într-o cărămidărie, şi-a început vremelnic cariera de infractor specializat în abuzuri sexuale şi spargeri. Dar atunci, la începutul secolului XX, infracţiunile repetate primeau pedepse relativ mici. Aşa se face că recidivistul Peter Kurten a cumulat de-a lungul vieţii sale doar douăzeci de ani de închisoare, deşi gravitatea primelor infracţiuni îl recomandau pentru detenţie pe viaţă.

„Setea inumană de sânge", cum scria presa epocii din Düsseldorf, i-a fost trezită în timpul unei spargeri din anul 1913. Făptaşul avea treizeci de ani şi era deja expert în jefuirea caselor de oameni bogaţi, pe care le supraveghea cu mult timp înainte de a trece la fapte. Dar în acel an, Peter Kurten s-a pomenit cu fiica proprietarului în casă, despre care ştia că era plecată cu părinţii. Surprins asupra faptului, criminalul a tăiat pur şi simplu gâtul fetei de opt ani şi, după ce i-a savurat sângele, şi-a lăsat la locul faptei o batistă cu iniţialele P.K., aceleaşi cu ale tatălui victimei. Voise să conducă ancheta pe o pistă falsă, dar nu a reuşit.

Clipa de omenie i-a fost fatală

Văzând că nu a înşelat vigilenţa poliţiei, Kurten n-a mai comis crime până în anul în care s-a căsătorit, 1923. Dar, culmea! Mariajul i-a trezit instinctele criminale şi mai mult. Agresiunile sexuale au reînceput şi psihopatul a stat mai mult la închisoare decât alături de soţie. Ajunsese atât de obsedat de ideea de a răni şi de a vedea sângele victimei, încât a atacat chiar în plină stradă o femeie, cu un foarfece... Intervalul 1929-1930 a fost anul de groază al oraşului Düsseldorf. Rând pe rând, presa anunţa că fetiţe de 6 – 12 ani au fost atrase în locuri izolate (păduri şi chiar parcuri ale oraşului), supuse perversiunilor sexuale şi „extragerii" de sânge din răni. Porecla de „vampir" a fost uneori folosită, dar Kurten nu se folosea de arterele jugulare ale victimelor. În tot acest timp, vecinii şi soţia afirmau că el se comportă ca un om normal, deşi îşi dădea aere de „intelectual".

Anul 1930 aduce eliberarea de teroarea răspândită de „monstru" – nouă minore sfârtecate –, şi asta datorită unei greşeli de începător a lui Kurten. Numele providenţial al femeii agresate a fost Maria Budlies. Ucigaşul a făcut o excepţie, punând ochii pe o femeie de 30 de ani. Kurten o apărase de un agresor mărunt, apoi o atrăsese la el acasă, la o cafea. Şi-a propus s-o ucidă în pădure, dar fapta nu s-a mai petrecut. Din motive necunoscute, Maria Budlies a fost lăsată să plece. Aceasta nu s-a dus la poliţie, ci a scris unei prietene ce se întâmplase. Epistola a ajuns în cele din urmă la poliţie şi un comisar deştept a făcut o legătură între „salvatorul" femeii şi „monstrul" oraşului. Aşa a fost prins Peter Kurten, care la proces s-a declarat adept convins al lui Jack Spintecătorul. După ce s-a dat sentinţa de condamnare la moarte prin decapitare (era Germania anului 1931), criminalul ar fi spus: „Cel puţin aşa îmi voi contempla propriul trup plin de sânge...".

Goana după glorie

Romantismul, ca ansamblu de mişcări intelectuale şi artistice apărut la finele secolului XVIII, a fost o replică dură dată neoclasicismului. Emoţia avea să domine raţiunea şi imaginaţia debordantă spulbera analiza critică. Un reprezentant de seamă al acestui curent – manifestat plenar în veacul XIX – a fost şi pictorul belgian Antoine Wiertz (1806-1865), care reprezintă un caz aproape patologic de artist însetat de glorie. Wiertz şi-a propus ca prin opera sa – dimensiuni şi tematică – să devină „al doilea Rubens". Din păcate, acest talent indiscutabil nu şi-a apreciat cum se cuvine posibilităţile şi a rămas mult mai puţin cunoscut în istoria artei decât inegalabilul flamand.

Câştigarea Premiului Romei la numai 25 de ani (premiu care consta dintr-o bursă pentru studiul artelor la Roma) l-a „înfierbântat" pe tânărul Antoine Wiertz. Numai că atât la Paris, cât şi în capitala Italiei nu a fost privit cu acelaşi entuziasm ca în Belgia natală. Multe din lucrările sale (ulei pe pânză) au fost inspirate din Revoluţia franceză şi chiar au trezit nedumerire. Astfel, pânza „Decapitatul", încărcată cu un dramatism specific romanticilor, poate fi interpretată ca o susţinere a pedepsei capitale prin ghilotinare, adică o poziţie contrară marilor spirite ale epocii, precum Victor Hugo.

Morbiditatea nu avea cum să lipsească din arsenalul unui romantic pur sânge. Aşa a devenit capodopera „Fermecătoarea Rosina" una dintre cele mai cunoscute lucrări ale sale – al cărui subtitlu este „Nud de femeie cu schelet". Viaţa palpită frenetic în trupul femeii care vrea să sfideze moartea, iar Wiertz vrea să ne convingă că frumuseţea ar putea fi eternă... Criticii spun că apropierile de Rubens se remarcă în unele nuduri feminine (cum ar fi în „Furia unei tinere belgience") şi în dimensiunile impresionante ale pânzelor. Obsedat de-a lungul întregii vieţi, deci chiar şi la maturitate artistică, Wiertz a încercat să-l provoace pe Rubens prin mărimea colosală a unor proiecte – sprijinit necondiţionat de oficialităţile belgiene ale epocii. Aşa se face că în 1856, artistul se decide să realizeze o capodoperă monumentală, intitulată „Apoteoza reginei", care ar fi trebuit să aibă o înălţime de 50 de metri! Din păcate, lucrarea nu a foat finalizată.

Inspirat de pictorii romantici ai vremii, dar şi de literatura cu acelaşi profil – în special operele lui Hugo şi ale lui Edgar Poe –, Antoine Wiertz a demonstrat că a fost mai degrabă ataşat şocurilor emoţionale morbide şi mai puţin „optimismului magnific" din capodoperele rubensiene. Pictorul belgian nu şi-a putut îndeplini visul – nimeni nu-l apreciază ca pe un „nou Rubens". Anxietatea romanticilor i-a dominat concepţia artistică, iar capacitatea de a crea o „nouă femeie mitică", aşa cum a făcut Rubens, nu s-a manifestat în nici un fel. De altfel, semne ale disperării existenţiale sunt prezente peste tot în compoziţiile sale.

Decapitatul

Fermecătoarea Rosina

Sinuciderea

Tânăra vrăjitoare

Pagină realizată de
PAUL IOAN

Știați că...

◆ *...lacul Capra, de origine glaciară, este situat pe versantul sudic al masivului*

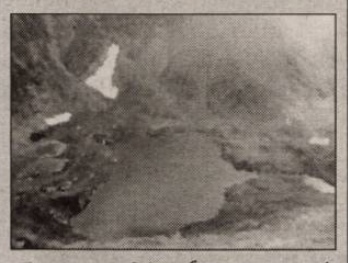

Făgăraș? Din el pornește pârâul Capra care este unul dintre izvoarele Argeșului.

◆ *...adevăratul nume al pictorului italian Veronese (1528-1588) a fost Paolo Caliari? Este considerat interpretul cel mai fidel al vieții aristocrației din epoca sa.*

◆ *...cavaful era un meșteșugar medieval în domeniul pieilor, specializat în ceea ce se chema încălțămintea obișnuită? În țările române cavafii s-au diferențiat ca meșteșugari în secolul al XVII-lea.*

◆ *...cronometrul a fost inventat în 1736? Este*

creația ceasornicarului englez John Harrison (1693-1776).

◆ *...primul extinctor funcționând pe bază de produse chimice, nu cu apă, a fost realizat în 1866? Invenția aparține francezului François Carlier.*

◆ *...arborele de scorțișoară este originar din India și Ceylon? Se întrebuințează drept condiment și în medicină.*

◆ *...turcoaza este o piatră semiprețioasă de culoare*

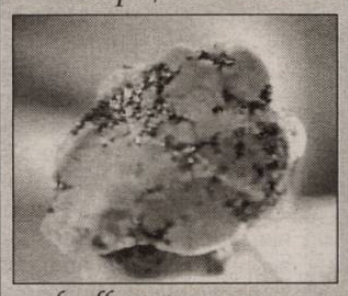

verde-albastră, netransparentă? Se mai numește și peruzea.

◆ *...primul fotoliu dentar a apărut în secolul al XVI-lea în cabinetul doctorului Giovanni Plateario din Salerno? În felul acesta era abandonată poziția operatorie prin care capul pacientului era ținut fix între genunchii medicului.*

Știați că...

Pe podul din Avignon... în orașul papilor

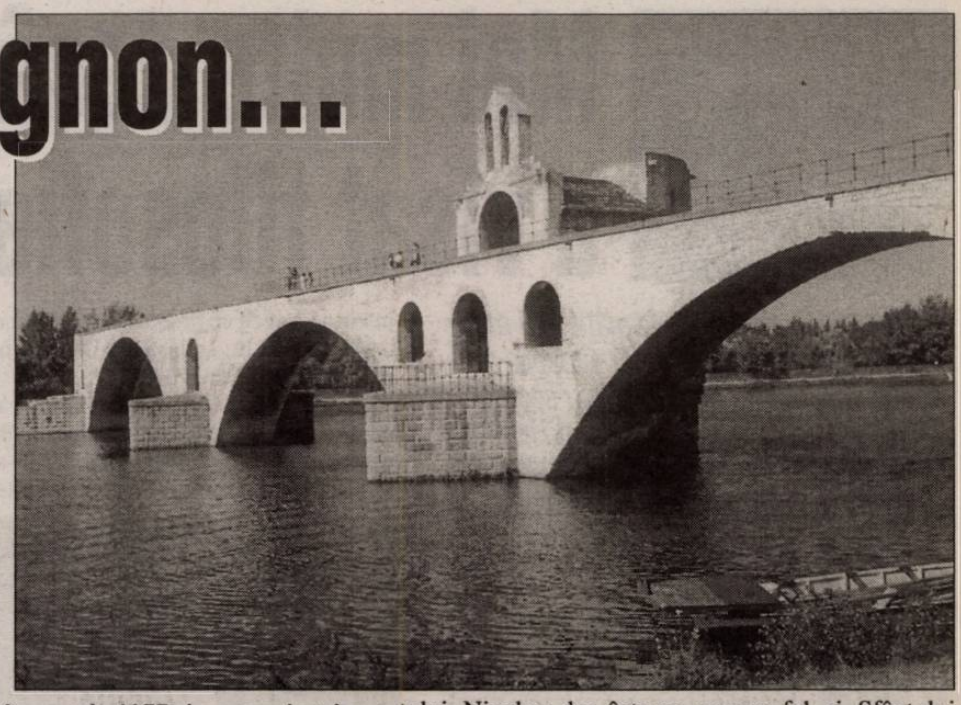

Mângâiată de briza Mediteranei, scăldată de apele Rhonului în care își oglindește dantelăria stâncilor, regiunea Provence din sudul Franței a fost numită de Frederic Mistral, poetul acelor meleaguri, „imperiul soarelui". Dintre orașele risipite printre dealurile împădurite Avignon – orașul papilor – este poate cel mai încărcat de legende. Una dintre aceste legende este cea privitoare la „Podul din Avignon" devenit celebru printr-un vestit cântecel răspândit în toată lumea. Minunata poveste este legată de viața Sfântului Benezet, care, se pare că a existat cu adevărat. El a intrat ca sfânt în conștiința oamenilor, deși nu a fost canonizat de biserică.

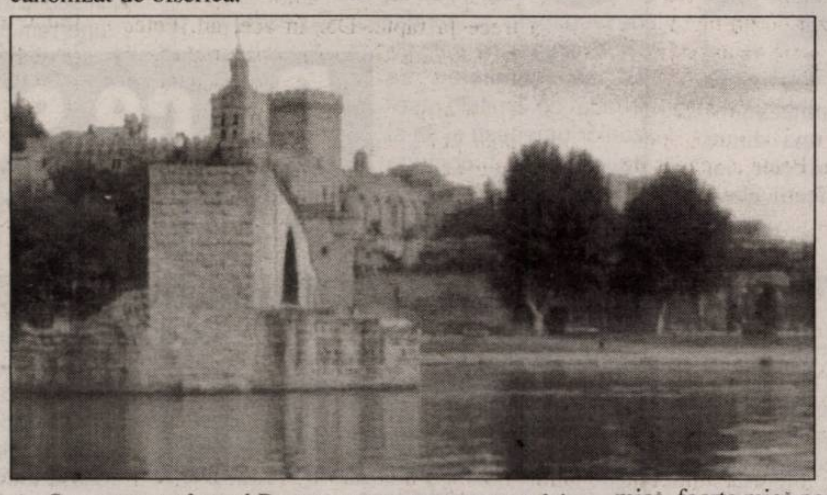

Se spune că tânărul Benezet era un păstor care își păzea oile în împrejurimile satului Vivier, unde se născuse. Într-o zi însă a auzit o voce puternică, ordonându-i să meargă la Avignon și să construiască un pod peste Rhon. Tânărul, care nu-și părăsise niciodată locurile natale, a întâlnit în drumul său un înger care l-a condus în fața episcopului. Acesta a dorit o dovadă a puterii și priceperii sale. De aceea i-a cerut să ridice o stâncă atât de grea că 30 de oameni n-au putut s-o miște măcar cu un centimetru. Înzestrat dintr-o dată cu o forță miraculoasă, Benezet a ridicat ușor bucata uriașă de piatră și a depus-o pe malul râului. În acel moment a declarat că stânca respectivă reprezintă prima piatră de fundație a podului. Mulțimea, care îl urma îndeaproape, a fost cuprinsă de un entuziasm de nedescris. După ce mulți oameni l-au imitat aruncând pietre în apă s-a deschis o listă de subscripție, adunându-se astfel o sumă uriașă de monede de aur.

Nimani nu poate spune ce este real și ce este fantezie în această frumoasă poveste. Cert este însă că înălțarea podului a început în 1177 și s-a terminat în ianuarie 1185. La vremea respectivă reprezintă singura trecere pe Rhon, granița naturală între Franța și Imperiul Romanic German. Unind cele două maluri ale fluviului, avea o lungime de 900 metri și 22 de arce. Era primul pod de peste Rhon având asemenea dimensiuni, dar istoria sa a fost una dintre cele mai dramatice. În 1226 are loc cumplitul asediu din timpul cruciadei împotriva albigenzilor și podul este dărâmat din ordinul cardinalului Saint Ange. Reconstruit între 1234-1237 este înălțat ceva mai sus de oglinda apei față de construcția inițială, din care a mai rămas doar o mică, foarte mică porțiune de piatră.

Podul continua să fie însă erodat de apele umflate ale fluviului și reconstrucția era mereu și mereu reluată. Locuitorii din zonă începuseră chiar să se întrebe dacă nu e mai folositoare o pasarelă de lemn. În 1660 lupta cu apele a luat sfârșit. Oamenii au renunțat la orice încercare de a mai termina construcția care, cu cele patru arce ale sale datând probabil din 1345-1348, din timpul pontificatului lui Clement al VI-lea, se întinde până la jumătatea fluviului.

În dreptul celui de-al doilea pilon de deasupra apei se înalță o capelă cu două nivele, cel de jos constituind cea mai veche parte a construcției. Capela este închinată Sfântului Nicolae dar într-un anume fel și Sfântului Benezet. Aici a fost înmormântat de credincioși dar dus în 1674 într-o Biserică aparținând Celestinilor de unde a dispărut în timpul revoluției.

Capela de jos este o capelă romană datând probabil din secolul al XII-lea, un edificiu unitar în concepție, în timp ce capela gotică de deasupra, înălțată în secolul al XVI-lea a suferit multiple influențe. Podul a fost restaurat în 1906, recondiționându-se balustradele, pavimentele și scările pe care vizitatorii pot coborî până aproape de oglinda apei.

Emblematic pentru oraș și pentru întreaga regiune Provence, Podul te invită să privești când spre Palatul Papilor, când spre cel al cardinalilor de pe țărmul de vizavi, din Villeneuve, unde nu mai reușește să ajungă.

Pe sub el trec tot felul de vaporașe, iar valurile care se sparg de picioarele de piatră par să îngâne același cântecel, așa cum se cânta în secolul al XV-lea când a fost compus.

Un sanctuar pentru istorie

Adevărate simboluri ale Ierusalimului, zidurile citadelei cunoscute sub numele „Turnul lui David" formează un ansamblu unitar. Palatul fortificat al lui Irod protejând cetatea, palat din care mai există doar turnul Phadaël, a fost completat cu alte construcții medievale și cu cele din epoca otomană. Cel mai înalt turn este acela al unui vechi minaret din epoca mamelucilor. Vechea citadelă găzduiește acum Muzeul de Istorie a Ierusalimului.

Suflet în artă

Elev al lui Karl Storck, sculptorul Ion Georgescu (1856-1896) este unul dintre reprezentanții de seamă ai artei românești, realizând plastic forma corpurilor în care se simte pulsând viața. Una dintre cele mai cunoscute opere ale sale este „Copilița rugându-se" realizată în 1882, arta sa căpătând parcă suflet.

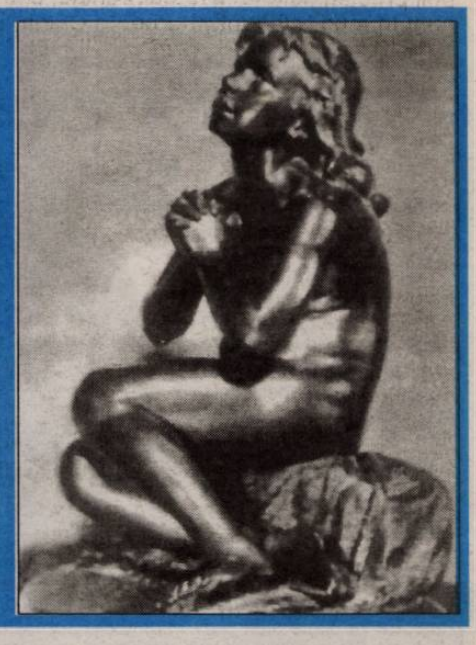

Simboluri ale umanității

Mătura

Acest banal obiect care se găsește în mai toate casele în ciuda concurenței acerbe a aspiratorului, a fost considerat din cele mai vechi timpuri ca având puteri magice și multiple semnificații simbolice.

În Grecia antică se credea că la sărbătoarea sufletelor, umbrele celor morți vin în casele oamenilor unde mai întâi sunt ospătate, dar după aceea sunt alungate prin măturarea spațiilor respective.

În China acelor vremuri se interzicea păstrarea unei măturii într-o cameră în care se afla un mort, pentru că se credea că mortul respectiv se putea transforma într-o fantomă cu părul lung. Se credea de asemenea că zeița vremii bune mătură norii de ploaie de pe cer, iar cei care practicau jocuri de noroc nu suportau o mătură prin preajmă ca să nu le alunge norocul.

În Europa existau credințe populare conform cărora mătura, în special cea de nuiele, avea puteri germinative sau putea alunga vremea

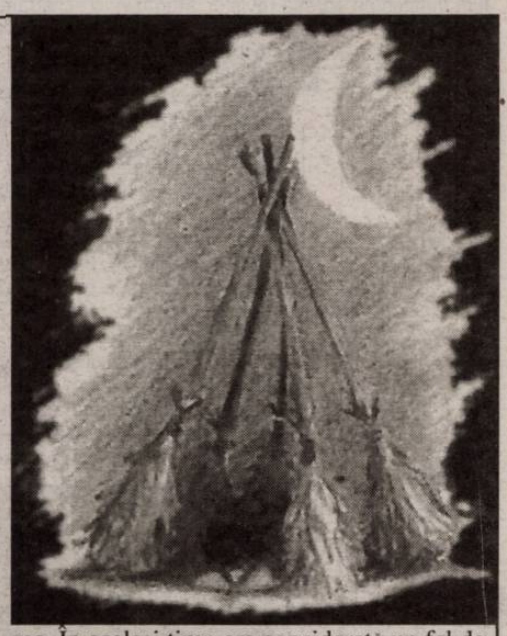

rea. În același timp era considerată un fel de vehicul al vrăjitoarelor care zburau călare pe ea.

Simbolistica creștină a folosit mătura drept atribut al Sfintei Marta și al Sfintei Petronela, patroane ale personalului casnic.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Se petrec între Cer şi Pământ

Mai multe decât a visat filosofia...

„Se petrec în Cer şi pe Pământ mai multe lucruri decât a visat, Horaţiu, filosofia ta" – spunea acum mai bine de patru secole Shakespeare, prin gura prinţului Hamlet. Mai încoace însă, şcoala ne-a învăţat să zâmbim superior la această afirmaţie...

Odată cu luminile aduse de ştiinţă – ni s-a spus – putem de acuma să explicăm aproape tot ce se întâmplă în jurul nostru, de la marginile Cosmosului până în miezul Pământului, iar ceea ce ar mai rămâne de aflat sunt lucruri prea speciale, ori lipsite de importanţă. Pe scurt: dacă auzim despre un fenomen neobişnuit, observat undeva, putem spune nu doar dacă ştirea este adevărată sau nu, dar putem cunoaşte şi cauza sa.

Drept urmare, ca într-o hipnoză generală, gândirea raţională mătură sub covorul conştiinţei informaţiile privind fenomene care nu pot fi explicate prin prisma ştiinţei. Ziarele sau alte medii „serioase" nu le pomenesc, sau le dau ca exemple ridicole ale rătăcirii minţilor unor bieţi contemporani ai noştri.

Totuşi, cel ce îşi ia oboseala să se apropie de astfel de relatări va constata că martorii sunt persoane de bună credinţă, iar unele dintre fenomene sunt raportate cu aceleaşi detalii, deşi au fost observate în locuri aflate la mari distanţe între ele, de oameni de pregătiri foarte diferite. Deci va descoperi, cu surprindere că trebuie să-i dea dreptate bătrânului Shakespeare.

Fenomenul OZN, împreună cu tot cortegiul de apariţii cu care se însoţeşte, face parte dintr-o astfel de latură a realităţii, contestată dar care, în ciuda a ceea ce şi-ar dori mulţi – pentru liniştea lor – nici nu se lasă explicată şi nici nu dispare, ca o modă frivolă.

Propun cititorilor Magazinului, ca argument pentru cele de mai sus, să trecem în revistă – pentru un timp de acum înainte, în această rubrică, un caleidoscop de ştiri recente de pe tot

globul, probând diversitatea şi perenitatea problematicii OZN, chiar dacă nici una dintre aceste ştiri nu poate convinge un sceptic, iar pentru unele semnalări există explicaţii alternative.

Un OZN vine la o coridă în Mexico City

Aşa cum anunţa ziarul mexican El Universal, ca şi canalul 2 al televiziunii mexicane, un OZN a fost văzut în după-amiaza zilei de duminică 9 ianuarie 2005 de mii de spectatori care urmăreau o coridă în Plaza de Toros din Mexico City. În timpul celei de a zecea confruntări, cineva a observat un obiect strălucitor pe cer. Curând toate privirile, inclusiv ale toreadorilor, erau îndreptate în sus. Obiectul, un glob argintiu, a fost captat şi de camerele de televiziune prezente la eveniment. Un timp a plutit nemişcat deasupra locului, apoi a ţâşnit spre orizont, dispărând în câteva clipe.

OZN-uri triunghiulare deasupra Parisului

Ufologul francez Mathieu Cozanet, împreună cu un prieten, traversau în 7 februarie 2005, la ora 21:50 un parculeţ la intersecţia dintre Rue D'Alesia

şi Rue Vercingetorix din centrul Parisului, când au văzut un obiect triunghiular de mari dimensiuni mişcându-se lent pe cer, puţin deasupra acoperişurilor din jur.

Era întuneric, iar cerul era neobişnuit de limpede pentru Paris – relata Cozanet – iar şansa mea a fost că priveam în acel moment stelele. Vehiculul, aflat la limita vizibilităţii, a trecut deasupra Rue Vercingetorix şi a dispărut în spatele unui acoperiş.

În 30 iunie 2004 un alt martor observase la Paris un obiect triunghiular, împodobit cu lumini strălucitoare la fiecare colţ şi cu una roşie pe centru, trecând pe deasupra sa. Peste puţin timp a apărut un alt triunghi, luminat în întregime, care a fost vizibil mai multe secunde.

DAN D. FARCAŞ

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi cu arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA i-a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă, la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 22,5 lei (225.000 lei vechi). Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 013701. Pentru alte detalii puteţi telefona la 317.89.66 şi 317.89.65.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____
ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____
ADRESA: str. _____ nr. ____, bl. ____,
sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____
cod _____, judeţul _____.
M/44

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: *numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.*

Fenomene inexplicabile

- *Literatura ştiinţelor oculte cunoaşte numeroase cazuri de persoane care au avut însuşiri excepţionale în legătură cu aşazisa lor putere asupra naturii*
- *Cele două categorii principale de „stăpâni ai naturii" sunt (după Lewis & Botten, autori ai mai multor enciclopedii de profil): cei care pot da comenzi mintale animalelor sălbatice şi cei care pot influenţa, tot mintal, anumite fenomene ale naturii cum ar fi ploaia, seceta şi chiar cutremurele*
- *Chiar dacă aceşti „supraoameni" sunt consideraţi astăzi „eroi de poveste" şi aparţin, preponderent, spaţiului european, şi în India se vorbeşte despre „yoghini atotputernici"*

Legenda lui Darkozack

Sfârşitul mileniului I şi primele secole ale mileniului II au adus peste întreaga Europă fenomene naturale dezastruoase, de genul secetelor foarte îndelungate (uneori mai mult de 2-3 ani), incendiilor devastatoare şi inundaţiilor. Cu astfel de prilejuri, animalele sălbatice se încumetau să treacă de limitele aşezărilor omeneşti şi să-şi caute hrana în comune şi oraşe. De fiecare dată când, de exemplu, o haită de lupi sau familii de urşi intrau în oraşe şi comune, teroarea era de nedescris. Cronicarii francezi şi germani povestesc despre astfel de războaie dintre oameni şi fiare şi, uneori, de mobilizarea unor efective armate de stârpire a inamicilor necuvântători. Bolile răspândite datorită contactelor om-animal erau nevindecabile, iar maladiile făceau ravagii imense.

Pe fondul unor astfel de tragice întâmplări au ieşit la iveală eroii cu puteri supranaturale, de genul „stăpânilor animalelor". Această denumire era dată vrăjitorilor (?) care, prin puterea minţii, reuşeau să „comande" retragerea haitelor invadatoare. Un astfel de personaj de legendă a fost şi Darkozack. Despre acest bărbat, probabil de origine franceză, nu s-a aflat niciodată cum a apărut şi cum a dispărut în timpul unei perioade de criză a unui orăşel francez de lângă Paris, când s-a înregistrat o adevărată invazie de lupi. Cronicarii povestesc faptul că Darkozack trăise aproape toată viaţa în pădure, după ce nevasta şi fiul său fuseseră ucişi de lupi. Martorii care povestesc despre seceta prelungită a anului 1239 afirmă că „Darkozack putea să dea ordine şefilor de haită" sau femelei conducătoare. În plină stradă, acest legendar stăpân al animalelor a ieşit în faţa unei haite şi, riscându-şi viaţa, s-a lăsat înconjurat de lupi. Apoi ar fi scos nişte sunete indescifrabile, asemănătoarea cu urletul lupilor. După câteva minute, şeful haitei a început să se retragă şi, după el, toţi membrii haitei au plecat în pădure! Aceeaşi scenă s-a repetat de încă două-trei ori, în unele localităţi apropiate, care după intervenţiile lui Darkozack au fost ferite de astfel de invazii... Poveşti de adormit copiii? Cercetătorii fenomenului au o explicaţie: în perioada îndelungată cât a stat în pădure, straniul personaj ajunsese să fie cunoscut şi temut.

Filosoful care aduce ploaia

Deplasându-ne spre zona plină de mistere filosofice şi religioase a Indiei, găsim în scrierile despre yoghinii celebri ai secolului XX numele lui Swami Lakshmanjoo, vestit maestru yoga din Kashmir, pe seama căruia sunt puse acţiuni incredibile de „luptă cu puterile Pământului". Acest personaj – despre care se cunosc câteva fapte uluitoare din vremea când a făcut o călătorie la Los Angeles, în anii 90 ai veacului trecut – este considerat ultimul filosof al unei ramuri a credinţei Shaivism din India şi Kas-

De ce se ascund stăpânii naturii?

hmir, care datează de cel puţin cinci mii de ani.

Având drept „armă" mintală meditaţia transcendentală, Swami Lakshmanjoo este creditat cu forţa de a genera adunarea norilor pe cer şi implicit de a provoca ploaia. Se pare că, păstrându-ne totuşi discernământul, acest personaj putea prevedea cutremurele. Există martori care susţin acest lucru şi trebuie să ne rezervăm dreptul de a avea unele îndoieli asupra puterilor yoghinului din Kashmir. Unul din argumentele pentru care Swami este prezent în fenomenologia ocultă a secolului XX este întâmplarea din Los Angeles, din vara anului 1991. În acea zonă a Californiei persista seceta de cinci ani şi apa ajunsese să fie raţionalizată. Pus la curent cu grava situaţie de către un yoghin rezident în SUA, Maharishi Mehesh, Swami a declarat că încearcă că schimbe situaţia. Lucrurile s-au desfăşurat în felul următor: mai mulţi apropiaţi ai lui Swami au cerut permisiunea departamentului de pompieri să provoace câteva incendii controlate. După ce a primit permisiunea, Swami a procedat la mai multe şedinţe de meditaţie – fiecare şedinţă dura aproximativ o oră, atât cât dura şi focul aprins deliberat... Totul a început pe data de 22 iunie, iar pe 30 iunie cerul s-a acoperit subit de nori şi a început o ploaie abundentă. Fenomenul nu fusese prezis de nici un serviciu meteorologic şi a fost o mare surpriză şi pentru specialişti.

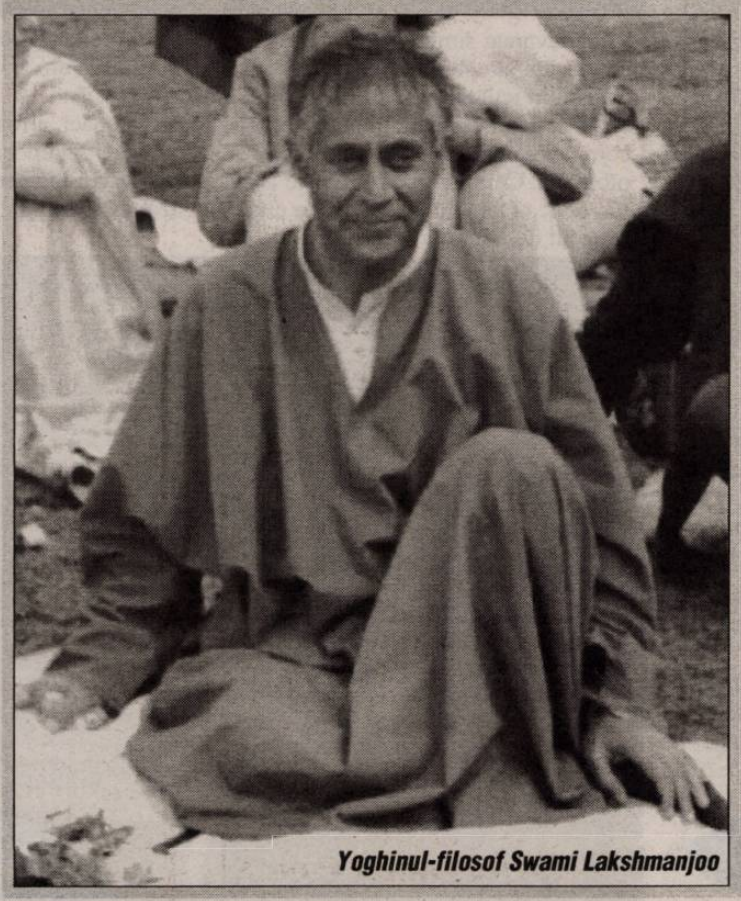

Yoghinul-filosof Swami Lakshmanjoo

Ce s-a întâmplat în realitate? A fost o simplă coincidenţă? Cum a putut să crească atât de brusc umiditatea atmosferei? În locul unor răspunsuri hazardate, preferăm să nu comentăm, ci doar să relatăm povestirile specialiştilor în ocultism.

PAUL IOAN

Expediţia „Congo-Nil”

◆ *O călătorie în Africa cu scopuri politice.* ◆ *Sute de băştinaşi ucişi de soldaţii francezi.* ◆ *O misiune plină de riscuri şi dezamăgiri.*

Anul 1896. Jean Baptiste Marchand, un tânăr căpitan francez, se pregăteşte febril pentru o expediţie temerară. Şi-a propus să traverseze continentul african, din Congo până în Sudan, în condiţiile în care teritoriile africane erau ocupate de englezi, un duşman „legendar” al Franţei. Urma să parcurgă şase mii de kilometri prin teritorii necunoscute, populate de băştinaşi ostili iar, în final, să atingă bătrânul fort de pe Nil: Fachoda. Inventarul bagajelor e făcut minuţios. Nimic nu trebuie să le lipsească membrilor expediţiei. Uniforme noi, care să-i impresioneze pe englezi, tone de mărgele pe care urmau să le folosească drept monedă de schimb în relaţiile cu localnicii, mii de conserve cu alimente şi... un pian mecanic. Lista materialelor nu se opreşte, evident, aici.

Marchand, animat de idei patriotice, îşi propune ca expediţia sa să fie şi purtătoarea unui mesaj politic, prin care să încerce să abiliteze „drepturile” Franţei de a-şi exercita influenţa în Africa. O ambiţie colonialistă, irealistă. Dar pentru asta avea nevoie de undă verde din partea Ministerului Afacerilor Externe. După lungi insistenţe, obţine documentele necesare. Expediţia, botezată Gongo-Nil, părăseşte Franţa în 26 iunie 1896. În jurul căpitanului se aflau 12 bărbaţi pe care poate conta şi 150 de soldaţi puternici şi disciplinaţi. Ajunge în Loango de Brazzaville. Un loc dominat de anarhie. Convoaiele sale sunt atacate. Marchand trece la represalii. Dă foc satelor, face victime în rândul populaţiei ostile. Un război inutil care va dura 6 luni.

Tocmeşte apoi cărăuşi în drum spre Brazaville, care poartă pe umeri, fiecare, zeci de kilograme de bagaje. 50% dintre aceştia îşi pierd viaţa. Marchand e atins de paludism, dar se reface în scurtă vreme. Urcă apoi pe fluviul Ubangui în pirogi. Rechiziţionează nu mai puţin de 4.400 de astfel de ambarcaţiuni. Ajunge în Bangui unde pune stăpânire pe vasul Faidherbe care urma să-l ducă până în Egipt. Printre puţinele plăceri din Bangui, la loc de cinste sunt specialităţile culinare locale: friptură de hipopotam, ficat de elefant soté, trompă de elefant friptă în cenuşă...

Ajunge apoi în regiunea Bahrel-Ghazal din Sudan. Plină de mlaştini şi ierburi uriaşe. Cu hipopotami agresivi şi roiuri insuportabile de ţânţari. Sunt zile în care înaintează 500 de metri pe zi. Rezervele de hrană se epuizează. Supravieţuiesc în final cu rădăcini de plante. În 10 iulie 1899 Fachoda se profilează la orizont. Nici un picior de englez! Totul în jur e o ruină. Francezii înalţă drapelul tricolor. Fortul e reconstruit cu eforturi uriaşe. Marchand aşteaptă întăriri din Franţa. În zadar. Îi aşteaptă şi pe englezi. În 9 septembrie aceştia apar cu o armată de 25.000 de soldaţi.

Căpitanul Marchand încheie un tratat cu şeful populaţiei din Fachida

Transportul unor piese aparţinând vasului Faidherbe, demontat în prealabil

Marchand are o întrevedere cu Kitchener, comandantul englezilor. În urma discuţiilor se conturează clar o concluzie: nu e loc pentru ambele naţiuni. Din partea Ministetului de Externe francez sosește o misivă scrisă în termeni duri. Noul ministru nu agreează iniţiativa lui Marchand. Franţa nu agreează un conflict cu Anglia. I se cere să plece din Fachoda. Marchand se supune şi pleacă cu ochii înlăcrimaţi. O parte din sufletul său rămâne în Egipt. În mod paradoxal, misiunea lui Marchand care ar fi putut declanşa un război, calmează relaţiile politice cu Anglia.

DORIN MĂRAN

Trofee de vânătoare

Splendorile naturii

Carstul din Valea Ialomiţei

Puţin frecventat de turişti, carstul din această parte a Bucegilor este deosebit de pitoresc. Ajunşi cu telecabina la capătul terminus, putem coborî direct pe firul Ialomiţei pe o potecă tăiată printre brazi şi pereţii Cheilor Peşterii. Trecem de două ori apa până la Peşteră. În drumul nostru întâlnim venind din stânga, un afluent al Ialomiţei, numit pârâul Cocora. Deşi foarte scurt putem admira un spectaculos pasaj de chei. Mergem în tăcere şi curiozitate mai departe, şi după doar câteva sute de metri, pe dreapta se lasă Valea Horoabei, poate cea mai însemnată bijuterie peisagistică a Bucegilor.

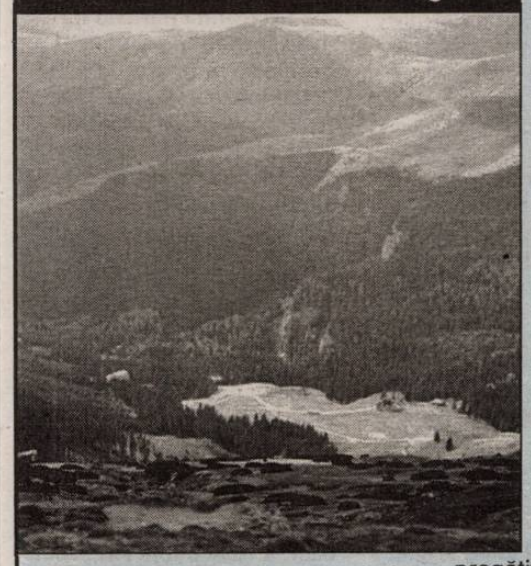

Drumul pe această vale e recomandat, mai ales, turiştilor antrenaţi, deoarece este destul de greoi şi lung. Peste 2 ore de mers. El ne aduce în faţă pereţi abrupţi, cascade şi izbucul Horoabei – un fenomen hidrocarstic pitoresc ce are un debit mediu, cu un canion îngust, cu marmite adânci ce trebuie escaladate. Atenţie, nu oricine se poate încumeta la un asemenea traseu.

Urcăm apoi în zona de obârşie a văii. Vom întâlni unul dintre cele mai frumoase câmpuri de lapiezuri din ţară. Împrejurimile nu te lasă, parcă, să treci repede prin aceste locuri. Admiri, taci, respiri aerul tare şi te bucuri de puterea luminii de-a răzbate până dincolo de ceaţa apăsătoare. Să mergem uşor, dar sigur spre sud unde Muntele Struga şi Tătarul ne oferă un peisaj tipic de carst alpin carpatic întâmpinându-ne cu suprafeţe aride de calcar, brăzdate de lapiezuri şi doline. Suntem la altitudinea de 1800 m.

Este o lume greu de pătruns, o lume a culorilor nestăvilită în peisajul munţilor, o lume prin care noi, oamenii ne cunoaştem limitele. *Carstul din Valea Ialomiţei* rămâne pentru mulţi dintre noi o mare necunoscută. De ce? Tocmai pentru că nu suntem pregătiţi să explorăm natura cu toate splendorile ei.

IOANA PROCA FLORIA

Amprente ale spiritualităţii

Biserica Sfântul Ioan

Străjuit de culmile Ceahlăului, judeţul Neamţ are o importanţă deosebită pentru istoria Moldovei şi a întregii ţări. Cetatea cu aceleaşi nume, localităţile amintind luptele de odinioară, mulţimea bisericilor şi a mănăstirilor, toate sunt depozitarele unor minunate amintiri şi ale unor luminoase tradiţii.

Multe dintre locaşurile de închinăciune sunt ctitorii ale marelui voievod care a fost Ştefan cel Mare, înălţate în a doua jumătate a domniei sale, după luptele cele mari cu turcii. Unele amintesc o biruinţă, altele un moment însemnat din viaţa domnitorului, iar altele marchează pur şi simplu dorinţa sa de apropiere de Cele Sfinte.

Unul dintre cele mai cunoscute aşezăminte ridicate de Marele Ştefan este Biserica din Piatra Neamţ, având hramul Naşterea Sfântului Ioan Botezătorul. Construcţia sa a durat un an şi patru luni, de la 15 iulie 1497 la 11 noiembrie 1498. De fapt pisania de pe peretele de nord, lângă uşa de intrare, menţionează faptul că locaşul a fost ridicat în 16 luni în al 42-lea an de domnie a gloriosului Ştefan.

Fiind ctitorie domnească, alăturată Curţii în care domnitorii poposeau adeseori, biserica, mândrie a oraşului, este cunoscută sub numele de „Sfântul Ioan Domnesc”. Face parte din familia bisericilor de plan dreptunghiular cu absida răsăriteană semicirculară.

Se compune din încăperile clasice: pronaos, naos, altar. Cândva a existat un perete despărţitor între naos şi pronaos dar nu se ştie când şi de cine a fost înlăturat. Pronaosul este împărţit în două printr-un arc dublu şi este luminat prin două ferestre din zidul de sud. Naosul are un plafon în formă de boltă sferică amplă, iar ferestrele mici se termină în partea de sus cu arce uşor frânte. Zidurile sunt susţinute de şapte contraforturi din piatră făţuită şi faţada are o decoraţie specifică realizată cu ajutorul cărămizilor şi al unor discuri smălţuite. Registrul de sus este împodobit cu două şiruri de ocniţe, cele din primul rând fiind mult mai mari decât cele de deasupra.

Biserica este lipsită de turlă, iar acoperişul în ape repezi aminteşte şi alte ctitorii ale voievodului cum ar fi biserica din Borzeşti sau cea de la Războieni. În partea de nord-vest însă, Ştefan cel Mare a ridicat în 1499 un turn clopotniţă. Iniţial turnul avea 19 metri, ulterior, în secolul al XIX-lea, i s-a mai adăugat un etaj. Baza sa este un pătrat cu latura de 5,8 metri, dar de la 7 metri în sus capătă o formă octogonală. Este străpuns de ferestre inegale ca mărime şi, între 1955-1957, a fost supus, ca şi biserica de altfel, unor serioase restaurări. Potrivit unor vechi documente, biserica era înconjurată de ziduri care au dispărut de-a lungul timpului, cu toate că locaşul constituie una dintre puţinele ctitorii ale lui Ştefan cel Mare păstrată integral până în zilele noastre. Curtea Domnească, din cadrul căreia făceau parte cele două construcţii, se afla în imediata apropiere, în interiorul zidurilor. Aici erau casele domneşti şi dependinţele necesare dar au dispărut toate, numai câteva sectoare mai putând fi identificate.

Biserica este aşezată însă pe o colină, consolidată de un zid de piatră, amintind de cel de odinioară. Accesul se face pe treptele care duc spre platoul înierbat, presărat cu flori multicolore şi arbori înalţi, al căror frunziş verde creează un contrast plăcut cu zidurile cărămizii ale bisericii. Ceasul din turnul de alături marchează calm trecerea timpului, pigmentată la ore fixe de dangătul prelung al clopotelor.

Oază de frumuseţe şi credinţă, biserica „Sfântul Ioan Domnesc” străjuieşte acropola oraşului ca o mărturie a priceperii şi talentului artistic al artizanilor de odinioară dar şi al evlaviei sincere a voievodului moldav pe care Biserica Ortodoxă Română l-a trecut în rândul sfinţilor.

IRINA STOICA

Maraton cu... păcăleală

Doi atleţi din Africa de Sud, fraţi gemeni, s-au hotărât să participe la un maraton organizat la Johannesburg. Tentaţi de premiul substanţial s-au gândit că pot să-l câştige, chiar dacă mijloacele folosite nu erau chiar... sportive. Unul dintre ei a pornit curajos în cursă. Era un sportiv bun, aşa că a câştigat uşor un avantaj faţă de ceilalţi. Nu era sigur însă că va putea încheia întrecerea pe primul loc. La mijlocul traseului însă, fără ca cineva să observe, a fost înlocuit de fratele său care a ţâşnit din spatele unui tufiş de pe marginea drumului. Era perfect odihnit şi îşi udase chiar şortul şi tricoul să pară transpirat. A ieşit, evident pe locul întâi, dar nu a apucat să ia premiul ci, dimpotrivă, a fost descalificat, pentru că unul dintre sportivi a remarcat că aşa-zisul câştigător are alt ceas decât cel cu care plecase în cursă. Ştiindu-se că e vorba de fraţi gemeni, înşelătoria a fost repede stabilită şi chiar recunoscută de cei doi. *(I.S.)*

Ce le trece unora prin minte?

◆Cum poate fi transformată o tricicletă pentru oameni mari în automobil? Americanul Douglas Gene a amenajat cel mai ciudat vehicul de acest gen, folosidu-se de un motor de scuter. Bizareria invenţiei provine din faptul că nu respectă în nici un fel regulile aerodinamicii, pentru că, aşa cum a fost plasat „acoperişul" şoferului, rezistenţa aerului la înaintare este foarte mare, fapt care diminuează performanţele „maşinii" cu trei roţi.

◆Printre sporturile extreme cu care se pot lăuda temerarii planetei se află şi schiul nautic practicat cu ajutorul avioanelor de vânătoare. Pare cel puţin bizar că o „plimbare" pe valurile oceanului se face cu ajutorul unui aparat care se deplasează cu o viteză foarte mare, dar cascadorii nu se dau înlături de la nimic din ceea ce ne poate tăia răsuflarea. Ca să poţi să-ţi păstrezi echilibrul la viteze foarte mari, îţi trebuie nu numai un simţ al echilibrului foarte puternic, ci şi o rezistenţă fiziologică extraordinară. Din păcate, autorii unor astfel de aventuri nu ne precizează cât de lungă este o astfel de cursă.

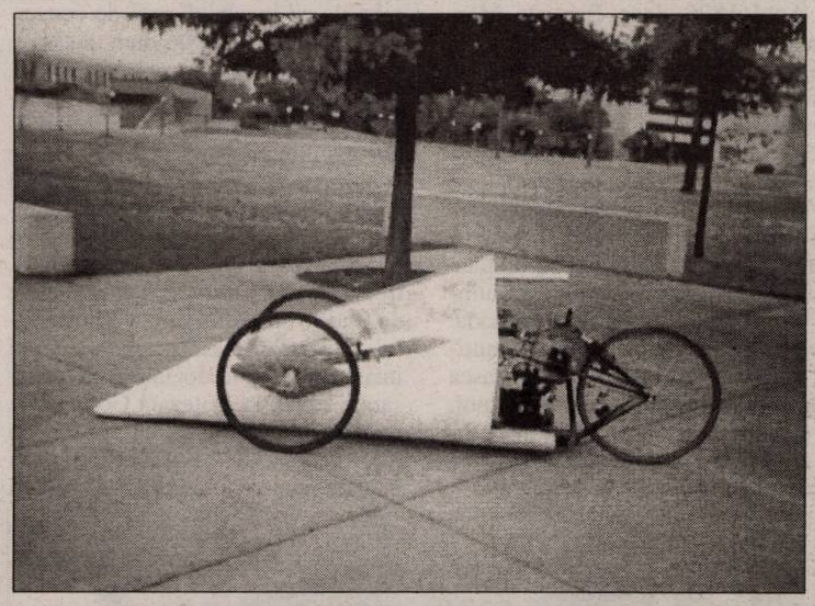

◆„Nevasta mea este cea mai puternică" – aşa s-ar putea comenta atitudinea soţilor McLouis din Canada. John a pus ambiţia soţiei sale la grea încercare, şi anume tragerea unei bărci pneumatice de către Milly. Aceasta, înotătoare redutabilă, a vrut la rându-i să demonstreze tuturor că, la peste cincizeci de ani, dispune de o vitalitate tinerească. Aşa se face că Milly a tras barca – prinsă cu frânghie în jurul umerilor ei – pe o distanţă de un kilometru! Performanţa sa este unică, întrucât nici o altă femeie nu s-a mai supus unei astfel de cazne, fără să fie obiectul vreunei pedepse conjugale. *(P.I.)*

Din istoria terorismului

Atac pe Muntele Templului

„Concepţia care vede Muntele Templului ca pe o sursă de vitalitate şi de forţă ce afectează situaţia în care se găsesc locuitorii Israelului este împărtăşită – din fericire şi din nefericire – de majoritatea activiştilor Muntelui Templului. Acum 25 de ani, această credinţă l-a determinat pe rabinul cabalist Yeshua Ben Sasson să identifice Muntele Templului ca pe fântâna din care inamicii Israelului îşi trag vitalitatea şi forţa." (Ziarul israelian *Haaretz* din 31 decembrie 2004)

Ierusalim, 17 mai 2005

Poliţia israeliană declară că a arestat mai mulţi extremişti evrei bănuiţi că ar fi pregătit un complot, cu scopul de a ataca Domul Stâncii, unul dintre locurile sfinte ale Islamului, considerat al treilea ca importanţă, după Kaaba de la Mecca şi Marea Moschee de la Medina. Conform afirmaţiilor oficiale, suspecţii au recunoscut că discutaseră despre cumpărarea unei rachete antitanc, pentru a o lansa împotriva unui complex de moschei. De asemenea, mărturiile se refereau şi la planificarea tirului cu rachete, dar şi la atacarea cu grenade a forţelor de securitate israeliene care s-ar fi apropiat să-i oprească pe extremişti, aceştia urmând să se sinucidă ulterior. Aparent, complotul fusese abandonat din lipsa mijloacelor financiare şi a priceperii de a pune în practică asemenea planuri de o importanţă covârşitoare. Poliţia a mai declarat că, totuşi, nu deţinea probe pentru a-i reţine pe suspecţii respectivi, aşa că i-a eliberat, sub mai multe rezerve, fără a-i fi inculpat. De altfel, în mai multe rânduri, forţele de securitate israeliene au lansat avertismente în legătură cu tentative de atacuri, din partea extremiştilor evrei, asupra zonei care adăposteşte Domul Stâncii şi moscheea al-Aqsa. Un asemenea atac ar provoca o explozie de violenţă, nu numai în Israel, în Cisiordania şi Gaza, ci în întregul Orient Mijlociu, cu posibilă extindere pe multe alte meridiane ale globului. Deloc întâmplător, acţiunea făcută publică a poliţiei venea cu puţin timp înaintea planificatei retrageri a colonilor evrei din Gaza şi din Cisiordania.

Mişcări clandestine împotriva păcii

Rădăcinile planului eşuat, de dinamitare – la propriu! – a intenţiilor de stabilire a păcii în zonă, sunt mai vechi, o dovadă reprezentând-o existenţa mişcării clandestine evreieşti *Jewish Underground* şi a ramificaţiilor sale, de aproape trei decenii. În crearea acestei stări tensionate, e esenţială data de 17 septembrie 1978. Atunci, Menahem Begin, cel dintâi membru al partidului Likoud devenit prim-ministru, a semnat la Camp David acordul de pace cu Egiptul. În document se prevedea retrocedarea teritoriilor ocupate în Sinai, către Egipt şi marca începutul planului de autonomie pentru palestinienii din Fâşia Gaza. Dacă însă Begin era considerat un erou de către numeroşi evrei de dreapta (în special membrii mişcării colonilor numite Gush Emunim şi cei ai partidului extremist Kach, fondat de rabinul Meir Kahane), după Camp David el a devenit brusc „trădător" şi criticat virulent de cercurile naţionaliste.

În întâmpinarea datei-limită de retragere din Sinai, în aprilie 1982, studenţii din instituţiile şcolare religioase naţionaliste (Yeshivot) au sosit cu sutele să-i susţină pe colonii ce urmau să fie evacuaţi. Chiar şi membri ai Knessetului li s-au alăturat protestatarilor. Totuşi, butoiul cu pulbere nu a explodat. Ariel Sharon a trimis în zonă 20.000 de soldaţi, care i-au evacuat fără probleme pe colonii evrei.

Sânge şi răzbunare, pentru mântuire

Crearea în 1978 a mişcării clandestine *Jewish Underground* a însemnat amplificarea tensiunilor în Orientul Mijlociu. Ea era compusă din două facţiuni: prima – condusă de Yehuda Etzion – intenţiona să arunce în aer Domul Stâncii; a doua – coordonată de Menachem Livni – dorea să-i pedepsească pe arabi şi să răzbune moartea evreilor. Aceasta din urmă a creat de altfel o anume vâlvă în anii 80, prin atacurile împotriva primarilor oraşelor palestiniene din Naplouse şi Ramallah, dar descoperirea complotului împotriva Domului Stâncii a provocat un adevărat şoc. Foarte interesant este faptul că extremiştii membri ai mişcării erau animaţi de convingeri mesianice. Undeva, în centru, stătea victoria fulgerătoare a Israelului, în timpul Războiului de şase zile (1967), considerat un semn divin al mântuirii apropiate. Astfel, sionismul secular era declarat o mişcare sfântă, a cărei manifestare activă ar fi anunţat tocmai graţia trimisă din ceruri. În planul mesianic ar fi existat aşadar o misiune a evreilor, iar „pasul înapoi" de la Camp David nu ar fi fost doar o slăbiciune a lui Begin, ci putea fi chiar „semnalul ceresc că s-a comis un afront major, o eroare responsabilă de acel dezastru politic". Iar o asemenea logică ducea negreşit şi la ideea supremei sfidări – existenţa Domului Stâncii, pe locul sfânt al evreilor, unde Solomon ridicase primul templu (950 î.Ch.), unde s-a construit al doilea şi se va înălţa al treilea templu. Şi ce altceva mai „inspirat" ar fi avut de făcut extremiştii religioşi, decât să distrugă, pur şi simplu, Domul. Din fericire, nici un rabin nu a acceptat să-şi dea acordul pentru un asemenea act terorist. Ceea ce nu i-a stopat pe extremişti.

„Pulsa denura", blestemul suprem

Planul premierului Ariel Sharon a declanşat în Israel şi o recrudescenţă a activităţii religioase. Lucrurile se leagă aproape la vedere, într-un mod halucinant ce duce cu gândul la sinistrele manipulări ale membrilor unor secte, prin spălarea creierului şi comandarea ulterioară a unor acte de violenţă extremă. În 1995, un grup de rabini care îl considerau pe Ythzak Rabin un duşman al poporului evreu, pentru că le cedase palestinienilor unele teritorii, a pronunţat împotriva lui blestemul cabalist numit *pulsa denura* („curelele de foc"), considerat unul dintre cele mai teribile, întrucât condamnă victima să moară în 30 de zile (potrivit altor surse, după un an) de la săvârşirea acestui ritual, în fond, de magie neagră. După cum se ştie, 31 de zile mai târziu, Rabin era asasinat. Să fi fost amintitul blestem doar anunţul sau semnalul că trebuie să se treacă la acţiune? Oricum, lucrurile nu s-au oprit aici. Relativ recent, a fost rândul lui Ariel Sharon să primească ameninţarea cu *pulsa denura.* Deocamdată, blestemul pronunţat cu un cinism extrem nu şi-a aflat concretizarea, iar retragerea colonilor evrei din Gaza s-a încheiat chiar mai repede decât se estimase iniţial. Ameninţarea totuşi rămâne vie. E adevărat, nu toţi religioşii evrei sunt adepţii mesianismului de tip Gush Emunim şi doar puţini ar depăşi graniţa non-violenţei. Însă câtă vreme există fie şi un singur individ gata să semene teroare printre semeni, nu numai Domul Stâncii şi nu numai Orientul Mijlociu sunt ameninţate, ci stabilitatea – şi-aşa, extrem de fragilă – a întregii lumi. O singură rachetă lansată spre Muntele Templului ar putea arunca în aer întreaga planetă! *(A.N.P.)*

Bar transferat în biblioteca „Ronald Reagan"

În 1984, cu ocazia unei vizite în Irlanda, Ronald Reagan s-a oprit în satul Ballyporeen şi a intrat într-un bar ca să stea de vorbă cu muşteriii şi să bea o halbă de bere. Un eveniment care a prins contur de curând în urma unei iniţiative surprinzătoare. După ce barul a fost rebotezat „Ronald Reagan", proprietarul acestuia a decis să-l demonteze şi să-l transfere într-un muzeu-bibliotecă. Este primul de acest fel din Simi Vallet din California purtând numele fostului preşedinte. La instalarea muzeului în luna octombrie a.c. a participat fostul proprietar însoţit de soţia sa. Ronald Reagan vizitase Irlanda pentru a-şi stabili arborele genealogic. De aici au plecat în America strămoşii săi care purtau numele Reagan. Preşedintele nu a reuşit să găsească reşedinţa familială. În schimb a văzut registrele botezului strămoşilor săi aflate în arhivele bisericii din satul Ballyporeen. Se pare că a întâlnit şi câteva rude îndepărtate. Printre obiectele aflate în barul vizitat de fostul preşedinte au figurat casa de bani, afişele publiciare, sticle de alcool, obiecte decorative etc. O mare parte dintre ele au jalonat istoria barului vechi de 100 de ani. *(D.M.)*

VINERI - 4 noiembrie

TVR 1

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Prieteni la masă 10.00 Hemingway în Cuba 11.30 Memorialul durerii (r) 13.30 Desene animate 15.00 Parlamentul României 16.00 Film: „Mark Twain" (partea a II-a) 16.55 Doc.: „Familia lui Saddam Hussein" 18.00 Interes general 19.00 Jurnalul TVR 20.30 Şcoala vedetelor 21.00 Stele... de cinci stele 22.00 Serial: „Lost: Naufragiaţii" 23.30 Travelling Circular 0.30 Film: „Ars de vânt" (coprod., 2001) 4.05 Ochiul magic (r) 6.10 Serial: „Destine secrete".

PRO TV

7.00 Ştirile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.15 Serial: „Doctorul de suflete" 11.15 Mama mia (r) 12.15 La Bloc (r) 13.45 Film: „Pas în doi" (România, 1985). Cu: Claudiu Bleont, Petre Nicolae 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile ProTv 20.15 Film: „Harry Potter şi piatra filosofală" (SUA, 2001). Cu: Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson 23.45 Bune şi nebune 1.45 Serial (r) 3.30 Chestiunea zilei (r).

antena 1

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de ştiri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Film: „Nu ştiu nimic, dar spun tot" (Franţa, 1973) 15.15 Serial: „Vivere" 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - Te învaţă ce să faci 19.00 Observator 20.30 Film: „Elena din Troia" (coprod., 2003, partea I) 22.30 Film: „Dependent de sex" (SUA, 2001). Cu: Rosanna Arquette, Nastassja Kinski 1.30 Concurs interactiv.

PRIMA TV

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Oamenii vorbesc (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste şi putere" 16.45 Guinness - lumea recordurilor 17.25 Farsele lui Jugaru (r) 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Hugo 20.00 Film: „Vânătorii de fantome" (SUA, 1984). Cu: Bill Murray 22.30 Săptămâna nebună 23.30 Da sau nu (r) 0.15 Film: „Tunurile din Navarone" (coprod., 1961). Cu: Gregory Peck 3.00 Clubul de noapte.

acasa

5.00-9.15 Reluări 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuţa mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuţul Frijolito" 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Inocenţă furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Trupul dorit" 22.30 Lori 1.00 Serial (r) 4.15 Serial: „Amazoana" (r).

TVR 2

7.00 Serial: „Maria Bonita" 8.30 CeZar şi tipar 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial: „Verdict: Crimă" 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Expediţie în necunoscut 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Auto Club 19.00 Serial: „Moştenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 20.30 Serial: „Washington, în spatele uşilor închise" 21.30 Jurnalul TVR 22.15 D'ale lu' Mitică 23.15 Serial: „Poliţiştii din L.A." 0.15 Film: „Mai presus de iubire" (Germania, 2001) 2.00 Film: „Uraganul" (SUA, 1996). Cu: Jeff Bridges.

PRO CINEMA

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineaţă (preluare Pro FM) 10.15 Ieştrim Tivi 11.00 Film (r) 13.00 Serial: „Pokemon" 14.00 Serial (r) 14.45 Serial (r) 16.00 Serial: „Monk" (r) 17.00 Film: „Părinte înainte de vreme" (SUA, 1998) 19.00 Serial: „Doctorul de suflete" 20.00 Serial: „Corupţi de libertate" 22.00 Serial: „Corupţi de libertate" 22.00 Film: „Căutare disperată" (SUA, 1988). Cu: Harrison Ford 0.45 Serial (r).

SÂMBĂTĂ - 5 noiembrie

7.00 Ceasul deşteptător 8.30 Desene animate 9.30 Mic, da' voinic! 10.00 Portativul piticilor 11.00 Satul românesc 12.00 Lumea în care trăim 13.00 Orizont 2007 14.15 O vedetă... populară 16.00 Parteneri de weekend 16.30 Cu Irina la cafea 18.00 Teleenciclopedia 19.00 Jurnalul TVR 20.00 Surprize, surprize 23.30 Profesioniştii 0.30 Film: „Contratimp" (SUA, 2003). Cu: Denzel Washington 4.05 Profesioniştii (r) 5.00 Parteneri de weekend (r) 5.35 Serial: „Destine secrete".

6.00 Film (r) 8.00 Serial: „O familie trăsnită" (r) 8.30 Serial: „Uriaşul Harry" 9.00 Desene animate 10.00 Film: „Câmpiile cu aur" (SUA, 1980) 12.00 Promotor 12.30 Magazin UCL 13.15 Bucătăria lui Radu 14.00 Serial: „Un sălbatic la New York" 15.00 Film: „Cu Grivei la tribunal" (SUA, 2001) 17.00 Tu eşti, tu câştigi! 18.00 Stilul Oana Cuzino 18.30 Te vezi la Ştirile ProTv 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Film: „Godzilla" (SUA, 1998). Cu: Matthew Broderick 23.45 Film: „Furia trădării" (Hong Kong, 1986). Cu: Brandon Lee 1.45 Film (r).

7.30 Gillette World Sport 8.00 Desene animate 9.45 Casa de piatră 10.15 Roata de rezervă 11.00 Serial: „Nava spaţială Odyssey" 12.15 Doc.: „Incredibil, dar adevărat" 13.15 Film: „Iarna Leului" (ultima parte) 15.30 Serial: „V.I.P." 16.30 Divertisment: Cei mai frumoşi ani 18.30 Săptămâna financiară 19.00 Observator 20.30 Divertisment: Animat Planet 21.00 Divertisment: Gogomanii 21.30 Film: „Elena din Troia" (ultima parte) 23.30 Film: „Răuri de purpură" (Franţa, 2001) 1.30 Concurs interactiv.

7.30 Desene animate 8.00 Desene animate 8.30 Serial: „Sărit de pe fix" (ep.1) 9.00 Serial: „Un taxi numit dreptate" 10.00 Orizonturi europene 10.30 Serial: „News Radio" 11.00 Sport, dietă şi o vedetă 11.30 Tele RON 13.00 Viaţa de vedetă 13.30 Doc.: „Cele mai interesante 101 cupluri celebre" 15.30 Schimb de mame (r) 17.00 Aventurile familiei Vijelie (r) 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Hugo 20.00 Film: „Febra Roşie" (SUA, 1988) 23.00 Trădaţi în dragoste (r).

5.00-8.00 Reluări 9.15 Serial: „Uzurpatoarea" 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuţa mea frumoasă" 13.00 Serial: „Sărmana Maria" 15.15 Serial: „Micuţul Frijolito" 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Inocenţă furată" 20.30 Serial: „Păcatele Evei" (primul ep.) 23.15 Serial: „Uzurpatoarea" (r) 1.15 Poveştiri adevărate (r) 2.15 Serial (r) 4.15 Serial: „Amamzoana" (r).

8.30 Universul cunoaşterii 9.00 Arca lui Noe 10.00 Natură şi aventură 10.30 Oala sub presiune 12.00 Televiziunea, dragostea mea! 13.00 Agenţia de plasare 14.00 Fotbal: Sportul - FCM Bacău 16.00 Destin de campion 17.00 Via sacra 18.00 Serial: „Miracole" 19.00 Doc.: „Mary Shelley: Naşterea romanului «Frankenstein»" 20.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 20.30 Serial: „Amy" 21.30 Jurnalul TVR 22.00 Film: „Petru cel Mare" (partea a II-a) 23.00 Film: „Viaţa de la capăt" (Italia, 1992) 0.50 Serial: „Albastrul oceanului" 1.45 Muzică la maxim.

6.00 Apropo Tv 10.00 Serial (r) 10.30 Descoperă România 11.15 Documentar 12.15 Documentar 13.00 Film (r) 15.00 Serial (r) 16.00 Serial: „Cheers" 17.00 Film: „Marea evadare" (SUA, 1963, partea I) 19.00 Serial: „Telefonul de la miezul nopţii" 20.00 Film: „Miss Litoral" (România, 1990) 22.30 Serial: „Mintea unui bărbat însurat" 23.45 Serial: „Saturday Night Live" 0.45 Serial: „Prima invazie".

DUMINICĂ - 6 noiembrie

7.00 Universul credinţei 8.30 Desene animate 9.25 Şcoala vedetelor (r) 11.00 Ulişa spre Europa 11.30 Viaţa satului 13.00 Agenda politică 14.15 Minutul 91 • Fotbal: CFR Cluj - Steaua 17.05 Tezaur folcloric 19.00 Jurnalul TVR 20.00 Danutz s.r.l. 22.20 Cealaltă Românie 23.40 Garantat 100% 0.35 Film: „Poveşti de iubire" (SUA, 2000) 3.00 Stele... de cinci stele (r) 3.45 Şcoala vedetelor (r) 5.20 Universul credinţei (r).

6.30 Film (r) 8.00 Serial: „O familie trăsnită" 8.30 Serial: „Uriaşul Harry" 9.00 Desene animate 10.00 Provest 11.00 Parte de carte 12.00 Profeţii despre trecut 13.05 Serial: „Xena, Prinţesa războinică" 14.00 Apropo Tv 15.00 Film: „Frumuseţe diabolică" (Africa de Sud, 2003) 17.15 Mama Mia 18.15 La servici 19.00 Ştirile ProTv 20.15 Film: „Comndo strategic" (SUA, 1998). Cu: Michael Dudikoff 22.15 Vacanţa Mare 23.30 Fete cu lipici 1.15 Film: „Comando strategic" (r).

7.00 Concurs interactiv 8.00 Desene animate: Animax 10.00 Film: „Raffles, cimpanzeul telespectator" (SUA, 1971) 12.00 Serial „Dispariţii" 13.15 Misiunea Casa 14.00 Serial: „Febra împerecherii" 14.30 Serial: „V.I.P." 15.30 Duminica în familie 18.30 7 zile 19.00 Observator 20.15 Divertisment: Piaţa Divertis 21.30 Film: „Panică în tunel" (SUA, 1996). Cu: Sylvester Stallone 23.30 Observator 23.45 Recursul etapei 2.00 Film: „Minţi întunecate" (SUA, 2002).

7.30 Desene animate 8.00 Desene animate 8.30 Serial: „Sărit de pe fix" 9.00 Serial: „Un taxi numit dreptate" 10.00 Casa noastră 11.00 Levintza prezintă 11.30 Tele RON 13.00 Viaţa de vedetă 13.30 Pet Show 14.00 Mereu prieteni (r) 16.00 Cronica cârcotaşilor (r) 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Hugo 20.00 Aventurile familiei Vijelie 21.00 Super Nanny 22.30 Film: „Mama şi fiu" (SUA, 1997). Cu: Meryl Streep 1.30 Guinness - Lumea recordurilor.

5.00 Poveştiri adevărate (r) 6.00 Serial (r) 8.00 Reţeta de Acasă 9.15 Serial: „Uzurpatoarea" 11.00 Serial: „Al şaptelea cer" 12.00 Acasă în bucătărie 13.00 Serial: „Sărmana Maria" 15.00 Christina Show 16.00 Corazon latino 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Inocenţă furată" 19.30 Serial: „Fetele Gilmore" 20.30 Serial: „Păcatele Evei" 21.30 Film: „Emma" (SUA, 1996). Cu: Ewan McGregor, Gwyneth Paltrow 1.15 Serial (r).

8.30 Medalion folcloric 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar 10.30 Info...baza în direct! 11.00 H... ora prichindeilor 12.00 Două roţi 13.00 Atenţie, se cântă! 14.00 Casa ta 14.35 Poftă bună! 15.15 Serial: „Louis şi Clark - Noile aventuri ale lui Superman" 16.20 Femei fatale 17.00 Serial: „Verdict: Crimă!" 18.00 Serial: „Farmece" 19.00 Doc.: „Pe urmele războiului troian" 20.00 Atlas 20.30 COOLmea distracţiei 21.30 Jurnalul TVR 22.00 Serial: „Lege şi ordine" 23.00 Film: „Litera stacojie" (SUA, 1995). Cu: Demi Moore.

6.00 Apropo Tv 9.15 Serial: „Pokemon" 10.15 Film (r) 13.00 Film (r) 15.00 Lumea Pro Cinema 16.00 Serial: „Verdict: crimă!" 17.00 Film: „Marea evadare" (partea a II-a) 19.00 Serial: „Telefonul de la miezul nopţii" 20.00 Film: „Sfera" (SUA, 1998). Cu: Dustin Hoffman, Sharon Stone 23.00 Serial: „Mintea unui bărbat însurat" 0.15 Serial: „Prima invazie".

DENZEL WASHINGTON
– sâmbătă, 23.30 –

DEMI MOORE
– duminică, 23.00 –

GREGORY PECK
– vineri, 0.15 –

RITA HAYWORTH
– miercuri, 17.00 –

EWAN MCGREGOR
– duminică, 21.30 –

EMMA WATSON
– vineri, 20.15 –

ANTONIO BANDERAS
– luni, 20.30 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

LUNI - 7 noiembrie

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Prieteni la masă 10.00 Surprize, surprize (r) 12.35 Teleenciclopedia (r) 13.30 Desene animate 15.00 Pro Patria 15.30 Kronica 17.00 Paradisuri terestre 18.00 Sănătate pentru toţi! 19.00 Jurnalul TVR 20.15 Prim-plan 21.00 Iartă-mă! 22.30 Cultura eco 23.30 Nocturne 0.30 Serial: „Spionii" 1.30 Cealaltă Românie (r) 3.30 Prieteni la masă (r) 5.50 Serial: „Destine secrete".

7.00 Ştirile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.15 Serial (r) 11.15 La servici (r) 12.15 Bucătăria lui Radu (r) 13.45 Zâmbete într-o pastilă 14.00 Film: „Frumuseţe diabolică" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile ProTv 20.15 Film: „Arşiţa" (SUA, 2002). Cu: Mark Dacascos 22.15 La Bloc 23.45 Serial: „Dispăruţi fără urmă" 0.45 Icstrim tivi 2.30 Film (r).

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de ştiri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Divertisment: Piaţa Divertis (r) 15.15 Serial: „Vivere" 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - Te învaţă ce să faci 19.00 Observator 20.30 Film: „O altă joacă de-a spionii" (SUA, 2002). Cu: Antonio Banderas 23.00 Observator 0.00 Film: „Activităţi în noapte" (SUA, 1983). Cu: Michelle Pfeiffer 2.00 Concurs interactiv.

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Doc.: „Imagini extraordinare" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Casa noastră (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste şi putere" 16.45 Oamenii vorbesc 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Da sau nu 20.00 Poliţia în acţiune 21.00 Trădaţi în dragoste 22.00 Trăsniţi în N.A.T.O. 22.30 Focus Plus 23.15 Pro Sport Show 2.00 Guinness - lumea recordurilor 3.00 Doc.: „Dosarele FBI" 4.00 Clubul de noapte.

5.00 Poveştiri adevărate (r) 6.00 Serial (r) 6.45 Serial (r) 8.00 Acasă în bucătărie (r) 9.15 Cristina Show (r) 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuţa mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuţul Frijolito" 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Împotriva destinului" (ep.1) 19.30 Serial: „Inocenţă furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Trupul dorit" 22.30 De 3 x femeie 1.00 Serial (r).

7.00 D'ale lu' Mitică (r) 8.30 CeZar şi tipar 9.30 Poftă bună! (r) 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial: „Farmece" (r) 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Zona de conflict 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Zestrea românilor 19.00 Serial: „Moştenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film: „Încredere oarbă" (SUA, 1990, partea I). Cu: Robert Urich 0.05 Serial: „Inspectorul Linley".

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineaţă (preluare Pro FM) 10.20 Lumea ProCinema (r) 11.00 Film (r) 13.00 Serial: „Pokemon" 14.00 Doc.: „Misterele planetei albastre" 15.00 Serial (r) 17.00 Film: „Când adevărul iese la lumină" (SUA, 2001) 19.00 Serial: „Doctorul de suflete" 20.00 Serial: „Dosarele X" 22.00 Film: „Cel mai bun câştig" (SUA, 1993) 0.00 Cristi Tabără pe ei.

MARTI - 8 noiembrie

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Doc.: „Călătorii culinare" 10.00 Sănătate pentru toţi! (r) 11.00 Iartă-mă! (r) 13.30 Desene animate 15.00 Alege viaţa! 15.30 Legendele automobilismului 16.00 Kronika 16.55 Baschet: Asesoft Ploieşti - Dinamo Sankt Petersburg 19.00 Jurnalul TVR 20.15 Prim-plan 21.00 Film: „Totul pentru Celtics" (SUA, 1996) 23.30 Memorialul durerii 0.30 Serial: „Spionii" 4.00 Film: „Iubiri răzlete" (SUA, 1996) 5.55 Serial: „Destine secrete".

7.00 Ştirile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.15 Serial: „Doctorul de suflete" 11.15 Serial (r) 12.15 La Bloc (r) 13.45 Zâmbete într-o pastilă 14.00 Film: „Revolta din ţinutul Harlan" (SUA, 2000). Cu: Holly Hunter 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile ProTv 20.15 Film: „Banii vorbesc" (SUA, 1997). Cu: Charlie Sheen 22.15 La Bloc 23.45 Serial: „Walker, polităst texan" 2.00 Film: „Banii vorbesc" (r) 3.30 Serial (r).

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de ştiri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Serial: „Întâmplări hazlii" 14.15 Serial: „Lege şi ordine: Brigada specială" 15.15 Serial: „Vivere" 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - Te învaţă ce să faci 19.00 Observator 20.15 Divertisment: Din dragoste 22.00 Serial: „Secretul Mariei" 23.00 Observator 0.00 Film: „David Savage" (M. Britanie, 1998). Cu: Patrick Stewart 2.00 Concurs interactiv.

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Oamenii vorbesc (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste şi putere" 16.45 Oamenii vorbesc 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Da sau nu 20.00 Film: „Virtuozitate" (SUA, 1995). Cu: Denzel Washington 22.00 Trăsniţi în N.A.T.O. 22.30 Focus Plus 23.15 Da sau nu (r) 0.00 Serial (r) 2.00 Guinness - lumea recordurilor 3.00 Clubul de noapte.

5.00 Poveştiri adevărate (r) 6.00 Serial (r) 9.15 De 3 x femeie (r) 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuţa mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuţul Frijolito" 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Împotriva destinului" 19.30 Serial: „Inocenţă furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Trupul dorit" 22.30 De 3 x femeie 1.00 Serial (r).

7.00 Serial: „Maria Bonita" 8.30 CeZar şi tipar 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.35 Serial (r) 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Mărturii 19.00 Serial: „Moştenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 20.30 Scotland Yard 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film: „Suspecţii" (partea a II-a) 0.10 Serial: „Stargate: Atlantis" 2.05 Film: „Crime la Hollywood Beach" (SUA, 1992).

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineaţă (preluare Pro FM) 10.20 Cristi Tabără pe ei (r) 13.45 Serial: „Pokemon" 14.45 Documentar 16.00 Serial (r) 17.00 Film: „Mama" (coprod., 1976) 19.00 Serial: „Doctorul de suflete" 20.00 Serial: „În cel mai rău caz" 21.00 Serial: „Jack, agent secret" 22.00 Film: „Lovitura decisivă" (SUA, 1992) 0.00 Cristi Tabără pe ei.

MIERCURI - 9 noiembrie

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Călătorii culinare 10.00 Generaţia contra (r) 11.00 Cu Irina la cafea (r) 12.30 Travelling circular (r) 13.30 Desene animate 15.00 Oameni ca noi 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Convieţuiri 17.00 Paradisuri terestre 18.00 Puncte pe ARTA lumii 19.00 Jurnalul TVR 20.15 Prim-plan 21.00 Ochiul magic 22.00 Serial: „CSI - Crime şi investigaţii" 23.30 Reconstituire... la secundă 0.30 Serial: „Spionii" 1.30 Puncte pe ARTA lumii (r) 4.05 Serial (r) 5.50 Serial: „Destine secrete".

7.00 Ştirile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.15 Serial: „Doctorul de suflete" 11.15 Apropo Tv (r) 13.45 Zâmbete într-o pastilă 14.00 Film: „Orice pentru dragoste" (SUA, 1991) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile ProTv 20.15 Film: „Cât îmi dai ca să te împuşc?" (coprod., 2000). Cu: Bruce Willis, Matthew Perry 22.15 La Bloc 23.45 Serial: „Fastlane: Cursa vieţii şi a morţii" 2.00 Film (r) 4.00 Provest (r).

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de ştiri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Divertisment: Din dragoste (r) 15.15 Serial: „Vivere" 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - te învaţă ce să faci 19.00 Observator 20.15 Divertisment: Ziua Judecăţii 22.00 Serial: „Secretul Mariei" 23.00 Observator 0.00 Serial: „Alias" 1.00 Serial: „Spitalul bântuit" 2.00 Concurs interactiv 3.00 Închiderea programului, revizie tehnică.

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Oamenii vorbesc (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste şi putere" 16.45 Oamenii vorbesc 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Da sau nu 20.00 Cronica cârcotaşilor 22.00 Trăsniţi în N.A.T.O. 22.30 Focus Plus 23.15 Da sau nu (r) 0.00 Serial (r) 2.00 Guinness - lumea recordurilor.

5.00 Poveştiri adevărate (r) 6.00 Serial (r) 8.00 Serial (r) 9.15 De 3 x femeie (r) 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuţa mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuţul Frijolito" 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Împotriva destinului" 19.30 Serial: „Inocenţă furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Trupul dorit" 22.30 De 3 x femeie 1.00 Serial (r).

7.00 Serial: „Maria Bonita" 8.30 CeZar şi tipar 10.00 Tomomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial (r) 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Zona de conflict 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Minorităţi sub trei dictaturi 19.00 Serial: „Moştenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 21.00 Omul între soft şi moft 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film: „În umbra puterii" (II) 0.05 Serial: „Crime după zodiac" (ep.1) 2.00 Film: „Ultima graniţă" (coprod., 1993).

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineaţă (preluare Pro FM) 10.20 Cristi Tabără pe ei (r) 11.30 Film (r) 13.45 Serial: „Pokemon" 14.45 Serial (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Film: „Modelul" (SUA, 1994). Cu: Rita Hayworth 19.00 Serial: „Doctorul de suflete" 20.00 Serial: „Echipa de elită" 22.00 Film: „Cei mai buni dintre cei mai buni" (SUA, 1989). Cu: Eric Roberts 0.000 Cristi Tabără pe ei 1.15 Film (r).

JOI - 10 noiembrie

7.00 Jurnalul TVR 8.00 Serial: „Isabel, în căutarea iubirii" 8.55 Călătorii culinare 10.00 Interes general (r) 11.00 Mic, da' voinic! (r) 11.30 Ochiul magic (r) 12.30 Profesioniştii (r) 13.30 Desene animate 15.00 ...Sed lex! 15.30 Akzente 17.00 Doc.: „Gheişa, crepusculul florilor" 17.55 Paradisuri terestre 19.00 Jurnalul TVR 20.15 Prim-plan 21.00 Film: „Străucirea eternă a minţii neprihănite" (SUA, 2004). Cu: Jim Carrey, Kate Winslet 23.35 Seniorul 0.35 Serial: „Spionii" 4.15 Film: „Din dragoste pentru adevăr" (Canada, 1991) 5.50 Serial: „Destine secrete".

7.00 Ştirile ProTv 9.15 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.15 Serial: „Doctorul de suflete" 11.15 Stilul Oana Cuzino (r) 11.45 Te vezi la Ştirile ProTv (r) 12.15 La Bloc (r) 13.45 Film: „Astă-seară dansăm în familie" (România, 1972) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile ProTv 20.15 Film: „Blonda de la Drept 2" (SUA, 2002) 22.15 La Bloc 23.45 Serial: „Doi bărbaţi şi jumătate" 1.30 Film (r) 3.30 Serial (r).

6.30 În gura presei 7.00 Observator 8.00 Canalul de ştiri 10.30 Concurs interactiv 12.15 Serial: „Dădaca" 13.45 Divertisment: Ziua Judecăţii (r) 15.15 Serial: „Vivere" 16.45 Serial: „Anastasia" 17.45 9595 - te învaţă ce să faci 19.00 Observator 20.15 Divertisment: Revanşa staruriilor 22.00 Serial: „Secretul Mariei" 23.00 Observator 0.00 Serial: „Alias" 1.00 Serial: „Spitalul bântuit" 2.00 Concurs interactiv.

8.00 Sport cu Florentina 8.40 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 9.40 Serial: „Sunset Beach" 10.40 Oamenii vorbesc (r) 11.30 Tele RON 13.00 Garito 16.05 Serial: „Dragoste şi putere" 16.45 Oamenii vorbesc 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Da sau nu 20.00 Mereu prieteni 21.30 Farsele lui Jugaru 22.00 Trăsniţi în N.A.T.O. 22.30 Focus Plus 23.15 Da sau nu (r) 0.00 Serial (r) 2.00 Guinness - lumea recordurilor 3.00 Clubul de noapte.

5.00 Poveştiri adevărate (r) 6.00 Serial (r) 8.00 Serial (r) 9.15 De 3 x femeie (r) 11.00 Serial: „Amazoana" 12.00 Serial: „Valentina, grăsuţa mea frumoasă" 14.00 Serial: „Legături de familie" 15.15 Serial: „Micuţul Frijolito" 17.30 Poveştiri adevărate 18.30 Serial: „Împotriva destinului" 19.30 Serial: „Inocenţă furată" 20.30 Serial: „Lacrimi de iubire" 21.30 Serial: „Trupul dorit" 22.30 De 3 x femeie 1.00 Serial (r).

7.00 Serial: „Maria Bonita" 8.30 CeZar şi tipar 10.00 Tonomatul DP2 11.40 Serial: „Pasiuni" 12.40 Serial: „Verdict: Crimă" 14.00 Desene animate 14.30 Serial: „Încurcăturile lui Zack" 15.00 Împreună în Europa 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.00 Serial: „Rebelii" 18.30 Cronica unei veri 19.00 Serial: „Moştenitoarea" 20.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 20.30 Doc.: „Cruciaţii" 21.00 Bugetul meu 21.30 Jurnalul TVR 22.15 Film: „Puterea dragostei" (SUA, 1990) 0.45 Serial: „Martorul tăcut" 1.45 Serial (r) 2.15 Film: „Poliţişti la Miami" (SUA, 1992).

6.00 Apropo Tv 7.00 Rondul de dimineaţă (preluare Pro FM) 10.20 Cristi Tabără pe ei (r) 11.30 Film (r) 13.45 Serial: „Pokemon" 14.45 Serial (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Film: „Eşti liberă?" (Franţa, 2005) 19.00 Serial: „Doctorul de suflete" 20.00 Serial: „Monk" 22.00 Film: „Suspecţi de serviciu" (SUA, 1995). Cu: Kevin Spacey 0.30 Film: „Reţeta iubirii perfecte" (SUA, 1992) 2.15 Film (r).

TAIJIZHUANG „postura marelui principiu”

Revenim cu concretizarea unei promisiuni mai vechi, şi anume de a vă prezenta o serie de exerciţii specifice practicilor WUDANG QIGONG, care pot fi executate şi la domiciliu. De data aceasta, ne este ghid, în realizarea cu acurateţe a mişcărilor şi în înţelegerea rolului şi efectelor lor, ***Lorena Obeadă,*** *de la Asociaţia TAIJIDAO (www.wudangshu.com).*

Generalităţi

TAIJIZHUANG este conceput ca un exerciţiu care ne propune exersarea nemişcării într-o postură care permite simultan atât introspecţia, cât şi antrenarea corpului.

TAIJIZHUANG reprezintă o alternativă pentru exerciţiile fizice de stimulare a corpului, fiind în acelaşi timp şi un foarte bun exerciţiu de relaxare. În general, oamenii interesaţi de îmbunătăţirea şi de menţinerea sănătăţii prin exerciţii fizice dinamice acordă foarte puţină atenţie acestui mod de exersare, deoarece, în primul rând îl consideră prea uşor şi în al doilea rând, nu îi înţeleg esenţa, nu înţeleg cum prin simpla menţinere a unei posturi îşi pot îmbunătăţi sănătatea.

TAIJIZHUANG este un exerciţiu care antrenează întregul corp în acelaşi timp şi are ca efect, pe lângă creşterea forţei fizice şi psihice, şi declanşarea anumitor mecanisme ce ţin de capacitatea corpului de a se menţine sănătos şi de a preveni apariţia bolilor.

TAIJIZHUANG este un exerciţiu de relaxare în postura ortostatică în care străduindu-ne să menţinem respectiva postură cât mai corect, aprofundăm relaxarea şi introspecţia. Centrul atenţiei în timpul exersării se află în interiorul abdomenului inferior.

Se spune că practica TAIJIZHUANG reprezintă baza şi exerciţiul preliminar pentru învăţarea oricărei forme de mişcare. Astfel, prin exersare constantă apare un anumit tip de anduranţă fizică şi psihică, diferită de cea întâlnită în alte forme de mişcare.

Modul de execuţie

În postura de pornire, picioarele sunt depărtate la o lăţime de umeri, cu tălpile paralele pe faţa lor internă. Greutatea corpului este distribuită în mod egal pe ambele picioare. Centrul de greutate al corpului se proiectează în spaţiul dintre cele două tălpi. Braţele sunt pe lângă corp, degetele mijlocii ating faţa laterală a coapselor. Ochii sunt deschişi şi priviţi către

Postura de pornire

înainte, fără să fixaţi cu privirea un obiect anume.

Aduceţi braţele într-o atitudine circulară, ca într-un gest de îmbrăţişare, la înălţimea pieptului. Palmele nu depăşesc nivelul umerilor, degetele arătătoare fiind în dreptul claviculelor. Mâinile sunt depărtate suficient de corp, astfel încât coatele să nu formeze unghiuri ascuţite. Între degetele de la ambele mâini este o distanţă de aproximativ 10 cm.

Postura propriu-zisă

Degetele sunt foarte uşor îndoite, datorită relaxării, iar în centrul palmelor se formează o mică depresiune. Coatele sunt menţinute aproximativ la nivelul umerilor, astfel încât braţele să rămână într-un plan orizontal, paralel cu solul. Umerii nu sunt încordaţi, ci uşor coborâţi către lateral, fiind menţinuţi în poziţia lor naturală. Este greşit să ducem umerii către în faţă sau către în spate. Braţele sunt menţinute ca şi cum ar ţine o sferă mare la nivelul pieptului.

Trunchiul poate fi asemănat cu un cilindru. Putem spune că TAIJIZHUANG exersează „înrădăcinarea” prin picioare şi verticalitatea cilindrului trunchiului prin creşterea sistematică a controlului asupra simţului kinestezic al echilibrului.

Principalul factor care determină stabilitatea trunchiului raportată la forţa gravitaţională este reprezentat de unghiul dintre „cilindrul” trunchiului şi suprafaţa solului. Cu cât linia central-longitudinală a cilindrului este mai aproape de linia perpendiculară pe sol, cu atât stabilitatea cilindrului este mai mare.

În practica TAIJIZHUANG urmărim în mod continuu atingerea stabilităţii optime prin cultivarea permanentă a observării chiar şi a celor mai mici deviaţii de la forma ideală şi corectarea posturii în consecinţă. Pentru aceasta, structura internă a cilindrului trunchiului este de o deosebită importanţă în menţinerea echilibrului acestuia. „Cilindrul” trunchiului este o structură flexibilă dată de coloana vertebrală şi musculatura asociată ei. Coloana vertebrală are patru curburi naturale: sacrală, lombară, toracică şi cervicală. Dintre acestea, curburile sacrală şi toracică sunt mai rigide iar curburile lombară şi cervicală sunt mai flexibile. În postura ideală, cele patru curburi se aplatizează, urmărind să avem coloana vertebrală cât mai rectilinie, verticală şi foarte bine întinsă, ca şi cum am trage în permanenţă de punctele *BAIHUI* (situat în creştetul capului) şi *HUIYIN* (situat în zona perineului). Aceste acţiuni asigură o distribuţie egală a greutăţii trunchiului în jurul liniei central-longitudinale.

Aplatizarea lordozei lombare se face cufundând bazinul, prin îndoirea uşoară a genunchilor. Astfel, poziţia bazinului nu va mai fi oblică, ci se va verticaliza.

Aplatizarea lordozei cervicale se face retrăgând bărbia şi împingând creştetul către în sus. Ca un reper suplimentar, putem considera vârful nasului aflat pe aceeaşi verticală cu ombilicul.

Aplatizarea cifozei toracale se face contractând uşor zona dintre omoplaţi, atât cât să simţim o tensiune plăcută la acel nivel.

Fundaţia întregii posturi este dată de poziţia picioarelor. Pentru o cât mai bună stabilitate şi fixare a posturii, strângem solul cu degetele de la picioare astfel încât să se formeze o depresiune la nivelul centrului tălpilor. Astfel, tălpile acţionează ca două ventuze care prind corpul de sol. Orientăm genunchii spre exterior, rotindu-i în jurul axelor picioarelor, realizând astfel aşa-numita „spiralare” la nivelul picioarelor. Această acţiune are ca efect „deschiderea” zonei bazinului şi permite relaxarea abdomenului inferior.

Pentru realizarea corectă a posturii este foarte importantă aşezarea segmentelor corpului în aşa fel încât menţinerea posturii să se facă cu minimum de efort. Astfel, se vor tensiona doar acei muşchi strict necesari pentru menţinerea posturii.

Ochii sunt întredeschişi, astfel încât să pătrundă printre pleoape doar o rază de lumină şi să putem vedea pe o distanţă de aproximativ un metru în faţa corpului. Vârful limbii este plasat în cerul gurii, presând uşor zona palatului, imediat în spatele dinţilor. Faţa este destinsă şi relaxată, pe faţă apare un uşor surâs.

Realizarea *TAIJIZHUANG*-ului presupune, din punct de vedere fizic, păstrarea nemişcată a posturii pe tot parcursul execuţiei tehnicii, concomitent cu o relaxare cât mai bună a întregului corp. Orice tensionare întrerupe curgerea liberă a energiei prin meridiane.

În finalul execuţiei tehnicii, întindem braţele orizontal, având palmele orientate către sol, inspirând, apoi le coborâm pe lângă corp, expirând. Rămânem un minut cu ochii închişi, în aceeaşi postură precum cea de pornire, observând efectele apărute.

„Postura marelui principiu” va fi un exerciţiu cu adevărat reuşit, dacă se va ţine seamă şi de alte elemente indisolubil legate de execuţia propriu-zisă (respiraţie, activitate interioară). Săptămâna viitoare vom completa indicaţiile de mai sus, cu toate celelalte recomandări necesare.

Astrologie medicală

03 - 09 noiembrie

03.11. – Îngrijiţi-vă în special zona sacrală şi cea lombară, în special prin încălzire şi evitaţi solicitările fizice care ar putea declanşa reacţii nedorite. Ca proceduri, se recomandă cele bazate pe plantele medicinale. Evitaţi stresul şi emoţiile puternice iar eventualele operaţii încercaţi să le amânaţi două-trei zile.

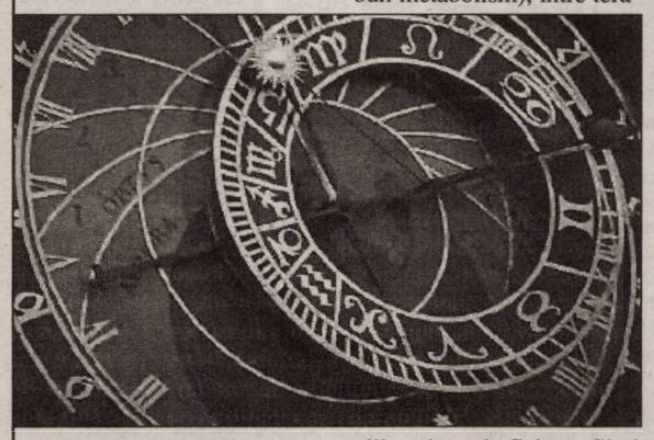

04.11. –E bine să acordaţi astăzi atenţie sporită masei corporale, începând cu un regim de scădere sau de adăugire în greutate, după caz. Folosiţi mai multe ceaiuri vitaminizante sau siropuri naturale, fără adaosuri chimice (de cătină, măceşe etc.). Nu se recomandă utilizarea medicamentelor cu efect puternic.

05.11. –Astăzi sunt favorizate procedurile de curăţare a colonului (şi implicit a întregului organism, dar cu prioritate a organelor şi glandelor care asigură un bun metabolism), între terapiile cele mai eficiente fiind recomandată cea cu argilă. Menajaţi-vă cu foarte mare grijă ochii.

06.11. – Sarcină fizică medie, exerciţii adresate flexibilităţii articulaţiilor şi o alimentaţie echilibrată (e bine să se folosească schema simplă de combinare a hranei recomandată de terapeuta Djuna) – acestea ar fi priorităţile zilei. Acordaţi mai multă atenţie mişcării în aer liber.

07.11. –O zi favorabilă curăţării vezicii şi a rinichilor. Consumaţi cât se poate mai multe sucuri naturale proaspete, din fructe şi din legume şi, de asemenea, peşte, brânzeturi şi lactate, nuci, soia. Hrănirea pielii este foarte importantă, ea putându-se face prin băi calde, cu extracte din plante.

08.11. –Se recomandă o grijă specială pentru încălzirea generală a organismului. Se poate realiza prin duşuri şi băi fierbinţi, dar şi prin exerciţii fizice de nivel mediu, care să pună la lucru cât mai mulţi muşchi. În mod special, se indică şi tratamentul conservativ al căilor respiratorii superioare.

09.11. –Ziua este favorabilă procedurilor cu apă, în afara duşurilor şi a băilor având eficacitate sporită împachetările şi, spre exemplu, metodele recomandate de Kneipp. Nu trebuie uitată mişcarea în aer liber. De asemenea, au eficacitate sporită acupunctura şi masajele.

CALENDARUL PLANTELOR

7 – 13 NOIEMBRIE

Motto: *„Uneori, e mai uşor să previi o afecţiune medicală, decât să o tratezi, iar cu plantele medicinale poţi face acest lucru.”*

Oamenii au învăţat dintotdeauna să se adapteze mediului înconjurător şi situaţiilor prin care trec. Astăzi, după ce au încercat atâtea medicamente pentru a-şi rezolva problemele de ordinul sănătăţii au revenit la tratamente naturale, cum sunt acelea pe care vi le recomand şi eu. Au avut încredere şi au folosit tot ce a fost bun în plante: flori, fructe, frunze, rădăcină, scorţă. Au găsit mereu ceva de utilizat de la plante. Sau, în fine, chiar mereu! Iarna, de pildă, ce facem? Dacă nu ai flori, foloseşti fructe, când n-ai fructe, iei frunze şi tulpini, dar ce se întâmplă când nu mai ai nimic din toate acestea? Te întorci la comodele rădăcini, de data asta, la altă plantă.

Osul iepurelui
Ononis Spinosa

● Plantă erbacee perenă, cu tulpina mult ramificată, ramuri terminate cu spini, frunze trifoliate, flori roz, cu dungi mai închise, dispuse spre vârful tulpinii.
● Se utilizează rădăcinile (Radiz Ononidis).

● Specie de păşuni şi fâneţe mai aride din zona de deal, răspândită îndeosebi în întreaga Transilvanie (mai ales în judeţele Cluj şi Sălaj), în zona colinară a Olteniei (mai ales Mehedinţi şi Gorj) şi a Moldovei (Vrancea, Bacău, Neamţ, Suceava).
● Se recoltează tăindu-se cu ajutorul cazmalei coletul care se pune din nou în pământ, asigurându-se astfel refacerea plantei.
● Conţine glicozide flavonice, saponozide triterpenice, ulei volatil, tanin.
● Acţionează ca diuretic puternic, depurativ, sedativ şi uşor hipnotic, uşor laxativ, expectorant.
● Se recomandă în afecţiuni ale aparatului urinar, calmează durerile în litiaze şi cistite, edeme cardiorenale, hidropizie, reumatism, dermatoze, stări de nervozitate, insomnii, constipaţii uşoare, bronşită, laringită (în faza de cocţiune). Extern în, angină.
● Decoct (1 1/2 linguriţă la cană), 2-3 căni pe zi.
● Extern, se face gargară cu decoct mai concentrat.
● Intră în formula ceaiului diuretic.

DENIS GIURGIU

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Poșta rubricii

Constantin Barb și Laura Vișan, Târgu-Jiu: Vă mulțumesc pentru comentariile dumneavoastră și pentru interesul pe care-l acordați acestei rubrici. Aș dori să vă precizez că provocarea lui Einstein cu privire la cei 2 la sută rezolvitori a fost o simplă glumă de supraapreciere a testului cu pricina. Oricine s-ar simți „atacat" de o astfel de afirmație și iată că geniul fizicii moderne a reușit.

Patrauceanu Teodora: Se pare că jocul SUDOKU are un autor anonim. În ceea ce privește moartea reginei Egiptului, Cleopatra, legendele și implicit reprezentările artistice ne arată că suicidul a survenit în urma mușcăturilor de cobră.

Adrian Paul: Modul de compunere a jocului SUDOKU este secretul „compozitorului", la fel ca și algoritmul de rezolvare pe calculator. Vă mulțumim pentru interesul acordat revistei noastre.

Scutaru Ioan, Marin Stefan, Ungureanu Ioan, Andrei Buciulică, Marius Codorca: Vă mulțumim pentru interesul arătat jocului SUDOKU. După cum observați, acest tip de probleme nu face parte din structura rubricii „Minte ageră".

Provocările lui Ion Creangă

A citi poveștile și amintirile lui Ion Creangă nu este deloc o treabă ușoară. Regionalismele (moldovenismele) și arhaismele abundă în textele sale și, de aceea, m-am gândit să vă provoc la un soi de traducere din dulcele grai moldovinesc din vremea lui Ionică. Astfel, pe baza unui glosar tipărit alături de o colecție de povești ale marelui humuleștean, voi improviza o povestire în care voi folosi câțiva termeni al căror sens trebuie să-l deslușiți, pentru ca să înțelegeți ce a vrut să spună povestitorul. Termenii de tălmăcit sunt individualizați prin grafie cursivă. Iată textul pe care vi-l propun:

Nu scoateți *spaga!*

Mergeam iute, căci mă aflam la o *postată* cam lungă de târgul unde voiam să ajung. Doream să cumpăr o *ragilă*,, niscaiva *cătușnice*, o *chersină*, o *cuibă*, două *dimirlii* și o *bărbânță*. Îmi făcusem *diata* și voiam să mănânc niște *bulughine* fierte. Purtam o *cataveică* albastră, iar pe sub cămeșă aveam un *căptălan*, de s-o apropia vreo muiere frumoasă de mine și m-o întreba „și mai fac". Pe drum, m-a bătut gândul că mai am nevoie și de un *îmblăciu*, dar și de o *ialoviță* care să pască domol pe imaș. Pe la gât aveam *însomoltăcit* un fular vechi de când îi Adamu' și Eva lui, iar în mâini țineam o *pleaftură* și o *palcă*. În chimir țineam banii, nu prea mulți, căci mai aveam alții în cataveică. Mă rugasem de o muiere bătrână să-mi facă o *solomonie*, că mă durea capul de nu vedeam la doi pași. În drum mi-a ieșit un gândac negru și uriaș, pe care l-am *zdrumicat* de i-au mers fulgii. Când mi-a ieșit în cale o *țolină*, am *procletit*-o, am *probozit*-o și la urmă i-am spus o *prunjitură* de nu se mai oprea din râs.

Când am ajuns la târg, acolo era *zăticneală* mare. O *vidmă* spăriase lumea și toți fugeau care-ncotro, de parcă erau bătuți cu *spaga*. Am încălicat p-o șa și v-am spus povestea așa.

Rubrică realizată de
PAUL IOAN

Soluție: spagă = spadă, baionetă; postată = dăstanță; ragilă = darac, scăndură cu dinți pentru scămănatul inului și cânepei; căușnice = plantă aromată; chersină = albie, covată; cuibă = lemn sau fier de care se atârnă ceaunul pus la foc; dimîrlii = bănuți; bărbânță = pulmică; diată = testament; bulughine = bucluma medicinală; îmblăciu = neuită de bătut grâul; ialoviță = vacă îngrășată; a însolomotăci = a înfășura; pleaftură = uneltă a tâmplarului, cu care se stropește para cărbunilor când înfierbântată fierul în foc; palcă = nuia, bâtă, vargă; solomonie = descântec, vrajă; a zdrumica = a stârâma; țolină = cuvânt de care se folosește pentru temelie ușuratică, cu sensul probabil de „zdreanță" pe care o calci în picioare sau îoi; a procleti = a afurisi; a probozi = a mușturui; prunjitură = glumă, uneori deocheată: zăticneală = supărare; vidmă = strigoi, vrăjitoare – conform Glosarului volumului Ion Creangă, *Poveștî*, Ed. Tineretului 1962.

Integramă de GHEORGHE POPESCU

PO-TRIVELI

DEFECTE DE VEDERE / BATE ÎN LEMN		NOTE... ÎNALTE / ÎNCĂLȚĂRI ȚĂRĂNEȘTI		COADĂ DE RATON! / ASANĂRI		FIRE DE PAPIOTE / FIRE DE URZEALĂ		ODĂIȚĂ CU PROVIZII / A CONDUCE SISTEMATIC		CAMERĂ LEGISLATIVĂ / A REIEȘI		
POTRIVNIC / CALIFICATIVE LITERARE					DATĂ LIMITĂ / CAPI AI RĂUTĂȚILOR									
							MICĂ INSECTĂ / BOLTA ÎNSTELATĂ							
A SE ASFIXIA / SUNET LA CEAS						LANDOU / NU-S ÎN TOATE MINȚILE								SUBORDONAT OFIȚERULUI
	SCUTIRI DE PEDEAPSĂ / A ADUCE ÎNTRISTARE			DEPOZIT DE ARME / CONSECINȚE						TRAIAN GRECU / PANTALONII BĂDIEI				
		NE DĂ FRISOANE / PORC DE PRĂSILĂ					ORGAN DE PRESĂ / JOC LA DISCOTECĂ							
CORNEL MARCU / SALUT ROMAN				ZBÂRCIT / ȘLAGĂR LA MTV								STRUȚ DIN AUSTRALIA		
								TRUBADUR ELIN / INIMĂ DE TATĂ!						
ȘIRETLIC / CATEGORICI / VICLENE					A SE PREGĂTI DE RĂZBOI									
						A AUZIT LUMEA DE EL								

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „EXTENSII"

Orizontal: F - I - T - U - A - G - NEINCREZATOR - LEVIER - RATE - FISA - NEPOTEI - NETOATE - ATE - CANAR - ENOT - R - U - ETIC - ANIN - CN - OGOARE - UC - IBRICE - SITA - UNI - NARATORI - SERA - ACELEA - PITULATE - ETC.

Verificați-vă cunoștințele
Casa noastră

1. Unde au fost descoperite cele mai vechi case de locuit, statornice și durabile, considerate ca atare în accepțiunea uzuală de astăzi?

2. Ce zei romani erau ocrotitorii casei și ai căminului familial în general?

3. Ce pictor român (1872-1949) este autorul mai multor tablouri reprezentând case: „Casă din Târgu Ocna", „Casă la Vitrei", „Casă în Câmpulung", „Casă din Sighișoara" ș.a.?

4. Ce poet și dramaturg spaniol a scris, în 1936, drama „Casa Bernardei Alba"?

5. Care cunoscut actor, compozitor și interpret a realizat melodia cântecului „Casa" pe versuri de Grigore Vieru?

6. Cine a realizat în 1988 filmul „Casa de pe strada Carroll"?

7. Ce mare poet român a scris poezia „Inscripție pe o casă de țară"?

Răspunsurile din numărul trecut *1) În vorbirea curentă prin mască se înțelege o față falsă umană, animalizată, simbolică sau alegorică acoperind total sau parțial fața. 2) Muza comediei, Thalia, era reprezentată cu o mască veselă iar muza tragediei, Melpomene, cu una tragică. 3) „Omul cu masca de fier" a fost un personaj misterios din Franța, obligat să poarte tot timpul o mască de catifea cu articulații de fier. A murit la Bastilia în 1703 după ce a fost închis în diferite locuri. Stabilirea identității sale a dat naștere la multe ipoteze printre care și aceea că ar fi fost fratele geaman a lui Ludovic al XIV-lea. 4) Romanul „Masca de fier" a fost scris de prozatorul francez Alexandru Dumas-tatăl (1802-1870). 5) Tabloul „Marele război", reprezentând o femeie cu fața mascată de o floare, aparține lui Rene Magritte. 6) Opera „Măștile" a fost compusă de Pietro Mascagni (1863-1945). 7) Filmul „Masca lui Dimitrios" a fost realizat de Jean Negulesco.*

Poșta cititorilor Pentru întrebările din numărul 41 al revistei noastre, apărute în 13 octombrie a.c., având tema „Curcubeul" am primit:

◆ 7 răspunsuri corecte: *Angela Toma – București, Florentina Gorea – Toplița, Elena Ispas – Piatra Neamț; Ion Ciocșan – Pucioasa; Prof. Marin Ștefan – Șimleul Silvaniei* și *Mihai Waspusch – București.*

◆ 6 răspunsuri corecte: *Maria Besciu – București; Rus Vid Ioan – Craiva; Ion Dinu - Târgoviște* și *Radu Ciobanu – București.*

◆ 5 răspunsuri corecte: *Monica Vlad – Timișoara; Corina Simion – Sibiu; Mircea Stan – Pitești.*

Angela Toma – București. Am primit târziu cele 6 răspunsuri corecte ale dumneavoastră la tema „La cules de vii" dar vă nominalizăm acum mulțumindu-vă pentru perseverența de care dați dovadă.

Maria Besciu – București. Răspunsurile dumneavoastră sunt întotdeauna complete și interesante. Apreciem onestitatea cu care nu încercați să dați un răspuns „la nimereală" atunci când nu-l știți pe cel corect.

Prof. Marin Ștefan – Șimleul Silvaniei. Vă mulțumim pentru cuvintele frumoase adresate revistei și rubricii.

Vă dorim tuturor mult succes în continuare.
(Irina Stoica)

De-ale toamnei

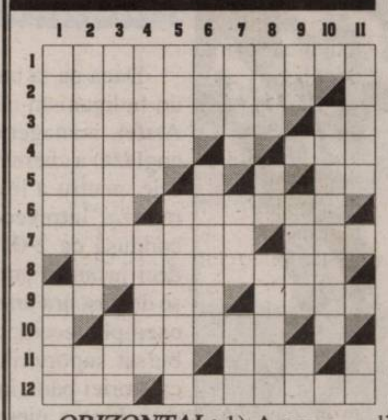

ORIZONTAL: 1) A procura. 2) Aranjări din timp. 3) Dreasă - Calciu (simb.). 4) Lucrare de artă, știință etc. – Folosit pentru păstrarea cartofilor și a curățeniei. 5) Orizonturi – Soare egiptean. 6) A ogora – Friguri mari. 7) A gândi logic – Și... altele. 8) Se face la... piață. 9) Usturoi – Aurora la greci – Sunt pe soare, fructe și textile. 10) Un fel de înghețată cu fructe. 11) A atârna – Sau. 12) Monarh slav – Lipsa de afecțiune sau vreme răcoroasă.

VERTICAL: 1) Magazin cu produse vegetale – Salcâm. 2) Bine pregătiți – Sodiu. 3) Ochită cu interes – Terci. 4) Câini de vânătoare – Folosit la mărături (reg.). 5) Pătratul torid – Nelipsit în conservele de toamnă sau... șarlatan. 6) Fibră de țesut – Reziduu de combustie. 7) Personaj feminin caragiales – Cruzi – Ustensilă școlărească. 8) Organizație extremistă irlandeză – Radu Udrea – Iese de sub tipar. 9) Rumegătoare cu lână – Înrăite – Sustrage. 10) Filantropie. 11) Are gustul pelinului – Nota a șasea. *(SERGIU SBUCHEA - Deva)*

Soluția careului (De-ale toamnei): APROVIZIONA - PREGĂTIRI - M - REPARATA - CA - OPERA - A - VAR - ZĂRI - C - R - RA - ARA - GERURI - RATIONA - ETC - TARGUIALA - AI - EOS - PETE - C - CASATA - E - ANINA - ORI - L - TAR - RACEALA.

PROBLEMA DE AZI:
Albul mută și câștigă

ȘAH — Bogoliubov - Sultan Khan, 1931

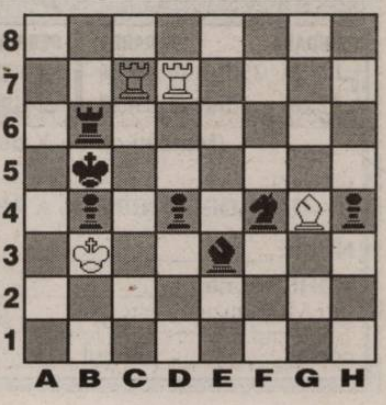

DEZLEGARE:
1. Td5! Cd5 (1... Ra6 2. Nc8 + -)
2. Ne2 Ra5 3. Ta7 Ta6
4. Ta6 mat.

© GHEORGHE POPESCU
– maestru F.I.D.E.

Minimaşina care te „îmbracă”

Ce mai inventează japonezii pentru a ului lumea vehiculelor inteligente? La expoziţia internaţională Tokyo Motor Show, care se va închide la 6 noiembrie, sunt prezente cele mai noi „maşini conceptuale”, adică vehicule care se adaptează dorinţelor utilizatorului. Cele mai multe sunt destinate unei singure persoane, aşa cum este şi cea din imagine, realizată de Toyota. Este vorba de un hibrid scuter-maşină, din categoria „personal mobility” (mobilitate adaptată persoanei), cu specificaţia că are şi proprietăţile unui vehicul-veşmânt. Astfel, minunea pe trei roţi este proiectată pentru a se mula pe corpul şoferului, are iluminare ca o veioză şi difuzează muzica preferată. Sistemul de senzori conectat la un sistem de inteligenţă artificială se obişnuieşte imediat cu modul în care „plimbăreţul” face comenzile. Încă nu se cunoaşte preţul acestei bijuterii, dar dacă va avea succes, această minimaşină va putea înlocui bicicleta.

Presiuni asupra lui Moş Crăciun

Pare incredibil pentru comersanţii din ţara noastră, dar în magazinele din Marea Britanie au apărut deja, cu două luni în avans, ghirlandele, lumânările şi toate celelalte ornamente pentru pomul de Crăciun. Se constată – în raioanele specializate ale multor marketuri – o autentică presiune asupra Moş Crăciunilor din fiecare familie, care sunt tentaţi de pe acum să facă achiziţii şi să le ascundă până la soroc. Observatorii acestui fenomen comercial britanic accentuează asupra iniţiativei patronilor celebrului supermarket Harrod's. Aceştia au pus în vânzare articole pentru marea sărbătoare de la 25 decembrie încă din data de... 9 august! În acest ritm, s-ar putea ca pregătirile pentru Paşti să înceapă la 14 februarie, Sf.Valentin şi Ziua îndrăgostiţilor. Totuşi, o bună parte dintre clienţi afirmă că pregătirile „serioase” încep din noiembrie. Aşa o fi şi pe la noi?

Einstein şi Darwin, campioni la scris scrisori

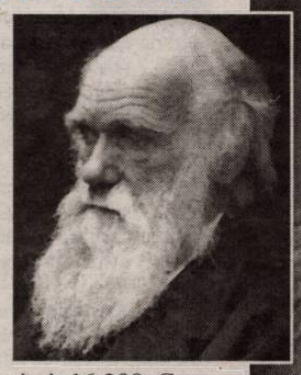

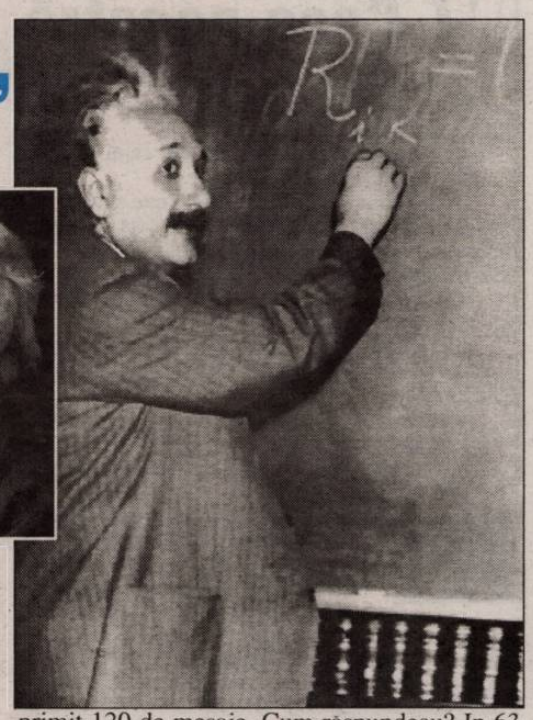

Amploarea corespondenţelor celor doi cu alţi oameni de ştiinţă este uluitoare – relevă revista „Nature”. Astfel, Darwin (1809-1882) a trimis în întreaga viaţă 7.591 scrisori şi a primit 6.530. Dar Einstein (1879-1955) este recordmanul, căci el a expediat 14.500 de epistole şi a primit 16.200. Cantitatea de scrisori a crescut o dată cu popularitatea lor însă, pentru Einstein, a scăzut în timpul celui de-al doilea război mondial. Autorii studiului au făcut şi următorul calcul statistic: în ultimii 30 de ani ai vieţii lor, Darwin a trimis 0,59 scrisori pe zi, iar Einstein 1,02 epistole zilnic (note, articole şi alt fel de mesaje). Există şi câteva zile record. Astfel, la 1 ianuarie 1874, Darwin a scris 12 scrisori, iar la 14 martie 1949 (la a 70-a aniversare a naşterii) Einstein a primit 120 de mesaje. Cum răspundeau? In 63 la sută din cazuri – Darwin – şi în 53 la sută din cazuri – Einstein –, cei doi se „revanşau” în maximum zece zile. Ceea ce demonstrează că erau foarte interesaţi de schimbul de idei pe teme majore ştiinţifice şi nu numai.

Duminică, Marte s-a *întâlnit* cu Terra

O dată la doi ani, planeta Marte îşi micşorează foarte mult distanţa faţă de Pământ. Duminică 30 octombrie s-a produs acest fenomen, cele două astre ajungând la distanţa de 69,4 milioane de kilometri. Este o apropiere record, care se va mai repeta doar în anul 2018. Orbita lui Marte are, cu astfel de prilejuri, o aliniere perfectă faţă de Terra şi Soare. Cea mai mică distanţă dintre cele două planete, în secolul XXI, s-a produs la 27 august 2003, când „şi-au dat mâna” de la numai 55,8 milioane de kilometri. La orizontul vestic şi în condiţii meteorologice favorabile, Marte ar putea fi vizibilă cu ochiul liber. Cu ajutorul unui telescop puternic, am putea observa pe discul portocaliu al „planetei războiului” vulcanul Olympus Mons, cel mai mare din sistemul nostru solar, care are o înălţime de 27 de kilometri şi 600 de kilometri diametrul la bază.

HOROSCOP

7 – 13 noiembrie

BERBEC (21.03-20.04): Două bucurii consistente vă întâmpină în această săptămână remarcabilă. Prima veste fastă provine din sfera financiară, iar cea de-a doua din sânul familiei. Este foarte probabilă întoarcerea unui membru al familiei din străinătate, plin de veşti bune.

TAUR (21.04-21.05): Curba financiară are o ascensiune lentă dar sigură spre un maxim de toată frumuseţea – miercuri sau joi. Se pare că veţi încasa o sumă abundentă în zerouri şi că, după ce vă veţi plăti o parte importantă din datorii, vă va permite şi o investiţie de suflet.

GEMENI (22.05-21.06): Luna şi Soarele nu se află în relaţii foarte bune, iar atitudinea lor contradictorie faţă de destinul dv. conduce la decizii pripite şi atitudini greşite în anturajul profesional. Atenţie la un Capricorn din preajmă, care se intersectează cu interesele dv.

RAC (22.06-22.07): Luni sau marţi veţi avea o confruntare dură cu şeful şi ar fi cazul să nu ripostaţi, chiar dacă aveţi dreptate. În curând, îşi va da seama că sunteţi un subaltern demn de... pus în ramă.

LEU (23.07-22.08): Curba psihicului prezintă oscilaţii alarmante, fapt care demonstrează că parcurgeţi o perioadă de pesimism incurabil şi, probabil, de atitudini refractare la orice tentativă de sprijin. Din fericire, în a doua jumătate a intervalului veţi primi o sumă dolofană de bani.

FECIOARA (23.08-21.09): Deşi nu vă bate nimeni la cap, aveţi probleme pe care vi le creaţi singur. Toate curbele astrale principale se situează la nivele acceptabile, însă sunteţi mai ursuz decât de obicei şi riscaţi certuri inutile. În weekend vă aşteaptă o surpriză din partea partenerului.

BALANŢA (22.09-22.10): Curba afectivităţii este în derivă. După ce oscilează în primele zile, are o scădere până spre un minim foarte îngrijorător. Se pare că în cuplu se încing spiritele şi nici unul dintre preopinenţi nu vrea să cedeze. Lăsaţi orgoliile la garderobă şi fiţi pacifist!

SCORPION (23.10-21.11): Toate drumurile duc la casierie. Mercur este acum aliatul dv. principal, deci afacerile merg ca pe roate şi „foşnitorii” vă dau târcoale. Vă veţi înzdrăveni bugetul personal şi veţi fi generos cu iubita, aşa cum ea nici n-a visat vreodată. Nu exageraţi cu mărinimia!

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Neptun introduce o perioadă de visare în destinul dv. Vă este gândul numai la aventuri galante şi la vacanţe pe ţărmuri umbrite de palmieri. Din păcate, vremea vă macină în suflet numai boabe de melancolie şi randamentul la serviciu şchioapătă disgraţios.

CAPRICORN (21.12-19.01): Duceţi dorul unei iubiri mai vechi şi nostalgia vă umple de oftaturi prelungi. Din păcate, reveria este spulberată de o veste financiară cenuşie şi vă treziţi cam şifonat la realitate. Bugetul dv. gâfâie ca o locomotivă cu aburi pe podul de piatră de la Cernavodă. Ce vremuri!

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Curba psihicului arată că sunteţi meditativ şi că în curând veţi lua o decizie importantă. Din prea mult orgoliu, nu prea vreţi să vă sfătuiţi cu nimeni, dar ar fi indicat să consultaţi tot un Vărsător din anturaj, care vă cunoaşte păsul şi care ţine sincer la dv.

PEŞTI (19.02-20.03): Primele zile ale săptămânii vor fi pline de probleme mărunte şi stresante, pe care le rezolvaţi cu preţul unei basculante de nervi. Din fericire, în a doua jumătate a intervalului veţi primi, în mod surprinzător, o sumă veselă de bani şi vor apărea imediat bujorii din obrăjori.

Personalităţile săptămânii: Ion Bănuţă, Ion Brad, Ovidiu Genaru, Vasile Rebreanu, Nicolae Jianu; Albert Camus, Alain Delon, Richard Burton, Feodor M. Dostoievski, August Rodin.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

- *La Inventika 2005:* Apă curată, din apă infestată
- Un preţ prea exagerat pentru salvarea gheparzilor?
- Astrologia, cu spatele la zid
- Istorii criminale de excepţie
- Religie şi erotism

Năbădăi şi civilizaţie în fotbal

Dacă pe la unele din meciurile de fotbal de la noi se manifestă un huliganism autentic, pe la alţii năbădăile au şi alte alternative. Astfel, managerul clubului englez Nottingham Forest (liga a 3-a engleză) a chemat doi suporteri „reprezentativi” în vestiarul echipei sale, pentru a le reproşa şi ei evoluţia slabă de pe teren, în prima repriză. Întrevederea s-a produs la pauză, când Nottingham era condusă cu 2-0. Consecinţa mustrărilor? Scorul final a fost 3-0, deci jucătorii „nu şi-au băgat minţile în cap”! În Suedia, lucrurile se desfăşoară uneori inimaginabil pentru fotbalul românesc. Iată un exemplu recent: conducătorii clubului de fotbal IF Elfborg au rambursat suporterilor costul biletelor de intrare pe stadion şi costul călătoriei până în acel oraş (situat la 700 km de Stockholm), după ce echipa a pierdut cu 8-1 în faţa lui Djurgarden. Învăţăm şi noi ceva din asta sau pe la noi „merge şi aşa”?

Abonamente la „Magazin” direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	3,5 LEI (35.000 LEI VECHI)	❑ 3 LUNI	11,5 LEI (115.000 LEI VECHI)	❑ 5 LUNI	18,5 LEI (185.000 LEI VECHI)
❑ 2 LUNI	7 LEI (70.000 LEI VECHI)	❑ 4 LUNI	15 LEI (150.000 LEI VECHI)	❑ 6 LUNI	23 LEI (230.000 LEI VECHI)

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin” oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021/317.89.65
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (120 $ sau 100 euro, un abonament pe un an, 60 $ sau 50 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN” !
Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 317.89.66; 317.89.65, zilnic între orele 10⁰⁰ – 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 754 • ANUL XLVIII • 10 NOIEMBRIE 2005 • 16 PAGINI • 1 LEU (10.000 LEI VECHI) Nr. 45 (2504)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ **Nu umbla cu lumânarea după necaz. Stai liniştit şi aşteaptă că te găseşte el şi singur.**

(Benjamin Franklin)

■ **Un om de nimic care se ridică şi-l critică pe cel virtuos se aseamănă cu cel care scuipă înspre cer; obrăznicia lui nu va întina cerul, ci se va întoarce să-i întineze obrazul.**

(Thomas Moore)

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

5 reguli importante

Dosarele frumuseţii

Armonia culorilor

SUDOKU

jocul săptămânii – 19

3	1				6		5	
7			4		3	1		
		8		9				
2			3				8	
		1				7		
	8				7			3
				4		5		
		7	6		1			2
	9		8				4	6

Regula e simplă: orice rând, orice coloană şi orice pătrat de 3x3 căsuţe trebuie să conţină, o singură dată, fiecare cifră cuprinsă între 1 şi 9.

Soluţia în numărul viitor

Cea mai actualizată prezentare a programelor TV

■ Pro TV ■ TVR 1 ■ Antena 1 ■ Prima TV ■ TVR 2 ■ Acasă ■ Pro Cinema

Oamenii de ştiinţă acuză guvernele

Catastrofe naturale „neinteresante”

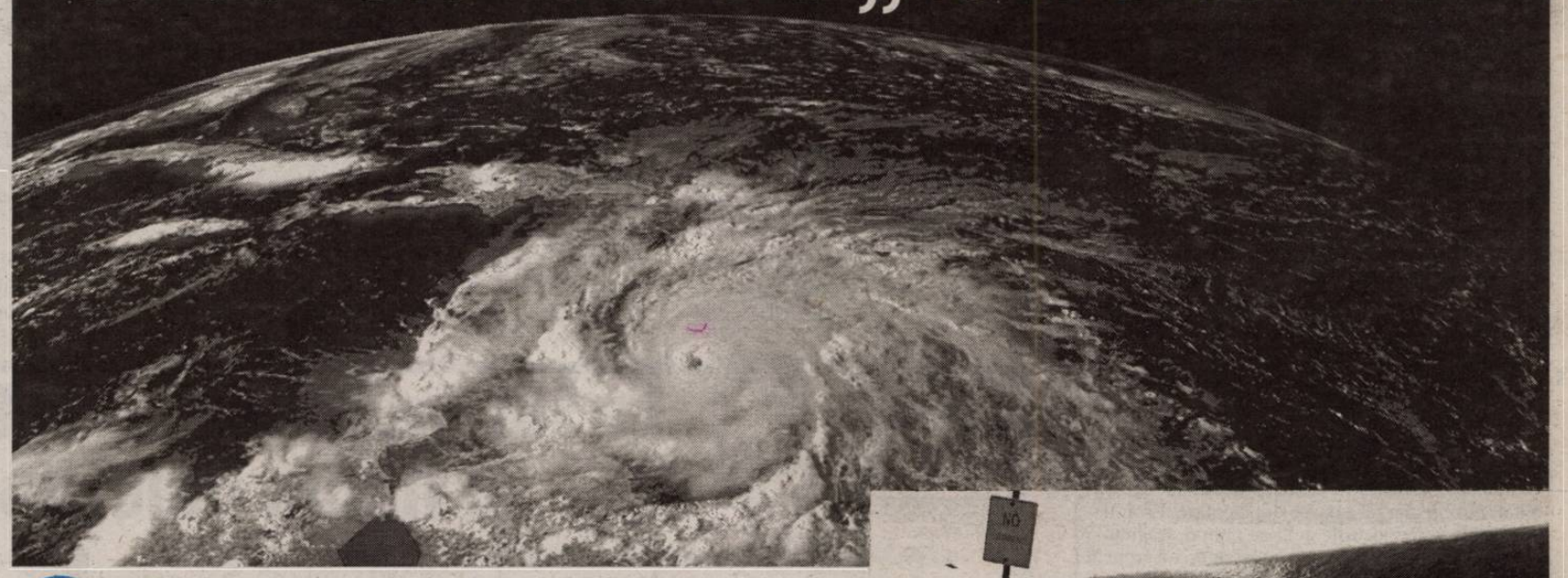

Consiliul Internaţional pentru Ştiinţă (ICSU) a publicat la Oslo un raport referitor la una dintre cele mai sensibile probleme cu care se confruntă omenirea în prezent: catastrofele naturale înregistrate pe întreaga planetă. Faţă de prima parte a secolului trecut, numărul acestora a crescut într-un ritm care dă fiori – de la circa 100 într-un deceniu, la peste 2800! Şi, pe un ton ce s-a lăsat aşteptat prea mult timp, reprezentanţii amintitei organizaţii acuză direct pasivitatea guvernelor în faţa riscurilor unor asemenea evenimente nedorite, precum şi insuficientele eforturi de prevenire, ceea ce înseamnă nenumărate vieţi pierdute şi miliarde de dolari risipite.

În anul 2004, capriciile naturii au ucis, au rănit sau au distrus locuinţele a milioane de oameni, pierderile economice fiind estimate la 140 miliarde de dolari. Bilanţul pentru 2005 va depăşi însă, cu certitudine, recordul negativ al anului precedent, având în vedere consecinţele prelungite ale devastatorului tsunami din Asia, impactul uraganelor Katrina, Rita şi Wilma, seismul din Pakistan, inundaţiile, incendiile cauzate de secetă...

„Nu se pot opri uraganele, tsunami şi celelalte evenimente extreme, dar am descoperit numeroase elemente care demonstrează că factorii de decizie politici acţionează uneori cu ignoranţă sau pur şi simplu nu ţin cont de informaţii ştiinţifice pertinente, referitoare la ceea ce trebuie făcut în legătură cu pagubele provocate de un eveniment natural previzibil sau cu prevenirea acestor pagube.” – a afirmat cercetătorul canadian Gordon McBean. Exemple? Cât se poate de concrete şi de elocvente. Astfel, dacă oraşul New Orleans ar fi fost protejat de diguri mai înalte, nu ar fi avut atâta de suferit de pe urma uraganului Katrina şi a creşterii bruşte a nivelului lacului Pontchartrain. La fel, o mai bună întreţinere a mangrovelor ar fi redus vulnerabilitatea ţărmurilor asiatice devastate de valul seismic din 26 decembrie 2004. Motivaţia guvernelor devine de-a dreptul stupidă, câtă vreme se invocă investiţiile prea mari care ar trebui făcute, dar de fapt măsurile ulterioare catastrofelor le depăşesc de 2-5 ori.

Expansiunea demografică la scară planetară, deplasarea populaţiei către zonele inundabile şi cele litorale, schimbarea practicilor legate de agricultură, modificările drastice ale climei au mărit considerabil vulnerabilitatea la riscurile naturale a tuturor societăţilor umane, indiferent de nivelul lor de dezvoltare. Dar guvernele au puncte de vedere limitate la termene scurte. Dintre puţinele exemple pozitive, ICSU citează construirea polderelor din Ţările de Jos, cea a digurilor pe Tamisa, menite să protejeze Londra, ori fosa de drenaj realizată de municipalitatea canadiană din Winnipeg, după inundaţiile din 1950, dovedită foarte eficace, deşi la început a fost considerată o investiţie uriaşă inutilă... Nu numai oamenii au devenit atât de imprevizibili, ci şi vremea, din păcate.

„Blestemul” lui Otzi, omul ghețurilor

Faimosul vânător „bătrân” de peste 5300 de ani, al cărui corp excelent conservat a fost găsit în Alpi, în 1991, la graniţa dintre Italia şi Austria, şi-a atras şi un element de celebritate sinistru, comparabil cu cel al lui Tutankhamon. Există o „teorie a blestemului”, care porneşte de la ideea că Otzi ar fi fost extrem de „supărat” pe cei care i-au tulburat somnul de 53 de veacuri. Iar argumentele sunt cât se poate de palpabile.

În urmă cu circa trei săptămâni, arheologul Tom Loy (63 ani) a fost găsit mort la domiciliul său din Brisbane, Australia. El suferea de o boală a sângelui, diagnostic fixat la puţin timp după ce destinul său s-a intersectat cu cel al mumiei congelate, despre care a scris de altfel şi o carte. Loy ar fi însă a şasea victimă a blestemului. Prima, Helmuth Simon (67 ani), a fost turistul german care a descoperit corpul vânătorului din epoca de piatră, mort în urmă cu un an în aceeaşi regiune montană. Au urmat: arheologul Konrad Spindler (55 ani), cel dintâi care a examinat mumia, bolnav de scleroză în plăci; Rainer Henn (64 ani), şeful misiunii ştiinţifice consacrate lui Otzi, mort într-un accident rutier, când mergea să ţină o conferinţă despre „omul ghețurilor”; ghidul Kurt Fritz (52 ani), care l-a condus pe Henn la mumie, îngropat sub o avalanşă; jurnalistul Rainer Hoelzl (47 ani), cel ce a filmat scoaterea lui Otzi din mormântul său de gheaţă, mort din cauza unei tumori pe creier. Aşadar, adepţii straniei teorii a blestemului sunt îndreptăţiţi să se întrebe dacă lista s-a încheiat cu Tom Loy sau Otzi încă nu se consideră răzbunat.

Biblioteca Judeţeană

PATUL LUI PROCUST

Ultima frontieră a adevărului

Editura AGORA a ieşit recent pe piaţă cu două apariţii editoriale remarcabile. Ne-am oprit mai întâi la tulburătorul roman al lui *Andrei Makine* ***„Recviem pentru Est”,*** însă zăbovind puţin asupra autorului, cunoscut la noi şi datorită altor traduceri. Makine este rus de origine, născut şi crescut într-o Siberie încărcată de ecourile grele ale Gulagului şi ale războiului. În 1987 avea 30 de ani, când a ales calea Occidentului, părăsind fizic un imperiu ce părea sortit veşniciei. S-a stabilit la Paris, „locuind” o vreme printre marii oameni de spirit... răposaţi, într-un cavou din faimosul cimitir Père-Lachaise. Primele sale romane a fost nevoit să le prezinte drept traduceri din rusă, pentru a se apropia astfel de elitiştii editori parizieni. A fost însă repede apreciat la justa sa valoare, primind premiile literare Goncourt, Médicis, Goncourt des Lycéens, Grand Prix RTL/Live. „Recviem pentru Est” sare din tiparele unei scrieri obişnuite, părând mai degrabă incizat cu un bisturiu în carnea vie a istoriei. Autorul – observator obiectiv al evenimentelor, regizor exigent, dar şi personaj permanent implicat afectiv şi cerebral – nu dezvăluie, ci acuză; el nu descrie, ci lansează către semeni chemarea la a rosti Adevărul: paradoxala şi dramatica realitate că acesta nu e altceva decât un mare fals, o iluzie, o perdea de fum care se destramă abia în ultimele clipe de viaţă. Imaginea sumbră a unei agonii perpetue se aplică peste saga unei familii legate de traiul multimilenar, în inima naturii înţelepte, din care rămâne un mecanism dezarticulat, înrobit alergării oarbe după putere. Eroii devin antieroi, fac jocurile ce li se impun, trăindu-şi dramele personale în groapa cu lei unde i-a aruncat istoria, sub deviza ancestrală „ucide sau vei fi ucis”: legea junglei, în care raţiunea şi sentimentele nu au ce căuta. Simultan, personajele centrale trăiesc şi drama colectivă numită, după caz, revoluţie, război civil, comunism, războaie mondiale. Războaie, oricum... La sfârşitul tuturor nedumeririlor, descoperirilor şi salvărilor prin iubire, se află adevărul după care alergăm cu toţii, întreaga viaţă: doar după ultima bătaie de inimă ne întoarcem cu adevărat acasă, pentru a-i reîntâlni pe cei dragi, dar şi pentru a ne regăsi liniştea sufletească, neîntinată de orgolii şi de orbiri lumeşti.

O lume de dincolo de timp

De cu totul altă factură este cartea *Adrianei Sarmiza Dumay* (românca stabilită în Franţa) ***„În inima Africii Negre. De la izvoarele Nilului, la Oceanul Indian”.*** O aventură fascinantă trăită pe viu de autoare, în urma căreia au rezultat aceste însemnări de călătorie, aşa cum astăzi nu mai scrie nimeni. Lumea fabuloasă, tainică şi înfricoşătoare, dar şi încărcată de tradiţii ancestrale, de spirit şi de suferinţă, prinde viaţă într-un spaţiu de largă respiraţie, parcă atemporal. Ancorarea în istorie se face însă prin raportarea la deseori asasinele şi cinicele politici colonialiste ale albilor interesaţi doar de exploatarea uriaşelor bogăţii materiale ale Africii. Fenomene ample şi detalii aparent minore sunt surprinse de Adriana Dumay, atât cu privirea, cât şi cu sufletul, conturând universul fabulos al unei civilizaţii în inima cărui supravieţuiesc încă legendarii regimagi, uluitoarele populaţii masai, pigmee, swahili sau vestiţii dansatori Intore. O călătorie – pentru noi – virtuală, dar profund impresionantă şi purificatoare.

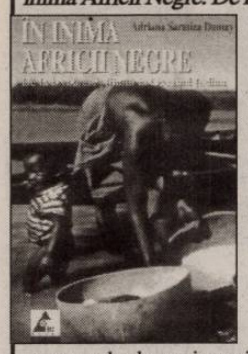

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Dialog astrologic

CORNELIA MANU, Ploieşti:

„...Mi-a atras atenţia unul dintre răspunsurile dumneavoastră de acum câteva luni, în care spuneaţi unei cititoare că probabilitatea confirmării unui horoscop este de cincizeci la sută. Eu cred că este foarte important să te gândeşti la ceva anume atunci când citeşti un horoscop din reviste sau îl asculţi la radio. Din propria mea experienţă m-am convins că atunci când îţi doreşti foarte mult un lucru, acesta poate fi anunţat de un horoscop citit întâmplător (...) Prin anul 1996, îmi doream foarte mult să-mi schimb serviciul şi chiar să părăsesc oraşul Braşov, unde locuiam de aproape zece ani. Problemele profesionale mă presau (...) Spre finalul anului 1996, am citit în horoscopul pe anul următor din revista dumneavoastră faptul că în 1997 se va produce o schimbare majoră în mediul profesional pentru Vărsători. Ei bine, chiar aşa s-a întâmplat. În luna februarie a lui 1997 m-am transferat la Ploieşti, la un serviciu cel puţin la fel de bun ca la Braşov. Dar, ceea ce este foarte interesant din punct de vedere al cititorului de horoscoape, este că în momentul schimbării eu uitasem că citisem despre aşa ceva. Mi-am amintit cu uimire ulterior şi de atunci citesc cu interes tot ce se scrie despre astrologie în revista dumneavoastră. În încheiere, aş dori să ştiu care sunt perspectivele vieţii sentimentale – dacă mai există – pentru o Vărsătoare care a trecut de prima tinereţe. Vă mulţumesc anticipat!”

Dragostea fără vârstă a Vărsătoarelor

– Stimată doamnă ***Manu,*** şi eu împărtăşesc opinia dumneavoastră potrivit căreia horoscoapele pot provoca surprize plăcute, prin confirmarea unor prevestiri. Din păcate, acest lucru se întâmplă destul de rar şi nu se poate face o statistică generalizantă asupra acestui fenomen. În ceea ce priveşte a doua tinereţe a Vărsătoarelor, trebuie să vă precizez faptul că aceste native sunt printre cele mai adaptabile în sfera afectivităţii pentru sexul opus. O Vărsătoare dominantă la tinereţe – în cuplu – rămâne aşa toată viaţa. Afinităţile ei se îndreaptă către Lei, Scorpioni şi Vărsători. Fiind o zodie cu element fundamental Aer, aceste femei simt nevoia să „respire dragoste” la orice vârstă. Antipatiile lor se îndreaptă numai către bărbaţii din Fecioară.

MANUELA din Bacău:

„...Sunt născută în anul 1979, în zodia Racului, iar părinţii mei sunt născuţi (ambii) în anul 1959, în zodia Taurului. Aş dori să ştiu ce corespondenţe au aceste date în zodiacul chinezesc şi care este relaţia dintre mine şi părinţii mei, aşa cum se spune în tradiţia asiatică (...) Mai multe probleme s-au ivit între mine şi părinţi şi nu pot să înţeleg cum de s-a ajuns la o situaţie atât de tensionată, pe care nu cred că pot s-o schimb. Pentru soţul meu, vă rog să-mi spuneţi ce spune zodiacul chinezesc despre relaţia dintre Taur şi Berbec.”

Oaia şi Mistreţul se înţeleg de minune

– Dragă ***Manuela,*** am citat doar o parte din scrisoarea ta, pentru că detaliile trecătorului (sper) conflict dintre tine şi părinţi nu este bine să fie făcute publice. Am înţeles amărăciunea ta şi-ţi doresc multă înţelepciune şi diplomaţie pentru a ameliora situaţia. Iată care sunt răspunsurile la solicitările tale. Anul 1979 a fost anul Oii de Pământ, iar anul 1959 a fost guvernat de Mistreţul de Pământ. Relaţia dintre Oaie şi Mistreţ (conform calendarului chinezesc) este foarte bună, ambele necuvântătoare aflându-se într-unul dintre triunghiurile armoniei de pe cercul zodiacal chinezesc. De asemenea, faptul că şi 1959, şi 1979 au fost ani de Pământ (generozitate, înţelepciune, noroc) contribuie la armonia dintre cei născuţi în acei ani – fie ei părinţi şi copii. Îmi pare nespus de rău că aceste succinte date teoretice nu se potrivesc (deocamdată) cu realitatea. Pe de altă parte, îţi precizez că Taurului îi corespunde Şarpele, iar Berbecului îi este „asociat” Dragonul. Sunt două zodii foarte puternice ale chinezilor, pentru că ambele sunt considerate a fi zodii karmice („răsplata”, favorabilă sau nu, a faptelor dintr-o existenţă anterioară, în credinţa budistă).

RADU IANIERI

ANCHETA săptămânii

Le interesează pe fete ce e în inima băieţilor?

În general oamenii nu sunt foarte interesaţi de ceea ce simt în „detaliu” cei de lângă ei. Chiar şi în relaţiile de prietenie există aceste nuanţe de dezinteres, neutralitate sau egoism. Când iubeşti, acest dezinteres ar trebui să dispară. Cel care iubeşte ar trebui să fie curios ce se întâmplă în sufletul celui de lângă el pentru a-şi regla comportamentul în funcţie de mişcările, nevoile interioare ale partenerului.

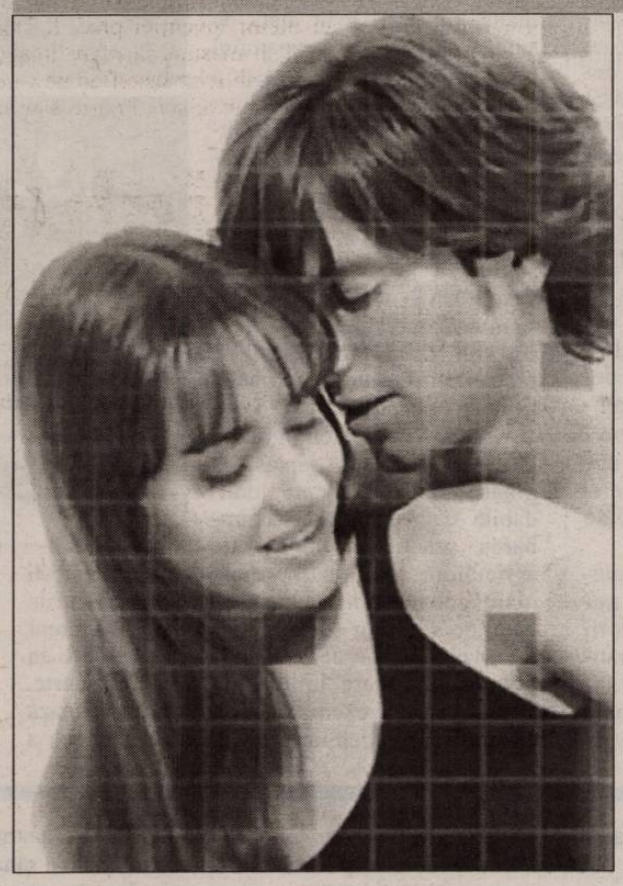

În particular, desigur. În general, nu cred că există această preocupare. E important să ştii ce simte un băiat la care ţii. În felul ăsta eşti mai mult sau mai puţin deschisă spre el. Cunoscându-l mai bine poţi ajunge la anumite consensuri. *(Amalia Blendea, 18 ani)*

Bineînţeles. Şi ne gândim cum să facem ca să aflăm cât mai mult. De la ei nu obţii mare lucru la capitolul confesiune pentru că le place să se dea mari şi se feresc ca d. de tămâie să devină sentimentali. *(Raluca Tănase, 18 ani)*

Da. În mod evident, fetele sunt mai sensibile şi mai interesate de ceea ce gândesc cei din jur, inclusiv băieţii. Doar o persoană ignorantă poate fi indiferentă în legătură cu ceea ce se întâmplă în interiorul fiinţelor mai apropiate. *(Sorana Panait, 18 ani)*

Există mai multe moduri de manifestare. Mai multe tipuri de caractere. Fete care nu doresc să se implice prea mult. Cel puţin la vârsta asta, şi care sunt prea puţin interesate de acest aspect, şi fete care se implică şi care sunt foarte interesate ce e în inimile celor de lângă ele. *(Alexandra Stoian, 18 ani)*

Fetele sunt mai sufletiste decât băieţii, pun mai mult preţ pe sentimente, aşa încât e normal să fie interesate ce se ascunde în spatele comportamentului lor, care e adevărata expresie de sub frecventele lor măşti. Dar uneori e pură curiozitate. Dacă descoperă o inimă caldă, sensibilă, fetele cele mai sufletiste sunt gata să uite chiar de persoana lor şi să-i facă pe cei de lângă ele să se simtă super. *(Lavinia Popa, 18 ani)*

Mai mult decât pe băieţi, în mod sigur. Fetele au o afinitate mai mare faţă de acest lucru şi îi acordă mai multă importanţă. Dar fără să exagereze. Pentru că mare lucru nu poţi afla de la cineva care trece printr-o perioadă de transformări. *(Miruna, 18 ani)*

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Dragoste şi poezie

Nu rareori se întâlnesc tineri care, fără să ştie nimic despre viaţa sufletească, despre structura organică a femeii, văd în ea un mijloc de a-şi satisface foamea fiziologică, o parteneră „neînsufleţită” pe care o posedă pasional, brutal uneori. Actul fiziologic trebuie să aibă loc în condiţii optime create de către parteneri, cu răbdare şi... poezie.

Unii tineri cred că din adolescenţă trebuie să aibă o viaţă sexuală regulată. Ideea poate deveni obsedantă, polarizând preocupările tânărului în căutarea unor partenere pentru a-şi satisface dorinţa sexuală. De cele mai multe ori, primele experienţe determină comportamentul tânărului pentru toată viaţa, făcând imposibilă fuziunea sufletească în cadrul căsătoriei. Rezultatul? Divorţul care apare în primii ani ai căsătoriei. Cu dramele de rigoare...

Săptămânalul „Magazin” este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
PAUL IOAN – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Paul Ioan
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 317.89.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 317.89.65, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: RO78 CBIT 4210 1003 5700 1000 (LEI)
• RO44 CBIT 4210 1003 5700 2000 (USD)
• RO10 CBIT 4210 1003 5700 3000 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac” S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 317.89.66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 317.89.63;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L.
Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România
Fax: 317.89.66

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art. 205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Ochiul asiatic

O interesantă ipoteză a psihologilor americani de la Universitatea Michigan se bazează pe mai multe studii de specialitate, desfăşurate pe subiecţi americani şi chinezi. Cu ajutorul unui aparat special, de măsurare a mişcărilor oculare, s-a observat

direcţia privirii în timp ce persoana testată era pe cale să facă o fotografie. Compoziţia era identică: un obiect simplu în prim-plan, într-un cadru complex; de pildă, un tigru într-o pădure. Rezultatul: americanii se concentrează destul de repede asupra animalului şi îşi fixează atenţia mai mult timp asupra lui; în schimb, chinezii au mişcările ochilor mai fragmentate, privirile lor zăbovind mai degrabă asupra arborilor, a pietrelor şi a celorlalte detalii din fundal. Cercetătorii sunt de părere că asemenea deosebiri sunt reprezentative pentru maniera diferită de a percepe lumea: o viziune analitică în cazul occidentalilor, opusă unui demers mai holistic al orientalilor.

Bluzon cu airbag

Motocicliştii din poliţie, jandarmerie şi armată (deocamdată, cei francezi) vor beneficia de avantaje rezervate până acum automobiliştilor. Firma japoneză Hit-Air a integrat porţiuni gonflabile în faimosul bluzon al celor ce se deplasează pe două roţi. Acesta este legat de motocicletă cu un cordon. Dacă motociclistul este implicat într-un incident şi cade, cordonul e smuls şi „pernițele" se umflă automat în numai 0,15 secunde, datorită unei mici butelii care conţine gaz carbonic. Presiunea de 1,35 bari scade apoi treptat, gazul eliminându-se printr-o valvă de suprapresiune. „Airbagurile" bluzonului sunt situate în zona cefei, pe bust, pe spate şi în dreptul rinichilor şi au în plus proprietatea de a menţine corpul pilotului cald şi uscat. Chiar dacă respectiva realizare nu protejează braţele şi nu evită consecinţele unui impact frontal, totuşi se consideră că va fi foarte apreciat; în Hexagon, la un preţ de circa 400 euro. *(A.N.P.)*

La Inventika 2005

Apă curată, din apă infestată

Problematica extrem de complexă şi de importantă a apei potabile nu este nouă, după cum nici încercările de soluţionare nu sunt de dată recentă. Asigurarea calităţii acestui lichid vital pentru populaţie, în special în zonele urbane, reprezintă o preocupare permanentă pentru multe categorii de specialişti, mai cu seamă în contextul înmulţirii îngrijorătoare a fenomenelor care tulbură grav ritmul vieţii cotidiene: inundaţii, secetă, cutremure sau – determinate de acţiuni umane – infestarea accidentală a apei cu diverse substanţe nocive, la nivelul pânzei freatice, ori chiar contaminarea intenţionată, ca „metodă murdară" de luptă, în zone de conflict activ sau latent. Închipuiţi-vă că aveţi în faţă două filtre de apă potabilă, destinate reţelei de alimentare obişnuite: unul, cel nefolosit, este alb; filtrul folosit numai timp de o săptămână are în schimb o culoare maro-închis, prezentând astfel doar cea ce ochiul nostru poate percepe din murdăria şi germenii aflaţi în apa care curge la robinet. O asemenea imagine au putut remarca vizitatorii Salonului „Inventika 2005", organizat în cadrul TIB din octombrie, dar nu pentru a crea spaimă în rândul populaţiei, ci arătând că inteligenţa românească este capabilă să ofere soluţii pentru probleme legate de existenţa oamenilor de pe orice meridian al globului, atât din ţările sărace ale „lumii a treia", cât şi din cele mai dezvoltate state.

Ne referim aici la *Filtrul de apă „Multistadic" tip M4 pe suport ceramic,* în măsură să rezolve problemele apei potabile infestate cu metale grele, paraziţi, bacterii etc., evitându-se astfel apariţia unor epidemii. Potrivit realizatorilor săi, în acest fel consumatorii sunt protejaţi împotriva a absolut tuturor necazurilor ce pot apărea în zonele unde apa de băut nu e curată.

Pesticide, metale toxice, antrax, holeră...

Laura Popa, reprezentanta firmei care produce filtrul „Multistadic", ne-a declarat că prof. *Ioan Dorobanţu,* cercetător în cadrul I.F.A. Măgurele, inventatorul filtrului, a lucrat circa 8 ani până la realizarea porozităţii ceramicii, autofinanţându-se. Apoi, cu ajutorul unor prieteni şi al unor cunoscuţi, a putut trece la o producţie în serie; modestă e mult spus, dacă ne raportăm la cereri şi la imensele avantaje pe care toată populaţia le-ar avea, în cazul unei producţii la scară cu adevărat industrială. Valoarea invenţiei prof. I. Dorobanţu este confirmată şi de numeroasele distincţii primite în ţară şi în străinătate, o semnificaţie deosebită având Marele Premiu WIPO (al Organizaţiei Mondiale pentru Proprietate Intelectuală), deţinut doar de trei români, până în acest moment.

Elementele de filtrare reţin în proporţie de 100% suspensiile organice şi anorganice din apă, bacterii mai mari de 0,5 microni. Hidrocarburile aromatice şi cele clorurate, fenolii, pesticidele, clorul sunt reţinute de cărbunele activ, care îmbunătăţeşte şi calităţile apei privind gustul, mirosul şi gradul de limpezime. Metalele toxice cele mai importante reţinute sunt: plumbul, aluminiul, cadmiul, cuprul, arseniul, cromul ş.a. Dintre paraziţii ale căror ouă şi chisturi sunt eliminate din apă îi amintim pe cei producători ai giardiei, ai limbricilor, ai teniei etc. În ce priveşte bacteriile, menţionăm în mod special reţinerea integrală a temutului bacil al antraxului, al holerei, dar şi pe cele care ne pot îmbolnăvi de salmoneloză, candidoză, bacilul Pyocianic, E.coli, Proteus mirabilis, Staphylococcus aureus, Enterobacter cloaccae ş.a. Precizăm că toate aceste caracteristici funcţionale ale filtrului „Multistadic" M4 sunt confirmate de analizele minuţioase realizate de institutele autorizate din România.

Interes pe plan extern

Chiar şi simpla enumerare a performanţelor invenţiei prof. I. Dorobanţu ar fi în măsură să ofere imaginea incontestabilelor beneficii pe care aceasta le poate aduce. Foarte uşor de montat, lavabil, „Multistadic" M4, singurul filtru românesc pe suport ceramic, se foloseşte în grădiniţe, şcoli, spitale, hoteluri, unităţi militare şi, desigur, în locuinţele personale. În contextul actual, ni s-a precizat că zonele inundate pot scăpa de ameninţările legate de infestarea apei potabile cu diverşi agenţi patogeni, pentru viitorul apropiat existând în proiect şi realizarea unui filtru „de buzunar".

Pe plan extren, această invenţie românească este solicitată cu precădere în Africa de Vest, în zona ţărilor arabe, dar şi în Europa sau în SUA a apărut interesul pentru calităţile ei de excepţie. Totuşi, la modul ideal vorbind, interesul principal ar trebui să existe în România, atât pentru realizarea prezentată mai sus, cât şi faţă de altele, de aceeaşi valoare. Când se va întâmpla aceasta? Dar, oare, se va întâmpla? Aşteptăm (de mult timp) un răspuns, fie el direct sau indirect.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Telepatie high-tech

E posibil să acţionezi asupra materiei prin forţa gândului? Formidabilele progrese ale neurologiei, ale informaticii şi roboticii sunt pe cale de a transforma acest vis al omului în realitate.

Departe de încercările oamenilor de ştiinţă americani şi sovietici din anii '70 de a pune în evidenţă telepatia, telekinezia şi alte forţe parapsihologice în scopuri esenţialmente militare, acest vis se concretizează, de această dată, în cazul celor care nu-şi mai pot controla corpul. Prin recursul la implanturi de electrozi. Un caz emblematic îl constituie cel al americanului Matthew Nagle care în urmă cu trei ani a primit o lovitură de cuţit în gât în urma căreia i-au paralizat membrele. Acum e capabil să deschidă şi să manipuleze calculatorul, să aprindă şi să stingă lumina sau televizorul. Un miracol care poartă numele de Brain Computer Interface (BCI). Este vorba de un sistem care captează şi interpretează activitatea neuronilor, realizând o „colaborare" între aceştia şi un calculator.

Matthew Nagle a fost supus la o intervenţie chirurgicală pe creier. A fost opţiunea sa, cu toate că putea executa mişcări ale capului, putea vorbi şi, în consecinţă, avea acces la dispozitive de recunoaştere vocală prin care putea interactiva cu mediul informatizat. Şi-a dorit însă un alt mod de comunicare, de „acţiune". Chirurgii au recurs la un implant de silicon, într-o anumită zonă a creierului, în care se aflau 100 de microelectrozi din titan, fiecare dintre ei aflându-se în contact cu un computer printr-un fir electric. Electrozii aveau

sarcina de a capta variaţiile potenţialului electric care traversau neuronii, pentru a exploata activitatea electrică a creierului.

În cea de-a doua fază, la câteva săptămâni după operaţie, au început antrenamentele mentale. Pacientul s-a concentrat asupra mişcării cursorului. Semnalele primite de computer trebuiau identificate. Un program de analiză a impulsurilor electrice neuronale traducea aceste semnale în mişcări ale cursorului, pe ecranul computerului. Pacientul a reuşit în câteva săptămâni să-şi controleze mentalul, să transmită semnale suficient de clare pentru a trasa de pildă, figuri geometrice pe ecran. Matthew Nagle nu e primul care a trăit o astfel de experienţă. Începând cu anii 1990, câţiva pacienţi paralizaţi au reuşit, cu ajutorul unui implant cerebral să scrie câteva cuvinte, controlând mişcarea cursorului pe ecran. Dar efortul era epuizant. Pentru a scrie o literă era nevoie de mai multe secunde iar pentru un cuvânt, câteva minute. Azi, tehnologia s-a schimbat. Nu mai e vorba de un electrod, ci de o sută care înregistrează activitatea a 30-50 de neuroni. În plus, tratarea semnalelor a devenit mai sofisticată iar decodarea activităţii neuronale şi traducerea acestora în semnale de comandă, mult mai performantă.

Scopul final al acestui tip de experiment nu e acela de a-l ajuta pe pacient să deseneze figuri pe ecranul monitorului, să stingă sau să aprindă lumina. Ci de a-l ajuta să se deplaseze. Unul din proiecte: realizarea unui fotoliu rulant. Comandat mintal prin intermediul unui sistem de electrozi plasaţi pe craniu. Într-o zi, paraplegicii îşi vor putea mişca braţele sau picioarele, se vor putea deplasa sau vor putea manipula diverse obiecte. Semnalele cerebrale vor putea trimite stimuli electrici muşchilor, provocându-le contracţii. Un rezultat remarcabil a fost înregistrat, de pildă, în cazul unui tânăr paraplegic austriac care, în acest moment, e capabil să apuce cu mâna stângă un obiect, să mănânce şi să bea. Mişcările braţului nu au însă precizie iar amplitudinea e deficitar controlată. Cercetătorii sunt mai mult decât optimişti în urma rezultatelor obţinute. Din punct de vedere tehnic, realizarea unui „om bionic" e posibilă.

DORIN MĂRAN

Avem o genă a somnului

Chiar dacă omul doarme cam o treime din viaţă, somnul continuă să ascundă multe enigme. Somnul profund se caracterizează printr-o activitate cerebrală a undelor delta, cel mai bun indicator al profunzimii, al intensităţii şi al continuităţii lui. La polul opus, anumiţi vârstnici, suferinzii de insomnie şi persoanele deprimate prezintă un deficit de „activitate delta", somnul lor fiind fragmentat şi nereparator. Studiind asemenea aspecte, mai mulţi cercetători elveţieni de la Universitatea din Lausanne au reuşit să localizeze o genă care reglează activitatea menţionată. Totodată, ea joacă un rol primordial în dezvoltarea embrionară şi, în mod special, în formarea sistemului nervos central. Descoperirea permite înţelegerea mecanismului de reglare a somnului de-a lungul vieţii, cu o creştere a „activităţii delta" până la vârsta adultă şi cu diminuarea ei o dată cu procesul de îmbătrânire. Totodată, se caută şi explicaţia pentru efectul de somnolenţă al anumitor medicamente şi se sugerează că un deficit sau un exces de vitamina A poate influenţa direct calitatea somnului. *(A.N.P.)*

Un premiu Pulitzer pentru o mare minciună 2

de Ana SCARLAT

- *Stalin avea un principiu: Nu trebuie să te bizui pe națiuni, ci pe clase.*
- *O dată cu colectivizarea forțată a Ucrainei a început executarea așa-zișilor chiaburi, adică aproape o jumătate de milion de persoane.*
- *În timpul foametei din 1932-1933 s-au înregistrat și cazuri de canibalism, consemnate de persoane oficiale.*

În iarna lui 1933, devenise evident pentru toată lumea că foametea făcea ravagii. Dar puterea totalitară nu a dispus încetarea rechiziționării alimentelor, nici nu a întreprins vreo mobilizare de întrajutorare a înfometaților și nici nu a solicitat străinătății ajutoare, în schimb, a făcut totul pentru izolarea regiunilor înfometate.

S-a interzis, sub amenințarea pistolului, fuga din sate

Armata și poliția politică au înconjurat stațiile de cale ferată și orașele ucrainene, deoarece populația rurală căuta refugiu într-acolo din fața morții prin înfometare. Acestei populații i s-a interzis plecarea în alte regiuni ale Uniunii Sovietice, cu deosebire în Rusia. Legitimarea obligatorie cu actul de identitate proaspăt introdus în circulație a legat țărănimea de pământul sărăcit, a împins-o pentru a doua oară în condiția de iobag. Printr-un ordin special s-a interzis eliberarea pentru țărani a biletelor de călătorie pe calea ferată. Cerealele li se rechiziționau, apoi se vindeau în străinătate contra valută pentru achiziționarea instalațiilor și mașinilor necesare marilor complexe industriale. Opozanții acestei politici erau rapid lichidați. Li se confiscau bunurile, erau deportați în Rusia sau erau pur și simplu executați, fără procese în instanță judecătorească, fără sentințe pronunțate, în locul țăranilor morți prin înfometare sau pieriți în represalii au fost colonizați alții, din Bielorusia și Rusia. Puterea vitală a națiunii ucrainene a fost grav afectată de milioanele de vieți sacrificate, supraviețuitorii au fost atinși și fizic, și psihic. Din cauza colonizărilor, componența etnică a națiunii s-a schimbat, întrucât nu s-a întreprins nimic în vederea atenuării efectelor unei recolte slabe, ba din contră, s-a făcut totul pentru agravarea acestora, istoricii susțin săvârșirea unui GENOCID, la vremea respectivă, împotriva poporului ucrainean. Această națiune a fost victima unei crime oribile, fără precedent în istorie: moartea prin înfometare a șapte milioane de oameni. Crimă peste care, cel puțin cinci decenii, s-a păstrat tăcerea. Abia după 1990 încep să fie cercetate arhivele și corespondența lui Stalin cu șefii responsabili pentru Ucraina.

Cerealele rechiziționate se vindeau în străinătate contra valută pentru achiziționarea instalațiilor necesare complexelor industriale

Această țară, care fusese grânarul Europei, în 1917 fiind considerată o țară puternică, bogată, devenea sub teroarea bolșevică o epavă. Conform planului diabolic al lui Stalin, o dată cu pierderea independenței Ucrainei, în 1921-1922, urmează distrugerea fizică și morală a populației, în 1929-1930 au fost deportați în nordul îndepărtat două, respectiv trei milioane de persoane. Au loc arestări masive în rândul intelectualilor. O dată cu colectivizarea forțată începe executarea așa-zișilor chiaburi: 500.000 de persoane. Cotele impuse de guvern erau imense și imposibil de realizat: șapte milioane tone de cereale pe an. Așa ceva era imposibil de obținut. Activiștii puterii rechiziționau nu numai cerealele, dar și cartofii, și sfecla de zahăr, și pâinea din cuptor, și animalele, în timpul foametei din 1932-1933, oamenii au început să obțină hrana din trocul de marfă. Se dădea aur pe carnea de câine și de cal. Aurul era furat din biserici, încetul cu încetul s-a ajuns la consumarea ierburilor, a ciupercilor și a cojii de copac. O dată cu lăsarea iernii au urmat zile și zile de coșmar. Documentele consemnează peste o sută de cazuri de canibalism, în Europa secolului XX! Sunt fapte consemnate de diplomații occidentali care lucrau atunci în Ucraina.

Cine nu preda cota nu primea gaz lampant și chibrituri

Din corespondența lui Stalin referitoare la problemele din Ucraina se detașează clar ordinul scurt pe care îl dădea subordonaților săi: să facă orice pentru „rezolvarea definitivă și cât mai rapidă a problemei". Eufemismul acesta îl întâlnim și în documentele naziste. Stalin nu a iubit prea multe națiuni. Avea un principiu: „nu trebuie să te bizui pe națiuni, ci pe clase." Îi ura pe polonezi, nemți, pe români, pe estonieni, pe unguri. Ura împotriva ucrainenilor era veche. Dăduse directive precise pentru stârpirea lor. Pe oameni i-a legat de pământ, în satele în care cota impusă nu putea fi strânsă, oamenii nu primeau gaz lampant și chibrituri. Dacă erau prinși că încearcă să fugă, erau executați pe loc.

Istoria nu făcea nici de data asta altceva decât să se repete. Citire încă de la Petru I, care avusese o politică precisă și tenace de anihilare a Ucrainei. Ecaterina a II-a i-a continuat opera, rusificând țara pe cât a putut. Alexandru al II-lea, în 1876, interzice folosirea limbii ucrainene în Ucraina. Construind un arc peste timp, ajungem la Stalin și la tovarășii săi, când opera de distrugere a unui mare popor atinge proporții nebănuite. Cultura, artele, literatura, învățământul, cadrele militare de elită au fost în mare parte distruse, înregimentate sub rețeta unică a socialismului sovietic.

Interesant cum guvernele occidentale, opinia publică europeană, americană, informate prin intermediul presei despre starea reală a lucrurilor, nu au făcut nimic. Corespondentul ziarului britanic Manchester Guardian transmitea la 21 noiembrie 1933: *„Dacă vine vorba de foamete, nici un observator care umblă cu ochii deschiși nu poate susține că în satele vizitate de mine acum e foamete, dar nici nu poate nega că a fost foamete, și nu una de proporții mici, mai cu seamă în aprilie și mai... Putem susține cu tărie că nici o regiune nu a suferit cât Ucraina și Caucazul de Nord".*

Foametea din 1932-1933 – conform mărturiilor supraviețuitorilor și cercetătorilor – a fost un fenomen elaborat. Cauzele și urmările au fost tăinuite nu doar prin anii '30, ci chiar până la începutul anilor '90.

Emigrația politică ucraineană alarmase presa deja la sfârșitul lui 1932. Iată ce publica ziarul galițian „Nova Zoria", din Lvov, sub titlul „Națiunea ucraineană este desființată. Să ne apărăm!": „Malul vestic al Zbruciului arată asemeni unei linii de front, dincolo de care un popor întreg este pe cale de dispariție. Cine încearcă să fugă în partea aceasta cade mort pe graniță; rareori reușesc să treacă oameni care par schelete".

Foametea continuă să facă ravagii

Ziaristul Walter Duranty susținea că în URSS se mânca la fel de bine ca în SUA

Un rol deosebit în informarea lumii despre cele petrecute l-a avut ziarul „Trizub", tipărit tot în emigrație. Prin anii '30 se publicau regulat articole și declarații ale martorilor oculari despre foametea din Ucraina, după cum se scria și despre acțiunile organizate ale ucrainenilor din emigrație, despre acțiunile populației civile din străinătate în folosul ajutorării înfometaților. Datorită Episcopatului greco-catolic ucrainean și inițiativei a numeroase organizații civile – cum ar fi Consiliul Central al Emigrației, Comitetul pentru ajutorarea Ucrainei din Cernăuți și Lvov, precum și Societatea de Ucrainistică din Franța –, s-a reușit crearea, la Paris, în ziua de 24 august 1933, a Comitetului de ajutorare a înfometaților din Ucraina. Din păcate, posibilitatea reală de ajutorare a nenorociților din Ucraina era sever îngrădită de bolșevici, care nu recunoșteau existența de facto a foametei. Comitetului nu-i rămânea altceva decât să informeze opinia publică internațională. Datorită activității emigranților ucraineni, lumea a aflat de tragedia țărănimii ucrainene din Uniunea Sovietică. Mulțumită primului-ministru al Norvegiei, Movinkel, problema a fost dezvăluită la Organizația Națiunilor Unite și la Crucea Roșie Internațională. Și emigrația rusească s-a asociat acțiunii. Pe 16-17 decembrie 1933 avea loc la Viena, sub conducerea episcopului Initzer, consfătuirea tuturor asociațiilor internaționale și ecumenice pentru ajutorarea înfometaților din Uniunea Sovietică. A luat ființă Comitetul de ajutorare de la Viena. La consfătuire au participat reprezentanții unor organizații de ajutorare britanice, elvețiene, germane, evreiești și rusești. Cel mai mare număr de reprezentanți l-au avut organizațiile ucrainene ale diasporei. În hotărârea dată publicității s-a precizat că sacrificiul ar fi putut fi evitat, în perioada în care s-a petrecut tragedia din Uniunea Sovietică, țările producătoare de cereale de peste ocean sufereau de supraproducție. Conferințe internaționale se ocupau cu problemele micșorării producției de alimente. Cantități uriașe de stocuri alimentare au fost desființate... Trebuie menționat faptul că, sub presiunea internațională, Uniunea Sovietică a trebuit să recunoască realitatea foametei din 1932-1933, dar despre cauzele adevărate și dimensiunea acesteia s-a păstrat o adâncă tăcere.

(Continuare în numărul viitor)

(Text preluat din revista „Historia")

Constantin cel Mare

Împăratul roman Constantin cel Mare (Flavius Valerius Constantinus) a trăit între 17 februarie 273 și 22 mai 337. În fruntea imperiului a ajuns în anul 306. A fost fiul cezarului Constantin I Chlorus și a deținut funcții administrative importante înainte de încoronare. Constantin cel Mare a fost proclamat împărat de către armată. Principalele lui țeluri au fost unitatea statală și ducerea la bun sfârșit a reformelor politice și militare inițiate de Dioclețian.

Strategia lui de intrare în Roma s-a bazat pe alianța cu Licinus, împărat peste estul Europei și în Asia. Amândoi l-au atacat pe rivalul Maxentius și au repurtat victoria de la Saxa Rubra, în 312. Ulterior, Constantin l-a trădat pe Licinus, pe care l-a atacat și l-a învins de două ori, în 313. În același an, Constantin cel Mare dă Edictul de la Milano prin care încetează persecuțiile îndreptate împotriva grupărilor creștine, ordonând tolerarea acestora. Legendele îi atribuie viziunea unui semn în formă de cruce, care apoi a apărut pe uniforma soldaților săi. Securitatea imperiului a fost asigurată prin intervenții energice împotriva carpilor și goților – acestora din urmă acordându-le, în final, calitatea de aliați. De altfel, una dintre reformele militare ale lui Constantin cel Mare a reprezentat-o organizarea unor unități de luptă formate din rândul populațiilor „barbare". Religia acestui împărat roman a fost cea mithraică, bazată pe cultul iranian al soarelui. Spre sfârșitul vieții și la insistențele mamei sale, Elena, Constantin cel Mare s-a creștinat. Între anii 324-330, el a fondat Noua Romă sau Constantinopol, pentru a supraveghea mai bine zona Balcanilor și mișcările perșilor. Sub domnia sa, Imperiul Roman a devenit o monarhie de drept divin, în care împăratul se implica direct în problemele religioase. *(P.I.)*

Este uluitor ce se poate întâmpla în direct şi simultan, la două televiziuni private româneşti, atunci când spiritele se aprind la maximum, poate – în unele momente – chiar peste limita bunului simţ comun suportabil de către telespectatori. Conform datelor tehnice, peste patru milioane de martori din spatele sticlei au avut de-a face cu un pseudoproces legat de cazul Primăverii, făcându-ne din nou să credem că justiţia poate fi influenţată în vreun fel de exprimarea liberă a opiniilor.

Informarea şi dezinformarea ca spectacol

Noaptea de 31 octombrie/ 1 noiembrie va rămâne în analele istoriei criminalisticii româneşti ca o situaţie de referinţă în ceea ce priveşte înlocuirea instanţei de judecată cu două talk-show-uri simultane: cel de la OTV şi cel de la B1TV. Total antagoniste cele două poziţii au avut o importanţă mediatică extraordinară datorită prezenţei în direct a ambelor părţi implicate: sora defunctului Bogdan Iancu, Mihaela Bălănel, asistată de avocat – la OTV – şi soţii Iovan, asistaţi de avocaţi, la B1TV. Era şi este încă firesc să ne intereseze acest caz, deoarece are implicaţii sociale, de deontologie jurnalistică şi juridice excepţionale.

De ce au venit soţii Iovan la televiziune – în cazul de faţă B1TV – când, după puternicul şoc emoţional de a se trezi în plină noapte cu un intrus pe propria proprietate, sunt supuşi altui şoc emoţional, ei fiind în aşteptarea concluziilor organului de anchetă penală? Cred că răspunsul se află la OTV. Domnul Dan Diaconescu a lăsat liber ceea ce de mult se ştie şi se condamnă în presă: atacul la persoană şi antepronunţarea. A fost imposibil ca, la mijloc fiind o doamnă din pătura aristocratică a României de astăzi, să nu apară pe post – direct, telefonic sau prin mesaje citite fără cenzura bunului simţ elementar – bulgării de noroi ai altei pături sociale, a cărei condiţie materială este departe de cea afişată într-un film documentar ostentativ despre reşedinţa soţilor Iovan. Situaţia socială medie sau submedie implică lipsă de demnitate? Nicidecum. Numai că la mijloc fiind pierderea unei vieţi omeneşti, unii s-au gândit că această dramă poate fi un alibi pentru insolenţă. După opinia mea, nu poate fi şi, la o analiză lucidă, cei care murdăresc fără probe intimitatea unui om se descalifică singuri, deşi în acest fel se simt satisfăcuţi (şi ei şi cei care le dau crezare). La mijloc este o mare frustrare socială. Cine crede că societatea de tip capitalist este una dreaptă – în sensul realizării tuturor, spre egalitate în bogăţie, se înşală amarnic (vezi spusa lui Churchill despre democraţie). Fără muncă (inclusiv cei 17 ani de şcoală ai unui licenţiat) şi o vocaţie anume nu te poţi afirma într-o concurenţă sălbatică. Iar capitalismul, ca şi „socialismul multilateral dezvoltat", mai cere şi un sistem de relaţii greu de controlat.

Există un *proletariat al hoţilor*?

Fără să-şi dea seama, probabil, energicul şi bine intenţionatul domn Diaconescu a făcut o greşeală – după opinia mea foarte gravă. De la insistenţa cu care doreşte aflarea adevărului – lăudabilă – a căzut într-o capcană, forţat şi de atitudinea altor posturi faţă de cazul Primăverii. Familia Bălănel, apărătoarea memoriei decedatului, este modestă şi demnă. Însă Mihaela Bălănel – nu şi avocatul ei –, anturajul defunctului şi hoţii de meserie care au luat cuvântul s-au constituit, conştientizând sau nu acest lucru, în apărătorii unui nociv principiu: sărăcia ar justifica furtul şi tulburarea liniştii unor oameni onesti. Iar dacă tentativa de furt se soldează cu omucidere, atunci cel în cauză este vinovat înainte de sentinţa judecătorului. Cu alte cuvinte, se face o similitudine impardonabilă, dar cu impact emoţional, între proletariatul exploatat de bogătani (cel mai bun exemplu care-mi vine în minte este eminescianul „Împărat şi proletar") şi hoţii care îşi asigură prin infracţiuni pâinea zilnică. Dar, din frânturile de biografie aflate despre Bogdan Iancu – fie-i ţărâna uşoară! –, nu rezultă deloc faptul că ar aparţine păturii care trăieşte de azi pe mâine.

Deşi neagă vehement şi repetat acest aspect al emisiunilor sale, dl. Diaconescu cheamă în direct un fost infractor pentru a ne lămuri despre mentalitatea breslei şi implicit despre acţiunea defunctului Bogdan Iancu, pe care nici nu-l cunoştea. Numai că acelaşi moderator neobosit şi, probabil, cu bune intenţii, nu-l întreabă pe domnul cu cazier un lucru elementar: din ce trăieşti? Realismul filmelor americane (care dacă n-ar exista, nu ar captiva o lume întreagă) accentuează cu fiecare scenariu poliţist o idee adânc şi iremediabil întipărită în conştientul colectiv: dacă nu ai surse legale de venit, asupra ta plutesc suspiciuni.

Acestea ar fi motivele pentru care B1TV a dat o replică postului OTV, invitându-i pe soţii Iovan. Contradicţiile dintre moderatori, uneori „contondente", au creat un partizanat pătimaş dar inutil. *Organul de cercetare penală nu este obligat să asiste la astfel de spectacole, dar moderatorii sunt obligaţi să le pună la dispoziţie orice ar putea avea de-a face cu cazul Primăverii.* Premiera mediatică – pentru o situaţie atât de delicată – ar trebui să fie reprezentată de un duel de argumente numai între avocaţi, la unul şi acelaşi post de televiziune. Însă atacurile la persoană nedovedite, suspiciunile nefondate (până la proba contrarie) şi folclorul incontrolabil au tranşat taberele. Ca să nu mai vorbim despre petele aruncate asupra justiţiei române de către străini ai meseriei; faptul îi descalifică pe cei care procedează aşa şi pe cei care le oferă această posibilitate, fără să cenzureze insolenţa. Libertatea de exprimare nu înseamnă şi denigrarea fără oprelişti, în mod public şi tendenţios.

PAUL IOAN

Să vorbim corect!

„Conform datei calendaristice..." aceasta este, din păcate, o greşeală des întâlnită în vorbirea multor, foarte multor vorbitori.

Aşa cum ne arată dicţionarul prin „dată" se înţelege „Timpul precis" (exprimat în termeni calendaristici) când s-a produs sau urmează să se producă un eveniment. De asemenea calendarul este „Sistem de împărţire a timpului în ani, luni, zile".

Aşadar data nu poate fi decât calendaristică. Pleonasmul apare din dorinţa de intensificare a sensului cât şi din aceea de a fi mai convingător.

Din nefericire este adânc înrădăcinat în mintea vorbitorilor, aşa că este nevoie de multă voinţă şi atenţie deosebită pentru a ne debarasa de el. *(I.S.)*

Din calendar...

Arta siestei sau distanţa dintre Orient şi Occident

„Napping" este un nou concept în vogă în SUA, în materie de management, pe care noi l-am putea numii ***arta siestei.*** *Termenul de siestă vine din latină şi înseamnă „a şasea oră a zilei". Legătura cu ceea ce înţelegem astăzi prin siestă constă în faptul că, potrivit unor studii în domeniu, este de dorit ca la fiecare şase ore să facem o scurtă pauză, de circa 15 minute, pentru a ne păstra în formă toată ziua. Unii experţi afirmă că 20 minute de siestă ar însemna 2 ore de activitate în plus, în fiecare zi şi, pe de altă parte, diminuarea considerabilă a riscurilor de accidente cardio-vasculare.*

*

În China, siesta este recunoscută ca utilitate publică şi declarată obligatorie prin Constituţia ţării, iar în Japonia, poate fi comparată într-un fel cu vechiul meşteşug al preparării ceaiului, păstrând totuşi raportarea la epoca actuală. În schimb, europenii stau încă departe de ideea respectivă, deşi în multe ţări occidentale se vorbeşte despre ea. Există propuneri, iniţiative izolate, cum sunt cele din Franţa, unde se încearcă sensibilizarea autorităţilor şi a angajatorilor faţă de tehnicile de relaxare şi unde câteva firme au pus la dispoziţia personalului încăperi pentru odihnă. Motivaţia acestora este una cât se poate de pragmatică: sunt favorizate astfel performanţele profesionale ale lucrătorilor şi implicit cresc beneficiile firmei. Totuşi, nu se trece cu vederea un aspect cu trimitere directă la mentalitatea de tip european (şi nu numai), potrivit căreia odihna la serviciu ar fi dovadă de lene, de lipsă a interesului faţă de munca pentru care se primeşte un salariu şi – pe de altă parte – ar face şi ca unii să profite, dormind de-a binelea o oră-două! Ceea ce, să recunoaştem, de multe ori se confirmă.

Muncă plătită, fără să... muncească? Siesta este privită şi dintr-un asemenea punct de vedere „original". Perspectivă de neconceput însă la japonzi. De altfel, aceştia îi surprind puternic pe eropeni (şi)

la capitolul siestei. În metrou, în tren, la birou şi în alte asemenea împrejurări (desigur, şi la domiciliu), japonezii dorm în orice poziţie, în general de la câteva secunde, până la zeci de minute, dar niciodată mai mult de o oră. Totul se petrece spontan şi firesc. De aceea, în Ţara Soarelui-Răsare e considerat o impolitеţe refuzul invitaţiei la o aniversare, spre exemplu, sub pretextul unei săptămâni încărcate şi al somnului deficitar. E de preferat să se accepte propunerea, iar invitatul să picotească la masă ori retras într-un colţ, dar prezenţa sa să ateste respectul faţă de cei din jur.

Dacă şeful doarme în timpul unei şedinţe, fără îndoială că noi, europenii, rămânem sideraţi. Pentru japonezi însă e ceva firesc, chiar şi atunci când contextul general de derulare a siestei devine mai mult decât jenant pentru un occidental. Se relatează astfel situaţii de genul „căderii" capului vecinului de călătorie cu metroul, pe umărul albului străin. Iar tinerii niponi sunt educaţi ca, în astfel de cazuri, să nu dea coate persoanei care tocmai se relaxează.

Întâmplări anecdotice fac din arta japoneză a siestei un fel de „delicatesă" cu un gust care contrariază. În fond, mentalitatea şi educaţia noastră ne fac să nu apreciem deloc faptul că – să zicem – la prezentarea unei lucrări ştiinţifice în faţa câtorva zeci de specialişti, un sfert din aceştia să doarmă, alţii să citească, alţii să folosească laptopul şi numai un sfert (în cazuri fericite!) să asculte cu atenţie expunerea. Totuşi, în ţara unde toţi oamenii par a se afla într-o alergare continuă, se pare şi că toţi oamenii dorm. Ceea ce nu exclude realizarea permanentă a unor performanţe profesionale excepţionale. Iar dacă ne gândim la imaginea parlamentarului român, preocupat de o siestă perpetuă, vom înţelege deosebirile privitoare la eficacitata muncii, doar raportându-ne la diferenţele de mentalitate, faţă de japonezi...

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Un preţ prea exagerat pentru salvarea gheparzilor?

S-a emis ipoteza că unul din pericolele care ameninţă destinul gheparzilor îl constituie consangvinitatea la nivelul speciei. Prelevările de ADN asupra câtorva zeci de indivizi au relevat faptul că există în rândul acestor carnivore o diversitate genetică cel puţin comparabilă cu cea existentă în cazul pisicilor. Specia este, aşadar, viabilă şi se poate reproduce.

Ne aflăm în celebrul parc Kruger din rezervaţia Thornybush (Africa de Sud). Locuri extrem de agreate de turiştii care vor să se apropie cât mai mult posibil, în condiţii de securitate de animalele sălbatice. Pe o proprietate privată de 12.000 hectare o echipă de medici veterinari aparţinând instituţiei care se ocupă de conservarea şi reproducerea speciilor africane ameninţate, încearcă să monitorizeze gheparzii. Să-i captureze, să facă ecografii, injecţii cu hormoni, prelevări de spermă, de sânge (pentru stabilirea unei cartografii genetice a felinelor), inseminări artificiale, teste genetice. Animalele sunt doborâte cu arme cu tranchilizante. În acest parc, animalele sunt ocrotite, îngrijite, hrănite. Iar prădătorii lor excesiv de gurmanzi, dacă se înmulţesc îngrijorător, sunt sterilizaţi.

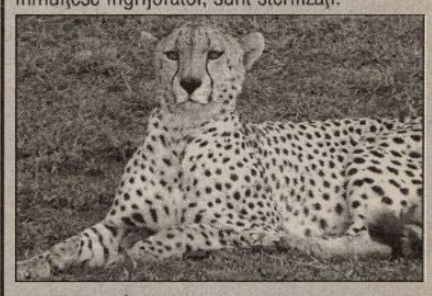

Gheparzii se reproduc greu. Numărul lor, pe întreaga suprafaţă a lumii nu depăşeşte 8000. Pentru a se reproduce, femelele au nevoie de teritorii vaste. Dorinţa de împerechere apare după lungi peripluri în care îşi caută parteneri cu un grad de rudenie cât mai îndepărtat. Pe de altă parte, puii de gheparzi sunt vânaţi cu lăcomie de prădătorii concurenţi. Pare incredibil dar 98% din pui sunt devoraţi de lei, leoparzi şi hiene. Iată de ce, numărul gheparzilor e atât de mic în comparaţie cu alte specii. Chiar într-un parc naţional, precum Kruger, care se desfăşoară pe o suprafaţă de 2 milioane de hectare, declinul lor nu poate fi oprit. Prin 1970 aici vieţuiau aproximativ 1000 de exemplare. Azi, numărul lor nu depăşeşte 70.

O soluţie o constituie centrele de reproducere dar s-a constatat că gheparzii care se nasc aici nu sunt reintroduşi în mediul lor natural ci sunt vânduţi grădinilor zoologice, circurilor, colecţionarilor bogaţi, în special prinţilor saudiţi care adoră să fie înconjuraţi de aceste splendide animale ce pot fi domesticite. E nevoie de o asumare realistă a responsabilităţii privind destinul acestor animale. Procrearea asistată reprezintă o soluţie viabilă, dar se impune integrarea lor în natură, în spaţii de cel puţin 5.000 de hectare cu număr rezonabil de prădători pentru a nu pune în pericol puii de gheparzi. Şi în care prezenţa, intervenţiile oamenilor să fie excluse pentru a le asigura „securitatea" existenţei sălbatice, apreciază unii specialişti. După ce animalele sunt capturate – ceea ce nu e deloc uşor având în vedere faptul că pot atinge 100 km/h în câteva secunde – sunt reanesteziate, dacă e cazul, sau perfuzate. Pentru prelevarea spermei e nevoie de branşarea unui instrument – electroejaculatorul – pentru a stimula ejacularea. Fiecare eşantion e examinat sub microscop. La cea mai mare parte din gheparzi, peste 70% din spermatozoizi prezintă anomalii, fiind incapabili să fecundeze un ovul. Este pregătit apoi un bloc operator dotat cu electricitate, apă, masă de operaţie, instrumente medicale etc. Este incizat uterul unei femele în care se introduc spermatozoizii sănătoşi. Medicii veterinari sunt dotaţi cu un ecograf miniaturizat pentru a urmări în direct maturarea ovulelor. Femela inseminată se va afla din nou în libertate în câteva zile, după o şedere într-un loc împrejmuit. Aflaţi din nou în libertate, gheparzii nu au nevoie decât de suficient spaţiu, în care este exclusă prezenţa omului, pentru a se reproduce.

DORIN MĂRAN

E bine de ştiut

Parodontoza

Această afecţiune este de fapt o infecţie localizată la nivelul gingiilor şi al ţesuturilor pe care se sprijină dinţii. Parodontoza, boală gravă, este una dintre cele mai răspândite în lume. În principal, modul de alimentaţie reprezintă cauza îmbolnăvirii. Principalele simptome care anunţă parodontoza ce se instalează sunt umflarea şi sângerarea cu mare uşurinţă a gingiilor. Acest din urmă simptom se declanşează la cel mai uşor periaj al danturii. Mai mult, în astfel de cazuri se constată dureri localizate, respiraţia urât mirositoare şi chiar căderea, fie şi fără alt motiv, a dinţilor.

Mai frecvent, durerile de dinţi sunt însoţite de dureri de urechi, sângerări nazale, febră, pierderea în greutate şi o stare generală de rău fără explicaţii precise. Iată de ce vă recomandăm consultul medicului la primul semnal. Se ştie că cea mai bună metodă de tratament este prevenirea deşi există şi formule de ameliorare a bolii. Astfel fitoterapia este una dintre metodele atât de insistent recomandate. Alegeţi plante cu acţiune antiseptică, antiinflamatoare, emolientă şi cicatrizantă.

Folosiţi o infuzie cicatrizantă de muşeţel. Peste trei linguri de flori uscate turnaţi o cană de apă clocotită. Acoperiţi vasul şi când infuzia devine doar călduţă, strecuraţi-o. Cu aceasta clătiţi-vă gura şi după câteva minute aruncaţi-o. Repetaţi operaţia aceasta de 3-4 ori pe zi.

Foarte recomandată este şi infuzia de sunătoare. Aceasta are calitatea de a potoli durerile de dinţi. Infuzaţi două linguri de plantă întreagă şi mărunţită cu 200 ml apă clocotită. Acoperiţi vasul şi după 10-15 minute strecuraţi lichidul şi clătiţi-vă gura de câteva ori pe zi.

Infuzia de salvie este de multă vreme folosită în potolirea parodontozei. Peste 2 linguriţe de frunză uscată şi mărunţită, puneţi 100 ml apă clocotită. Acoperiţi vasul, lăsaţi-l aşa 10 minute apoi strecuraţi lichidul binefăcător. Faceţi gargară cât acesta este doar călduţ.

Iată şi alte formule pentru prevenirea parodontozei: masaţi uşor gingiile cu degetul arătător, dar nu uitaţi: esenţial pentru sănătatea gingiilor şi a dinţilor este regimul alimentar. Eliminaţi din meniurile dvs. zaharurile şi preferaţi alimentele bogate în fibre. Folosiţi legume şi fructe proaspete. Mâncaţi salate din legume şi fructe crude. Mai mult, aduceţi alimente bogate în vitaminele A, C, E. Şi nu uitaţi flavonoidele, care sunt prezente în special în ceapă. Pentru periajul dinţilor şi clătirea gurii ideal este amestecul de apă oxigenată şi sare de bucătărie folosit în loc de apă simplă.

După fiecare masă periajul îndelungat al danturii şi masarea dânturii sunt manevre de mare importanţă. Mişcările trebuie să fie uşoare, circulare sau verticale iar periuţa să fie cât mai moale.

Dr. VALERIU MANTA

Look de amazoană

Ajutate de creatorii de modă femeile redescoperă velurul. Compleuri sau piese disparate – fuste, pantaloni – cărora li se adaugă trenciul, obiect de vestimentaţie abandonat câţiva ani, dar revenit între vedetele modei, toate îşi unesc atuurile pentru a conferi un maxim de feminitate. Se poate miza şi pe accesorii considerate demult exclusiv masculine, cum ar fi cravatele, capabile să amplifice nota de seducţie feminină. Cizmele înalte, chiar foarte înalte, şi pantalonii, evident din velur, purtaţi în cizme, vor asigura cu uşurinţă un look de amazoană.

Pentru dumneavoastră, doamnă

5 reguli importante

Potrivit statisticilor consemnate de unele reviste ştiinţifice, maladiile cardiovasculare ar fi în creştere la femeile de peste 55 de ani. Riscul de a muri în urma unui infarct sau a unei maladii cardiovasculare este de 31%. Altfel spus, o femeie din trei moare în urma unei patologii cardiovasculare, faţă de una din douăzeci şi cinci, cât este raportul în cazul cancerului de sân. Din păcate, în ţările industrializate se neglijează aceste pericole, neluându-se în calcul femeile purtătoare de factori favorizanţi. Se ştie, de exemplu, că o consumatoare de patru ţigări pe zi dublează riscul unui deces de origine coronariană sau al unui infarct miocardic. Un pachet de ţigări fumate zilnic multiplică acest risc de cinci ori! Pe scurt, principalii factori de risc sunt: hipertensiunea arterială, diabetul, colesterolul crescut, fumatul, obezitatea, sedentarismul, stresul, factorii genetici şi vârsta. Potrivit unui studiu recent, realizat pe cinci continente, „Inter-Heart Study", fiecare dintre aceşti factori este nociv. O hipertensiune arterială multiplică de două ori riscul infarctului de miocard, diabetul multiplică încă de două ori, iar fumatul de trei. Aceşti trei factori asociaţi multiplică pericolul infarctului miocardic de zece ori sau chiar de treizeci şi două de ori dacă intervin şi procentele proaste de colesterol, sau de şaizeci şi patru de ori, dacă se asociază şi obezitatea. Aceşti factori, cumulaţi, explică 90% din infarcturile miocardice, dar, din fericire prevenţia poate fi capitală în fiecare caz. Cu condiţia ca, după menopauză, orice femeie, chiar cu o sănătate aparent bună, să meargă la medic pentru a i se supraveghea presiunea arterială, glicemia şi colesterolul. Acum se realizează un studiu european pentru a se demonstra impactul benefic al tratamentului colesterolului asupra arterelor la femeile menopauzate.

Recomandările specialiştilor preocupaţi de studiul impactului maladiilor cardiovasculare la femeile de peste 55 de ani se rezumă la 5 reguli importante:

- renunţarea la fumat;
- respectarea greutăţii normale;
- echilibrarea alimentaţiei, ceea ce presupune un regim sărac în grăsimi polinesaturate, consumul unei hrane bogate în fructe şi legume, preferinţa pentru carne albă şi peşte, limitarea consumului de alcool la două pahare de vin pe zi, evitarea brânzeturilor grase şi consumul iaurturilor. De asemenea, sarea trebuie consumată în cantitate foarte mică.
- practicarea zilnică a mersului pe jos (cel puţin jumătate de oră), renunţarea la ascensor, practicarea înotului sau a gimnasticii.
- evitarea stresului, în măsura posibilă. Un studiu canadian recent arată că, la subiecţii predispuşi, stresul dublează riscul infarctului. Rezultatele altui studiu efectuat de cercetători francezi indică faptul că mortalitatea după un infarct diferă în funcţie de vârstă şi sex. La subiecţii sub 67 de ani, femeile după un infarct au de două ori mai mult riscul de a muri în primele 15 zile după un infarct, decât bărbaţii. După 68 de ani aceeaşi probabilitate este aceeaşi pentru ambele sexe.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Dosarele frumuseţii

Armonia culorilor

Cum puteţi să vă apropiaţi de punctele forte ale machiajului, din acest sezon, păstrându-vă totuşi stilul propriu? Iată câteva sugestii:

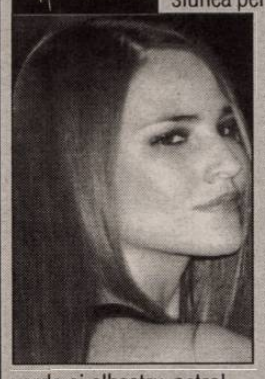

▶ În materie de machiaj al ochilor negrul este de neegalat. Mai ales în versiunea pentru seară, când negrul-cărbune „incendiază" privirea. În armonie cu toate culorile de iris, negrul conturează ochii dându-le forma dorită. Foarte important este să se armonizeze cu ţinuta, într-un stil foarte feminin.

▶ Locul fardurilor în nuanţe vii, ale verii, este luat de tonuri de violet, dulci, perlate, bine întinse pe toată pleoapa. În privinţa ţinutei vestimentare, culorile star ale sezonului sunt verde şi albastru-petrol.

▶ Asistăm şi la revenirea în tendinţe a pometilor fardaţi în nuanţe de roz. Pentru a reuşi perfect efectul unei mine bune, foarte feminine, rujul de buze va fi în tonuri de roz sangvin.

▶ Dacă preferaţi aspectul natural al buzelor, un ruj bej-pralină sau unul roz vor accentua surâsul cuceritor şi gura apetisantă. Este însă bine ca înainte de a aplica rujul cremos, satinat sau strălucitor, să hidrataţi buzele. De asemenea, să nu folosiţi o nuanţă mai deschisă decât culoarea tenului sau o formulă de ruj hipermat pentru că dă o notă ternă machiajului şi accentuează deshidratarea buzelor.

▶ Chiar dacă în această vară tenul deschis, diafan era la mare preţ, acum cel auriu atrage priviri admirative. Alegeţi un fond de ten cu unul sau două tonuri mai închise decât carnaţia voastră şi aplicaţi-l pe zonele bombate ale feţei. Unificaţi cu ajutorul unei nuanţe identice cu pielea voastră, pentru a obţine un aspect natural.

▶ Lungite şi arcute la maximum, încărcate din belşug cu rimel, genele teatrale amintesc de machiajul anilor '60. Oricum, dacă exagerările sunt permise în machiajul de seară, ziua cuvântul de ordine este discreţia.

▶ Părul lung, lins, strălucitor revine în forţă. Buclele ţin de domeniul trecutului, în schimb sunt de actualitate benzile din mătase, eventual brodate cu perle, purtate la limita frunţii. Dau un aer retro. Pentru a avea un aer şic, impecabil, atât ziua cât şi seara, puteţi purta „coadă de cal".

Încă un amănunt: volumul părului, obţinut prin tapare, devine important.

Gastronomice

Câteva reţete uşor de realizat, trimise de doamna Matilda Schuster-Tudoriu, din Cluj-Napoca.

Supă franţuzească

Curăţăm o ţelină, un morcov, un păstârnac, un pătrunjel, o ceapă, 2 gulii, apoi toate se rad pe răzătoarea cu găuri mari, ceapa o tocăm fin. Punem într-o oală ulei sau untură, iar când s-a încins punem legumele rase şi le călim (fără ceapă). Adăugăm o lingură cu zahăr, puţină supă de vacă şi lăsăm să fiarbă înăbuşit, până scade toată zeama. Umplem oala cu supă de vacă strecurată, adăugăm ceapa tăiată mărunt şi sare. Curăţăm o conopidă, o rupem buchete mici. Fierbem în apă cu sare 20 vârfuri de fire de sparanghel şi le adăugăm în oala cu supă, împreună cu conopida. Lăsăm să fiarbă puţin, cu pătrunjel verde tocat mărunt.

Supă de verdeaţă

Supa de zarzavat cu carne de vacă o strecurăm într-o oală şi punem să fiarbă puţin tarhon, măcriş, frunze de pătrunjel, fire de cimbru, toate tocate mărunt. Batem 3 gălbenuşuri de ou, punând peste ele tot câte puţină supă amestecând continuu. Prăjim felii de franzelă, le tăiem în cuburi mici şi le punem în supă, apoi o servim cu smântână.

Ciulama de pui

6 pulpe de pui, o ceapă, 2 căţei de usturoi, făină, lapte, sare, verdeaţă, după gust, mărar sau pătrunjel, o foaie de dafin, boabe de piper.

Într-o oală, punem la fiert pulpele spălate, o ceapă, 2 căţei de usturoi şi sarea necesară. Într-o cratiţă punem două linguri cu unt sau ulei să se înfierbânte, adăugăm 3-4 linguri făină, lăsând să se prăjească. Amestecăm mereu cu o lingură de lemn, apoi turnăm supa în care au fiert pulpele de pui, puţin câte puţin, şi batem cu un tel mic să nu se formeze cocoloaşe. Lăsăm să fiarbă până se îngroaşă, apoi punem şi pulpele de pui, o foaie de dafin şi, cine doreşte, puţină verdeaţă. Mai lăsăm să fiarbă puţin, apoi servim cu mămăligă şi o lingură cu smântână.

Tort de fructe

Fierbem în apă fructele dorite – mere, prune, piersici, gutui – curăţate de coajă şi tăiate cuculeţe apoi se scurg prin sită. Facem un sirop din 700 g zahăr cu apă până se leagă bine şi punem fructele: merele şi celelalte dorite, 150 g migdale curăţate, tăiate mărunt, coajă rasă de la o lămâie şi sucul ei, lăsând să fiarbă până scade zeama. Se lasă să se răcească şi adăugăm un pachetel de gelatină (după instrucţiunile de pe pachet). Aranjăm această compoziţie pe o farfurie mare, rotundă, dându-i forma rotundă a unui tort. O punem în frigider până se întăreşte bine. Când servim se decorează cu migdale întregi sau cu diferite dulceţuri şi cu frişcă.

Varicele sunt ereditare

În general după vârsta de 40 de ani, o problemă care ţine atât de sănătate, cât şi de estetică le afectează în special pe femei: varicele sau, mai corect spus, insuficienţa venoasă periferică. Medicii estimează că ereditatea este responsabilă de această afecţiune în circa 80% din cazuri, dar există şi alţi factori favorizanţi: supraponderalitatea şi obezitatea, celulita, sedentarismul, încălţămintea cu tocuri înalte, ca şi pubertatea, menstruaţia, sarcina sau menopauza. Privitor la sarcină, trebuie ştiut că de obicei varicele apărute acum dispar după naştere.

Principala idee, valabilă de altfel în orice afecţiune, este legată de prevenirea apariţiei insuficienţei venoase periferice; evident, sub aspectele care nu se referă la ereditate. În esenţă se pune problema facilităţii circulaţiei sângelui şi a limfei, mişcarea reprezentând un element de primă importanţă: cel puţin o oră de exerciţii fizice pe zi capătă o importanţă majoră la persoanele cu risc mărit la această maladie. Un factor favorizant al ei este şi căldura, motiv pentru care trebuie evitate sursele de temperaturi ridicate, începând de la cele naturale (soarele), până la cele casnice (sobe, radiatoare, băi şi duşuri fierbinţi). Nici problema încălţămintei nu e de neglijat, întrucât tocurile înalte, oricât de la modă ar fi şi oricâte avantaje ar oferi ele purtătoarelor, aduc cu ele şi riscurile sporite de formare a varicelor. În consecinţă, se recomandă tocurile joase şi talpa flexibilă, cel mai bun exemplu fiind pantofii tip sport.

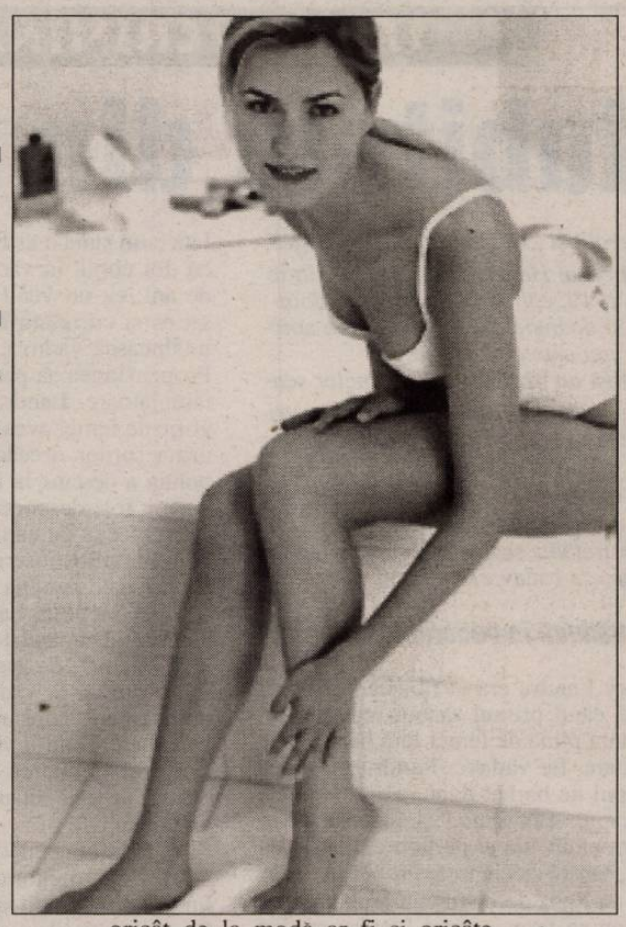

Tot în scop profilactic, medicii indică reducerea consumului de sare de bucătărie, iar pentru acţiunea directă asupra picioarelor, masajele membrelor inferioare şi duşurile alternative, cald/ rece, pe aceeaşi zonă. Există de asemenea metode ce ţin de tehnica medicală, cum sunt aşa-numiţii ciorapi medicinali, realizaţi în diverse variante, în măsură să exercite o presiune uniformă (în funcţie de diverşi factori, aceasta poate fi mai mare sau mai mică) asupra piciorului. Şi natura vine în sprijinul persoanelor ameninţate ori deja afectate de insuficienţa venoasă periferică, printr-o serie de plante cu efect vasodilatator, antiinflamator, antioxidant, ameliorator al circulaţiei periferice ş.a.m.d. Astfel sunt viţa-de-vie roşie, castanul, afinele, menta sau, cu proveniență din alte spaţii geografice, ginkgo biloba şi hamamelis.

Să mai amintim că metoda chirurgicală (înlăturarea venelor bolnave, care sunt de fapt superficiale) se utilizează relativ frecvent. În acest sens, e de remarcat faptul că România are o serie de flebologi renumiţi, iar metoda doctorului Horaţiu Angelescu, unică în lume în momentul aplicării ei, oferă avantajele reducerii substanţiale a duratei operaţiei şi a refacerii (aceasta se reduce, practic, la o zi), eliminând totodată orice disconfort care ar apărea de obicei în asemenea situaţii.

Remedii naturale

Pentru tămăduirea reumatismelor

Printre efectele asupra organismului uman, specifice sezonului rece, afecţiunile reumatismale vin la vreme de iarnă, cu tot cortegiul lor de manifestări neplăcute. Un aliat de nădejde, şi în asemenea situaţii, ne rămâne natura, datorită numeroaselor remedii din plante. Într-o ordine aleatorie şi cu precizarea că lista rămâne permanent deschisă, vă prezentăm câteva dintre acestea.

◆ ***Cătina şi măceşele,*** comparate deseori cu ginsengul chinezesc, pentru multiplele lor calităţi, e bine să fie utilizate zilnic (circa 2-3 căni de infuzie cu 2 linguriţe de plantă la cana cu apă). Se pot realiza amestecuri de fructe, iar îndulcirea este recomandabil să se facă cu miere de albine. Acest ceai are şi un excelent efect vitaminizant şi tonifiant.

◆ ***Coacăzul negru*** ne oferă ca remedii fructele (consumate proaspete, sub formă de suc sau, uscate, pentru prepararea unei infuzii: 1-2 linguriţe la o cană cu apă, se consumă 2-3 căni pe zi) şi frunzele (2 linguriţe de plantă la o cană cu apă, se consumă 3 căni pe zi, între mesele principale).

◆ ***Strugurii,*** dacă au „scăpat" sub forma naturală de fruct, se pot consuma în cure de durată cât mai mare, dar acţionează la fel de bine şi sub formă de must; în unele gospodării rurale, se obişnuieşte chiar ca o anumită cantitate să „se taie", adică să se oprească din fiert, mustul astfel păstrat putând fi consumat şi în timpul iernii. Materia rămasă după strivirea strugurilor se poate folosi sub formă de cataplasme aplicate pe locurile dureroase.

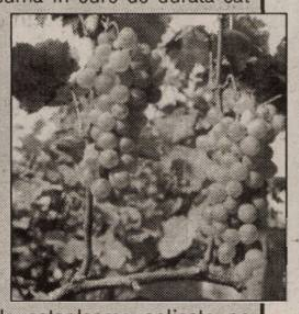

◆ ***Hreanul*** este de asemenea un leac complex, în reumatisme fiind apreciat pentru proprietăţile sale revulsive (decongestionează ţesutul în profunzime). O tinctură se prepară din 20 g hrean ras, pus în 100 ml alcool şi lăsat la macerat două săptămâni, după care se foloseşte pentru masarea zonelor inflamate. Băile se pregătesc din făină de hrean pusă într-un săculeţ de pânză (o lingură cu vârf, la fiecare litru de apă), peste care se toarnă apa încălzită puţin peste temperatura corpului şi apoi se agită în recipientul respectiv. Baia durează cel mult o jumătate de oră. Pentru uz extern, de asemenea cu efect revulsiv care-l poate completa pe cel dat de folosirea externă, 2 linguri de hrean ras se lasă o oră la macerat în 1/2 litru de lapte fierbinte, iar preparatul se bea dimineaţa, după masă.

Pagină realizată de

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Problema spinoasă a dinţilor

Sănătatea danturii noastre se ştie că este condiţionată de foarte mulţi factori, şi nu doar de ceea ce mâncăm şi cum mâncăm. Între aceştia, se află şi protezele dentare care înlocuiesc dinţii lipsă, dar totodată contribuie în mod substanţial şi la menţinerea sănătăţii întregii danturi. O asemenea proteză permite reglarea funcţiilor masticaţiei, evitarea tulburărilor digestive, ca şi a deplasării altor dinţi. De altfel, calitatea estetică a dentiţiei se regăseşte în forma dinţilor, în culoare şi în alinierea lor. Câteva sugestii ale specialiştilor vor fi, fără îndoială, utile în acest sens, persoanelor care au nevoie de o astfel de lucrare.

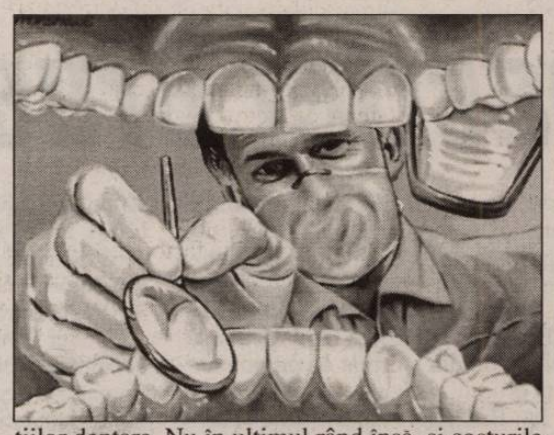

➤ ***PROTEZA FIXĂ*** se sprijină şi sprijină dinţii existenţi. Cea *mobilă* se realizează atunci când nu există sufieiente puncte de sprijin dentare. În ambele situaţii, implantul (piesă mică, metalică, fixată în os printr-o intervenţie chirurgicală) devine o soluţie dintre cele mai inspirate.

➤ ***ALEGEREA*** protezei mobile depinde de numărul dinţilor de înlocuit şi de materialele utilizate. Există proteze parţiale, susţinute prin sisteme de prindere arificiale, şi proteze complete, care funcţionează conform principiului juxtapunerii a două suprafeţe identice. În acest caz, saliva pătrunsă între gingie şi placă generează fenomenul de „sucţie adezivă", motiv pentru care amprenta dentară trebuie lucrată cu minuţiozitate.

➤ ***DICŢIA*** se modifică pentru câteva zile, în cazul protezei complete, care va avea tendinţa să facă un fel de corp comun cu ţesutul gingival al pacientului, acesta resimţind o jenă majoră, generatoare de reacţii variate, mergând până la ideea de respingere a „elementului străin".

➤ ***MATERIALELE*** folosite la realizarea protezelor au şi ele o mare importanţă, întrucât unele pot să nu fie tolerate de organism. Metalul poate fi aur sau un aliaj, el impunânu-se prin soliditate şi prin posibilitatea obţinerii unor proteze mai fine, cu suprafeţe reduse. Răşina e mai simplu de utilizat şi mai potrivită pentru aparatele provizorii, folosite în contextul extracţiilor dentare. Nu în ultimul rând însă, şi costurile unor asemenea lucrări trebuie analizate cu toată atenţia.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

Probleme intime

Există numeroase cazuri când disensiunile din cuplu au printre cauze (sau chiar ca punct de pornire principal) probleme de natură sexuală, fie funcţionale, fie situate în plan psihic. Din păcate, în special adulţii se hotărăsc foarte greu – dacă se hotărăsc – să vorbească despre asemenea lucruri, uneori nici comunicarea cu partenerul neintrând în normalitate, ca să nu mai vorbim despre abordarea unui medic sau a unui psiholog. Totuşi, doamna Edit F. din Braşov, sub rezerva semi-anonimatului, „îndrăzneşte" să ne prezinte propria sa situaţie şi întrebările care o frământă, dar cărora nu le-a găsit răspuns. În rezumat, este vorba despre o regăsire a iubirii, la zece ani după ce i-a murit soţul. Acum are 57 de ani şi relaţia abia începută o face să se teamă că în lunga perioadă de abstinenţă ar fi putut deveni frigidă.

Neliniştea d-nei Edit este în mare parte justificată, întrucât abstinenţa prelungită poate să antreneze unele dificultăţi la reluarea raporturilor intime. Totuşi, dacă persoana respectivă a avut o viaţă sexuală împlinită, specialiştii afirmă în unanimitate că nu există motive de îndoială legate de capacitatea de reacţie favorabilă la stimulii erotici. Şi, în orice caz, nu se poate vorbi despre frigiditate. Aşadar, nu trebuie să apară starea de inhibiţie, iar noua relaţie să fie abordată cu încredere, cu optimism, căci singur gândul negativ e capabil să atragă blocaje cu urmări imprevizibile, întrucât reacţiile diferă de la caz la caz. De asemenea, întotdeauna rămâne valabilă sugestia ca persoana respectivă să se lase ghidată de sentimente, să se comporte natural şi să aibă o comunicare deschisă, sinceră, cu partenerul. Aceasta, pentru început. Mai târziu, poate fi consultat şi un sexolog. După cum se vede, sunt sfaturi valabile pentru mai multe categorii de persoane, iar în ce priveşte reţinerea cititoarei noastre, legată de vârsta sa, nu putem decât să reluăm o idee veche de când lumea: câtă vreme sufletul şi spiritul îşi păstrează tinereţea şi vitalitatea, şi trupul se cuvine să-şi primească drepturile firești.

Vitaminoterapie & mineraloterapie

SELENIUL

Folosirea simultană a vitaminelor, a mineralelor şi a altor medicamente poate provoca neplăceri. De aceea, este necesar să consultaţi un medic specialist, un dietetician sau un nutriţionist, înainte de a urma un astfel de tratament.

Seleniul are o importanţă în asigurarea funcţiilor vitale ale organismului.

■ ***Doza zilnică recomandată*** este 60-80 mcg, cu diferenţiere pe sexe. Nevoile zilnice ale femeilor sunt de 60 mcg iar ale bărbaţilor de 80 mcg.

■ ***Surse:*** Scoicile, crabul, stridiile, tonul, langusta, ficatul şi rinichii, cerealele integrale, nucile, usturoiul, ceapa şi drojdia de bere sunt surse care pot asigura necesarul zilnic de seleniu.

■ ***Rol:*** Împiedică acţiunea patogenă, distrugătoare, a virusilor aflaţi în organism. • Intră în compoziţia enzimelor ce protejează celulele de acţiunea oxidantă a radicalilor liberi. • Previne formarea celulelor canceroase. • Încetineşte îmbătrânirea. • Revigorează aspectul părului şi al pielii. • Sprijină sistemul imunitar. • Curăţă organismul de substanţe precum arsenicul, cadmiul şi mercurul. • Împiedică formarea cataractei şi a leziunilor muşchiului cardiac.

■ ***Dereglări cauzate de deficitul de seleniu:*** Semne precum îmbătrânirea prematură, oboseala crescută, slăbirea rezistenţei în faţa infecţiilor şi predispoziţia la cancer pot anunţa o carenţă de seleniu. • S-a dovedit că în regiunile în care solul are o concentraţie mai scăzută de seleniu, există un procent mai ridicat de cazuri de cancer la sân şi la colon, şi chiar tulburări cardiace.

■ ***Dereglări cauzate de consumul excesiv de seleniu:*** În cantitate mai mare de 500 mcg/zi, seleniul poate deveni foarte toxic şi acţionează ca o otravă pentru organism. Căderea părului, fragilitatea unghiilor, ameţelile, greaţa şi gustul de metal în gură constituie semnale de alarmă.

■ ***Sfaturi utile:*** Fumătorii, consumatorii de alcool sunt ameninţaţi de radicalii liberi şi de aceea ei trebuie să fie mai atenţi la consumarea seleniului. • Pentru uz extern, seleniul se foloseşte la combaterea mătreţii.

GHEORGHE GIURGIU

Ion Irimescu, cel mai longeviv artist român

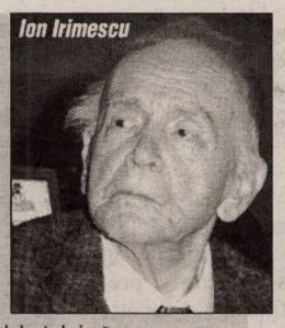
Ion Irimescu

În octombrie 2005 ne-a părăsit, la vârsta de 102 ani, unul dintre cei apreciaţi sculptori români – Ion Irimescu. Născut la Fălticeni, la 27 februarie 1903, Ion Irimescu este considerat a fi unul dintre reprezentanţii de aur ai sculpturii autohtone, alături de Dimitrie Paciurea, Ion Jalea, Gheorghe Anghel, Oscar Han şi, evident, Constantin Brâncuşi.

Anul 1928, când a absolvit Academia de Belle Arte din Bucureşti, este şi anul debutului său expoziţional. Mai târziu, primeşte, prin concurs, o bursă de studii la Paris, la Academia Grande Chaumiere. Ulterior, Ion Irimescu este din ce în ce mai căutat pentru prestigioase expoziţii internaţionale de sculptură contemporană (Bonn, Moscova, Veneţia, Paris etc.). Este profesor la universităţi de profil din ţară (Cluj, Iaşi, Bucureşti). În 1975, donează oraşului său natal, Fălticeni, „Colecţia Ion Irimescu". Expoziţia de acolo este cea mai bogată din ţară: 313 lucrări de sculptură şi peste 1000 de lucrări de grafică. În 2001 primeşte Premiul de excelenţă în cultura română.

Monumentul Brâncuşi de la Târgu Jiu, realizat de Ion Irimescu în 1978

ISTORII CRIMINALE DE EXCEPŢIE

Iubitele din soba încinsă

◆ *Poreclit şi „Amantul cu barbă roşie", francezul Henry Landru a ucis, între 1915 şi 1919, cel puţin unsprezece domnişoare şi doamne, deşi i se atribuie aproximativ trei sute de victime*

◆ *A fost un maestru al capcanelor sentimentale de genul anunţurilor matrimoniale şi al gestionării averilor iubitelor sale*

◆ *Incredibila sa „carieră" a fost stopată de o neglijenţă aparent banală, şi anume curăţarea sau schimbarea sobei în care incinera cadavrele*

„Caut văduvă în vederea căsătoriei"

Henry Landru era în floarea vârstei în perioada când primul război mondial lăsase Franţa plină de femei fără bărbaţi, fie domnişoare, fie văduve. Landru nu părea deloc tipul de bărbat după care doamnele întorc capul. Era scund şi îndesat, cu o chelie proeminentă şi purta o ciudată barbă roşie, lăsată să crească din belşug. Însă se pare că lipsa de distincţie era suplinită de un anume farmec, căci Landru ştia să fie foarte politicos şi galant în perioada când îşi alegea victimele. Este şi acum greu de înţeles libertatea de mişcare a acestui ucigaş în serie, care era căsătorit şi avea patru copii. Cercetătorii cazului spun că este foarte posibil ca situaţia materială grea a familiei sale să-l fi determinat să opteze pentru „meseria" de escroc sentimental şi asasin.

Henry Landru moştenise o vilă în oraşul Gambais şi această reşedinţă i-a favorizat ororile pe care le-a comis cu sânge rece, timp de patru ani. Departe de ochii soţiei, Landru folosea nume de împrumut şi dădea anunţuri matrimoniale convingătoare. Iată cum suna o astfel de capcană: „Văduv cu doi copii, în vârstă de patruzeci şi trei de ani, cu un venit îndestulător, afectuos, serios şi cu relaţii în societate, doreşte să întâlnească văduvă, în vederea căsătoriei". Propensiunea sa pentru văduve nu era întâmplătoare. Landru ştia că această categorie de femei avea, de obicei, avere de pe urma soţilor decedaţi în război. Dar când poliţia a descins la reşedinţa sa din Gambais, a fost descoperită o adevărată colecţie de carneţele în care erau minuţios înscrise datele care priveau situaţia materială a fiecărei victime. Landru analiza cu atenţie capacitatea financiară a „iubitelor", de aceea nu s-a limitat numai la văduve, ci şi la domnişoare care nu-şi găseau perechea. Când îl vedeau pe cuceritorul domn cu barbă roşie, ele nu se mai uitau la diferenţa de vârstă.

Henry Landru

Un aspect nedesluşit nici astăzi este următorul: a fost sau nu nevasta lui Landru complice la atrocităţile soţului? Banii, bijuteriile şi alte valori pe care ucigaşul le aducea acasă n-au intrigat-o deloc? Este posibil ca, în vreme de război, proveniența bunurilor să fi fost un aspect secundar. Doamna Landru era mulţumită că odraslele sale sunt îndestulate.

Nasul unui comisar de poliţie

Nu toate aventurile galante ale lui Henry Landru s-au terminat prin executarea „iubitei" care a răspuns anunţurilor sale matrimoniale. Din carnetele asasinului reiese faptul că doar femeile care se revoltau după ce erau escrocate treceau pe lista neagră. Unele doamne ascundeau pierderile, de ruşine. Landru le cerea bani sau bunuri pentru a organiza nunta şi pentru pregătirea voiajului din luna de miere. Dispariţia din sânul cunoscuţilor a unor doamne şi domnişoare nu era, în acele vremuri, o problemă care să trezească mari bănuieli, mai ales dacă nu se depuneau plângeri oficiale. Pe de altă parte, tehnica ucigaşului de a face să dispară persoanele cu pricina, deruta poliţia care, de obicei, era sesizată de găsirea unor cadavre neidentificate.

Procedeul incinerării i-a fost foarte folositor lui Landru. Culmea ignoranţei s-a manifestat la vecinii săi, care – după terminarea anchetei – au declarat că fumul care iese pe coşul vilei cu pricina avea un miros greu de suportat, dar nu au avut nici o suspiciune macabră... Este foarte posibil ca acest ucigaş în serie să nu fie descoperit, dacă ar fi curăţat soba şi anexele ei, sau dacă ar fi montat una nouă, după fiecare incinerare. Această greşeală s-a asociat cu un fapt aparent banal. Cu toate că Landru cerea discreţie cuceririlor sale, o anume doamnă Buisson (ultima victimă) i-a destănuit surorii sale că este pe cale să se căsătorească şi i-a precizat şi locul unde locuieşte alesul inimii ei. Acea soră a fost foarte intrigată de lipsa prelungită de acasă a doamnei Buisson, cu care obişnuia să se vadă în fiece duminică. Reclamând poliţiei, s-a ajuns la „vila morţii". Dar şi atunci Landru ar fi scăpat, dacă un comisar de poliţie nu ar fi fost deranjat de mirosul sobei. Luând imobilul la cercetat, au fost găsite oseminte carbonizate umane de la cel puţin cinzeci de persoane... Henry Landru a fost ghilotinat în 1922.

Şeful *dinastiei Brueghel*

Deşi a trăit numai patruzeci şi patru de ani, Pieter Brueghel cel Bătrân (1525-1569) a fost iniţiatorul uneia dintre cele mai remarcabile familii de pictori flamanzi, care a supravieţuit până în secolul XVIII. De la vârsta de douăzeci şi patru de ani, artistul a eliminat litera „h" din semnătura sa (ceea ce nu au făcut şi urmaşii săi), iar istoria artei a trebuit să-i stabilească o poreclă pentru a-l deosebi de artiştii descendenţi.

Pieter Brueghel cel Tânăr (1564-1638) a fost primul său fiu, supranumit şi „Brueghel Infernalul" datorită apetenţei pentru grotesc şi care, pe lângă operele originale, se specializase şi în copierea pânzelor tatălui său. Fiul „celui Tânăr" s-a numit Pieter Breughel III (1589-1640) şi a fost şi el pictor, dar a urmat cu preponderenţă drumul de copist al tatălui său.

Jan Brueghel zis „Brueghel Catifelatul" (1568-1625) a fost al doilea fiu al lui Pieter Brueghel cel Bătrân şi şi-a desfăşurat cariera, ca şi fratele său, la Antwerp (Anvers). A fost un maestru al naturilor moarte şi – sub influenţa tatălui său – al peisajelor tradiţionale flamande din secolul XVI. „Catifelatul" a fost un apropiat al lui Rubens, cu care a colaborat la executarea pânzei „Adam şi Eva în Paradis", specializându-se apoi în compoziţii de ulei pe lemn. Fiii lui Jan Brueghel, pictori la rândul lor, au fost Jan Brueghel II (1601-1678) şi Ambrosius Breughel (1617-1675). Fiii acestora au fost şi ei pictori, dar linia descendenţilor artişti s-a oprit în veacul următor.

Pieter Brueghel cel Bătrân este considerat cel mai important pictor flamand al secolului XVI. În compoziţiile sale există influenţe importante ale picturii italiene – pe care a studiat-o la Palermo, Roma şi la Veneţia, dar şi o atracţie spre satira socială în care a excelat Hieronimus Bosch. Temele predilecte sunt cele biblice şi mitologice. Mediul rural flamand a fost o altă sursă de inspiraţie a lui Brueghel cel Bătrân. Datorită operelor cu această temă, artistul a mai fost poreclit şi „Brueghel ţăranul".

Marea şansă artistică a lui a fost ucenicia la şcoala maestrului polivalent flamand Coecke van Aelst din Antwerp (pictor, sculptor, gravor). Brueghel cel Bătrân s-a căsătorit, la 38 de ani, cu fiica acestuia, Mayken. Şi pentru ca tabloul de familie să fie complet, trebuie să amintim şi că soacra lui Pieter Bruegel cel Bătrân, Maria Velhurst Bessemers, a fost o artistă foarte interesantă, specializată în tempera şi în lucrări executate în suspensii de... gălbenuş de ouă – tehnică pe care a abordat-o şi ginerele său... Mormântul acestui şef de dinastie artistică se află la Notre Damme de la Chapelle, Bruxelles. Dintre numeroasele sale lucrări autentificate, s-au păstrat doar patruzeci şi cinci de picturi. O treime se află la muzeul vienez Kunsthistorisches, prin grija Casei de Habsburg.

Cerşetorii

Adoraţia magilor

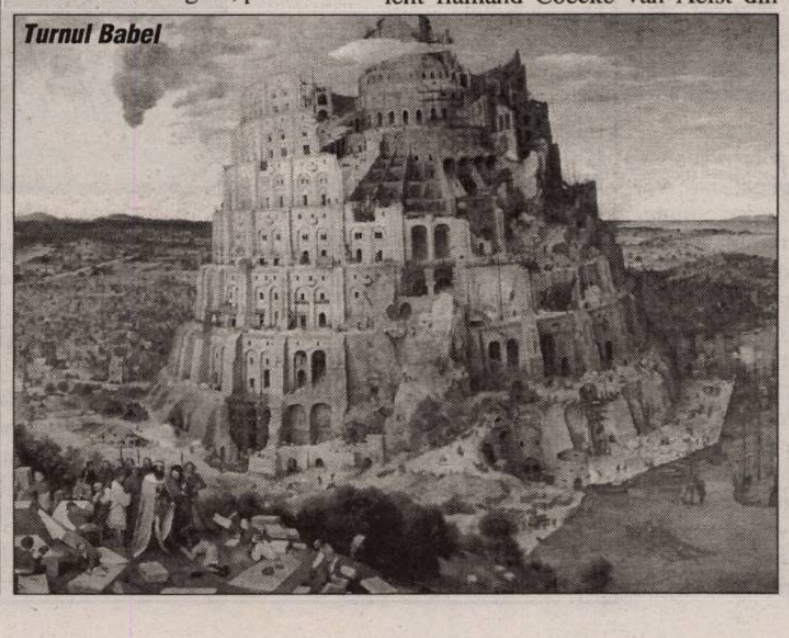
Turnul Babel

Nuntă ţărănească

Pagină realizată de PAUL IOAN

Știați că...

◆ *...salcâmul este originar din America de Nord? A*

fost adus în Europa în secolul al XVII-lea?

◆ *...Arhipelagul Galapagos (Colon) este format din 16 insule mai mari și numeroase insule mai mici? A fost descoperit la 10 martie 1535 de arhiepiscopul Tomás de Berlanga.*

◆ *...în antichitate zahărul se extrăgea din trestie și din alte plante cultivate în India? Grecii și romanii îl numeau „sare indiană" sau „miere de India".*

◆ *...primul laser cu rubin a fost realizat în 1960?*

Creatorul său a fost fizicianul german Theodor Harold Maiman.

◆ *...grafologia a fost inventată de abatele Jean-Hyppolyte Michon? Evenimentul s-a petrecut în anul 1872.*

◆ *...prin „rococo" se înțelege un stil artistic, caracterizat printr-un gen de ornamentație la modă în special în Europa apuseană a secolului al XVIII-lea? Este o acumulare de ornamente, culori și curbe asimetrice.*

◆ *...Pierre Gringoire (aprox. 1475-1538) a fost un cunoscut poet și dramaturg francez? Este autorul unor farse satirice îndreptate contra papalității și abuzurilor politice.*

◆ *...primul supermarket a apărut în Statele Unite în 1879? Acest gen de magazin a fost introdus în Anglia în 1909 și în Franța în 1927.*

Știați că...

Sanctuar shintoist

În sud-vestul golfului Ise, în sudul regiunii Honshu din Japonia, se află unul dintre cele mai vechi sanctuare shintoiste din această țară. În ceea ce privește această construcție există o tradiție care se respectă cu sfințenie. La fiecare 20 de ani templele de lemn, cu acoperiș de stuf, sunt demolate pentru a fi înlocuite în întregime cu altele noi. De sute de ani această renaștere continuă o amintește pe cea a păsării Phoenix. Reconstruirea templului a avut loc prima oară în secolul al VII-lea iar accesul în zonele vechi, învăluite în mister, este permis doar preoților, împăratului și casei regale.

Templele de la Ise nu au nimic în comun cu strălucirea catedralelor creștine, a templelor budiste sau a moscheelor. Aici predomină o extraordinară simplitate. Sunt construite din lemn de chiparos, deschis la culoare, nelăcuit. Acoperișurile de stuf maroniu sunt foarte bine curățate iar în curțile dreptunghiulare se înalță pâlcuri de pin în care, conform tradiției shintoiste, se crede că sălășluiesc spirite numite kami. Despre acestea, credințele spun că pot fi întâlnite și în stânci, cascade, ecouri, tunete sau orice persoană cu însușiri deosebite. De aceea sanctuarele închinate unor kami se găsesc în locuri de mare frumusețe naturală. Sanctuarul interior, Naiku, aflat în templul de la Ise, este cea mai venerată parte a ansamblului. Este închinat lui kami Amaterasu Omikami, zeița soarelui, din care se spune că descinde familia împăratului. La 14 kilometri distanță se află sanctuarul exterior, Geku, închinat lui Toyouke no Omikami.

Zeița soarelui, Amaterasu, este cea care patronează sanctuarul de la Ise. Imagine din secolul al XIX-lea, realizată de artistul japonez Kunisada.

Pelerinii care vor să ajungă la sanctuarul interior traversează râul Isuzu și pătrund printr-un torri, o poartă specific japoneză alcătuită din doi stâlpi verticali și doi orizontali, în partea de sus.

Sunt patru garduri de lemn, care delimitează pământul sfânt din jurul sanctuarului principal, dincolo de care oamenii obișnuiți nu mai au acces.

Întreaga construcție amintește de vechile case japoneze ridicate pe piloni sau locuințele lacustre.

Există credința că în sanctuar se află oglinda sacră care legitimează puterea imperială alături de sabia și bijuteriile suveranului, aflate în altă parte. Legenda spune că zeița Amaterasu, supărată pe comportamentul fratelui ei Susanoo, zeul furtunii, se ascunsese într-o peșteră de unde nu mai voia să iasă, lăsând lumea în întuneric.

În acest timp zeii și zeițele au organizat o petrecere la gura peșterii. Atrasă de veselia de afară zeița a ieșit oprindu-se în fața unei oglinzi agățate într-un copac. A fost suficient timp pentru ca să poată fi prinsă de un zeu și obligată să reverse din nou lumina asupra întregii lumi. Ea a dăruit oglinda nepotului ei Ninigi ne Mikoto care, mai târziu, a adus-o pe pământ în palatul împăratului Sujin pe care legenda îl plasează în secolul I d.Ch. De aici a fost mutată la Ise unde la început nu erau permise pelerinajele pe pământul sfânt deoarece era interzis accesul unor persoane obișnuite, acces care a rămas totuși limitat.

Au fost organizate mai târziu pentru strângere de fonduri, fiind de fiecare dată prilej de voie bună. În acest scop s-au construit în jur tot felul de localuri, mulți vizitatori fiind atrași în tot timpul anului de frumusețea locului, de liniștea spirituală emanată de sanctuar și de legendele care îl învăluie.

Un teatru cu adevărat Balșoi

Teatrul Mare din Moscova este o remarcabilă creație a arhitecturii clasice din secolul al XIX-lea.

Înălțat între 1821-1824, după incendiul din 1912, care a pustit mare parte din oraș, a fost realizat după proiectele arhitectului A.Mihailov preluat de O.J. Bove care a executat lucrările. Mai târziu clădirea a fost decorată de cunoscutul artist Kavos. Cu acest prilej a fost instalată statuia carului lui Apollo deasupra porticului cu opt coloane.

Simbol al dragostei pentru artă a locuitorilor, în special pentru cunoscutele spectacole de balet, teatrul are o sală bogat împodobită, cu o înălțime de 21 metri și o capacitate de 2200 locuri.

Casa lui Brâncuși

În această casă din satul Hobița, județul Gorj, s-a născut și și-a petrecut copilăria marele nostru sculptor Constantin Brâncuși. Este o casă care vorbește despre talentul de cioplitor în lemn al celor de aici, îndeletnicire care a avut o influență covârșitoare asupra operei marelui artist.

Simboluri ale umanității

Oaia și berbecul

În simbolistică, oaia și berbecul formează un cuplu de contraste asemenea caprei și țapului. Oaia este considerată o ființă nevinovată, proastă, vulnerabilă, putând cădea ușor pradă lupului. Berbecul este, dimpotrivă, un simbol al forței și ambiției.

Oile, făcând parte dintre cele mai vechi animale domesticite de om, erau veșnic neajutorate în fața dușmanului și de aceea era nevoie să fie păzite de păstori. Mielul devenea un simbol al inocenței, triumfând în final în fața diavolului.

În Egiptul antic berbecul era considerat o ipostază a zeului Hnum, (care, de altfel, avea cap de berbec) iar în Grecia acelor timpuri era atribuit lui Hermes.

Creștinismul îl înfățișează ca animal sacrificial, ca în scena jertfirii unui berbec de către Avraam iar sub aspect astrologic este un semn de foc și marchează începutul zodiacului.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Se petrec între Cer şi Pământ

Un OZN traversează Marea Britanie

Duminica de 20 februarie 2005 s-a dovedit o adevărată „zi a invaziei" în Regatul Unit, întrucât un OZN discoidal a fost văzut, în plină zi, în patru locaţii diferite, aproape în acelaşi timp.

La ora 9.55 dimineaţa, Mike Taylor îşi conducea, cu maşina, băiatul de 8 ani la un club de rugby. Era frig, dar cerul era senin, iar soarele lumina din spate. Pe când se apropiau de Bridgewater, în Somerset, au văzut amândoi un obiect pe cer, la o înălţime de circa 300 de metri. La început au crezut că e un avion militar zburând la joasă altitudine. Ajungând într-un loc de unde puteau vedea mai bine, şi-au dat seama că obiectul nu semăna cu nimic văzut de ei înainte. Avea culoarea argintie, dar cu o nuanţă verde-albăstruie. Zbura extrem de repede, în linie dreaptă, lăsând o dâră de aburi în spatele său.

L-au privit circa 4-5 secunde, după care obiectul s-a topit pur şi simplu în văzduh, dâra de aburi risipindu-se şi ea treptat.

La ora 9:54, în aceeaşi zi, Lyn R. conducea pe o şosea din West Yorkshire. La exclamaţia persoanei de alături, a apucat să observe un obiect alb-verzui, venind dinspre Halifax, lăsând o dâră de aburi în urmă. Au estimat viteza sa la circa 8.000 de kilometri pe oră, de zece ori mai mare decât a unui avion obişnuit.

La 9:58, în aceeaşi dimineaţă, P.E. din Elwort, Cheshire a văzut OZN-ul venind dinspre sud. Obiectul era alb şi avea o coadă verzuie. Nu a văzut nici o dâră de aburi în spate.

Al patrulea raport a venit de la A.M. care, călătorind prin Ţara Galilor, a observat, la 9:57, timp de câteva secunde un obiect foarte strălucitor, lunguieţ, trecând ca o rachetă, cu mare viteză, pe cer.

Ufologul Martyn J. Rothery aprecia că a fost vorba de un singur obiect, trecând, în circa două minute (ţinând cont şi de viteza estimată de unul dintre martori), peste Somerset apoi Ţara Galilor, Cheshire şi în sfârşit Yorkshire, pe o traiectorie uşor curbă. Momentele raportate ale observaţiilor ar trebui deci corectate, dar nu cu mai mult de două-trei minute. Deocamdată nu putem decât să speculăm ce anume putea fi acest obiect – un fenomen natural (de pildă un meteorit)? un vehicul pământean? sau poate nepământean?

Două OZN-uri triunghiulare deasupra casei

În 5 decembrie 2004, seara la ora 19:15, martorul C.C. stătea pe terasa casei sale din Acton, o localitate din Canada, aflată la vreo 50 de kilometri spre vest de Toronto. Cerul era curat. Brusc, „de nicăieri" a văzut apărând două lumini ovale deasupra unui şir de copaci aflaţi la orizont. Luminile au ezitat aici câteva clipe apoi au trecut, într-o linişte perfectă, chiar deasupra casei sale, având acum o formă triunghiulară şi culoare argintie. Totul a durat cinci sau zece secunde.

Un OZN fură un deal în Mexic

Aparent, jumătate dintr-un deal, situat pe coasta golfului California, în apropiere de oraşul Hermosillo (statul mexican Sonora) a dispărut în câteva ore, ca urmare a acţiunii unui OZN. În 7 ianuarie 2005, la ora 8:54, un reporter şi un fotograf al ziarului El Impartial au zărit un obiect pe care l-au considerat un OZN. Până la 9:07 realizaseră 12 fotografii ale sale. Pe imaginea de la ora 9:02, din obiectul – care aparent se pregătea să aterizeze pe creasta dealului – a început „să cadă ceva", după care „nori realmente fantastici" au acoperit întregul peisaj. Pe o fotografie luată de cei doi la ora 14:05 o bună parte din deal nu mai exista. Oamenii de ştiinţă din statul Sonora au etichetat fenomenul drept „straniu şi surprinzător".

DAN D. FARCAŞ

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi cu arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA i-a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă, la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 22,5 lei (225.000 lei vechi). Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 013701. Pentru alte detalii puteţi telefona la 317.89.66 şi 317.89.65.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

M/45

NUME _____ PRENUME _____
ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____
ADRESA: str. _____ nr. ___, bl. ___,
sc. ___, et. ___, ap. ___, sector ___, localitate _____,
cod _____, judeţul _____.

NOTA REDACŢIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!
***Încă o precizare:** numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.*

Fenomene inexplicabile

- *Vânătoarea de şarlatani care activează în domeniul paranormalului s-a accentuat o dată cu revoluţia tehnico-ştiinţifică din secolul XIX, când primele vizate au fost „extravaganţele" şedinţelor de spiritism*
- *Aşa-zisele miracole care se situau dincolo de orice dubiu – dacă aveau nuanţe religioase – au început să fie investigate cu promptitudine abia în secolul XX*
- *Cea mai eficace metodă de a descoperi şarlatanii a fost şi este infiltrarea în mediul acestora şi prinderea lor în flagrant delict*

Fabrica de miracole

Un ziarist care se călugăreşte

Informaţiile uluitoare care proveneau de la mica mănăstire Valhamonde, din Karelia – în apropierea graniţei dintre Rusia şi Finlanda – erau cunoscute încă din secolul XIX şi aveau darul să convingă opinia publică de faptul că acolo există o „concentrare de oameni (călugări) care înfăptuiesc aproape toate genurile de miracole. Se vorbea – în folclorul înfiripat pe seama poveştilor de la Valhamonde – despre bărbaţi care pot zbura prin biserică în văzul mulţimii de credincioşi, despre „iniţiaţi" care pot fi văzuţi în mai multe locuri deodată (ubicuitate), despre călugări care pot devia cursuri de apă prin comenzi mentale, care pot merge pe apă sau care se pot deplasa în picioare (!) pe spinarea delfinilor, despre aprinderea unui foc prin concentrare asupra vreascurilor sau fânului, despre oameni care pot sta pe cărbuni aprinşi minute în şir, meditând, şi chiar despre cazuri de invizibilitate temporară... Toate aceste fenomene inexplicabile nu erau puse pe seama credinţei şi a rugăciunilor, ci pur şi simplu pe seama abilităţilor supranaturale cu care se născuseră respectivii protagonişti.

De-a lungul evului mediu, miracole false erau promovate de anumiţi călugări eliminaţi din viaţa monahală, pentru a demonstra credincioşilor că se făcuse o greşeală cu ei. La baza şarlataniilor de tot felul stătea un interes financiar. Astfel, numeroşi aşa-zişi călugări reuşeau să prostească mulţimile şi să le convingă de faptul că pot face vindecări miraculoase sau îşi pot ajuta semenii în viaţa sentimentală sau pentru a prospera. Este cunoscut cazul lui „Martez Cuviosul", care ajunsese să aibă mesaje divine „la comandă", pentru a rezolva necazurile oamenilor. La fel de semnificativ a fost cazul lui „Simon Vizionarul", care, după ce a prevăzut sfârşitul lumii în anul 1412, a primit donaţii de la săteni. Aceştia renunţau de bună voie la cele mai valoroase bunuri ale lor pentru ca „sfântul" să le mijlocească ajungerea în paradis...

„Practicarea miracolelor" de la mănăstirea Valhamonde era făcută cunoscută în afara spaţiului monahal – unde se spune că activa şi o veche societate secretă – cu ajutorul fotografiilor. Ziaristul spaniol Juan Fontcuberta a reuşit să deconspire toate matrapazlâcurile călugărilor (sau pretinşilor călugări), ducându-se spăşit la stareţ şi rugându-l să fie primit în viaţa monahală de acolo. Ceea ce a descoperit Fontcuberta acolo este de domeniul incredibilului. Farsele aşa-zişilor paranormali de la Valhamonde erau imortalizate în albume speciale, din care ziaristul a reuşit să sustragă fotografii sau să le reproducă în secret. După un stagiu suficient de lung, jurnalistul s-a lămurit care era situaţia la acea mănăstire şi, după ce a „evadat", a dat publicităţii un adevărat „tezaur de pretinse miracole". Opinia publică din Spania – şi nu numai – a descoperit cum unii bărbaţi în straie monahale de la Valhamonde se pretează la autentice glume fotografice şi apoi descriu fenomenele cu pricina ca fiind autentice. În grupajul alăturat sunt prezentate unele dintre „miracolele" fotografiate pe care ziaristul Juan Fontcuberta le-a dat publicităţii.

PAUL IOAN

Oglinda care, la comandă mentală, funcţionează invers

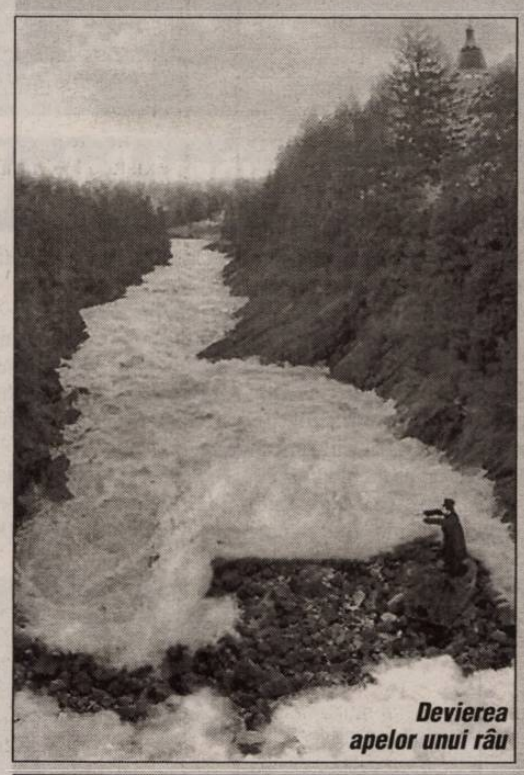

Devierea apelor unui râu

Aprinderea unui foc şi controlarea lui astfel încât să nu distrugă o barcă

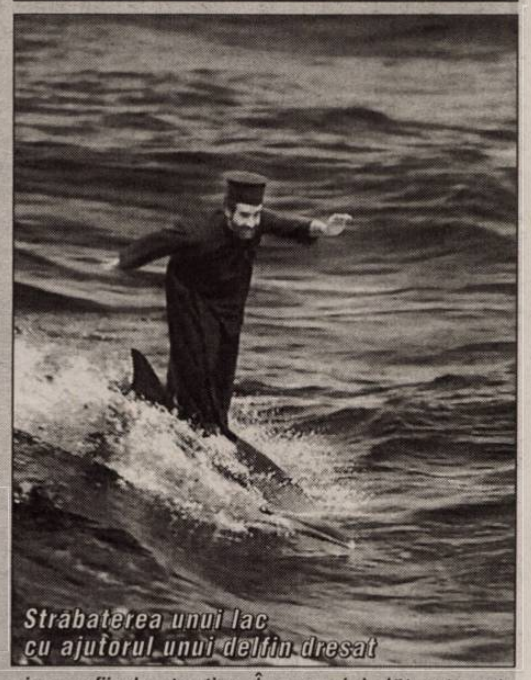

Străbaterea unui lac cu ajutorul unui delfin dresat

Religie şi erotism

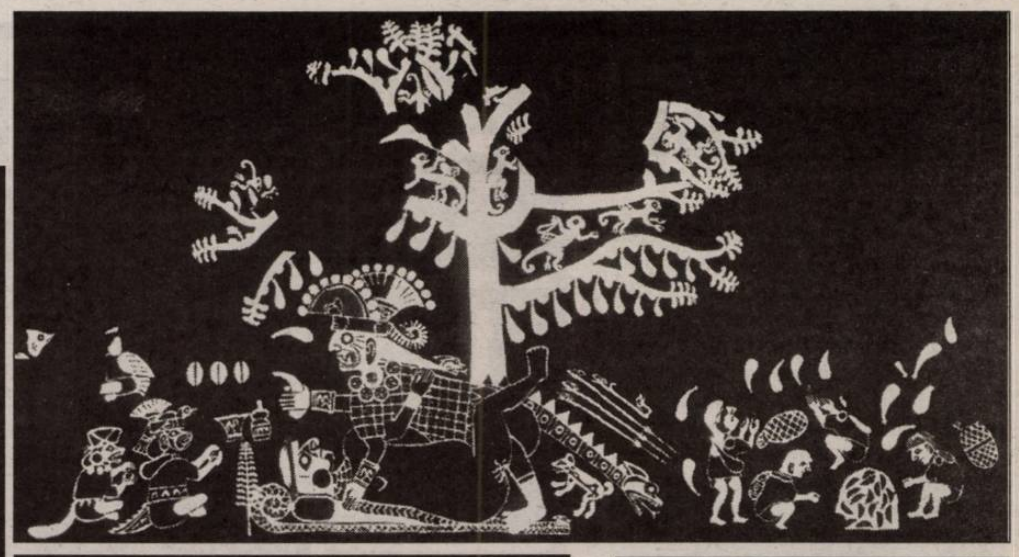

Extraordinare figurine, cu un vădit caracter sexual, au fost descoperite în morminte ale populaţiei mochica, în Peru. Nu e vorba de exhibarea unor fantasme cât, mai degrabă, de exprimarea unei funcţii religioase.

În faţa acestor figurine, chiar şi publicul libertin se simte stingher. Personajele din argilă sunt plăsmuite în ipostaze sexuale la fel de licenţioase ca cele din opusul indian Kama-Sutra datând din secolul IV. Spre deosebire de caracterul exclusiv sexual al celor 37 de imagini (poziţii) din acest celebru manual de sexualitate, figurinele sud-americane, din ceramică, realizate între secolele I-VIII sunt mai degrabă legate de sfera religioasă decât de cea sexuală. În secolul trecut doar câţiva colecţionari şi istorici de artă precolumbiană deţineau astfel de statuete. Erotismul explicit al acestora a constituit fără îndoială o frână în expunerea lor în galerii de artă sau publicarea fotografiilor în reviste sau albume de artă. Considerate drept cele mai provocatoare obiecte ceramice ale Americii, acestea au început să constituie obiecte de trafic la începutul secolului XX. Cea mai importantă colecţie de figurine realizate la începutul erei noastre se află azi în Muzeul Refael Larco Herrara din Lima. Toate figurinele sunt fasonate în aşa fel încât să confere expresivitate maximă. La începutul secolului XX, au fost considerate mărturii ale unui erotism decadent, patologic. Erotomania, au apreciat unii specialişti, şi-ar fi putut găsi o explicaţie în consumul de cocaină al artiştilor. După ce antropologii moderni s-au ocupat de aceste figurine, interpretările au evoluat. Populaţia mochica, cea care a construit primul stat puternic din istoria andină, nu este nici cea dintâi şi nici cea din urmă care a realizat acest tip de ceramică. Cu 500-800 de ani î.Ch., alte populaţii precum Virus sau Salinars au plăsmuit persoanje din ceramică cu un explicit caracter sexual. Dar mai puţin... exuberant. Sau mayaşii, între anii 200-700 d.Ch. Cele mai multe au fost descoperite în morminte. Asociate, aşadar, lumii de dincolo. Contextul funerar a revizuit opiniile specialiştilor legate de figurinele erotice. Rolul lor era acela de a însoţi elitele şi indivizii sacrificaţi în lumea tenebrelor. O lume în care aveau să se întâlnească cu strămoşii lor şi cu divinităţile.

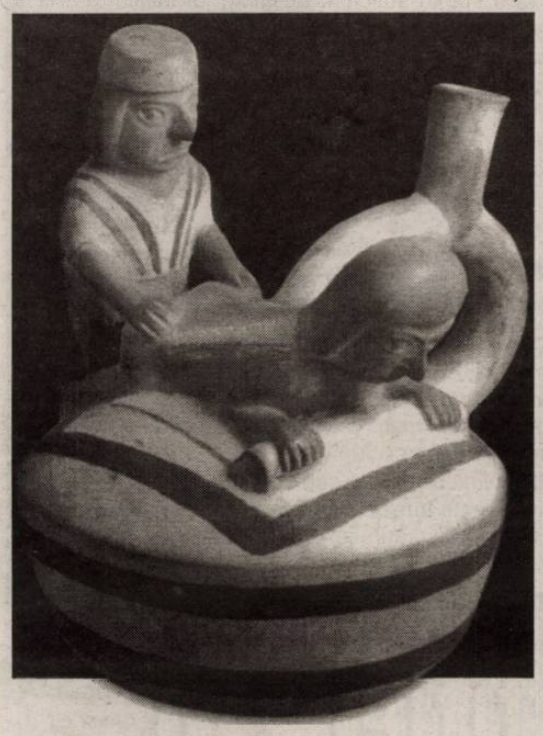

S-a observat faptul că aceleaşi personaje apar în scene diverse. Scene de luptă, de sacrificiu, funerare şi erotice (sexuale) care apar în sistemul religios al populaţiei mochica. Necunoscând scrisul, aceasta s-a exprimat în special prin iconografie, care exprimă rituri, mituri, crezuri politice, religioase sau legate de agricultură, natură. Unii antropologi au ajuns la concluzia că figurinele erotice se află într-o relaţie cu un calendar ceremonial agrar. Actele sexuale, destinate procreării, aveau un suprarol, acela de a se integra riturilor de instaurare a condiţiilor prielnice agriculturii şi a ordinii în univers. Se poate spune că iconografia cu caracter sexual constituie o manifestare pragmatică, religioasă şi simbolică a fertilităţii.

DORIN MĂRAN

Descoperiţi România!

Orăştie – poartă spre cetăţile dacice

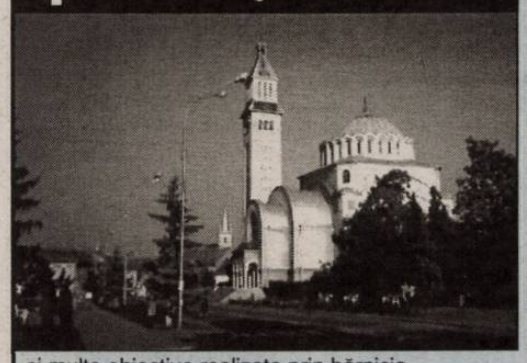

Dominată de şiruri de munţi atât la nord (Trascău, Bihor, Zarand), cât şi la sud (Retezat, Poiana Ruscăi), valea Mureşului oferă călătorului, pe şoseaua ce leagă Sebeşul de Arad, o încântătoare succesiune de privelişti, oferindu-i ochiului în fiecare moment linia ondulată a culmilor de piatră, mai blajine spre nord, şi mult mai semeţe spre sud, pentru ca imediat întinsele păşuni ale Hunedoarei să lărgească orizontul. Frumuseţilor dăruite de natură acestor locuri li se adaugă nenumărate mărturii ale trecutului, dar şi multe obiective realizate prin hărnicia oamenilor, încât tu, călătorule, vei fi ispitit să poposeşti pe aceste meleaguri sau să te abaţi puţin din drum.

O primă dar şi importantă aşezare întâlnită pe şoseaua Sebeş-Deva este Orăştie. Situat cam la 38 km. distanţă de Sebeş, la extremitatea vestică a unei câmpii numită de localnici foarte sugestiv „Câmpia păinii", oraşul a fost, încă din timpuri străvechi, un important centru cultural. Orăştie numără multe veacuri de existenţă. Întemeiat ca aşezare în secolul al XII-lea, oraşul a suferit grele încercări prin distrugerile venite din partea tătarilor, în secolul al XIII-lea dar şi prin cele din secolul al XV-lea din partea turcilor. Spuneam, mai sus, că a fost un important centru cultural şi nu greşeam. Aici a trăit tatăl marelui umanist, Nicolae Olahus; după toate documentele existente şi el ar fi văzut lumina zilei pe aceste meleaguri. La Orăştie a fost tipărită în anul 1582 una din primele cărţi în limba română. Este vorba despre Palia de la Orăştie. Această localitate, mică şi frumos aranjată, constituie un principal punct de plecare spre cetăţile dacice din apropiere: Costeşti, Blidaru, Piatra Roşie, Grădiştea Muncelului. Se ştie că în această zonă a munţilor Orăştiei a existat centrul politic al tuturor triburilor dace dintre Balcani şi Carpaţii păduroşi. Toate acestea stau mărturie şi dau greutate invitaţiei de-a poposi pe aceste plaiuri istorice.

Numărul mare al cetăţilor dacice din această regiune de la sudul Orăştiei poate fi explicat prin faptul că ele alcătuiau un adevărat complex ce apăra accesul spre capitala dacilor, renumita cetate regală Sarmizegetusa, de la Grădiştea Muncelului. Construcţiile militare descoperite la aceste cetăţi, zidurile de apărare realizate din blocuri mari, regulate, de piatră, palisadele, turnurile de veghe, turnul cu locuinţa comandantului, precum şi multe altele, dovedesc înaltul grad de cultură materială al dacilor. Ceea ce este foarte impresionant, şi orice turist poate vedea, sunt sanctuarele cu coloane, ale căror urme le puteţi admira la Costeşti, dar mai ales la Grădiştea Muncelului, vechea Sarmizegetusa.

Orăştie, oraşul care-ţi deschide poarta spre cetăţile dacice, continuă şi astăzi să impresioneze cu frumoasele tradiţii culturale şi populare păstrând tot ce-a fost mai valoros din cultura şi tradiţia locurilor.

IOANA PROCA FLORIA

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Sămurcăşeşti

Aflată în comuna Ciorogârla, judeţul Ilfov, mănăstirea Sămurcăşeşti are trei hramuri pentru cele trei altare ale bisericii. Acestea sunt: „Sfânta Treime", „Adormirea Maicii Domnului" şi „Cuvioasa Parascheva".

Privitor la construcţia locaşului există o legendă care spune că pe locul respectiv era o stână cu oi. Ciobanul de aici a visat într-o noapte o oaie cu trei coarne şi a auzit o voce care i-a spus să ridice o biserică. Visul său este realizat în 1808 când vornicul Samurcaş zideşte biserica pe moşia lui din Ciorogârla. Din nefericire ctitorul moare imediat după înălţarea aşezământului şi abia în 1847 fiul adoptiv al acestuia şi nepot de frate, clucerul Alexandru, preia întreţinerea mănăstirii în care, la 15 martie 1821, se oprise Tudor Vladimirescu în drumul său spre Bucureşti.

Între 1866-1869 sunt făcute serioase reparaţii cu banii oferiţi de ministerul cultelor. Sumele fiind însă insuficiente sunt completate cu donaţii de la credincioşi, reuşindu-se astfel să se termine pictura bisericii realizată de Gheorghe Tattarescu. Un urmaş al ctitorului, Ion Samurcaş, învelește cu şindrilă casele ctitoreşti iar Ministerul Cultelor efectuează reparaţii la chilii şi arhondărie. Cu ajutorul unor alte danii este din nou restaurată biserica şi în apropierea cimitirului este înălţată o clădire cu 20 de camere.

Locaşul are de suferit însă o serie de necazuri. În 1914 stăreţia este distrusă de un incendiu. Aici se afla, printre altele, un salon turcesc de mare rafinament, constituind un punct istoric important pentru mănăstire. În timpul primului război mondial, trupele germane topesc clopotele mănăstirii, altele noi fiind turnate între 1919-1925 din daniile credincioşilor, iar în 1920 este reparată biserica. În 1940, cutremurul îi produce alte mari stricăciuni care sunt înlăturate prin grija Patriarhiei.

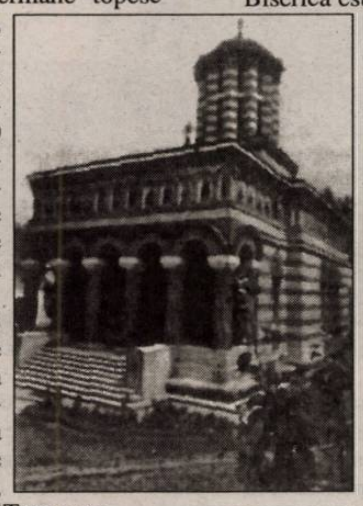

Între 1951-1953 pictorul Gheorghe Popescu realizează pictura în frescă şi ceramică. Se păstrează însă două fragmente din vechea pictură, operă a lui Gheorghe Tattarescu.

În 1953 este reînfiinţată biserica, închisă o vreme, se restaurează chiliile, se zideşte clopotniţa, se refac atelierele iar slujba arhierească de inaugurare este susţinută de Patriarhul Justinian.

Biserica este construită în stil brâncovenesc, are formă dreptunghiulară şi pridvorul este susţinut de opt coloane spiralate din cărămidă. Are o singură turlă pe naos, acesta fiind mult mai mare decât pronaosul. Catapeteasma are în partea inferioară icoane argintate şi, în partea de sus două şiruri de icoane pictate. Toate sunt încadrate de o elegantă sculptură în lemn, la fel de frumos executată ca ornamentele stranelor.

Exteriorul este placat cu cărămidă aparentă şi ceramică. Un brâu de piatră înconjoară biserica ceva mai sus de mijloc şi alte două brâie din cărămidă, aşezate pe muchie, se află sub streaşină. Între acestea există o iconografie în ceramică.

Biserica este înconjurată de clădiri ale mănăstirii, formând un patrulater. Clopotniţa este încadrată de câteva clădiri etajate, cu balcoane înflorite, sprijinite de coloane.

Între 1864-1875 aici a funcţionat o şcoală primară şi mănăstirea deţine o bogată colecţie de artă religioasă şi un depozit de artă veche. La sud de biserică se află monumentul ultimului descendent din familia Samurcaş, poetul Tzigara Samurcaş (1903-1987) iar în cimitirul bisericii sunt înmormântaţi Alexandru Beldiman, fondatorul ziarului „Adevărul", mama eroului de la 1877, Valter Măracineanu şi Sofia Heliade, fiica poetului Heliade Rădulescu. Aceasta s-a călugărit şi a fost stareţă a mănăstirii din Ciorogârla.

Lângă cimitir există un atelier de tâmplărie şi o gospodărie anexă, iar aleile asfaltate şi mărginite de flori aduc un plus de curăţenie sufletească acestui locaş de închinăciune care a reuşit să supravieţuiască în ciuda vicisitudinilor vremurilor.

IRINA STOICA

Escaladare spectaculoasă

19 persoane în vârstă de aproximativ 60 de ani, printre care şi o bătrână de 70 de ani, au reuşit să urce pe muntele Kilimanjaro, punctul culminant al Africii, înalt de 5.895 metri, în septembrie a.c. „Am rămas uluit în faţa acestei demonstraţii de tenacitate şi forţă de care au dat dovadă aceşti minunaţi oameni, a declarat unul din alpiniştii care a însoţit gru-

pul. Toţi participanţii au încercat şi au reuşit să demonstreze că la o vârstă înaintată, performanţele accesibile celor tineri sunt posibile". Cei 19 temerari, dintre care cea mai mare parte dintre ei nu au urcat niciodată vreun munte, au urmat pe o perioadă de un an un program intensiv de antrenamente timp în care li s-au făcut repetate examene medicale. Unul dintre participanţi, o femeie în vârstă de 67 de ani, care fusese operată în urmă cu trei ani şi purta două proteze în şold, a declarat: „Sunt mândră de mine. Nici măcar protezele nu m-au împiedicat să continuu cursa şi să învîng. Cred că de-abia acum au descoperit femeia puternică ascunsă în mine atâţia şi atâţia ani." *(D.M.)*

Ce le trece unora prin minte?

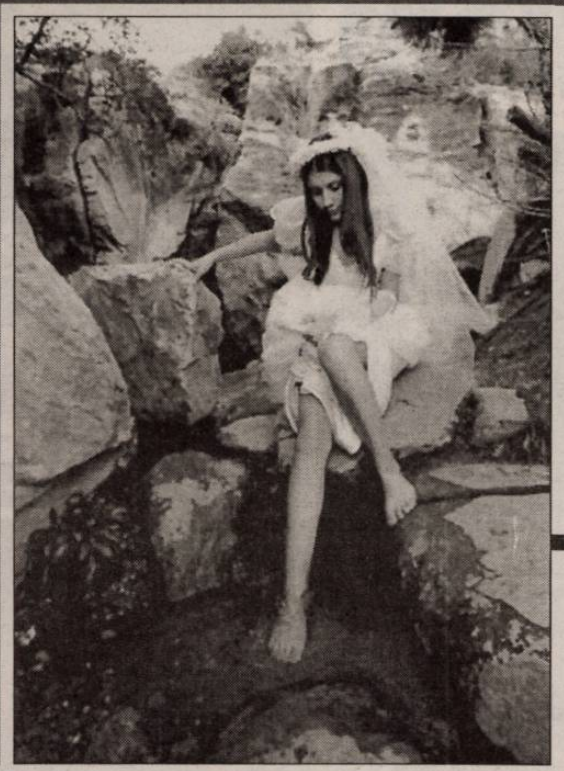

❖ Jill McFortens, o mireasă pe care toată lumea o sorbea din priviri, i-a dovedit mirelui, chiar în timpul petrecerii nupţiale, că are personalitate. Jim, alesul său, uitase melodia preferată a lui Jill şi dansa de mama focului cu o invitată deloc de neglijat. Văzând că Jim a cam uitat de ea, Jill s-a apucat să ciugulească din tort, apoi din îngheţată şi, plictisindu-se văzându-şi mirele cum dansează cu alta, s-a furişat afară din restaurant. A ieşit la şosea şi a făcut autostopul. O maşină a oprit imediat, căci miresele aduc noroc – zice-se. După câtva timp, i-a spus şoferului să oprească şi tânăra în alb a făcut ce-i plăcea cel mai mult în copilăria care nu era prea departe: s-a furişat în pădure şi s-a oprit la un râu unde-şi oglindea de obicei frumuseţea... Nuntaşii au căutat-o înfrigurati toată noaptea. Însă Jill şi-a prelungit libertatea cu încă o zi, plimbându-se prin pădurea unde visase un Făt Frumos cât se poate de tandru. Poate că-l găsise, poate nu, dar meritase să-i aplice o pedeapsă.

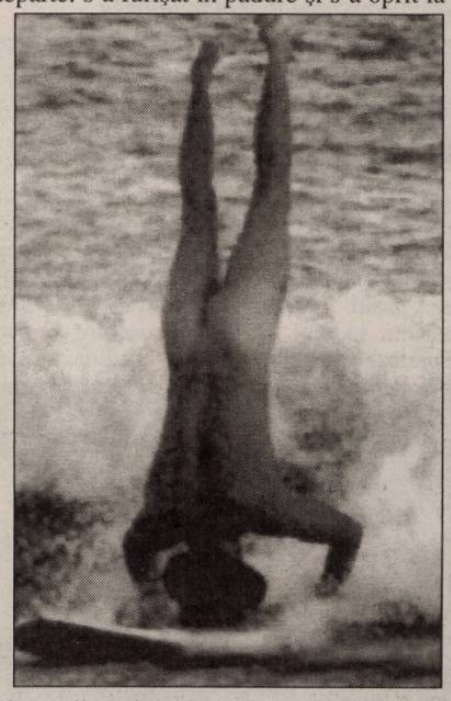

❖ Un premiu de zece mii de dolari a fost atribuit australianului Peter Henrickson, care a reuşit să facă surfing stând în cap mai mult de zece secunde. Este un record excepţional, căci foarte mulţi surferi nu au rezistat nici măcar trei secunde în dificila poziţie. Unul dintre secretele echilibrului lui Peter a fost pălăria pe care a purtat-o în timpul probei şi care i-a asigurat o stabilitate sporită.

❖ La o petrecere de pomină poţi să ieşi în evidenţă prin multe lucruri, dacă ştii să-ţi exploatezi imaginaţia şi mai ales propria personalitate. Mary T. din Los Angeles a ales să ia ochii lumii prin unghiile de la picioruşe. Dacă toţi invitaţii surorii sale s-au îmbrăcat la patru ace şi au învăţat din lecturi particulare citate celebre pentru conversaţii elevate, atunci de ce nu şi-ar scoate în evidenţă sculpturalele ei glezne. În acest scop, ea şi-a lăsat unghiile să crească până când le-a considerat suficient de lungi pentru a stârni interesul tuturor. Toată lumea era cu ochii pe acea porţiune a fiinţei ei, astfel încât la sfârşit nimeni nu-şi amintea cum arată de fapt purtătoarea unor unghii record. *(P.I.)*

Cimpanzeul Suiza, la mâna justiţiei

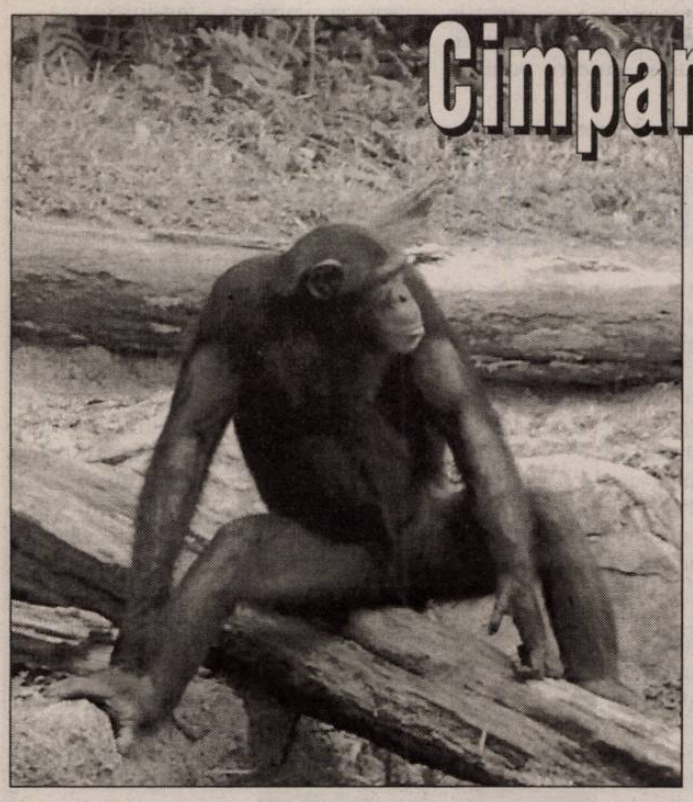

Extrem de rar, atunci când conştiinţa civică umană reuşeşte să se trezească de-a binelea, se petrec întâmplări la care de obicei ne uităm cu mare îndoială, ca şi cum ar fi scoase din pălăria unui ilu-zionist de talcioc. N-ar fi rău, totuşi, să luăm aminte la situaţia unei femele-cimpanzeu care aşteaptă resemnată verdictul judecătorilor-oameni.

Suiza (în traducere, ar însemna „Elveţianca") trăieşte de zece ani într-o cuşcă din grădina zoologică a oraşului brazilian Salvador de Bahia. Starea ei a atras atenţia, în ultima vreme, ideea cea mai potrivită pentru a o ilustra fiind aceea de deprimare. Astfel se face că un grup de cinci profesori de Drept, de la Universitatea Bahia, au studiat cazul neobişnuit al „verişoarei" lor şi, în urma deliberărilor, au decis că „primatele, din punct de vedere genetic fiind cele mai apropiate de om, nu trebuie ţinute în cuşcă". În consecinţă, li s-a cerut procurorilor să reanalizeze situaţia deţinutei cu blană şi apoi s-o elibereze pe aceasta într-o rezervaţie forestieră pentru maimuţe, din statul Sao Paulo.

Chiar dacă pare o glumă (din punctul de vedere al unui Homo sapiens, firesc), cazul Suiza a fost tratat cu cea mai mare atenţie de tribunalul din Salvador şi e foarte posibil ca, între timp, „Elveţianca" cea deprimată să nu mai fie zăvorâtă în spatele gratiilor de fier. Ea rămâne însă, pentru cei mai mulţi oameni, un fapt divers situat la limita senzaţionalului ieftin, chiar dacă nenumărate alte necuvântătoare sunt efectiv decimate, încet dar sigur, pentru singura „satisfacţie" umană, de a privi animalele (încă) vii, mişcându-se într-un mediu care nu are nici cea mai mică legătură cu cel ce le este familiar. (A.N.P.)

Hoţi cu capu-n traistă

Pesemne că nu-ţi trebuie minte prea multă să te-apuci de găinării, fără să te gândeşti că, mai devreme sau mai târziu, lungul braţ al legii te va bate pe umăr şi nu-ţi va mai da drumul prea curând. Dar să te învârţi cu bună ştiinţă pe sub nasul păgubaşului pe care tocmai l-ai „uşurat" de bunul său, aşa ceva nu poate să însemne decât prostie cruntă. Totuşi, spre folosul victimei.

Cam aşa au procedat doi indivizi din Florida, care, fiindcă nu aveau maşină personală, s-au gândit să procedeze cum le era mai la îndemână, adică să fure de la altcineva. Şi le-au căzut ochii pe un superb Ford Escort albastru, aflat în parcarea unei benzinării. Aşadar, autoturismul s-a volatilizat şi Pam Pease (păgubaşa, adică) a rămas cu ochii-n zare, aşteptând o veste de la poliţiştii pe care îi anunţase imediat ce constatase furtul. Să fi fost la mijloc ceva ieşit de prin „dosarele X", ori femeia avea nebănuite capacităţi paranormale? Cert este că după numai o oră, Fordulet ul ei drag venea cuminte la pompă, să-şi ia raţia de benzină. Pasămite, hoţii constataseră că maşina furată era pe roşu cu combustibilul şi hotărâseră să se întoarcă pentru un plin, tocmai la locul faptei. „Inteligenta" decizie i-a dus însă imediat într-o maşină mai mare şi mai sigură, fiind dotată cu gratii, şi unde au avut parte şi de o companie mai generoasă... *(A.N.P.)*

Un bar de gheaţă

Londonezii amatori de senzaţii tari sunt de acum beneficiarii unui nou mod de a-şi satisface exigenţele. Recent a fost construit un local, „Absolut Icebar" cu pereţi şi decoraţiuni din gheaţă în care temperatura nu depăşeşte 5º C tot timpul anului. Clienţii pot beneficia de o pătură termică, mănuşi groase, nu înainte însă de a plăti biletul de intrare de 12 lire (17,6 euro). Evident, băuturile sunt servite din pahare de gheaţă. Primul Icebar a fost inaugurat (în Suedia) în 1994 de societatea suedeză care a construit „Absolut Icebar". Au urmat altele, la Stockholm sau Milano. Barul

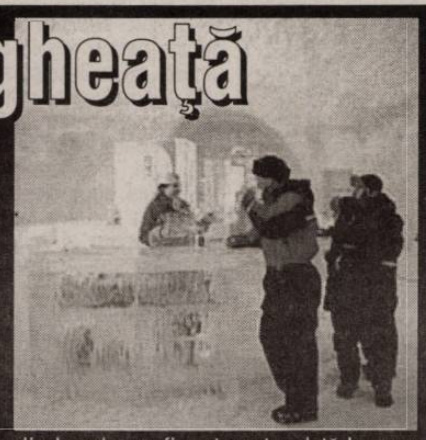

din Londra va fi restaurat o dată la şase luni cu gheaţă importată din Suedia de o transparenţă neobişnuită. Doar 60 de clienţi pot intra în bar nu mai mult de 45 de minute pentru a face loc următorilor clienţi. *(D.M.)*

Onestitate

Un cetăţean german, onest ca mai toţi compatrioţii săi, petrecuse din plin în timpul carnavalului din micuţul oraş bavarez în care locuia. La sfârşitul petrecerilor a găsit pe stradă un cec pe baza căruia putea ridica o sumă importantă de bani.

Omul nu s-a grăbit la bancă ci a mers, aşa cum cere legea, direct la poliţie.

Aici, a descoperit că cecul era fals. Ce-i drept un fals perfect, cât se poate de greu de depistat. Încercând să-şi amintească ceva din timpul carnavalului, a presupus că respectivul cec a fost pierdut de un clovn, îmbrăcat ca om de afaceri, care împrăştia în jur bilete de bancă.

Datorită „perfecţiunii" falsului poliţia a pornit pe urmele clovnului, destul de uşor de găsit datorită costumului.

Cercetările au dovedit că cecurile erau folosite nu doar în spectacole, drept care clovnul a fost arestat urmând să răspundă pentru acuzaţiile de fals şi uz de fals. *(I.S.)*